

Dokument nr. 15:5

(2015–2016)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 601–750

12. februar - 14. mars 2016

Spørsmål

601.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Statkrafts FoU, besvart av olje- og energiministeren.....	11
602.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. PSTs arkiv, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	12
603.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. dekorasjoner for krigsinnsats under andre Verdenskrig, besvart av forsvarsministeren	13
604.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. menneskehandel, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	14
605.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. helhetlig forvaltning av fjellområder, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	14
606.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. kommunenes rapporteringer til Helsedirektoratet om Øyeblikkelig hjelp, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	16
607.	Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. lokaliseringer i Groruddalen, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	17
608.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. situasjonen på fødeavdelinger, besvart av helse- og omsorgsministeren	18
609.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. investeringsavtaler med I ndonesia og Malaysia, besvart av næringsministeren.....	19
610.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. TTIP og globale standarder, besvart av næringsministeren.....	19
611.	Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. rekruttering av geriater til sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	20
612.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. priskontroll, besvart av landbruks- og matministeren.....	21
613.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. E16 gjennom Nes i Akershus, besvart av samferdselsministeren.....	22
614.	Fra stortingsrepresentant Siv Elin Hansen, vedr. sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	23
615.	Fra stortingsrepresentant Tor Arne Bell Ljunggren, vedr. prosjektet Sjunkhatten folkehøgskole i Fauske kommune, besvart av kunnskapsministeren	23
616.	Fra stortingsrepresentant Laila Gustavsen, vedr. storørret, besvart av klima- og miljøministeren	24
617.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. barns situasjon på asylmottakene, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	25
618.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. tilfluktsrom i norske kirker, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	26
619.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. hatkriminalitet mot kristne, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	27
620.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. tiltakspakke for økt sysselsetting, besvart av finansministeren	28
621.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. forbrukerråd, besvart av barne- og likestillingsministeren	29
622.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. forsøksordningen med økt lærertetthet på utvalgte ungdomsskoler, besvart av kunnskapsministeren	31
623.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. ekstern følgeevaluering av forsøksordningen med økt lærertetthet i ungdomsskolen i desember 2013, besvart av kunnskapsministeren.....	32
624.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. finansiering av E6 Helgeland Nord Hemnes-Bolna (Saltfjellet), besvart av samferdselsministeren	32
625.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. dekning av kreftmedisin, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	33
626.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. retningslinjer for politireserven, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	34

	side
627. Fra stortingsrepresentant Laila Gustavsen, vedr. Norges Banks myntsamling, besvart av kulturministeren.....	34
628. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. salærsatsen, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	35
629. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. ansettelsesprosesser i Politidirektoratet, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	36
630. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. stamcelletransplantasjon, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	36
631. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. juridiske innvendinger til regjeringens forslag til innstramminger, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	37
632. Fra stortingsrepresentant Siri Engesæth, vedr. TISA-forhandlingene, besvart av utenriksministeren.....	37
633. Fra stortingsrepresentant Siri Engesæth, vedr. TISA og miljøspørsmål, besvart av utenriksministeren.....	38
634. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. kapasitet i kriminalomsorgen, soningsoverføring til Nederland og bygging av Agder fengsel, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	39
635. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. studenters deltakelse i folkevalgte organer, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	39
636. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. asylinnstramminger, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	40
637. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. evaluering av lærere i ungdomsskolen, besvart av kunnskapsministeren	40
638. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. kommunale skatteoppkrevdere, besvart av finansministeren.....	41
639. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. Nordnet, besvart av finansministeren	43
640. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. lærervikarer og videreutdanning, besvart av kunnskapsministeren	44
641. Fra stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen, vedr. flypassasjeravgift, besvart av finansministeren	44
642. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. en strategisk avtale om verdensledende marin forskningsklynge i Bergen, besvart av fiskeriministeren.....	45
643. Fra stortingsrepresentant Une Aina Bastholm, vedr. gjenoppbygging av Sinjar, besvart av utenriksministeren	46
644. Fra stortingsrepresentant Une Aina Bastholm, vedr. innstramminger i innvandringen til Norge, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	47
645. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. valgfusc, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	48
646. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. komplikasjoner og hendelser som medfører at pasienter direkte eller på et senere tidspunkt overføres fra private helseinstitusjoner til offentlige institusjoner, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	49
647. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. anbudskontrakter, besvart av samferdselsministeren.....	50
648. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. Jussbuss, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	51
649. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. statlege investeringsmidler løyvd til samferdselsprosjekt, besvart av samferdselsministeren.....	52
650. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. familiegjenforening, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	52
651. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. årsverktutviklingen i hhv. Riksarkivet og Statsarkivene, besvart av kulturministeren	53
652. Fra stortingsrepresentant Siv Elin Hansen, vedr. interesser i Fiskeridirektoratet, besvart av næringsministeren.....	55

	side
653. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. Juss-Buss, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	58
654. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. tildelte midler til rettshjelp tiltak, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	59
655. Fra stortingsrepresentant Siv Elin Hansen, vedr. kyllingprodusenter, besvart av landbruks- og matministeren	60
656. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. pasientenes helsevesen, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	61
657. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. betaling for kremasjon, gravlegging og grav, besvart av kulturministeren.....	61
658. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. fengselskapasitet i Agder, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	62
659. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. klimagassutsleppa, besvart av finansministeren	63
660. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. bypakken i Ålesund, besvart av samferdselsministeren.....	63
661. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. frist for avhøyr ved barnehus og politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsministeren	64
662. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. vikarbudsjetten ved sykehusene, besvart av helse- og omsorgsministeren	65
663. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. Soldiers of Odin, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	85
664. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. Odins soldater, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	86
665. Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. lønnstilskudd som virkemiddel, besvart av arbeids- og sosialministeren	86
666. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. inndelingstilskuddet til kommunene, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	87
667. Fra stortingsrepresentant Jan Böhler, vedr. nytt Kulturhistorisk museum, besvart av kunnskapsministeren.....	88
668. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. politiattest, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	89
669. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. lærertetthet i ungdomsskolen, besvart av kunnskapsministeren	90
670. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. erstatningsbeløpet til døende pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	91
671. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. SMB-rabatten, besvart av finansministeren	91
672. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. SMB-fradrag, besvart av finansministeren	93
673. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. farleden i Oslofjorden, besvart av klima- og miljøministeren.....	95
674. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. en avrusningsenhet i Bjørgvin fengsel, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	96
675. Fra stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal, vedr. behandlingsskøen for asylsøkere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	97
676. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. passasjeravgift for flyreiser som kan medføre nedleggelse av en viktig flyplass for Luftambulansen ANS, besvart av finansministeren	97
677. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. å etablere boenheter for personer med psykiske lidelser og rusproblematikk, besvart av helse- og omsorgsministeren	98
678. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. ugyldig vedtak i UNE, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	99

	side
679. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Statskraft i Chile, besvart av næringsministeren.....	99
680. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. flom- og skredforebygging som en del av tiltakspakken, besvart av olje- og energiministeren.....	101
681. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. tiltakspakken for økt sysselsetting, besvart av næringsministeren	101
682. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. byggeperioden til nye Akershus Universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	103
683. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. kritikkverdige forhold i Vestleiren i Finnmark, besvart av statsministeren.....	104
684. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. asylsøkeres rett til videregående opplæring, besvart av kunnskapsministeren	105
685. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. fraværsgrensen, besvart av kunnskapsministeren.....	106
686. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. oppfølging av Oslo-politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	107
687. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. arbeidsplanleggingssystem i politidistriktene, besvart av justis- og beredskapsministeren	108
688. Fra stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal, vedr. barns rett til å bli hørt i asylsaker, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	108
689. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. tilsyn knyttet til innleie av arbeidskraft, besvart av arbeids- og sosialministeren	109
690. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. responstid, besvart av helse- og omsorgsministeren	111
691. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. statlige tilskudd til private høyskoler, besvart av kunnskapsministeren	112
692. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. aldersgrense for offentlege tenestemenn, besvart av kunnskapsministeren	112
693. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. tiltak for å unngå biler i feil kjøreretning, besvart av samferdselsministeren.....	113
694. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. bypakke Nord-Jæren, besvart av samferdselsministeren.....	114
695. Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. nye forskrifter for politiattest og akseptabel ventetid, besvart av justis- og beredskapsministeren	115
696. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. bompengeproposisjonene for strekningen E6 Vindåsliene-Korporals Bru, besvart av samferdselsministeren	115
697. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. elektrifiseringen av Trønderbanen, besvart av samferdselsministeren	116
698. Fra stortingsrepresentant Odd Omland, vedr. oppdrettskonsesjoner i Flekkefjord, besvart av fiskeriministeren	117
699. Fra stortingsrepresentant Siv Elin Hansen, vedr. Findus etablering i meyhamn, besvart av fiskeriministeren	117
700. Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. godstogvirksomhet, besvart av samferdselsministeren.....	118
701. Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. henlegging av saker i barnevernet, besvart av barne- og likestillingsministeren	119
702. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. kommunesammenslåing, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	120
703. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. DAB i tunneller, besvart av samferdselsministeren.....	120
704. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. sameskolen for Midt-Norge, besvart av kunnskapsministeren	121
705. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. matjord, besvart av samferdselsministeren.....	122
706. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. Numedalsbanen, besvart av samferdselsministeren.....	123

707.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. grensekontroll, besvart av justis- og beredskapsministeren	123
708.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. barnehus, besvart av justis- og beredskapsministeren	124
709.	Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. omsorgsovertakelser, besvart av barne- og likestillingsministeren	126
710.	Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. dialysepasient, besvart av helse- og omsorgsministeren	128
711.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. giftdeponi i Brevik, besvart av klima- og miljøministeren	129
712.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. asyltall, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	130
713.	Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. Follobanen, besvart av samferdselsministeren	131
714.	Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. norsk bidrag i Middelhavet, Siem Pilot og Redningsselskapets skip Peter Henry von Koss, besvart av justis- og beredskapsministeren	134
715.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. «søknadsskriverindustrien», besvart av næringsministeren	134
716.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. nøkkeltallene for norske bompengeselskaper, besvart av samferdselsministeren	136
717.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. behandlingsplasser i psykisk helsevern og rusomsorg, besvart av helse- og omsorgsministeren	136
718.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. boligtilbud til personer i psykisk helsevern og rusomsorg, besvart av helse- og omsorgsministeren	137
719.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. redusering av saker i Frostating lagmannsrett, besvart av justis- og beredskapsministeren	138
720.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. bygging av hytter i Flå kommune, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	138
721.	Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. grensekontroll som foregår i EU, besvart av justis- og beredskapsministeren	139
722.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. nedleggelse av Forbrukerrådets lokalkontorer, besvart av barne- og likestillingsministeren	140
723.	Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. 0-utslipp på Johan Castberg-felte, besvart av olje- og energiministerens	141
724.	Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. private kunstfaglige utdanningene, besvart av kunnskapsministeren	142
725.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. SIVA, besvart av næringsministeren	143
726.	Fra stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen, vedr. flypassasjeravgift, besvart av finansministeren	144
727.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. mottaket på Bolkesjø, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	145
728.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. asylmottak på Bolkesjø, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	145
729.	Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. musikk i skolen, besvart av kulturministeren	146
730.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. mandatet til Eidesenutvalet, besvart av fiskeriministerens	147
731.	Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. prosjektet "Hordfast" på E39, besvart av samferdselsministeren	148
732.	Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. nøytrale sigarettesker og snusbokser, besvart av helse- og omsorgsministeren	148
733.	Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. rapport om konkurranse og globalisering i sivil luftfart, besvart av samferdselsministeren	149
734.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. flypassasjeravgiften, besvart av finansministeren	150

	side
735. Fra stortingsrepresentant Eirin Sund, vedr. evalueringen av "Jobbsjansen", besvart av innvandrings- og integreringsministeren	150
736. Fra stortingsrepresentant Eirin Sund, vedr. nettbasert opplæring i undervisning av voksne som skal lære seg norsk, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	151
737. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. Offentleglova, besvart av justis- og beredskapsministeren	151
738. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. flyalarmanlegg via signaler fra FM-nettet, besvart av justis- og beredskapsministeren	152
739. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Open Skies-avtalen, besvart av finansministeren	153
740. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. asylbehandling, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	153
741. Fra stortingsrepresentant Lene Langemyr, vedr. pass på avveie, besvart av justis- og beredskapsministeren	154
742. Fra stortingsrepresentant Per Rune Henriksen, vedr. industrikonsesjonsloven, besvart av olje- og energiministeren	154
743. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. barneavdelingen i Kristiansund, besvart av helse- og omsorgsministeren	155
744. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. frivillig medlemskap i folketrygden, besvart av arbeids- og sosialministeren	156
745. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. "spøkelsesfiske", besvart av fiskeriministeren	157
746. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. barnevern, besvart av barne- og likestillingsministeren	158
747. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. asylsaker der tilbud om nødvendig medisinsk behandling til barn, besvart av helse- og omsorgsministeren	160
748. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. frakt av kongekrabber, besvart av samferdselsministeren	161
749. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. likestilling, besvart av finansministeren	162
750. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. utenlandske arbeidstakere, besvart av arbeids- og sosialministeren	162

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (601 - 750) for sesjonen 2015-2016.**

Partibetegnelse:

A Det norske Arbeiderparti

FrP Fremskrittspartiet

H Høyre

KrF Kristelig Folkeparti

Sp Senterpartiet

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Andersen, Karin (SV)	604, 617, 653, 683, 712, 740
Bastholm, Une Aina (MDG)	643, 644
Berg-Hansen, Lisbeth (A)	641, 726
Bergstø, Kirsti (SV)	602, 603, 664
Bjørddal, Fredric Holen (A)	657, 660
Bollestad, Olaug V. (KrF)	606
Botten, Else-May (A)	700
Böhler, Jan (A)	607, 667
de Ruiter, Freddy (A)	630, 647, 656
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	711
Elvenes, Hårek (H)	626, 686, 687
Elvestuen, Ola (V)	605, 648
Engesæth, Siri (V)	632, 633
Greni, Heidi (Sp)	666
Grung, Ruth (A)	642
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	677, 678
Gustavsen, Laila (A)	616, 627
Halleraker, Øyvind (H)	731
Hansen, Siv Elin (SV)	614, 652, 655, 699
Hansson, Rasmus (MDG)	601, 673, 679, 720
Heggø, Ingrid (A)	730
Henriksen, Kari (A)	634, 654
Henriksen, Per Rune (A)	742
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	723
Håheim, Stine Renate (A)	636
Juvik, Kjell-Idar (A)	624, 625, 703, 738
Kjenseth, Ketil (V)	611, 690, 746
Kjerkol, Ingvild (A)	676
Klinge, Jenny (Sp)	628, 629, 719
Langemyr, Lene (FrP)	741
Leirstein, Ulf (FrP)	645, 693, 709, 732
Ljunggren, Tor Arne Bell (A)	615
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	689, 706, 750
Lysbakken, Audun (SV)	622, 623, 669, 684, 685
Mandt, Sonja (A)	695, 701
Micaelsen, Torgeir (A)	608, 646, 662
Myrli, Sverre (A)	613
Navarsete, Liv Signe (Sp)	609, 610
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	733
Nybø, Iselin (V)	663
Omland, Odd (A)	698

Pedersen, Helga (A)	748
Pollestad, Geir (Sp)	612, 649, 659, 715, 716, 734, 739
Raja, Abid Q. (V)	694
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	618, 619, 658, 668, 707, 708
Rotevatn, Sveinung (V)	737
Sivertsen, Eirik (A)	713, 714
Skjelstad, André N. (V)	631
Solberg, Torstein Tvedt (A)	620, 680, 681
Solhjell, Bård Vegar (SV)	692, 721, 729
Steffensen, Roy (FrP)	745
Sund, Eirin (A)	735, 736
Sønsterud, Tone Merete (A)	665, 724
Tajik, Hadia (A)	661
Thorsen, Bente (FrP)	640
Toppe, Kjersti (Sp)	650, 651, 670, 674, 717, 718, 743, 747
Toskedal, Geir Sigbjørn (KrF)	675, 688
Trettebergstuen, Anette (A)	749
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	682
Tung, Karianne O. (A)	696, 697
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	638, 639, 702, 705
Vågslid, Lene (A)	727, 728
Wiborg, Erlend (FrP)	744
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	635, 637, 671, 672, 704, 710
Aasen, Marianne (A)	691
Aasland, Terje (A)	725
Aasrud, Rigmor (A)	621, 722

Dokument nr. 15:5

(2015–2016)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 601–750

12. februar - 14. mars 2016

SPØRSMÅL NR. 601

Innlevert 12. februar 2016 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 22. februar 2016 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å unngå at Statkrafts FoU og prosjektutviklingsarbeid med havbasert vindkraft legges ned eller skales ned?»

BEGRUNNELSE:

Offshore vind-avdelingen i Statkraft har over de siste årene bygget seg opp en enorm kompetanse gjennom deltagelse i flere forsknings- og utviklingsprosjekter og gjennom prosjektutvikling. Statkraft har annonsert at de ikke kommer til å investere i nye prosjekter innen havbasert vindkraft. Dette skjedde kun noen få uker etter at Stortinget besluttet at det skal utredes en plan for en demonstrasjonspark for nettopp havvind i Norge. Statkraft sier de har tilpasset sin investeringsplan til nye finansielle rammer etter budsjettforliket, der flertallet på Stortinget bestemte at Statkraft må betale fem milliarder kroner mer i utbytte i perioden 2016 til 2018. Om også Statkrafts FoU og prosjektutviklingsarbeid med havbasert vindkraft nedskales eller legges ned, vil sentral kompetanse på en potensielt meget stor energinæring stå i fare og redusere sjansen for at det grønne skiftet blir vellykket for norsk leverandør- og offshoreindustri.

Svar:

Jeg er opptatt av at Norge skal ha et klart engasjement innen forskning og utvikling av vindkraft til havs. Regjeringen legger til rette for dette. Norge har to forskningssentra (FME) som arbeider innenfor området, og energiforskningsprogrammet ENERGIX gir støtte til FoU-prosjekter. Strategiorganet Energi21 har pekt ut vindkraft til havs som ett av sine seks hovedsatsingsområder.

Enova har et program for introduksjon av ny teknologi, som gir mulighet til å søke om støtte til demonstrasjonsprosjekter for vindkraft til havs.

Det er gode muligheter for norske aktører som ønsker å delta i utvikling av havbasert vindkraft internasjonalt. I en rapport Multiconsult (2015) har utarbeidet for Olje- og energidepartementet, framgår det at den nasjonale omsetningen innen havbasert vindkraft i 2013 var på i underkant av 2,3 mrd. kroner.

Stortinget har bedt regjeringen legge fram en strategi som bidrar til realisering av demonstrasjonsprosjekter for flytende vindkraftverk til havs og andre former for havbasert fornybar teknologi. Jeg sikter på å omtale en slik strategi i den varslede stortingsmeldingen om energipolitikken.

Forøvrig viser jeg til omtale i Meld. St. 27 (2013–2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap hva gjelder statens eierskap i Statkraft.

SPØRSMÅL NR. 602**Innlevert 15. februar 2016 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 19. februar 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan justisministeren gi en orientering om tidsperspektivet for avlevering av PSTs historiske arkiver fra tiden etter andre verdenskrig og under den kalde krigen, til arkivverket?»

BEGRUNNELSE:

Det har over en årrekke vært ytre ønske fra forskning og fra et bredere publikum om innsyn i enkeltsaker av ulik art som man har antatt kan finnes i de historiske arkivene i PSTs arkiv fra tiden etter Andre verdenskrig og under den kalde krigen. PST har som regel avslått slike ønsker om innsyn. Vi har i Norge bestemmelser om avlevering av arkivmateriale fra offentlig forvaltning til det forvaltningsorganet som har ivaretagelsen av historiske arkiver som oppgave, nemlig Riksarkivet og Statsarkivene. Det er i dag ingen grunner til at arkivsaker som ikke har betydning for rikets sikkerhet blir oppbevart i PST. De grunner av personvernsmessig karakter som fortsatt må ivaretas, forvaltes i dag best av Riksarkivaren, som har dette som oppgave. Det er heller ikke grunn til å anta at PST selv ønsker å beholde disse arkivene. Tvert imot vil slike arkiver som andre arkiver fra det offentlige være viktige kilder til historisk forståelse. Også plasshensyn for arkivmateriale tilsier at det bør komme en fortløpende i en avlevering til arkivverket.

Svar:

Jeg har ved flere anledninger, senest i tilknytning til interpellasjonen 21. januar 2016 fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, gitt uttrykk for en åpenhetslinje i forhold til det historiske materialet som befinner seg i arkivene til Politiets sikkerhetstjeneste (PST). Tjenesten selv ønsker også at historisk materiale avleveres til Riksarkivet slik at det kan bli gjenstand for viktig historisk forskning og har de siste årene flere ganger gitt forskere innsyn.

Noe arkivmateriale er allerede overført Riksarkivet. Arkivet til Innsynsutvalget som ble overført Riksarkivet ved avslutningen av utvalgets arbeid ved utgangen av 2007, inneholder originaldokumentene fra Politiets overvåkingstjeneste (POT) i de sakene som Innsynsutvalget behandlet.

I forbindelse med Innsynsutvalgets arbeid ble daværende POT pålagt makuleringsstopp av departementet. Departementet opphevet i juni 2007 makuleringsstoppen da det ikke lenger var nødvendig av hensyn til Innsynsutvalgets arbeid, men påpekte samtidig at

arkivmateriale i PST som utgangspunkt bør overføres Riksarkivet med mindre tjenestlige grunner tilsier videre oppbevaring hos tjenesten. I august 2007 ble det besluttet i PST å opprette et avleveringsprosjekt for avlevering av materiale til Riksarkivet for arkivperioden 8. mai 1945 til 31. desember 1994. Prosjektets tidsmessige mål var at arbeidet med avlevering fra lokale enheter til Den sentrale enhet (DSE) skulle være avsluttet innen 1. januar 2011. Arbeidet med DSEs eget arkivmateriale skulle starte umiddelbart etter avsluttet lokal gjennomføringsfase.

Spørsmålet om avlevering av arkivmateriale fra PST til Riksarkivet er noe det har vært arbeidet med i løpende kontakt med Riksarkivet. Riksarkivet ville i utgangspunktet kun motta avgradert materiale, og først 11. juni 2010 ble det avklart at Riksarkivet også kunne motta gradert materiale. Et annet forsinkende element har vært problemstillingen om overføring av dokumenter fra samarbeidende tjenester til Riksarkivet i seg selv innebærer et brudd på tredjepartsregelen, dvs. at mottaker av en etterretningsinformasjon gjerne anses folkerettslig forpliktet overfor avgiverstaten til å behandle informasjonen etter avgivers eller eiers forutsetninger. Dette innebærer at PST i forbindelse med avlevering må vurdere om hvert enkelt dokument kan avleveres.

Kartleggingsarbeidet i alle lokale enheter ble fullført i november 2009, mens innhenting til DSE ble fullført i 2012. På dette tidspunktet startet arbeidet med å systematisere og avgradere det innsendte materialet. PST gjennomførte på slutten av 2014/overgangen til 2015 et forprosjekt der omfanget av systematiserings- og avleveringsjobben ble klarlagt. Riksarkivet krever at det før arkiver kan avleveres skal foreligge en godkjent plan for bevaring og kassasjon. Dette betyr at arkivet må være gjennomgått med tanke på å utarbeide regler for hva som skal avleveres og hva som skal destrueres.

Etter planen skulle det gjennomføres en anbudskonkurranse for selve avleveringen i løpet av siste kvartal 2015. PST har med utgangspunkt i gjeldende trusselsituasjon måttet prioritere andre saker knyttet til sin kjernevirksomhet. Det er derfor ennå ikke utlyst noen anbudskonkurranse og det har derfor ikke vært mulig å overholde den selv pålagte fristen. Arbeidet med avlevering av arkivmaterialet vil være svært tidkrevende og utfordrende, og det må forventes å ta en del år å gjennomføre fullt ut.

Redegjørelsen bygger bl.a. på informasjon fra PST.

SPØRSMÅL NR. 603**Innlevert 15. februar 2016 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 23. februar 2016 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Det har vært begått en urett mot grupper og enkeltpersoner i forbindelse med dekorasjoner for krigsinnsats under andre verdenskrig.

Kan forsvarsministeren orientere om hvordan det går med arbeidet som er igangsatt av Forsvarsdepartementet for å rette opp i dette?»

BEGRUNNELSE:

Forsvarsdepartementet satt i 2012 ned et historikerutvalg med en referansegruppe av historikere for å komme med forslag til å gjenopprette rettferdigheter som har skjedd i forbindelse med dekorasjoner for krigsinnsats under andre verdenskrig. Flere grupper og personer som hadde ytt stor krigsinnsats ble forbigått. Dette hadde ulike politiske og historiske grunner. Fordi nordmenn på tjeneste ute i dag og i fremtiden har krav på utmerkelser og dekorasjoner i tråd med sin innsats, er det viktig at det kommer fortgang i å skape rettferdighet og likebehandling i utdelingene av tilsvarende dekorasjoner for innsatsen under andre verdenskrig. For å kunne gjenopprette uretten er det av avgjørende betydning at nordmenn som var i kamp i norske eller allierte militære avdelinger blir likebehandlet. Dette må gjelde alle allierte makter, ikke bare de vestallierte. Det er også viktig at det må gjelde uansett hvilke politiske tilknytning slike personer og grupper hadde i Norge eller om deres grupper hadde spesiell tilknytning til London-regjeringen eller ikke. Endelig må det gjelde at alle som ga sine liv for Norges sak i motstandskampen uansett politisk tilknytning, må få samme rett til dekorasjoner og utmerkelser in memoriam. Derfor er det ønskelig med en orientering om status i dette arbeidet og hvilke prinsipper som blir lagt til grunn for å gjenopprette denne historiske uretten.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 15. februar 2016 med spørsmål fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø. I spørsmålet anmodes det om status i arbeidet med en gjennomgang av dekorasjonssaker knyttet til innsats under andre verdenskrig, og hvilke prinsipper som legges til grunn i den forbindelse.

Til grunn for spørsmålet ligger et ønske om å skape rettferdighet og likebehandling av grupper som deltok i frihetskampen, uavhengig av politisk tilhørighet, tilknytning til London-regjeringen eller en av våre allierte makter. Dette har også vært utgangspunktet for den utredningen som har pågått siden 2012 med sikte på

å finne glemte helter som ennå ikke har fått den anerkjennelse de fortjener.

Forsvarsdepartementets historikerprosjekt gjennomgår både norske og utenlandske arkiver i søken etter informasjon som kan belyse det norske dekorasjonsinstituttet. Dette er et møysommelig og tidkrevende arbeid. Det tilgjengelige kildematerialet er meget omfattende og fragmentert, men samtidig svært ufullstendig. Det har, siden innføringen av krigsdekorasjonene, vært stilt strenge krav om dokumentasjon før det kan tildeles en dekorasjon.

Prosjektet er nå i gang med å ferdigstille en samlet oversikt over hvordan tildelingen av krigsdekorasjoner har blitt praktisert av norske myndigheter, både under og etter krigen. Dette arbeidet er omfattende, og prosjektet har valgt å anlegge en bred tilnærming til temaet for ikke å utelukke enkeltgrupper. Det innebærer at de fleste norske menn og kvinner som gjorde en innsats for Norges sak under andre verdenskrig har vært omfattet av undersøkelsene. Dette inkluderer blant annet de personene som deltok i enkelthendelser som felttoget i Norge våren 1940, herunder kampene i Nord-Norge, sabotasjeaksjoner og frigjøringen av Finnmark i 1944-45. I tillegg vurderes krigsinnsatsen til enkeltgrupper som Milorg, partisanene i Finnmark og kvinner.

Forsvarsdepartementet gikk ved årsskiftet 2014/15 ut med en åpen henstilling til publikum og fagmiljøer om å fremme forslag til mulige kandidater for dekorasjon. Responsen har vært overveldende. Til sammen er prosjektet nå i gang med å vurdere krigsinnsatsen til over 1300 enkeltpersoner. I dette arbeidet vil det også være en historiefaglig dialog med prosjektets referansegruppe.

Under prosjektets arbeid er det blitt avdekket flere forhold som forklarer hvilke prinsipper som lå til grunn for tidligere myndigheters dekorasjonspraksis. Denne praksisen kan på enkelte områder i dag virke lite konsistent. Det er imidlertid lite som tyder på at den allment utbredte oppfatning om en systematisk forskjellsbehandling av ulike grupper medfører riktighet. Prosjektet arbeider nå videre med å ferdigstille en samlet fremstilling av dekorasjonspraksisen, samt gjennomgå egne og innkommende forslag.

Når vi har dannet oss et helhetsbilde av dekorasjonspraksis og har gjennomgått forslag av nyere dato, skal vi fastsette hvilke prinsipper som bør være styrende for den videre behandling av sakene. Videre vil anbefalinger fra Forsvarsdepartementets dekorasjonsråd bli lagt til grunn. Stortinget vil bli informert på eget møte.

Eventuelle forslag til dekorasjoner vil bli forelagt Forsvarsdepartementet og Forsvarsdepartementets dekorasjonsråd ved utgangen av 2016.

Det er et mål at aktuelle tildelinger kan skje i løpet av våren 2017.

SPØRSMÅL NR. 604

Innlevert 15. februar 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 19. februar 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«PSTs trusselvurdering peker på at høyreekstremisme er økende og at ytterliggående religiøs ekstremisme fortsatt utgjør en trussel. Samtidig tvinges flere ut på flukt, noe som øker risikoen for å bli utsatt menneskehandel. Særlig er barna og kvinnene utsatt. Regjeringen har ingen fungerende handlingsplan mot menneskehandel og planen mot ekstremisme og vold er ikke finansiert.

Kan det bes om status på gjennomføring av alle tiltak i planen mot ekstremisme, og for arbeidet med ny plan mot menneskehandel?»

Svar:

I Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme fremgår det at tiltakene i planen skal dekkes innenfor gjeldende budsjetttrammer. Det er allikevel bevilget midler til gjennomføring av flere av tiltakene, bl.a. til nasjonal konferanse, mentorordning i kriminalomsorgen, foreldreveiledningsprogram, forskning m.m.

Handlingsplanen er dynamisk, det vil si at eksisterende tiltak skal kunne justeres og at nye tiltak skal

utarbeides i takt med utviklingen på feltet og endringer i trusselbildet. De 30 opprinnelige tiltakene er allerede supplert med nye tiltak. I denne sammenheng kan nevnes at Stortinget i RNB 2015 bevilget midler til to tilskuddsordninger for kommunene og frivillige organisasjoner: 10 mill. kr til en ordning under Justis- og beredskapsdepartementet og 7,5 mill. kr til en ordning under Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet. Det er også bevilget ytterligere midler til forskning, herunder et senter for forskning på høyreekstremisme og lignende fagfelt.

Det rapporteres på tiltakene to ganger årlig. Siste status på oppfølging av samtlige tiltak fra september 2015 er offentliggjort på regjeringens nettsted (www.radikalisering.no). Neste rapportering vil foreligge i løpet av mars 2016.

En handlingsplan mot menneskehandel er under utvikling og vil lanseres i vår. Stortinget bevilget 7 millioner kroner i 2015 til en tilskuddsordning på feltet som gjorde det mulig for Justis- og beredskapsdepartementet å etablere nye og styrke eksisterende prosjekter som bistår ofre for menneskehandel. Fra i fjor ble det dessuten øremerket 15 millioner kroner for å etablere spesialenheter mot menneskehandel i de største politidistriktene.

SPØRSMÅL NR. 605

Innlevert 15. februar 2016 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 22. februar 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sørge for at de regionale planene for helhetlig forvaltning av fjellområdene blir

tilstrekkelig hensyntatt i de kommunale planprosesserne?»

BEGRUNNELSE:

I 2007 ble det satt i gang et femårig program hvor målet er at det i løpet av 2012 skal være utarbeidet regionale planer for en helhetlig forvaltning av fjellområder som er spesielt viktige for villreinens framtid i Norge. Planene skal avgrense nasjonale villreinområder og fastsette en langsiktig arealforvaltning som balanserer bruk og vern for de aktuelle fjellområdene med randområder. Planene vil være et ledd i oppfølgingen av regjeringens samlede politikk for fjellområdene, og omfatter store deler av Sør-Norges fjellområder.

De regionale planene er ikke juridisk bindende, og avhenger derfor at av kommunene implementerer de i sine lokale kommuneplaner.

Svar:

De regionale planene for villreinfjella er en oppfølging av St.meld. nr. 21 (2004-2005) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand, der regjeringen la opp til å bruke regionale planer som virkemiddel for å sikre villreinens plass i norsk fjellfauna. Ved behandling av meldingen understreket Stortinget at villreinens leveområder skal sikres, jf. Innst. S. nr. 228 (2004-2005).

Miljøverndepartementet sendte i 2007 ut bestillingsbrev til berørte fylkeskommuner om å utarbeide fylkesdelplaner for en helhetlig forvaltning av fjellområder som er viktige for villreinens framtid i Norge. Planene skulle fastsette en langsiktig arealforvaltning som balanserer bruk og vern for de aktuelle fjellområdene med influensområder. Et sentralt mål med de regionale planene er å få en felles styring av områdene slik at tendenser til en «bit-for-bit»-utbygging som på lang sikt vil ødelegge livsgrunnlaget for villreinen, unngås. Samtidig var det et mål at planene skulle gi grunnlag for næringsutvikling og opprettholdelse av bosetting i bygdene.

Det er i alt 61 kommuner i 11 fylker som omfattes av de regionale planene, og det har vært grundige prosesser med vekt på samarbeid mellom kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter. Det er nå utarbeidet sju regionale planer for prioriterte fjellområder med villrein. Fem av planene er ferdigbehandlet av fylkestingene, og de to siste planene, Ottadalen og Dovrefjell, er i en vedtaksfase.

Villrein er en nasjonal ansvarsart, og Norge har et internasjonalt ansvar for å ta vare på villreinen og dens leveområder. Den største utfordringen i villreinforvaltningen er å sikre at villreinbestandene får beholde leveområder av tilstrekkelig størrelse og kvalitet.

Samtlige planer har et plankart med retningslinjer for arealbruk. De områdene som er mest sårbare for inngrep er definert som nasjonalt villreinområde. Her skal hensynet til villreinens arealbehov veie tyngst. Planene viser soner med retningslinjer for ulike typer næringsutvikling, hyttebygging osv. De regionale planene er ikke juridisk bindende, og forutsettes fulgt opp i juridisk bindende kommunale planer. Ingen av planene har tatt i bruk det sterkeste virkemiddelet på regionalt nivå; regional planbestemmelse.

Oppfølgingen av de vedtatte planene er litt ulikt organisert i fylkene. Felles for alle er at de skal legges til grunn for statlig, regional og kommunal planlegging og virksomhet. Fylkes-kommunen har et særlig ansvar for å påse at retningslinjene og handlingsprogrammet til planene følges opp. Handlingsprogrammene har blant annet fokus på miljøforbedrende tiltak for villreinen og verdiskapingsprosjekter.

I Melding til Stortinget nr. 14 (2015-2016) "Natur for livet" framgår det at de regionale planene må følges opp i utbyggingssaker og gjennom handlingsprogrammer. De må innarbeides i kommuneplanene for å sikre villreinen og dens leveområder. Kunnskapsgrunnlaget om villreinens levevilkår er godt, men det er uenighet om effekten av den samlede belastningen av ulike tiltak i villreinens leveområder. For å konkretisere og operasjonalisere forvaltningsmålet vil regjeringen vurdere om det skal utvikles en kvalitets-norm for villrein. Oppfølgingen av en kvalitetsnorm vil kunne bidra til å styrke et felles kunnskapsgrunnlag for villreinforvaltningen framover.

Jeg har tiltro til at kommunene og ulike sektormyndigheter følger opp planene i samråd med fylkesmannen og fylkeskommunen. Hovedinntrykket er at oppslutningen om planene er god, og at de gir et viktig grunnlag for videre planlegging og saksbehandling. Hvis de kommunale planene bryter med intensjonen bak de regionale planene og tilsidesetter nasjonale interesser, skal fylkesmannen og fylkeskommunen vurdere å fremme innsigelse til planene. Heller ikke ulike sektormyndigheter som fatter vedtak som berører villreinområder, kan bryte med intensjonen i planene eller tilsidesette nasjonale interesser.

Jeg vil for øvrig understreke at programmet med regionale planer viser at plan- og bygningsloven er et viktig verktøy for avveiningen mellom bruk og vern. Og når man først har gjort en slik avveining, er det viktig at kommunene og ulike sektormyndigheter følger opp.

SPØRSMÅL NR. 606**Innlevert 15. februar 2016 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 23. februar 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for at kommunenes rapporteringer til Helsedirektoratet om Øyeblikkelig-hjelp-pasienter/sengene som kommunene fikk ansvar fra 1. januar 2016 blir reelle rapporter?»

BEGRUNNELSE:

Kommunene rapporterer i dag på døgn til Helsedirektoratet. Det vil si at hvis en pasient kommer inn i en øyeblikkelig-hjelp-seng kl. 00.05 om natten og blir utskrevet kl. 21.00, vil dette telle som null-døgn. Dette kan virke ulogisk i forhold til hvilke tjenester pasienten har mottatt. En bør telle dager i stedet for døgn for å få den reelle utnyttelsen av sengene.

I tillegg rapporterer kommunene månedsvis. Kommer en pasient inn 29. januar og skrives ut 2. februar telles det 2 døgn i januar og 2 døgn i februar, og ikke det som er reelt med 4 døgn totalt.

En annen rapportering som kommunene skal føre gjelder diagnoser, men den er svært mangelfull. Det er satt opp parameter hvor "alle" diagnoser skal inn, men hva er smerte, rus, besvimelse for eksempel? Hvilke rapporteringsboks skal dette inn i? Rapporten passer ikke til virkeligheten, og feilkildene kan bli store om en sammenligner ulike kommuner nasjonalt, da hver kommune/sykehjem/ansatt kan legge ulike diagnoser i ulike diagnosebokser.

Ansatte i kommunene opplever at de ulike fagsystemene ikke er bygd for å kunne ta ut statistikker på de ulike pasientdataene. Derfor blir dette svært sårbart, og mye blir manuell telling.

Dette er også et stort problem mellom kommuner som har felles legevakt og felles øyeblikkelig hjelp senger, både å kunne registrere pasienter, få tak i opplysninger og kunne finne felles data om en ønsker dette.

Svar:

Helsedirektoratet har fulgt opp de statlige øremerkede tilskuddsmidlene til etablering og drift av kommunalt døgntilbud for øyeblikkelig hjelp med årlig rapportering. Kommunene som har mottatt tilskudd har meldt tilbake om status per 31. august for årene 2013, 2014 og 2015. Hensikten med rapporteringen har vært å få tilbakemelding om at tilbudet er etablert og hvor mange pasienter og innleggelser tilbudet har tatt hånd om. Til dette formålet er det etablert en enkel Excel-rapportering der vertskommunene for tilbudet har fylt inn informasjon i sju ulike tabeller. Tabell 6 i rapporterin-

gen gjelder antall innleggelser etter varighet på oppholdet. Rapporteringsenhetene skal oppgi hvor mange innleggelser, målt i antall døgn, det har vært siste året. I aktuelle tabell i rapporteringen skilles det mellom innleggelser mindre enn ett døgn, ett døgn, to døgn, tre døgn, fire døgn, fem døgn og innleggelser på mer enn fem døgn. Antall døgn er definert som utskrivingsdato minus innskrivingsdato. Dette er på linje med definisjonen som i hovedsak benyttes ved liggetidsanalyser i spesialisthelsetjenesten.

I spørsmålet vises det til at kommunene rapporterer månedsvis. Helsedirektoratet har imidlertid kun hatt årlig rapportering om bruk av kommunalt døgntilbud for øyeblikkelig hjelp og problemstillingen knyttet til oppdeling av opphold ved månedsskifte gjelder ikke for rapporteringen til Helsedirektoratet.

Helsedirektoratet utarbeider statistikk og analyser med basis i rapporteringen fra kommunene. Blant annet estimeres antall liggedøgn i kommunalt døgntilbud for øyeblikkelig hjelp. I disse beregningene er det tatt utgangspunkt i at opphold med mindre enn ett liggedøgn tilsvarer 0,5 liggedøgn. Dette betyr at også opphold mindre enn ett døgn telles med når antall liggedøgn summeres og i beregningene av beleggsprosent. Helsedirektoratet publiserer statistikk fra kommunalt døgntilbud for øyeblikkelig hjelp i sin samhandlingsstatistikk. Årets publisering som gir status per 31. august 2015 ble publisert 18. februar.

I spørsmålet vises det også til at registrering av diagnoseopplysninger er mangelfull og har flere feilkilder. Siden det er benyttet en enkel, Excel-basert rapportering så har vertskommunene for tilbudet kun rapportert diagnoseopplysninger etter hovedkapitlene i ICD-10 kodeverket. Det som rapporteres er den diagnosen som angis som årsak til akuttinnleggelse i det kommunale øyeblikkelig hjelp døgntilbudet, satt av henvisende eller innleggende lege. Alternativt har diagnose satt av lege ved utskrivning vært benyttet.

Helsedirektoratet er i gang med å planlegge etableringen av et nytt kommunalt helse- og omsorgsregister (KPR) på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet. Når lovhjemmel for det nye registeret er behandlet i Stortinget, vil registeret bli etablert. Innholdet i første versjon av KPR vil være begrenset til data fra eksisterende rapporteringsløsninger, KUHR (Kontroll og Utbetaling av HelseRefusjon) og IPLOS (Individbasert helse- og omsorgsstatistikk). Senere vil det planlegges å utvide KPR med data fra flere tjenester, herunder legevakt og øyeblikkelig hjelp.

SPØRSMÅL NR. 607**Innlevert 16. februar 2016 av stortingsrepresentant Jan Böhler****Besvart 22. februar 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«I Hovedstadsmeldingen (St.meld.nr 31 2006-07) ble det varslet retningslinjer om at et alternativ i Groruddalen skal utredes, når statlige virksomheter relokaliseres i Oslo. Dette for å fremme en ønsket byutvikling i området som ledd i Groruddalssatsingen. I Stortinget 14/12 2012 sa daværende kommunal-minister at retningslinjene ble presisert og sendt ut senest i januar 2012.

Er statsråden enig i at disse retningslinjene er viktige for utviklingen i Groruddalen og vil han påse at departementene kjenner dem og følger opp?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig for en positiv utvikling i Groruddalen at flere kunnskapsbedrifter lokaliseres hit. Det vil bidra til at flere ressurspersoner med høy utdanning bosetter seg i dalen, og at andre kunnskapsbedrifter følger etter, slik at det kan danne seg klynger på ulike områder.

To statseide virksomheter som jobber med planer om mulig relokalisering i Oslo er NRK og Politihøgskolen. En eventuell plassering av disse i Groruddalen vil få svært stor betydning og kunne bety et stort skritt framover for Norges mest folkerike dal.

Groruddalens fortrinn som gjør det ekstra viktig å følge opp at et alternativ i Groruddalen utredes, er at det fins store tilgjengelige tomteressurser til rimelige priser i kort reiseavstand fra Oslo sentrum. Både de faktiske forhold og behov og de omtalte retningslinjer bør således tilsi at styrene for de aktuelle virksomheter setter i gang slike utredninger.

Svar:

Jeg takker representanten for spørsmålet.

Retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon er viktige, både for områdene utenfor Oslo, men også for Groruddalen. Retningslinjene ble oppdatert og tydeliggjort av regjeringen høsten 2014. Nye statlige virksomheter skal som hovedregel ikke lokaliseres i Oslo kommune. Dersom særlige grunner tilsier lokalisering i Oslo, skal virksomheten søkes lokalisert i Groruddalen, eller til-

svarende områder der virksomheten vil gi størst bidrag til byutviklingen. Dette gjelder også når det er aktuelt å etablere nye arbeidsoppgaver og enheter på områder der det allerede finnes virksomheter i Oslo.

Etter retningslinjene skal beslutninger om lokalisering ved store strukturendringer og nyetableringer, eller forslag om å etablere eller flytte statlige virksomheter til Oslo, alltid forelegges regjeringen. Hovedregelen ved opprettelse av ny statlig virksomhet eller nye enheter er videre at minst tre ulike lokaliseringssteder bør vurderes.

Retningslinjenes virkeområde er statsforvaltningen, det vil si ordinære forvaltningsorgan, forvaltningsorgan med særskilte fullmakter og forvaltningsvirksomheter. Retningslinjene omfatter dermed ikke statlige stiftelser, statsforetak, særlovsselskap, statsselskap eller andre foretak som staten eier.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har det overordnede ansvaret for å tolke og gi informasjon om retningslinjene. Vurdering av lokaliseringalternativer skal sendes KMD før endelig avgjørelse blir truffet. KMD informerer og veileder andre departement om retningslinjene, og bistår ved behov. Fagdepartementene har det overordnede ansvaret for at retningslinjene blir gjort kjent i underliggende etater.

Når det gjelder NRK er dette et aksjeselskap og ikke et statseid foretak. Dette betyr at selskapet ikke er omfattet av retningslinjene for lokalisering.

I følge retningslinjene skal fagdepartementet gjøre det endelige vedtaket om lokalisering av underliggende virksomheter som er omfattet av retningslinjene. Dette gjelder ikke universitet og høyskoler, inkludert Politihøgskolen, der styrene kan gjøre det endelige vedtaket med hjemmel i universitets- og høyskoleloven. Justis- og beredskapsdepartementet kan opplyse om at det p.t. ikke foreligger konkrete planer for relokalisering av Politihøgskolen.

Groruddalen er et prioritert område for regjeringen, og jeg følger utviklingen der nøye. Vi har nylig besluttet å videreføre områdesatsingen for Groruddalen i samarbeid med Oslo kommune og en lang rekke departement og etater.

SPØRSMÅL NR. 608**Innlevert 16. februar 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 23. februar 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan helseministeren redegjøre for situasjonen for økonomi, bemanning og kvalitet ved de store fødeklinikkene, og kan han redegjøre for avvikene i rapportene som kommer fra Jordmorforbundet og rapportene som kommer fra helseregionene hvor sistnevnte rapporterer om at situasjonen er kvalitetsmessig god?»

BEGRUNNELSE:

NRK har i flere saker redegjort for store bekymringer for tilstanden ved landets fødeklinikker. Jordmødre er bekymret for pasientbehandling, pasientsikkerhet og arbeidsmiljø ved de store fødeavdelingene på grunn av for lav grunnbemanning. Flere kvinner har opplevd å bli sendt hjem, selv etter at fødselen er i gang. Dette strider mot Helsedirektoratets kvalitetskrav til fødselsomsorgen, og prinsippene for kvalitet som ble nedfelt i Stortingsmelding 12 (2008-2009). Det kan fremstå som om økonomiske hensyn veier tyngre enn den medisinske indikasjonen. Sykehusene har de siste årene fått flere skjulte effektiviseringskrav, og sammen med svak sykehusøkonomi fra regjeringen, kan dette vise seg å være kritisk for både mor og barn. Kvinner i fødsel skal oppleve trygghet på sykehusene.

Svar:

Vi har en trygg og god fødselsomsorg i Norge. Nyfødt-dødeligheten, som er en samleindikator på kvaliteten i fødselshjelp og nyfødtomsorg, er lav i Norge sammenlignet med resten av Europa og svært lav sammenlignet med verden forøvrig. Brukertilfredsheten med svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen ble undersøkt av Kunnskapssenteret i 2011, og viste at brukerne og deres pårørende stort sett var godt fornøyd med tilbudet, selv om det på enkelte områder var forbedringspotensial. Erfaringene på fødeavdelingen var de som fikk den mest positive beskrivelsen.

De nasjonale kvalitetskravene til fødetilbudet som er nedfelt i St. meld. nr. 12 "En gledelig begivenhet" (2008-2009) og i Helsedirektoratets veileder "Et trygt fødetilbud" fra 2011 er godt kjent og følges opp i Helseforetakene. Implementering av kvalitetskravene har ført til at jordmorbemanningen er økt på mange fødeavdelinger. I rapporteringene jeg får fra helseforetakene, er det ingenting som tilsier at det ikke er trygt å føde på norske sykehus. Det er heller ikke slik at kvinner som er midt i en fødsel sendes hjem, slik man kan ha fått inntrykk av gjennom media.

Når det gjelder de økonomiske rammebetingelsene, legger statsbudsjettet for 2016 til rette for en aktivitetsvekst på om lag 2,5 prosent i helseforetakene. Dette er en høyt budsjettert aktivitetsvekst sammenliknet med tidligere år. Regjeringen har dermed lagt til rette for en høyere vekst i pasientbehandlingen i våre tre budsjetter, sammenliknet med hva de rødgrønne fikk vedtatt gjennom sine åtte. Dette viser at regjeringen satser på og prioriterer sykehusene, eller viktigere, vi prioriterer pasientene.

Når aktiviteten varierer så mye som den gjør på store fødeavdelinger og kvinneklinikker, er de krevende å bemanne. Med fødselstall som varierer mellom 5 og 28 fødsler på ett døgn, vil det kunne oppstå situasjoner hvor det er vanskelig å gjennomføre en-til-en omsorg i hele den aktive fasen av fødselen. Jeg er glad for at Jordmorforbundet følger med på dette. Helseforetakene må utvikle systemer for bemanningsplanlegging som gjør det mulig å håndtere områder med store svingninger i aktivitet og pasientbelegg, slik som fødselsomsorgen. Dette er arbeid som pågår i de fleste sykehusene i dag.

SPØRSMÅL NR. 609**Innlevert 16. februar 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 23. februar 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Kan statsråden gjere greie for innhaldet i avtalane og kvifor regjeringa valde å si opp desse avtalane med Singapore og Malaysia?»

GRUNNGJEVING:

Noreg hadde to bilaterale investeringsavtalar med Indonesia og Malaysia, som var sagt opp medan Høgre satt i regjering i perioden mellom 2001 og 2005.

Svar:

Eg legg til grunn at spørsmålet gjeld dei oppsagde avtalane med Indonesia og Malaysia, ikkje Singapore. Dette er i samsvar med grunngivinga for spørsmålet, og Noreg har aldri hatt ein bilateral avtale om investeringsvern med Singapore. Noreg sa opp avtalen med Malaysia i 2001 og avtalen med Indonesia i 2004.

Avtalane med Malaysia og Indonesia var utforma over same lest som tradisjonelle avtalar om fremme og vern av investeringar. Avtalane inneheldt mellom anna føresegner som gav investor frå eitt avtaleland rett til rimeleg og rettferdig behandling, bestevilkårsbehandling, erstatning ved ekspropriasjon, kapitaloverføring

og investor-stat tvisteløysing ved investeringar som er gjort i det andre landet. Avtalen med Indonesia finst i UD sitt traktatregister på lovdata.no. Det ser ikkje ut til at avtalen med Malaysia er tilgjengeleg der, men departementet kan gjerne sende denne om ønskeleg.

Avtalane med Malaysia og Indonesia inneheldt føresegner om kor lenge avtalane skulle gjelde. I fyrste omgang var dette femten år etter at avtalen trådde i kraft for Malaysia og ti år for avtalen med Indonesia. Avtalen med Malaysia måtte seiast opp av ein av partane eitt år før utløpet av denne perioden og avtalen med Indonesia måtte seiast opp seinast seks månader før utløpet av perioden. Dersom ingen av partane sa opp avtalane før dette tidspunktet, ville dei fortsetje å vere i kraft. Avtalen med Malaysia kunne når som helst bli sagt opp med eitt års varsel etter dei fyrste fjorten åra, mens avtalen med Indonesia automatisk ville gjelde for ti nye år dersom han ikkje blei sagt opp.

Bakgrunnen for at avtalane blei sagt opp var at ein på tidspunktet for utløpet av den fyrste perioden for desse avtalane arbeidde med å kome fram til ein ny mal for forhandlingar om bilaterale avtalar om vern for investeringar (BITs). Arbeidet med å komme frem til ein ny mal for denne type avtalar har tatt betydeleg lengre tid enn venta og er ennå ikkje slutført.

SPØRSMÅL NR. 610**Innlevert 16. februar 2016 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 23. februar 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Har statsråden ei analyse av om TTIP-avtala vil innebera harmonisering eller gjensidig godkjenning av EU og USA sitt regelverk innan ulike marknader, og meiner statsråden at TTIP vil gje ei heving av globale standardar innanfor mellom anna miljø-, helse- og arbeidsrettar, uavhengig av om TTIP-avtalen inneber ei harmonisering eller gjensidig anerkjenning?»

GRUNNGJEVING:

I eit intervju med Nationen 08.04.2015 uttalar noverande miljøvernminister og tidlegare statsråd for EØS-saker og forholdet til EU at sjølv om TTIP-avtala skulle

medføre "visse reduserte standardar på nokre område i Europa», så vil oppsida likevel kunne vere betydeleg, fordi avtalen kan medføre ei global standardheving.

På spørsmål om TTIP-avtala vil bli ei global avtale uttalar statsråden at det er tvilsamt, men at «(...) land som skal eksportere til det som kan verte verdas største frihandelsområde og standardmarknad, må tilpasse seg standarden i den marknaden».

Det er ulike potensielle modellar for koordinering av regelverk gjennom TTIP. Ei moglegheit er at TTIP gjer ei harmonisering av dagens regelverk i EU. Ei anna løysing er gjensidig bilateral godkjenning av regelverk, der amerikanske produsentar som får sine produkt godkjent for sal i USA, også får produkta god-

kjent for sal i EU, og vice versa. Eit tredje alternativ er gjensidig godkjenning der også produsentar frå tredje-land får rett til å selje sine produkt i begge marknader, når produktet er godkjent for sal i ein marknad.

Svar:

Noreg er ikkje ein del av TTIP, men vi følgjer forhandlingane utanfrå og er i kontakt med USA og EU, både bilateralt og gjennom EFTA. Partane har ein ambisjon

om å redusere ikkje-tollmessige handelshindringar for ei rekke produkt. I kva grad forhandlingane vil leie til harmonisering av regelverk og/eller gjensidig anerkjenning veit vi på det nåverande tidspunkt ikkje.

Gitt storleiken på dei to forhandlingspartane, vil TTIP sjølvsagt kunne få globale ringverknader. Om globale standardar innanfor mellom anna miljø-, helse- og arbeidsrettar vil bli heva som eit resultat av TTIP vil framtida vise.

SPØRSMÅL NR. 611

Innlevert 16. februar 2016 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 26. februar 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre rekruttering av geriater til sykehus, flere sykehjemsmedisinere til kommunene og for en mer forutsigbar samhandling mellom kommunehelsetjenesten og sykehusene om de eldre pasientene med sammensatte lidelser?»

BEGRUNNELSE:

Nasjonal helse- og sykehusplan oppsummerer tydelig den demografiske utfordringen vi står overfor med en aldrende befolkning i distriktene, sentralisering av ungdom og at for få menn i dag velger helsefagutdanning til at vi kan forvente å opprettholde dagens kapasitet og nivå på helsetjenestene etter 2030.

Medisinskfaglig handler mye av utfordringsbildet om geriatri. Dette fagområdet er imidlertid ikke nevnt i Nasjonal helse- og sykehusplan. I motsetning til akutt kirurgi, som står igjen som en av få debatter i offentligheten av planforslaget.

Undertegnede er svært tilfreds med at Nasjonal helse- og sykehusplan så tydelig sier at ingen sykehus skal legges ned og at vi trenger all den desentraliserte kapasiteten vi har for å møte utfordringene framover med stadig flere eldre med mange diagnoser og stadig flere kronikere som lever lengre med flere diagnoser. Bare et fåtall av disse er så syke at de vil trenge lengre opphold i sykehus, enn si akutt kirurgi. Men svært mange av dem vil ha behov for tverrfaglig kompetanse med diagnostisering og spesialisert behandling i sykehus av og til for å kunne bo så lenge hjemme som mulig – eller i et kommunalt tilrettelagt botilbud.

Geriatri er et spesialisert tilbud i sykehus. Det har en viktig funksjon i sykehus, men også en viktig funksjon i samspill med fastlege og kommunale pleie- og

omsorgstilbud. Kombinasjonen av demens, akutt forvirring, betennelser og virkninger av mange typer medisiner samtidig, kan av og til bli så sammensatt at det trengs spesialisert sykehuskompetanse og behandling.

Sykehuset på Lillehammer, som en del av Sykehuset Innlandet HF, hadde i tre år et prosjekt i samarbeid med kommunene i Lillehammer, Øyer og Gausdal – «Kom ut». Helsehuset på Lillehammer med felles kommunale akutt døgnplasser for syke eldre og geriater ved sykehuset samarbeidet tett om oppfølging av pasientene. Det ble klarlagt mange gevinster, ikke minst for pasientene. Men også for sykehuset, med kortere liggetid der og klarere ansvarsforhold mellom ulike sykehusavdelinger. Samt for kommunene, som fikk styrket sin kompetanse og frigjort ressurser til andre pasientgrupper.

Prosjektet «Kom-ut» er nå avsluttet. Sykehuset på Lillehammer har ikke lengre geriater. Tilsvarende er situasjonen ved nesten alle de seks somatiske sykehusene i Sykehuset Innlandet HF. Dette er i den delen av Norge hvor den aldrende befolkningen vokser raskest. Anslagsvis bør sykehuset på Lillehammer ha tre geriater for å dekke den langstrakte Gudbrandsdalens utfordringer med store avstander og mange flere eldre de neste årene. Nå står de i null. Tilsvarende er situasjonen for Østerdalen. Men også store byer som Bergen og Drammen står uten geriater ved sine sykehus. Samtidig er bare ett sykehjem i Norge godkjent for legespesialisering innen sykehjemsmedisin.

Både dagens behandlings- og utdanningstilbud framstår svært tilfeldig. På vegne av mange eldre pasienter og pårørende som ikke får tilbud om geriatrisk utredning og behandling, framstår situasjonen som uforklarlig og på grensen til uforsvarlig.

Svar:

La meg innledningsvis slå fast at representanten Kjenseth peker på viktige innsatsområder i sitt spørsmål. For å gi et økende antall eldre pasienter god behandling og oppfølging i helsetjenesten, er vi avhengig av en rekke ulike profesjoner, styrket kompetanse og god samhandling. Regionale helseforetak har ansvar for å sørge for tilstrekkelig kompetanse og forsvarlige tjenestetilbud i spesialisthelsetjenesten, dette omfatter også geriatriisk kompetanse. Særlig oppmerksomhet må rettes mot områder hvor det forventes økte behov. Dette har vært særlig aktuelt etter opphevelse av tidligere kvoteregulering av stillinger i spesialistutdanning av leger. Geriatri er en av flere medisinske spesialiteter som helseforetakene definerer som sårbar med hensyn til rekruttering. Det oppleves utfordringer både med hensyn til å utdanne nye geriatriere og ved rekruttering til spesialiststillinger – og det geriatriiske tilbudet i sykehusene er i endring. Dette er en kjent problemstilling, som det jobbes med. Blant annet for å bedre rekruttering av geriatriere er det i regelverket for spesialistutdanning av leger gitt en dispensasjonsadgang for at tjeneste ved relevante utdanningssteder, som sykehjem, skal kunne gi uttelling for spesialiseringen. Tiltaket vil i tillegg bidra til å styrke kontakten mellom spesialist- og primærhelsetjenesten. På den måten utnyttes utdanningsstedene på en hensiktsmessig måte ved at leger som allerede arbeider på sykehjem kan få anledning til å søke om å få tjenesten godkjent som en del av en spesialistutdanning i geriatri.

Regjeringen vil på flere måter legge til rette for bedre samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. I Stortingsmeldingen om fremtidens primærhelsetjeneste fremgår det blant annet at regjeringen vil forbedre samhandlingen ved å speile spesialisthelsetjenestens lovpålagte veiledningsplikt overfor de kommunale helse- og omsorgstjenestene til også å gjelde veiledning

andre veien. I tillegg kan kommunene videreutvikle de obligatoriske samarbeidsavtalene mellom kommuner og helseforetak.

Helse- og omsorgsdepartementet vil også gi Helse- og omsorgsdirektoratet i oppdrag å legge til rette for regelmessig faglig dialog både mellom kolleger i primærhelsetjenesten, og mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. Vi ønsker at det skal etableres arenaer for regelmessig kompetanseoverføring og erfaringsutveksling mellom spesialisthelsetjenesten og fastleger/medlemmer av primærhelseteam, samt innad i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Et annet aktuelt oppdrag Helsedirektoratet har fått, er å utarbeide en veileder for kommunens oppfølging av brukere med store og sammensatte behov. Det fremgår av Meld. St. nr. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste, at regjeringen vil ta initiativ til at det utvikles en veileder for kommunen for oppfølging av de multisyke og mest skrøpelige brukerne.

Kompetanseløft 2020 ble presentert i Prop. 1 S (2015-2016) og er regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Formålet med planen er å bidra til en faglig sterk tjeneste, og å bidra til å sikre at den kommunale helse- og omsorgstjenesten har tilstrekkelig og kompetent bemanning.

Utfordringsbildet tilsier behov for styrking av kompetansen på flere områder, deriblant høyere og bredere utdanning av helse- og sosialfaglig personell. Det er behov for å forbedre den medisinske oppfølging av brukere i sykehjem og hjemmetjenestene. Den medisinske oppfølgingen er særlig knyttet til forebygging, behandling, lindrende behandling og rehabilitering av brukere med kroniske sykdommer med et komplekst og sammensatt sykdomsbilde. Jeg merker meg at dette er også representanten Kjenseth opptatt av i sin begrunnelse for spørsmålet. Kompetanseløft 2020 vil bidra til å heve kompetansen i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

SPØRSMÅL NR. 612

Innlevert 16. februar 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 25. februar 2016 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Korleis vil statsråden følgje opp vedtak nr 10 frå handsaminga av sak om endringar i konsesjonsloven og tvangsfullbyrdsloven (oppheving av priskontroll)?»

GRUNNGJEVING:

Vedtaket seier:

"Stortinget ber regjeringen presisere overfor landbruksforvaltningen, fylkesmannsembetet, kommunene og fylkes-

kommunene at konsesjonslovens bestemmelser om priskontroll skal følges."

Svar:

I grunngevinga for spørsmålet er det vist til at Stortinget ber regjeringa presisere overfor landbruksforvaltninga, fylkesmannsembetet, kommunane og fylkeskommunane at reglane i konsesjonslova om priskontroll skal følgjast.

Departementet sende denne veka ut rundskriv M-2/2016 med følgjande omtale som gjeld Stortinget sitt vedtak nr. 10:

"Stortingsbehandlingen innebærer at priskontrollen ved konsesjonsvurderingen skal opprettholdes slik at konsesjonslovens bestemmelser om priskontroll skal følges. Henstillingen i brev 4. desember 2013 om ikke å legge avgjørende vekt på pris ved konsesjonsvurderingen mens forslaget om å oppheve priskontrollen var til behandling, vil med dette bortfalle."

Rundskriv M-2/2016 gjeld ut over dette endringar i beløpsgrense for prisvurdering ved konsesjonsbehandling av bebygd eigedom. Endringa er knytt til Stortinget sitt vedtak nr. 3 frå behandlinga av proposisjonen om priskontroll som representanten viser til i sitt spørsmål. I rundskrivet er både Stortinget sine vedtak nr. 3 og 10 sitert.

SPØRSMÅL NR. 613

Innlevert 16. februar 2016 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 26. februar 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Er samferdselsministeren fornøyd med innsatsen for å få fortgang i arbeidet med reguleringsplan for E16 gjennom Nes i Akershus, hva mente han med utsagnet «vi skal ha god progresjon i det videre planarbeidet for strekningen», og kan han nå tidfeste når reguleringsplanen vil bli lagt fram?»

BEGRUNNELSE:

I svar på skriftlig spørsmål i september 2015 om manglende framdrift i arbeidet med reguleringsplan for E16 gjennom Nes i Akershus skrev samferdselsministeren:

«Jeg er gjort kjent med at det er store kostnadsøkninger på prosjektet. Dette vil kreve en vesentlig økning av den statlige rammen i forhold til det som er lagt til grunn i NTP 2014-2023. Statens vegvesen / Vegdirektoratet vil om kort tid komme med en orientering om status for prosjektet, inklusiv mulige konsekvenser av kostnadsøkningen.

Jeg ser frem til å få denne snarlige orienteringen, som jeg planlegger å få sammen med en befaring på strekningen. Min klare ambisjon er at vi skal ha god progresjon i det videre planarbeidet for strekningen.»

Samferdselsministeren har for lengst foretatt befaring, men fortsatt er ingen reguleringsplan lagt fram. Reguleringsplanen er nå et år forsinket og hele Glåmdalsregionen og Nes er svært frustrerte over denne sen-drektigheten.

Stortinget vedtok allerede i 1997 at det skulle bygges motorveg mellom Kløfta og Kongsvinger, og distriktet forventer nå et svar fra samferdselsministeren på når reguleringsplanen vil bli lagt fra og på når vegen kan påbegynnes.

Det er blitt hevdet at reguleringsplanen er ferdig fra planleggerne i Statens vegvesen, men at den er blitt stoppet lenger opp i systemet. Det hele virker helt uforståelig, og det under en samferdselsminister som flere ganger har uttalt at han ønsker å bygge veg raskere.

Svar:

Det hersker ikke tvil om at dagens regjering har gitt veisektoren et kraftig løft, både gjennom bevilgninger og organisering. Etter tiår med økende vedlikeholdsetterslep, så reduseres nå forfallet. Bevilgning til planlegging av nye vei- og jernbaneprosjekt er mer enn tredoblet etter regjeringsskiftet. E16 er en av veiene vi jobber med å få realisert på best mulig måte.

Som representanten Myrli viser til var jeg på en befaring på prosjektet E16 Kongsvinger-Kløfta tidlig i januar. Bakgrunnen var de store kostnadsoverskridelsene på gjenstående parseller. I forbindelse med befaringen fikk jeg en grundig orientering av Statens vegvesen, samt nyttige innspill fra lokale politikere. Det er viktig at vi finner gode løsninger på kostnadsutfordringene som har oppstått, slik at vi fortsatt får realisert et godt prosjekt og samtidig har respekt for skattebetalernes penger.

Etter min befaring på strekningen i januar 2016 ble Statens vegvesen bedt om å vurdere mulighetene for å redusere kostnadene. Det vil bli sett på to muligheter for kostnadsreduksjoner; enten ved å velge en annen

trase for ny E16 enn den som ligger i vedtatt kommunedelplan eller ved gjøre endringer på den planlagte løsningen. Så snart jeg har mottatt endelig vurdering fra Statens vegvesen vil videre saksgang bli avklart.

SPØRSMÅL NR. 614

Innlevert 16. februar 2016 av stortingsrepresentant Siv Elin Hansen

Besvart 24. februar 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Med hemmeligholdte sakspapirer har styret på UNN vedtatt at nytt PET-bygg skal bygges som såkalt "offentlig privat samarbeid". Det finnes mange rapporter i inn- og utland som har gransket OPS-prosjekter. Disse slår fast at de offentlige kostnadene ved OPS kontrakter er mye større enn ved bygging etter normalmodellen.

Vil statsråden stoppe sløsing av helsekroner, gjennom å pålegge foretaket seriøs og normal utbygging, og vil statsråden instruere foretakene til mer nøy-som bruk av fellesskapets penger?»

Svar:

PET-senter i tilknytning til universitetssykehuset i Nord Norge (UNN) er under bygging og Helse Nord får statlige lånebevilgninger til gjennomføring av prosjektet. Slik jeg er kjent med den aktuelle saken så har styret ved UNN godkjent at det utlyses konkurranse

om offentlig og privat samarbeid om bygging av tre kontoretasjer på toppen av PET-senteret. Bakgrunnen er at UNN i dag leier kontorlokaler i det private markedet i Tromsø. Vedtaket ble gjort med forbehold om godkjenning i styret i Helse Nord.

De regionale helseforetakene har stort fokus på at tildelte midler brukes på en best mulig måte. Jeg vet at Helse Nord har en stram kontroll med investeringsprosjektene i sin region og har utarbeidet retningslinjer for å sikre riktig og god prioritering av investeringer. OPS-prosjekter er investeringer og skal følge de samme vurderingskriteriene som andre investeringsprosjekter i regionen. Bestemmelsene skal sikre et fullstendig beslutningsgrunnlag hvor kvalitet, økonomi, organisasjonsutvikling og andre konsekvenser er vurdert.

Jeg mener det er helt klart at private kan bidra til større fleksibilitet og mer effektive løsninger. Samtidig er det helseforetakene selv som har kompetanse til å velge mellom å eie eller å leie, og til å håndtere dette innenfor de økonomiske rammene som de har.

SPØRSMÅL NR. 615

Innlevert 16. februar 2016 av stortingsrepresentant Tor Arne Bell Ljunggren

Besvart 23. februar 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hva er status for fremdriften av prosjektet Sjunghatten folkehøgskole i Fauske kommune, og ser kunnskapsministeren for seg at prosjektet skal realiseres, og i så fall når?»

BEGRUNNELSE:

Sjunghatten folkehøgskole er et prosjekt under etablering i Fauske kommune, i Salten i Nordland. Realisering av denne folkehøgskolen er av stor betydning for Saltenregionen, og har i tillegg som mål å fylle flere oppgaver i framtiden. Blant annet ser en for seg at tilbudet skal omfatte ettervern for unge voksne som tid-

ligere har vært underlagt omsorg gjennom barnevernet. Skolen skal også være integreringsarena for unge innvandrere og selvaktiverende og oppbyggende tilbud for unge som ikke har fullført videregående skole.

Jeg registrerer at Sjunghatten folkehøgskole ikke har fått finansiering gjennom statsbudsjettet for 2016. Prosjekteierne begynner nå å etterlyse konkrete tilbakemeldinger på prosjektets status.

Svar:

Folkehøgskoleloven § 2 fastsetter at departementet godkjenner en folkehøgskole for tilskudd. Loven gir ikke rett til godkjenning, selv om vilkårene i loven er oppfylt. Det er en forutsetning for godkjenning at det

er bevilget midler over statsbudsjettet til opprettelse av ny folkehøgskole.

Jeg har stor respekt for folkehøgskolenes rolle i samfunnet og utdanningssystemet. I denne sammenheng viser jeg til at vi etter regjeringsskiftet høsten 2013 har godkjent to nye folkehøgskoler (Kristiansand folkehøgskole og SKAP folkehøgskole).

Sjunghatten folkehøgskole søkte første gang om godkjenning i 2013. Neste frist for søknader om godkjenning av ny folkehøgskole er 1. april 2016 for eventuell oppstart høsten 2017.

En eventuell fornyet søknad om godkjenning av Sjunghatten folkehøgskole vil sammen med andre søknader som kommer inn bli vurdert og avgjort i forbindelse med de årlige budsjettprosesser.

SPØRSMÅL NR. 616

Innlevert 17. februar 2016 av stortingsrepresentant Laila Gustavsen

Besvart 24. februar 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at det er behov for en gjennomgang av storørretens situasjon i Norge og ta initiativ til å sette ned et storørret-utvalg?»

BEGRUNNELSE:

Siste helhetlige kartlegging av storørrestammene i Norge var i 1997 (DN nr 1997-2 Forslag til forvaltningsplan for storørret). Den viser at av Norges 165 storørretvassdrag var det kun 32 stammer som ble regnet som bærekraftige. En kan anta at det er liten forskjell i dag. Storørreten har utviklet seg i Norge gjennom 8-10000 år. Det betyr at den kom samtidig som villreinen, etter siste istid.

Utbygging av vannkraft, ødeleggelse av gyteområder, feil eller manglende håndheving av fiskeregler, flaskehalser (for eksempel fisketrapper som ikke fungerer, samt kulverter som ørreten ikke går igjennom) har ført til at villfisk ikke kommer opp til gyteplassene. Dette er det mulig å gjøre noe med dersom en tar i bruk oppdatert kunnskap. Det er mulig å forene målet om å ha tilgang til ren, fornybar energi med bærekraftige storørrestammer, hvis en vil. Mye av det vi har lært om forvaltning av villaks er direkte overførbart til storørret, da de har lik levemåte og livssyklus.

Det å redde og kultivere de viktigste storørrestammene er for mye overlatt til ildsjeler i lokale fiskeforeninger. Selv om de gjør et uvurderlig arbeid må målet

likevel være at villfisk i større grad reproducerer seg selv, gjennom en bærekraftig forvaltning. Da er det behov for å tenke nytt om storørret og vurdere å opprette nasjonale storørretvassdrag i tråd med tenkningen rundt nasjonale laksevassdrag.

Det vises forøvrig til brevet fra Ringerike Sportsfiskere, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Georg Fr. Rieber-Mohn, Bjørn Olav Haukelidsæter, Gudbrandsdalen Sportsfiskeforening og Lars Nilsen av 25. november 2015 til departementet. Brevet er per i dag ikke besvart av statsråden.

Svar:

Jeg har i det siste registrert et økt engasjement for storørrestandene våre. Blant annet var storørret et tema da energi- og miljøkomiteen behandlet statsbudsjettet for 2016, jf. Innst. 9 S (2015-2016). I innstillingen viste energi- og miljøkomiteen til at det er viktig å bevare gjenværende storørrestammer.

Klima- og miljødepartementet har nylig bedt Miljødirektoratet utarbeide grunnlaget for en tiltaksplan for vill laksefisk. Planen vil bl.a. baseres på kvalitetsnormen for villaks og skal belyse status og påvirkninger på laksebestandene våre. I denne sammenhengen vil det også være naturlig å vurdere situasjonen for storørreten. Departementet jobber med nærmere avklaringer av planen.

Klima- og miljødepartementet har mottatt et brev fra blant annet Ringerikes Sportsfiskere og Norges

Jeger- og Fiskerforbund med forslag om å nedsette et

storørret-utvalg. Brevet er for tiden til behandling i departementet og vil bli besvart så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 617

Innlevert 17. februar 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 22. februar 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«I statsrådens svar på mitt spørsmål av 2. februar om barns situasjon på asylmottakene, nevner ministeren både økt bevilging til mottakene og at rundskriv Krav til identifisering og oppfølging av beboere i asylmottak som kan være utsatt for menneskehandel og vold i nære relasjoner er oppdatert.

Kan statsråden redegjøre for hva som er gjort for å forsikre seg om at rundskrivet er nådd ut lest av de mottaksansatte, og har de økte bevilgingene ført til flere ansatte på mottakene?»

BEGRUNNELSE:

Det er en bekymring for om barn på asylmottak blir tilstrekkelig ivaretatt. Statsråden viser til at det stilles krav til bemanning omsorgsarbeid i asylmottakene. Men disse kravene er langt fra gode nok, og det er stor forskjell når det gjelder bemanning på mottakene og barnevernsinstitusjoner.

På mottak for enslige mindreårige kreves bare én ansatt med barnefaglig utdanning på høyskolenivå. Kravet i barnevernsinstitusjoner er at ca. halvparten av de ansatte skal ha barnevernfaglig/sosialfaglig utdanning. For omsorgssentrene er det videre definert hvilke utdanninger som kan inngå i andelen på 50 %. Rapporten Levekår for barn i asylsøkerfasen (2015) viser at 91 % av barna under 15 år som bor på omsorgssentre som barnevernet har ansvaret for oppgir at de føler seg trygge, kontra 50 % av barna over 15 år som bor på egne mottak/avdelinger hvor UDI har ansvaret. I følge rapporten er det rimelig å anta at grad av tilgjengelige voksne er en faktor som bidrar til følelse av trygghet blant de mindreårige. Rapporten anbefaler at barnevernet også får omsorgsansvaret for enslige mindreårige over 15 år.

Med mange nye mottak og ansettelser er det kritisk med tilstrekkelig opplæring. Det er ikke nok å lage rundskriv, dersom de ansatte ikke har blitt gitt opplæring slik at de har tilegnet seg kunnskaper om hvilke kriterier man bør være oppmerksom på, og hvilke tegn man bør se etter hos barnet for å kunne avdekke om

hvorvidt barnet er utsatt for tvangsekteskap. Dette er også en utfordring når det gjelder menneskehandel.

Svar:

Utlendingsdirektoratet (UDI) publiserte 21. desember 2015 oppdatert rundskriv 2015-007 Krav til identifisering og oppfølging av beboere i mottak som kan være utsatt for menneskehandel, vold i nære relasjoner eller barneekteskap med nytt tiltakskort om barneekteskap, og sendte informasjon til mottakene om oppdateringen. I 2014 og 2015 ga UDI opplæring til mottaksledere i rutineene om menneskehandel, tvangsekteskap og vold i nære relasjoner. UDI opplyser at dette skal være tema også i årets mottaksledermøter.

UDI har et eget nettverk for menneskehandel som skal legge til rette for at UDI og mottakene har god kompetanse på feltet, at sakene håndteres på en helhetlig måte, og at det er gode samarbeidsrutiner internt og eksternt for å ivareta ofrene. UDI har også opprettet kontakt med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) og Politiets utlendingsenhet (PU) på direktørnivå for å sikre tydeligere rutiner for samarbeid mellom barnevern, politiet, UDI og mottak om å håndtere barneekteskapssakene.

Når det gjelder tilleggsbevilgningen på 48,5 mill. kroner har jeg i tildelingsbrevet til UDI for 2016 bedt om at UDI i sine tertialrapporter redegjør for igangsatte tiltak knyttet til forholdene på mottak for enslige mindreårige asylsøkere over 15 år og status for disse, herunder tiltak for å forbedre omsorg og sikkerhet for gruppen og redusere risiko for uønskede hendelser der dette anses nødvendig.

UDI er nå i ferd med å avklare hvordan midlene skal benyttes, slik at formålet om å øke den barnefaglige kompetansen og styrke bemanningen på mottak for enslige mindreårige oppnås. Dette arbeidet skal prioriteres.

Generelt rapporterer UDI til meg at de jobber systematisk med å sikre at omsorgen for barn og enslige mindreårige ivaretas på en best mulig måte i mottak. UDI gir løpende råd og veiledning til ansatte i mottak,

i tillegg til å ha en omfattende opplæringsplan for ansatte i mottak.

Av relevante tiltak kan jeg nevne følgende:

- Basiskurs som alle nyansatte i mottak skal gjennomføre, herunder egne kurs for ansatte ved mottak for enslige mindreårige.
- Kurs i omsorgsarbeid for enslige mindreårige for ansatte ved mottak for enslige mindreårige.
- Fagsamlinger som skal bidra til å øke kompetansen på utvalgte tema, herunder tvangsekteskap, vold i nære relasjoner og barneekteskap.
- UDI samarbeider med Bufdir om et prosjekt med felles kurs for ansatte i mottak og i lokalt barnevern, der et viktig formål er å øke kjennskap til hverandres arbeidsområder, og samtidig bidra til enda bedre lokal kontakt og dialog.
- Krav til bemanning og kompetanse i mottakene i eget rundskriv (RS 2010-084 og RS 2011-034).

Dette følger blant annet av RS 2010-084 Krav til bemanning og kompetanse i ordinære statlige mottak og RS 2011-034 Krav til omsorgsarbeid for enslige mindreårige i mottak.

- Politiattest skal fremlegges før en tilsetting finner sted, jf. utlendingsloven § 97.
- De enslige mindreårige asylsøkerne skal ha faste kontakter i personalet ved mottaket og mottakene skal være bemannet 24 timer i døgnet.
- Driftsoperatørene har videre ansvar for å sørge for at alle ansatte får den opplæring og veiledning som er nødvendig for å ivareta de oppgavene de er satt til å løse.
- Mottakene oppfordres til å ha et godt samarbeid med sektormyndighetene, spesielt lokalt barnevern og politi, og til å ha faste samarbeidsmøter med disse instansene for å håndtere enkeltsaker.

SPØRSMÅL NR. 618

Innlevert 17. februar 2016 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 23. februar 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Er det aktuelt å avklassifisere enkelte eller alle tilfluktsrom som i dag binder opp store arealer i mange norske kirker?»

BEGRUNNELSE:

Alle kirker bygget etter krigen og fram til i 1998 har hatt krav om bygging av tilfluktsrom. Dette kravet er nå fjernet ved bygging av nye kirker, men en rekke eksisterende kirkebygg bruker i dag store deler av sitt areale til slike rom. Dette er areale som i mange tilfeller er sårt tiltrengt til andre formål som ungdomsklubb, eldretreff, kontorer og annet Tilfluktsrommene fremstår som svært unyttige. I tillegg har kirken et vedlikeholdsansvar for disse rommene i et evighetsperspektiv. Det er for så vidt et perspektiv kirken er vant med, men det kan virke urimelig i denne sammenheng da de gjerne ville disponert rommet annerledes.

Svar:

Hovedregelen er at eksisterende tilfluktsrom skal opprettholdes og vedlikeholdes. Dette følger av forskrift 15. mars 1995 nr. 254 om tilfluktsrom. I forskriftens § 10 annet ledd heter det at: «Eier og bruker av tilflukts-

rommet skal holde rommet vedlike og har ansvaret for at det klargjøres til bruk ved beredskap».

Av forskriftens § 40 fremgår det at denne plikten består selv om det ikke lenger er krav om å bygge tilfluktsrom i det aktuelle bygget/området.

Det kan dispenseres fra forskriften og bestemmelsene for øvrig når det foreligger særlige omstendigheter.

Det er ikke presisert nærmere i forskriften hva som utgjør særlige omstendigheter. Kravet praktiseres imidlertid strengt, og dispensasjonsspørsmålet må avgjøres basert på en konkret helhetsvurdering. Normalt anses ikke generelt ønske om ombygging, oppussing eller endret bruk av bygningsmassen for å utgjøre særlige omstendigheter.

Den strenge praksisen er utviklet blant annet på føringer gitt i St.meld.nr. 17 (2001-2002) Samfunnssikkerhet, hvor følgende er sagt. «De eksisterende tilfluktsrommene representerer en betydelig samfunnsøkonomisk verdi. Eksisterende tilfluktsrom skal derfor vedlikeholdes».

I St. meld. 39 (2003-2004) Samfunnssikkerhet og sivil-militært samarbeid er dette gjentatt: «Tilfluktsrom skal fortsatt være en del av den beskyttelse samfunnet skal gi borgerne. Eksisterende tilfluktsrom skal vedlikeholdes. Sivilforsvaret skal gjennomføre tilsyn

med tilfluktsrom for å sikre at disse holder en tilfredsstillende standard».

Jeg har forståelse for at tilfluktsrom i enkelte tilfeller kan oppfattes som dårlig arealutnyttelse. Jeg ønsker likevel ikke at tilfluktsrom skal bli en salderingspost når det gjelder virksomheters utvidelsesbehov, da dette raskt ville føre til forskjellsbehandling. En stadig økende befolkningsvekst medfører at det i fremtiden

vil være behov for flere tilfluktsromsplasser enn i dag, noe som taler for at det kun i ekstraordinære tilfeller bør gis dispensasjon fra forskriften.

Jeg vil gjøre oppmerksom på at det i gjeldende instruks er gitt full anledning til å utnytte tilfluktsrom i fredstid, under forutsetning av at rommets beskyttende evne ikke reduseres og at det kan klargjøres som tilfluktsrom i løpet av 72 timer i en beredskapssituasjon.

SPØRSMÅL NR. 619

Innlevert 17. februar 2016 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 23. februar 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Vårt Land melder 17. februar at det ble meldt 6 270 saker som omhandler hatkriminalitet til politiet i Sverige i 2014. Omfanget er ikke like stort i Norge, blant annet fordi det er kun Oslo politidistrikt som systematisk arbeider med hatkrim. Hatkriminalitet er heller ikke et tema i tildelings-brevet til Politidirektoratet eller Den høyere påtalemyndighet.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at politiet prioriterer hatkriminalitet, og vil statsråden lære av den svenske måten å håndtere anmeldelsene på?»

BEGRUNNELSE:

Mange mennesker opplever hatkriminalitet fordi de tilhører en bestemt religion, legning eller etnisitet. Denne formen for kriminalitet er helt uakseptabel og må bekjempes. Dessverre er det få som anmelder denne formen for kriminalitet til politiet i Norge, fordi de opplever at man ikke prioriterer dette eller har nok kunnskap om tematikken.

I Sverige har hatkriminaliteten mot kristne blitt mer enn tredoblet på fem år. Noe av bakgrunnen for det er at man har fått ofre til å melde det til politiet. I Sverige har man et eget råd, Bråttsforebyggande rådet (Brå), som har ansvaret for å analysere alle hatkriminalitetssakene som blir meldt til politiet. Bakgrunnen for opprettelsen var at man så en markant økning i kriminalitet rettet mot innvandrere av en fiendtlig og rasistisk karakter. Ved å analysere denne formen for kriminalitet kan man lettere se utviklingstrekk og hvilke tiltak som må iverksettes.

Det er avgjørende for å bekjempe hatkrim at det arbeides systematisk og målrettet. Det er uakseptabelt at man velger å la være å anmelde hatkrim til politiet fordi de ikke prioriterer sakene. Skal vi få snudd tren-

den må vi forebygge, prioritere og bekjempe dette på en bedre måte enn vi gjør i dag. Jeg håper statsråden vil se til Sverige og lære av hvilke tiltak de har iverksatt slik at vi kan bekjempe hatkriminalitet bedre enn vi gjør i dag.

Svar:

Hatkriminalitet omfattes i straffeloven som skjerpende omstendigheter dersom lovbruddet har sin bakgrunn i andres religion eller livssyn, hudfarge, nasjonale eller etniske opprinnelse, homofile orientering, funksjonsevne eller andre forhold som støter an mot grupper med særskilt behov for vern. Det er også egne straffebestemmelser for hatefulle ytringer og for grove trusler, grovt skadeverk, grov kroppskrenkelse og grov kroppsskade motivert ut fra fornærmedes identitet som nevnt over.

Det følger av sentrale politiske styringsdokumenter at man som ledd i den generelle innsatsen for å bekjempe kriminalitet har som mål å redusere den alvorlige kriminaliteten. Det fremkommer også av Riksadvokatens mål- og prioriteringsskriv at straffbare hatkriminalitet skal ha landsdekkende prioritet på linje med andre alvorlige lovovertridelser.

Justis- og beredskapsdepartementets tiltak mot hatkriminalitet er per i dag forankret i regjeringens handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme.

I tråd med denne ble Senter for ekstremismeforskning- senter for høyreekstremisme, hatkriminalitet og politisk vold åpnet 1. februar 2016. Senteret skal utvikle kunnskap om utvikling, årsaker og konsekvenser av høyreekstremisme og hatkriminalitet i Norge og internasjonalt. Det skal formidle forskningsbasert kunnskap av praktisk nytte for policyutviklere, politiet, kommunene, sivilsamfunnet, journalister, og utdanningsinstitusjoner i deres arbeid for å fremme

demokratiske verdier og å bedre kunne forebygge radikaliserings- og voldelig ekstremisme. Senteret vil i første omgang opprettes for en periode på fem år med mulighet for forlengelse i fem år til.

Justis- og beredskapsdepartementet finansierer et eget forskningsprosjekt om forebygging av hatefulle ytringer og hatkriminalitet på internett og sosiale medier. Oppdraget skal gi mer kunnskap om omfanget av hatefulle ytringer og hatkriminalitet på internett og sosiale medier. Forholdet mellom uønskede og straffbare ytringer skal belyses. I tillegg skal forebyggende tiltak mot hatkriminalitet på internett og sosiale medier identifiseres.

I tillegg har Justisdepartementet for 2015 og 2016 i alt avsatt kr. 500 000 til forskning på antisemittisme i Norge. Prosjektet gjennomføres av Holocaust-senteret i Oslo i samfinansiering med Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Kunnskapsdepartementet,

Utenriksdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Nærpolitireformen skal øke kapasiteten, samt bidra til at kvaliteten i straffesakarbeidet forbedres gjennom større og mer kompetente etterforskningsmiljøer i de nye politidistriktene. Samtidig øker antallet politistillinger og etterforskning som fag gis høyere prioritet. Hatkriminalitet skal registreres og irtetteføres etter samme faglige standard uavhengig av bosted, og erfaringene fra Oslo politidistrikt vil være et viktig grunnlag for dette.

I vårt arbeid har vi med interesse sett på hvordan svenske myndigheter håndterer anmeldelsene for hatkriminalitet med en annen registreringspraksis enn i Norge. Ulik definisjon og metode for registrering kan være en forklaring på hvorfor Sverige har langt høyere registrert hatkriminalitet enn Norge. Vi vil likevel se på hva vi kan gjøre for å styrke både kunnskapstilfang og tiltak mot hatkriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 620

Innlevert 17. februar 2016 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 25. februar 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kan finansministeren redegjøre for de konkrete bevilgningene i tiltakspakken som er rettet mot områdene med lavere vekst, ved å fremlegge en oversikt der andelen av tiltakene på 4 mrd. kroner med geografisk fordeling klart fremkommer?»

BEGRUNNELSE:

Som en del av budsjettforslaget for 2016 la regjeringen fram en tiltakspakke for økt sysselsetting på omlag 4 mrd. kroner. Hovedinnretningen av pakken var at den skulle bestå av midlertidige tiltak rettet mot områder som i særlig grad merker konsekvensene av lavere vekst. Som svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 429 fra Geir Pollestad gjentar statsråden at pakken har en geografisk innretning, og oppgir en oversikt med status for tiltakspakken med detaljerte millionbeløp på det enkelte tiltak. I en tid med rekordhøy ledighet og stort behov for motkonjunkturtiltak forventer jeg at finansministeren har tilstrekkelig oversikt på detaljene i den viktige tiltakspakken til å kunne forelegge en oversikt til Stortinget der det forekommer hvilke tiltak som er geografisk innrettet.

Svar:

I mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 429 fra stortingsrepresentant Geir Pollestad har jeg redegjort for status for tiltakspakken etter Stortingets behandling av budsjettet for 2016. Det er nærmere redegjort for de enkelte tiltakene i tiltakspakken i Prop. 1 S (2015 2016), Prop. 1 S (2015 2016) Tillegg 1 og innstillingene fra stortingskomiteene om endringer i Regjeringens samlede budsjettforslag.

Stortinget har bevilget midler til formålene fra januar 2016. Dette gir forvaltningen fullmakt til og pålegg om å bruke bevilgningene i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger. For en rekke av tiltakene i tiltakspakken gjøres det nå avrop på gjeldende rammeavtaler, oppdrag lyses ut i tråd med anbudsreglene eller tiltakene er under prosjektering og planlegging. Dette gjelder for eksempel vedlikehold og fornying av Vossabanen og Jærbanen, økte midler til Bergen museum og Norsk Oljemuseum og utbedring av fiskerihavner på blant annet Vestlandet. Det er det enkelte departement som må følge opp Stortingets vedtak på sine områder, og som ev. må gi en løpende status for tiltakene i tiltakspakken.

Regjeringen har høy beredskap og følger utviklingen nøye. Vi er beredt til å komme med nye tiltak hvis behovet skulle tilsi det.

SPØRSMÅL NR. 621

Innlevert 17. februar 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 24. februar 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hva er bakgrunnen for at statsråden allerede nå, før Stortinget har behandlet sak om eventuell omorganisering av det forbrukerpolitiske virkemiddelapparatet, varsler at det skal legges ned sju av ti kontorer?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden har bedt Forbrukerrådet legge ned ti regionskontorer og opprette tre større enheter, samt et kontor på Svalbard. Stortinget er varslet om at det er gjennomført en evaluering av virkemiddelapparatet på forbrukerområdet, og i statsbudsjettet for 2016 sier regjeringen at de vil arbeide videre med de spørsmål som evalueringsrapporten tar opp. I Stortingets behandling av budsjettet for 2016 sier en enstemmig komite at de har merket seg at "regjeringen har startet et arbeid med å vurdere det forbrukerpolitiske virkemiddelapparatet, hvor det ses nærmere på rollen til Forbrukerrådet, grenseflatene mellom Forbrukerrådet og Forbrukerombudet og på hva som eventuelt kan gjøres for å tydeliggjøre rollen ombudet har som tilsynsorgan". I denne enstemmige merknaden er ikke en reduksjon i antall kontorer omtalt.

Svar:

Et flertall i Familie- og kulturkomiteen, bestående av Høyre og Fremskrittspartiet, ba i budsjettinnstillingen høsten 2013 om en helhetlig gjennomgang av virkemiddelapparatet på forbrukerområdet, herunder også en vurdering av SIFOs virksomhet. Jeg har valgt å dele gjennomgangen i tre:

1) En vurdering av hvordan forskning og annen kunnskapsproduksjon best kan ivaretas på forbrukerfeltet. Etter en prosess som involverte SIFOs styre, ble det besluttet å overføre SIFO til Høgskolen i Oslo og Akershus fra 1. januar 2016. Stortinget ble informert om denne endringen gjennom BLDs budsjettproposisjon for 2016.

2) En vurdering av håndhevingsapparatet etter markedsføringsloven, herunder av spørsmålet om Forbrukerombudet bør gis vedtakskompetanse, og om tilsynsrollen bør presiseres nærmere. Departementet er i ferd med å utrede dette. Stortinget er informert gjennom omtale i budsjettproposisjonen for 2016.

3) En vurdering av Forbrukerrådets rolle, organisasjonsstruktur, og grenseflater mot andre deler av forbrukerapparatet, gjennom et utredningsoppdrag som i 2014 ble gitt til Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi). Oppdraget ble omtalt i BLDs budsjettproposisjon for 2015. Etter at Difis rapport forelå i mai 2015, og hadde vært ute på høring i mai/juni, ble det i budsjettproposisjonen for 2016 orientert om at departementet ville arbeide videre med hvordan forslagene i rapporten eventuelt skulle følges opp.

Spørsmålet fra representanten Aasrud har sammenheng med pkt. 3) ovenfor. I det følgende vil jeg gå nærmere inn på vurderingene knyttet til Forbrukerrådets rolle og organisasjon, og spesielt det som handler om regionapparatet.

Difis anbefalinger

En hovedkonklusjon i Difis rapport "Gjennomgang av det statlige forbrukerapparatet" er at virksomhetene oppnår gode resultater hver for seg, men at apparatet samlet sett fremstår som fragmentert og lite kostnadseffektivt. Dette siste refererer blant annet til Forbrukerrådets regionstruktur, der 10 små kontorer har sammenfallende oppgaver knyttet til veiledning og meklingsoppdrag i forbrukersaker. Difi viser til flere ulemper ved denne strukturen, og mener at færre og større enheter kan bidra til økt kvalitet, likebehandling og effektivitet i saksbehandlingen. Difi anbefaler på denne bakgrunn å vurdere en organisering med færre og større kontorer, eventuelt å samle alle veilednings- og meklingsoppdragene ett sted.

Difi problematiserer også andre og mer prinsipielle utfordringer som ligger i at Forbrukerrådet på den ene side skal være et interesseorgan, og på den annen side

skal ha oppgaver av forvaltningskarakter. Difi anbefaler at rollen som interesseorgan bør skilles ut og legges til et selvstendig organ, adskilt fra klagebehandling og meklingsoppdrag.

Det fremkom i høringsrunden få innvendinger mot Difis analyse og diskusjon knyttet til spørsmålene om hhv. regionstruktur, effektivitet og Forbrukerrådets dobbeltrolle.

I rapporten drøftes videre forholdet og arbeidsdelingen mellom Forbrukerrådet og -ombudet, som Stortingskomiteen pekte på allerede høsten 2013 i den nevnte innstillingen til budsjettet, der det uttrykkes at "... det for den jevne forbruker kan være vanskelig å forstå forskjellen på Forbrukerrådet, som veiledende og rådgivende forbrukerorgan, og Forbrukerombudet som skal føre tilsyn med markedet". Difi er spørrende til om dagens organisering med to uavhengige virksomheter som har overlappende målgrupper, og virkemidler og aktiviteter som ligner på hverandre, er hensiktsmessig på sikt. En anbefaling er å vurdere om betegnelsen "ombud" er en dekkende beskrivelse av oppgavene og aktivitetene til Forbrukerombudet.

Endelig foreslår Difi å samle myndighets- og forvaltningsoppdragene på sektoren i ett felles organ under BLD, for å styrke departementets rolle som forbrukerpolitisk aktør.

Min vurdering

Forbrukerrådet har i dag 10 regionskontorer, lokalisert i hhv. Oslo, Sarpsborg, Skien, Gjøvik, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim, Bodø og Tromsø. Kontorenes hovedoppgaver er individuell veiledning av forbrukere og meklingsoppdrag mellom forbrukere og næringsdrivende, og i tillegg en viss utadrettet virksomhet overfor media og næringsliv lokalt/regionalt. De fleste regionskontorene har rundt 6 stillinger, mens kontorene i Tromsø og Oslo er noe større.

Jeg har kommet til at en struktur med mange små enheter med få ansatte begrenser muligheten for å videreutvikle virksomhetens kompetanse og profesjonalitet. En slik struktur begrenser også muligheten for å sikre enhetlig saksbehandling på tvers av regioner. Dette er elementer som er grunnleggende for at Forbrukerrådet skal ha legitimitet som mekler og veileder i forbrukersaker. I tillegg er det et effektiviseringspotensial ved å organisere virksomheten i færre og større kontorer. Samlet sett mener jeg at en organisasjon med færre og større enheter vil gi bedre kvalitet på tjenestene som ytes overfor forbrukere.

Lokal tilstedeværelse betyr stadig mindre for Forbrukerrådets håndtering og løsning av veilednings- og meklingsoppdragene. Nesten all kontakt med publikum (94 % i 2014) skjer nå ved telefon eller epost. Dette er en klart ønsket utvikling, ikke minst ut fra hensynet til effektivitet i saksbehandlingen og målet om å utvikle digitale løsninger i forvaltningen. Forbrukerrådet har i dag ikke spesifikke regionale oppgaver som krever tilstedeværelse gjennom regionskontorer. Dette åpner muligheten for å organisere veilednings- og meklingsoppdragene på en måte som kan gi gevinster i form av større og mer robuste fagmiljøer, mer effektiv ressursutnyttelse og et bedre tjenestetilbud.

På denne bakgrunn ble det besluttet at Forbrukerrådets veilednings- og meklingsoppdrag skal samles ved 3 av de eksisterende kontorene; i hhv. Tromsø, Stavanger og Skien. Som ledd i en nasjonal politikk for å sikre bosettingen på Svalbard, skal det i tillegg utredes en hospiterings-ordning for inntil 5 ansatte på Svalbard. Endringen dreier seg om flytting av oppgaver, der den samlede innsatsen for forbrukerne skal opprettholdes. Endringen skal gjennomføres innenfor Stortingets vedtatte budsjett og medfører heller ikke behov for lovendring. Målet er å få til et bedre service-tilbud med uendret ressursbruk.

For å tydeliggjøre skillet mellom Forbrukerrådets interessepolitiske oppgaver på den ene siden, og forvaltningsoppdragene knyttet til veilednings- og meklingsfunksjonen på den andre, er det samtidig besluttet at Forbrukerrådet skal rendyrke en intern arbeidsdeling og et skille i organisasjonen, der veiledning og meklingsoppdrag utføres ved de regionale kontorene mens det interessepolitiske arbeidet drives fra hovedkontoret. Et slikt skille skal bidra til å sikre at veilednings- og meklingsrollen oppfattes som nøytral.

Jeg har nå gitt Forbrukerrådet i oppgave å utrede administrative konsekvenser, og utforme en plan for omorganiseringen, med sikte på at endringene skal være gjennomført innen 1. mai 2017. Stortinget vil bli holdt informert om fremdriften i arbeidet.

Jeg anser at den vedtatte endring i regionstrukturen vil være hensiktsmessig uavhengig av de øvrige problemstillinger som er omtalt i Difi-rapporten. Der- som det skulle bli aktuelt å gå inn for endringer i forbrukerapparatet som vil påvirke organenes rolle eller arbeidsdelingen dem imellom, og som medfører budsjett- eller lovmessige vedtak, vil dette legges frem for Stortinget på ordinær måte.

SPØRSMÅL NR. 622**Innlevert 17. februar 2016 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 23. februar 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Kan statsråden oppsummere de funnene som er gjort om forsøksordningen med økt lærertetthet på utvalgte ungdomsskoler hittil, og kommer statsråden til å ta initiativ til en grundig sluttevaluering av dette omfattende forsøket?»

BEGRUNNELSE:

I Stortinget 17. februar opplyste kunnskapsministeren at han valgte å stanse følgeevalueringen av forsøksordningen med økt lærertetthet på utvalgte ungdomsskoler. Dette er et omfattende forsøk, som beløper seg til 1,5 mrd. over fire år og omfatter 600 lærere i alle landets fylker. Erfaringene fra forsøket kan gi verdifull kunnskap om effekten av økt lærertetthet, og i et notat fra Utdanningsdirektoratet til Kunnskapsdepartementet datert 2. juni 2015, legges det fram tall som kan tyde på at tiltaket har hatt positiv effekt på både elevenes karakternivå og behovet for spesialundervisning.

Svar:

Tilskuddsordningen til økt lærertetthet på ungdomstrinnet ble utformet slik at alle kommuner som i skoleåret 2011–12 hadde skoler med gjennomsnittlig gruppestørrelse i ordinær undervisning på ungdomstrinnet på over 20 elever per lærer, og som hadde grunnskolepoeng (standpunkt og eksamenskarakterer) under det nasjonale gjennomsnittet kunne søke om midler. På dette grunnlaget ble det tildelt ressurser første gang for skoleåret 2013–2014. Til sammen ble 166 skoler tildelt øremerkede midler til 573 årsverk. Kommunene som deltar i ordningen forplikter seg til å øke antall lærerårsverk til ordinær undervisning på 8–10.trinn tilsvarende det antallet de er tilført gjennom tilskuddsordningen.

Utdanningsdirektoratet er bedt av departementet om å rapportere årlig på endringer i årsverk til undervisning, lærertetthet, andel elever med spesialundervisning og gjennomsnittlig grunnskolepoeng, basert på årlig statistikk.

Endring i lærertetthet og årsverk til undervisning

Ved skolene som deltar i ordningen var det en økning i årsverk til ordinær undervisning på 538 fra skoleåret 2012–13 til 2014–15. For resten av landet var økningen i samme periode på 110. Det var en nedgang på drøyt tre elever per lærer i ordinær undervisning på ungdomstrinnet fra 2012–13 til 2014–15 for skoler

som er med i ordningen. For hele landet sett under ett var tilsvarende nedgang nærmere en elev per lærer.

Andel elever i spesialundervisning

For skoler i ordningen har andel som får spesialundervisning på 8–10. trinn gått ned med 0,9 prosentpoeng, fra 10,8 til 9,9 prosent i perioden 2012–13 til 2014–15. Nedgangen for resten av landet har vært på 0,6 prosentpoeng, fra 11,4 til 10,8 prosent. Forskjellen er altså 0,3 prosentpoengs endring.

Grunnskolepoeng

Når det gjelder antall grunnskolepoeng foreligger det tall for 2012–13 og 2013–14. I denne perioden var det en økning på 0,5 grunnskolepoeng for skolene som var med i ordningen. I resten av landet var økningen 0,3 grunnskolepoeng. Det var imidlertid også en økning på 0,5 prosentpoeng for skolene i ordningen i perioden skoleåret 2011–2012 til 2012–13, før tilskuddsordningen ble innført.

Når det gjelder spørsmålet om hvorvidt jeg skal ta initiativ til en grundig sluttevaluering, har jeg merket meg at til tross for at Stortinget i forbindelse med budsjettet for 2015 ikke hadde merknader til at det ikke ville bli gjennomført en følgeevaluering, etterlyses det en sluttevaluering av forsøket. Jeg vil på denne bakgrunn ta initiativ til en slik evaluering, og vil konkretisere dette i revidert nasjonalbudsjett for 2016.

SPØRSMÅL NR. 623**Innlevert 17. februar 2016 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 23. februar 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«På hvilket faglig grunnlag valgte kunnskapsministeren å trekke tilbake anbudet for ekstern følgeevaluering av forsøksordningen med økt lærertetthet i ungdomsskolen i desember 2013, og stemmer det at Stortinget ikke ble gjort oppmerksom på dette før ti måneder senere?»

BEGRUNNELSE:

I Stortingets spørretime 17. februar sa kunnskapsministeren at han informerte Stortinget om stansen i følgeevalueringen av forsøksordningen «Tilskudd for økt lærertetthet» i prop. 1 S 2014-2015, i oktober 2014. Anbudet for dette forskningsoppdraget ble imidlertid trukket tilbake allerede 9. desember 2013, to måneder etter at anbudet var sendt ut, «etter en nærmere vurdering».

Svar:

Det stemmer at Stortinget ble informert om beslutningen om å ikke iverksette en følgeevaluering av ordningen i Prop. 1S for 2014–2015.

Vi valgte å ikke prioritere en omfattende følgeevaluering av denne tilskuddsordningen i forbindelse med budsjettet for 2015. På det tidspunktet vi overtok, var midlene allerede fordelt til konkrete skoler. Det ville med andre ord ikke være mulig å gjennomføre en effektivstudie i streng forstand.

Jeg har merket meg at Stortinget i forbindelse med budsjettet for 2015 ikke hadde merknader til at det ikke ville bli gjennomført en følgeevaluering. Likevel etterlyses det nå en sluttevaluering av forsøket. Jeg vil på denne bakgrunn ta initiativ til en slik evaluering, og vil konkretisere dette i revidert nasjonalbudsjett for 2016.

SPØRSMÅL NR. 624**Innlevert 17. februar 2016 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik****Besvart 25. februar 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«E6 Helgeland Nord Hemnes-Bolna (Saltfjellet) mangler en finansiering på omlag 450 mill. kroner.

Vil dette beløpet bli bevilget i sin helhet eller kan dette føre til at det må kuttes i foreslåtte prosjekt innfor pakken?»

BEGRUNNELSE:

Vegpakke E6 Helgeland Nord er startet opp og skal etter plan stå ferdig 2019. I dette prosjektet er det flere delstrekninger, deriblant G/S veg mellom Finneidfjord og Bjerka i Hemnes kommune, samt utbedring av Kryss i Korgen.

Ved anbudsåpning lå det an til en kostnadsøkning på om lag 450 mill. kroner i forhold til fastsatte kostnadsrammer. Ved budsjettbehandlingen for 2016 var det ikke avklart hvordan man skulle dekke inn dette, og det ble da sagt at man skulle komme tilbake til dette. Det er nå en usikkerhet på Helgeland om prosjektets

omfang blir opprettholdt, og fra Hemnes Kommune er det spesielt bekymringer for om planlagte G/S veg mellom Finneidfjord og Bjerka, samt ny kryssløsning i Korgen blir gjennomført som planlagt. Begge disse prosjektene er viktige trafikkikkerhetstiltak og G/S veg har i tillegg en viktig funksjon for å knytte tettere sammen tettstedene Bjerka og Finneidfjord. Det vil også være viktig for å få en bedre sammenhengende sykkelforbindelse utenom E6 i Hemnes, fra Finneidfjord og over Korgfjellet.

Svar:

Jeg viser til redegjørelsen for saken i Prop. 1 S (2015-2016) ss. 120-121. Her fremgår det bl.a. at det ligger an til kostnadsøkninger for prosjektet. Prognosen for sluttkostnad innebærer en kostnadsøkning på om lag 450 mill. kr i forhold til kostnadsrammen. Kostnadsøkningen utgjør om lag 600 mill. kr i forhold til styringsrammen, gitt at prosjektet skal gjennomføres i uendret omfang.

Samferdselsdepartementet arbeider nå med å gjennomgå konsekvensene av kostnadsøkningen for den videre utbyggingen av prosjektet. Jeg vil komme til-

bake til Stortinget med saken så snart dette arbeidet er ferdig og avklaringer foreligger.

SPØRSMÅL NR. 625

Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 19. februar 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I Rana blad i dag kan vi lese om at det praktiseres ulikt på dekning av utgifter til kreftbehandling av føflekkreft og lungekreft, dette gjelder immunterapibehandling.

Hva er begrunnelse på at det er forskjell på deknin- gen av utgiftene på disse to tilfellene?»

BEGRUNNELSE:

I Rana Blad i dag kan vi lese om en pasient som har fått beskjed fra sin lege at hun har uhelbredelig lungekreft. Dette er selvfølgelig en tung beskjed å få for både den det gjelder og familien. I avisoppslaget vises det til at den eneste muligheten nå er immunterapibehandling. Men dette dekkes ikke i dag for lungekreftpasienter, men kun for føflekkreft pasienter. Hva som er be- grunnelsen for at man har konkludert ulikt på disse to krefttypene står det ikke noe om i artikkelen. Som du vil kunne lese av artikkelen er det en rekke uheldige omstendigheter som gjorde at pasienten ikke fikk rask nok start på sin behandling, og er derfor tilkjent pasi- entskadeerstatning, men denne dekker ikke for utgiften til immunterapibehandling da denne ikke er godkjent av Beslutningsforum.

Svar:

Immunterapibehandling er en ny metode for behand- ling av både lungekreft og føflekkreft i norske sykehus. Metoden er derfor meldt inn i nasjonalt system for inn- føring av nye metoder.

For å sikre at innføring av nye metoder gjøres på faglig grunnlag, og at ressursene blir brukt til det beste for alle pasienter er det sykehusene som beslutter om de skal ta i bruk en ny behandling eller ikke. For å ta slike beslutninger for alle sykehus i Norge, har de regionale helseforetakene opprettet et Beslutningsforum som tar felles beslutninger om innføring av nye meto- der i spesialisthelsetjenesten. Dette gir likeverdig til- gang til nye behandlingsmetoder uavhengig av hvor du bor i landet.

De regionale helseforetakene har vedtatt kriterier som Beslutningsforum ved innføring av nye meto- der skal legge til grunn. Kriteriene er bl.a. prognose- tap ved den aktuelle tilstanden, effekt av metoden og kostnadseffektivitet. Disse kriteriene bygger på prio- riteringskriteriene foreslått av Lønning II-utvalget og er i samsvar med prioriteringsforskriften. Før Beslut- ningsforum tar en beslutning om en nye metoder, som for eksempel immunterapibehandling, skal tas i bruk i norske sykehus har Statens legemiddelverk eller Fol- kehelseinstituttet utarbeidet en vurdering av metoden basert på disse kriteriene.

Immunterapibehandling mot lungekreft og føflek- kreft har således blitt vurdert etter de samme kriterier og prinsipper. I intervju med NRK begrunnet Beslut- ningsforums leder, Lars Vorland, de to beslutningene ved at legemiddelets nytte er lavere for lungekreftpasi- enter enn føflekkreftpasienter: "Mange kan leve lenge med føflekkreft når de får denne medisinen, og noen kan også bli helt friske. Hos de med lungekreft er det ikke snakk om å bli friske, det er kun en utsettelse". Dette innebærer videre at behandlingen mot lungekreft er en mindre kostnadseffektiv behandling enn behand- lingen mot føflekkreft.

Dersom legemiddelprodusenten tilbyr en pris som er urimelig høyt, kan helseregionene forhandle om prisen. For immunterapibehandling mot lungekreft har imidlertid ikke forhandlingene ført frem så langt. I en kommentar på nyemetoder.no uttaler Vorland at: "Konsekvensene av å si ja blir for store, fordi det vil gå på bekostning av andre pasientgrupper. Det koster et tresifret millionbeløp bare for dette legemiddelet, og det er penger vi må bruke på andre pasienter. Nå håper vi å få ned prisen ved å gå ut på anbud. Det er flere kreftlegemidler som kommer på markedet framover."

På nettsiden <https://nyemetoder.no/> beskrives alle prosessene for alle nye metoder som meldes inn i det Nasjonale systemet for nye metoder. Der ligger også de vurderingene som er gjort av Statens legemiddel- verk og Folkehelseinstituttet, samt protokoller med be- slutningene som tas i Beslutningsforum.

SPØRSMÅL NR. 626**Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 24. februar 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hva er status for arbeidet med retningslinjer for politireserven, og hvordan er den tenkt brukt og organisert?»

BEGRUNNELSE:

Ved Stortingets behandling av nærpolitireformen (Prop. 61 LS 2014-2015) fattet Stortinget et anmodningsvedtak med tilslutning til at politireserven opprettholdes som en forsterkningsressurs. Dette vedtaket vil bli fulgt opp ved at departementet utarbeider retningslinjer for hvilke oppdrag politireserven skal benyttes til, hvor stor styrken skal være, hvordan den skal organiseres, og hvilken opplæring og trening den skal ha.

Svar:

Arbeidet med gjennomføringen av Nærpolitireformen er omfattende. Justis- og beredskapsdepartementet har igangsatt arbeid på flere områder hva gjelder Politireserven, både før og etter at Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag om å opprettholde politireserven ved behandlingen av Prop. 61 LS (2014-2015).

Politidirektoratet deltar i et utvalg som ser nærmere på mulighetene for samarbeid mellom Politireserven, Sivilforsvaret og Heimevernet om opplæring, øvelser og utstyr. Videre er departementet i ferd med å sette ned en arbeidsgruppe for å se på avlønningsordningene for Politireserven og Sivilforsvaret.

Avslutningsvis kan jeg opplyse at departementet er i oppstartsfasen for et arbeid hvor man sammen med Politidirektoratet vil utrede rammer og retningslinjer for organisering av Politireserven etter ny politidistriktsstruktur fra 1.1.2016.

Dette arbeidet vil ta for seg spørsmål som vilkår for bruk, styrkens størrelse og organisering.

SPØRSMÅL NR. 627**Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Laila Gustavsen****Besvart 25. februar 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Er finansministeren bekvem med situasjonen rundt Norges Banks myntsamling?»

BEGRUNNELSE:

I 2008 ble store deler av Norges Banks viktige myntsamling, fjernet fra Bergverksmuseet og låst inne i hvelvet til Norges Bank. Bakgrunnen er at dagens museumsbygg er fra 1800- tallet og er for dårlig sikret for tyveri, skadeverk og brann. Den unike og verdifulle myntsamlingen har delvis blitt tilbakeført, men det viktige produksjonsutstyret mangler. Dette er ikke akseptabelt, da mynt- og trådsølv samlingene på Kongsberg har helt unik kultur og industrihistorisk verdi for Norge. På Kongsberg er sammenhengen mellom drift av sølvgruvene og smelting og preging av mynt synlig også i dag. Den Norske Mynt er en av Norges eldste

industribedrifter og nabo til Bergverksmuseet. Den har vært i sammenhengene drift siden 1686. Dette unike industrihistoriske miljøet finnes ikke andre steder i Norge.

I 2008 ble myntsamlingen flyttet og museet søker penger til prosjektering. Dette bevilges av Stortinget i februar 2009. Byggeprogrammet er ferdig i 2010 og det inngås kontrakt med Statsbygg i 2011. I august 2012 vedtas reguleringsplanen i Kongsberg Kommune og Statsbygg leverer forprosjektet på slutten av 2013. Totalt ble det bevilget 25 millioner til dette arbeidet i Stoltenberg regjeringens periode. Deretter ble det stillstand. På Kongsberg venter en fortsatt på nytt museumsbygg. Med stadig nye argumenter fra departementet utsettes byggestart. Forventet tid til ferdigstillelse etter klarsignal er gitt for bygging er 3-4 år.

Tidligst mulig ferdigstillelse blir derfor 2020/21, eller 12 år etter at myntsamlingen og produksjonsutstyret ble låst inne i hvelvet til Norges Bank.

Finansministeren har ansvaret for Norges Bank og derved formell eier av myntsamlingen som nå ligger innelåst.

Svar:

Representanten Gustavsen viser i sin begrunnelse for spørsmålet til et prosjekt om nybygg for stiftelsen Norsk Bergverksmuseum på Kongsberg.

Stortinget vedtok i 2009 å gi tilskudd til å utarbeide et forprosjekt om nytt bygg for stiftelsen Norsk Bergverksmuseum på Kongsberg. Det er i perioden 2009–2013 bevilget 25 mill. kroner til forprosjekteringen, som er gjennomført av Statsbygg. Et viktig premiss for forprosjektet er at nybygget skal ha sikringsforhold som gjør det mulig for Norges Bank å overføre sin myntverksamling til museet, med mynter og andre

objekter fra Norges Banks historie. Det er inngått en forvaltningsavtale mellom museet og Norges Bank.

Samlingene til Norsk Bergverksmuseum og Norges Bank representerer unik og spennende kulturhistorie i Norge. Det er imidlertid slik at Kulturdepartementet årlig mottar søknader om finansiering av en lang rekke byggeprosjekter over hele landet, mange av dem gode museumsprosjekter. Igangsetting av bygging av prosjektet om nybygg for Norsk Bergverksmuseum er ett av prosjektene som ikke oppnådde å bli prioritert i budsjettforslaget for 2016.

Mynter og myntproduksjon representerer viktig kulturhistorie. Det er selvsagt ønskelig å få etablert en sikker og god formidlingsarena for Norges Banks samling, men som alle andre investeringsprosjekter må tiltaket prioriteres opp mot andre viktige formål og behandles på vanlig måte i budsjettssammenheng.

SPØRSMÅL NR. 628

Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 23. februar 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Ser statsråden at det gjeldende rammeverket for dei årlege drøftingane mellom staten og Advokatforeninga ved fastsetjinga av den årlege salærsatsen ikkje fungerer godt nok, og har statsråden planar om å endre modellen?»

Svar:

Gjeldende rammeverk for drøftingene av den offentlige salærsatsen er basert på en avtale Justisdepartementet inngikk med Advokatforeningen 1. juli 1999. I medhold av avtalen avholdes årlige drøftingsmøter.

Det har de siste årene blitt gjort noen viktige endringer med hensyn til departementets etterlevelse av avtalen. Fra og med 2014 har politisk ledelse deltatt i drøftingsmøtene og drøftingene blir avholdt tidlig nok til at departementet kan vurdere innspillene opp mot kommende budsjettprosess.

Forslaget til justering av salærsatsen, som legges frem i Prop. 1 S hvert år, er basert på en helhetsvurdering. Konsekvensene av en gitt justering må vurderes opp mot viktigheten av andre prioriterte satsinger i justissektoren.

Advokatforeningen har ved flere anledninger fremmet forslag til en ny modell, men det foreligger ikke noen planer om å gjøre endringer.

SPØRSMÅL NR. 629**Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 23. februar 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Det har vært betydelig mediaomtale vedrørende nylige gjennomførte ansettelsesprosesser i Politidirektoratet.

Er statsråden trygg på at rekrutteringsprosesser i Politidirektoratet skjer på en måte som fremmer god ledelse, kultur og holdninger og at ansettelser i stillinger skjer etter reelle prosesser?»

Svar:

Jeg mener det er viktig å sikre at det er gode og reelle rekrutteringsprosesser i alle ansettelser og at dette fremmer god ledelse, kultur og holdninger.

Politidirektoratet skal være en attraktiv arbeidsplass hvor regelverket for rekruttering etterleves. Rekrutteringsprosessene skal være profesjonelle, reelle og utvelgelsen av de aktuelle søkerne tillitsvekkende.

Politidirektoratet er i gang med et omfattende arbeid for å styrke egen kompetanse og profesjonalisere rekrutteringsprosessene i etaten. Et tett samarbeid mellom direktoratet og lederne i etaten skal sikre at både rettslige og etiske krav til rekrutteringsprosessene, ivaretas.

Politidirektoratet arbeider også med en ny rekrutteringsveileder, som skal legge til rette for prosesser i tråd med beste praksis innen rekruttering i hele politiet.

Jeg skal følge opp dette arbeidet i styringsdialogen.

SPØRSMÅL NR. 630**Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 25. februar 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«I 2011 henviste Ullevål Universitetssykehus en kvinne med MS til behandling (stamcelletransplantasjon) ved Karolinska Universitetssykehus i Sverige. OUS gjennomførte alle forundersøkelser, fulgte opp i ettertid, samt rehabilitering på Sunnaas. Pasienten kom raskt tilbake i full jobb etter behandling og sparer samfunnet for utgifter til dyre medisiner, uførepensjon og tapte skatteinntekter (årlig totalt 7-800.000 kr), men sitter selv tilbake med regninga (i overkant av 400.000 kr).

Når vil statsråden dekke hennes kostnader?»

Svar:

Jeg er kjent med at flere pasienter med MS har reist til utlandet for autolog stamcelle-transplantasjon og selv betalt for behandlingen, men jeg kan ikke gå inn i disse enkeltsakene.

Vi har et regelverk om rett til behandling i utlandet som er vedtatt av Stortinget. Det følger av dette regelverket at pasienter med rett til nødvendig helsehjelp har rett til behandling i utlandet dersom det regionale helseforetaket ikke kan sørge for nødvendig helsehjelp i Norge fordi det ikke finnes et adekvat tilbud her. Det er en forutsetning at helsehjelpen kan utføres forsvarlig i utlandet etter akseptert metode.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for behandling i utlandet dersom det ikke finnes et adekvat tilbud i Norge. Søknad fremsettes for det regionale helseforetaket i pasientens bostedsregion. Dersom det regionale helseforetaket avslår søknad om behandling i utlandet kan vedtaket påklages til Klagenemnda for behandling i utlandet. Nemnda har en uavhengig stilling og selvstendig avgjørelsesmyndighet, og departementet kan ikke instruere nemnda om skjønnsutøvelse eller avgjørelse i enkeltsaker. Nemndas avgjørelse kan bringes inn for domstolene.

SPØRSMÅL NR. 631**Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 22. februar 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at juristene i justisdepartementet og fra regjeringsadvokaten har gått god for alle forslagene i høringsnotatet, og forsikre om at alle juridiske innvendinger til forslagene er inkludert i høringsnotatet?»

BEGRUNNELSE:

Jusprofessor Mads Andenæs hevder i et intervju med NRK torsdag 18. februar, at juridiske innvendinger til regjeringens forslag til innstramminger ble fjernet før forslagene ble sendt på høring.

Jusprofessor omtaler høringsnotatet som "et ganske underlig dokument", og hevder at "det er ganske åpenbart at store avsnitt er blitt strøket".

Statsråden uttaler i et intervju med VG torsdag 11. februar:

"– Alle forslagene har vi gjort vurderinger opp mot våre internasjonale forpliktelser. Det har flinke jurister både i departementene og fra regjeringsadvokaten jobbet med."

Svar:

Arbeidet med høringsnotatet ble utført av et prosjekt med medarbeidere fra Justis- og beredskapsdepartementet og medarbeidere hentet fra Regjeringsadvokaten, Utenriksdepartementet, Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda. Utarbeidelsen av et så omfattende høringsnotat som dette gjelder, på så kort tid, krevde at vi samlet ekspertise på utlendingsfaglige og folkerettslige spørsmål på denne måten.

Når det gjelder detaljer om den interne arbeidsprosessen i departementet, er svaret at det er jeg som statsråd som er ansvarlig for de forslag departementet sender på høring. Svært mange aktører ga innspill i høringen, og departementet legger stor innsats i å vurdere alle høringsinnspill og utforme det som vil være regjeringens vurderinger og forslag til Stortinget. Stortinget er informert om at regjeringen tar sikte på at et lovforslag fremmes i løpet av april.

SPØRSMÅL NR. 632**Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Siri Engesæth****Besvart 25. februar 2016 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Er statsministeren komfortabel med at Norges forhandlingsposisjoner i TISA-forhandlingene kun er autorisert av Regjeringen og ikke i folkevalgte organ?»

BEGRUNNELSE:

Hemmeligholdet rundt TISA-forhandlingene er urovekkende. Venstre har gitt tilslutning til at det forhandles, men denne representanten er ikke komfortabel om kortene holdes så tett til brystet at viktige folkestyreprinsipper kan vise seg å trues. Det fins flere eksempler der norske forhandlere trodde de hadde all informasjon de trengte til å vurdere posisjonene, som i ettertid medførte ulemper, kostnader og tap av suverenitet. Pakke-gassaken er en. Gassmarkedssaken en annen.

Svar:

Det legges stor vekt på åpenhet rundt de internasjonale forhandlingene som Utenriksdepartementet fører på vegne av Norge.

Dette gjelder også arbeidet med TISA-forhandlingene. Norske hovedposisjoner og det norske åpningstilbudet for markedsadgang er offentliggjort og gjort tilgjengelig på regjeringens hjemmeside. Det samme gjelder forslaget til bestemmelser for energirelaterte tjenester, som Norge og Island sammen fremmet i TISA-forhandlingene.

Det har vært avholdt en rekke møter med berørte næringsorganisasjoner, fagorganisasjoner og ideelle organisasjoner, og Stortinget orienteres jevnlig gjennom redegjørelser, spørretimer, skriftlige spørsmål og interpellasjoner.

Som i andre forhandlingsprosesser balanseres ønsket om størst mulig åpenhet opp mot andre sentrale hensyn av betydning for at det skal oppnås best mulig resultater for norsk næringsliv og norske arbeidsplasser.

Under innledningen av TISA-forhandlingene var det enighet om at forhandlingene skulle skje i en fortrolighet tilsvarende det som praktiseres for andre internasjonale forhandlinger om folkerettslige avtaler.

Norge er således forpliktet til å gjennomføre forhandlingene i fortrolighet overfor de øvrige forhand-

lingspartene, men etterstreber så stor åpenhet om prosessen som mulig. Norske posisjoner og dokumenter vurderes løpende offentliggjort, der dette kan gjøres uten å svekke egne forhandlingsposisjoner.

Forhandlinger om internasjonale avtaler hører etter Grunnloven inn under regjeringens ansvarsområde, og det endelige forhandlingsresultatet om TISA-avtalen vil bli forelagt Stortinget i en proposisjon om samtykke til ratifikasjon av avtalen etter Grl. § 26, 2. ledd.

SPØRSMÅL NR. 633

Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Siri Engesæth

Besvart 25. februar 2016 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hvordan vil TISA påvirke norsk selvråderett i miljøspørsmål?»

BEGRUNNELSE:

Ingen avtaler er perfekte i utgangspunktet. Nasjonale posisjoner bør fremkomme gjennom avveininger mellom forskjellige interesser. For Venstre er det er avgjørende prinsipp for våre politiske posisjoner at det vi beslutter, og de avtalene vi inngår, ikke skal gjøre uopprettelig skade på vår felles luft, jord eller vann. Et levelig miljø må sikres for oss, for de som deler planeten samtidig med oss og de som kommer etter oss. Det må ikke inngås avtaler på vegne av Norge som gir interessenter med et annet verdigrunnlag enn det makt over norske beslutninger.

Svar:

Handel med miljøtjenester vil åpne for overføring av verdifull miljøteknologi og miljøkompetanse, noe regjeringen vurderer som svært positivt.

I Norges åpningstilbud for markedsadgang tilbyr vi å videreføre dagens åpenhet for miljøtjenester på samme måte som vårt GATS-tilbud i Doha-forhandlin-

gene, med unntak som sikrer offentlige tjenestefunksjoner.

I likhet med i WTOs avtale om tjenester (GATS) vil TISA også ha en generell unntaksbestemmelse som eksplisitt fastslår retten til å iverksette nødvendige tiltak for å beskytte mennesker, helse, og dyre- og planteliv.

TISA-avtalen vil ikke påvirke norske myndigheters rett til å vedta lover og reguleringer på miljøområdet.

Selskaper som skal levere tjenester i Norge må også i fremtiden oppfylle norske miljøkrav og tilfredsstille norske lover og regler. Dette gjelder både norske og utenlandske aktører.

Avtalen vil heller ikke påvirke norske myndigheters rett til å regulere innenfor områder som helse, sikkerhet, forbrukerbeskyttelse eller arbeidstakerrettigheter, så lenge det ikke innebærer forskjellsbehandling av utenlandske tjenester, eller inneholder kvantitative restriksjoner knyttet til økonomisk behovsprøving eller monopol.

Formålet med TISA er å sikre utenlandske tjenester ikke-diskriminerende adgang til markeder som er kommersialisert. I motsetning til EØS-avtalen, hvor det siktes mot harmonisering av reguleringene, legger TISA til grunn at det er ulike nasjonale reguleringer blant avtalepartene.

SPØRSMÅL NR. 634**Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 23. februar 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Under behandlingen av flere saker som omhandler kapasitet i kriminalomsorgen, soningsoverføring til Nederland og bygging av Agder fengsel, er det fra representanter fra regjeringspartiene og statsråden blitt henvist til at det skal komme en opptrapping- og utfasingsplan til Stortinget. I oversikten over bebudede saker til Stortinget denne sesjonen er det ikke meldt inn en slik sak.

Kan statsråden bekrefte at det kommer en slik sak i denne sesjonen, og når kommer den?»

Svar:

Jeg viser til det som står i Prop. 1 S (2015-2016) vedrørende Meld. St. 12 (2014-2015):

«Meldingen ble behandlet i Stortinget våren 2015 der Stortinget blant annet ba Regjeringen om å legge fram en opptrappingsplan for kriminalomsorgen innen våren 2016, jf. Innst. 305 S (2014–2015) og anmodningsvedtak nr. 604. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om dette på en net måte.»

SPØRSMÅL NR. 635**Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 25. februar 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hvilke endringer i kommuneloven vil statsråden gjøre for å sikre at også studenter får krav til fri fra studiene og lik rett til å delta i folkevalgte organ som arbeidstakere?»

BEGRUNNELSE:

I NRK Hedmark og Oppland 28.1. kan vi lese om to studenter ved Høgskolen i Hamar som ikke fikk fri fra obligatorisk undervisning for å delta på kommunestyremøter. Etter spørsmål fra meg kunne kunnskapsministeren opplyse at saken hadde løst seg da Høgskolen etter sigende har hatt kontakt med studentene og at de vil utøve "skjønn" for studentene som er folkevalgte.

I kommuneloven kap. 7 § 1, 2.ledd står det at "Arbeidstaker har krav på fri fra arbeid i det omfang dette er nødvendig på grunn av møteplikt i kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organ."

I kommuneloven er det ikke omtalt noen plikt eller rett til deltakelse for studenter. Det finnes heller ikke noe felles fraværsreglement for høyere utdanning.

Saken for de to studentene fra Oppland skal løse seg ved skjønn slik at de kan delta på kommunestyremøtene. Imidlertid har jeg fått tilbakemelding om at det nå er en student som har måttet søke om permi-

sjon fra fylkestinget i Telemark fordi hun blir ført med fravær fra Høgskolen i Hedmark dersom hun deltar i fylkestinget. En må også anta at dette kan gjelde flere studenter.

Det har vært tverrpolitisk enighet om at det er svært viktig med deltakelse fra ungdom i folkevalgte organ. Det er derfor svært uheldig at studenter på denne måten hindres i å delta i de organer de er valgt til.

Svar:

Jeg er enig med representanten Wøien i at det er viktig med deltakelse fra ungdom i folkevalgte organer. Det er viktig at alle som kan legge til rette for slik deltakelse, for eksempel utdanningsinstitusjoner, gjør det. Det er den enkelte utdanningsinstitusjon som selv fastsetter regler for obligatorisk oppmøte og regler for fravær, se kunnskapsministerens svar 11. februar 2016 på ditt spørsmål nr. 516.

Som representanten Wøien peker på, er det ingen regler i kommuneloven som gir studenter rett til fra undervisning for å delta på møter i folkevalgte organer. Adgangen til å være fraværende fra obligatorisk undervisning vil derfor i stor grad bero på utdanningsinstitusjonens regelverk.

Kommunelovutvalget som ble nedsatt sommeren 2013 skal etter planen overlevere sin utredning til meg

i mars i år. Utvalget har jobbet med en fullstendig og helhetlig gjennomgang av kommuneloven. Et av de særlige punktene i mandatet er å se på folkevalgtes vilkår, herunder ombudsplikten og reglene for fritak. Utredningen vil bli sendt på høring. Jeg mener derfor

det er mest hensiktsmessig å vurdere spørsmålet om fritak fra undervisning som ledd i departementets oppfølging av utredningen, og ikke iverksette et eget lovprosjekt nå.

SPØRSMÅL NR. 636

Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim

Besvart 24. februar 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Kan statsråden avkrefte at juridiske motforestillinger fra underliggende etater, departementets lovavdeling eller andre departementer ble fjernet før forslagene til innstramninger ble sendt på høring?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringens forslag til innstramninger i asylpolitikken ble sendt på høring i romjula, og høringsrunden er nå avsluttet. Flere av høringsinstansene retter kritikk mot manglende vurderinger av våre folkerettslige forpliktelser, dette gjelder også Justisdepartementets underliggende etater. På nrk.no 18. februar fremkommer det at jusprofessor Mads Andenæs mener det er åpenbart at juridiske innvendinger ble fjernet før regjeringens innstrammingsforslag ble sendt på høring og NRK skriver at både Utlendingsdirektoratet og Utenriksdepartementet var med i arbeidsgruppen som utarbeidet de 40 innstrammingsforslagene.

Svar:

Arbeidet med høringsnotatet ble utført av en prosjektgruppe med medarbeidere fra Justis- og beredskapsdepartementet og medarbeidere hentet fra Regjeringsadvokaten, Utenriksdepartementet, Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda. Utarbeidelsen av et omfattende høringsnotat på kort tid krevde at vi samlet ekspertise på utlendingsfaglige og folkerettslige spørsmål fra flere etater.

Når det gjelder detaljer om den interne arbeidsprosessen i departementet, er svaret at det er jeg som statsråd som er ansvarlig for de forslag departementet sender på høring.

Departementet arbeider nå med å vurdere alle høringsinnspill og utforme det som vil være regjeringens forslag til Stortinget. Stortinget er informert om at regjeringen tar sikte på at et lovforslag fremmes i løpet av april.

SPØRSMÅL NR. 637

Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 23. februar 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvorfor ønsker ikke statsråden å finne ut om flere lærere i ungdomsskolen ville hatt læringseffekt for elevene, om andelen elever som trenger spesialundervisning ville gått ned eller om flere elever ville fått et bedre grunnlag for å gjennomføre videregående skole?»

BEGRUNNELSE:

"I budsjettforliket for 2015 ble det bevilget nærmere 0,5 mrd. kr til økt lærertetthet på 1.–4. trinn. I budsjettforliket for 2016 ble det bevilget ytterligere 320 mill. kr. I budsjettforliket for 2015-budsjettet ble det avsatt midler til forskning som skal gi kunnskap om hvordan

lærertetthet påvirker barnas læring og læringsmiljø. To forskningsprosjekter ledet av Universitetet i Stavanger og NIFU vil sammen med over 40 norske kommuner undersøke hvordan ulike former for økt lærertetthet påvirker elevenes læring og læringsmiljø.

Forskningen skal gjennomføres som såkalte randomiserte, kontrollerte forsøk for å gi et så sikkert grunnlag som mulig når man skal vurdere effekten av tiltakene. Tiltakene som skal prøves ut, er tolærersystem, smågruppeundervisning og flere lærere for elever med særskilte utfordringer."

Dette er svar fra statsråden på spørsmål i muntlig spørretime vedrørende hvorfor statsråden hadde trukket evalueringen av prosjektet der den rødgrønne regjeringen satte inn 600 flere lærere i ungdomsskolen. Det er veldig bra med bred forskning på lærertetthet, men det er underlig at mens man trekker fram viktigheten av å finne ut mer om lærertetthet så har man valgt å fjerne muligheten til flere kilder om slik kunnskap ved å fjerne evalueringen av flere lærere i ungdomsskolen. Ungdomsskoleprosjektet skulle være et fireårig prosjekt med en kostnadsramme på 1,5 milliarder kroner. Statsråden trakk den eksterne evalueringen av dette svært kostbare tiltaket i desember 2013.

Forsøket ved de 165 ungdomsskolene ble iverksatt fordi man ønsket å finne ut om flere lærere i klassen ville ha læringseffekt for elevene i ungdomsskolen. Økt lærertetthet. Etter at den eksterne evalueringen ble trukket har U. dir. fulgt opp prosjektet ved rapportering via GSI. Rapporten fra juni 2015 viser at det er færre som har behov for spesialundervisning ved skolene i prosjektet sammenlignet med andre. Skolenes grunnskolepoeng har også økt. Det kan altså se ut til at flere lærere i ungdomsskolen har en positiv virkning for hvordan elevene presterer.

Svar:

Jeg har merket meg at Stortinget i forbindelse med budsjettet for 2015 ikke hadde merknader til at det ikke ville bli gjennomført en følgeevaluering. Likevel etterlyses det nå en sluttevaluering av forsøket. Jeg vil på denne bakgrunn ta initiativ til en slik evaluering, og vil konkretisere dette i revidert nasjonalbudsjett for 2016.

Utdanningsdirektoratet er bedt av departementet om å rapportere årlig på endringer i gruppestørrelse, årsverk til undervisning, andel spesialundervisning og grunnskolepoeng, basert på årlig statistikk. Ved skolene som deltar i ordningen var det en økning i årsverk til ordinær undervisning på 538 fra skoleåret 2012–13 til 2014–15. For resten av landet var økningen i samme periode på 110. Det var en nedgang på drøyt tre elever per lærer i ordinær undervisning på ungdomstrinnet fra 2012–13 til 2014–15 for skoler som er med i ordningen. For hele landet sett under ett var tilsvarende nedgang nærmere en elev per lærer i ordinær undervisning.

For skoler i ordningen har andel som får spesialundervisning på 8–10. trinn gått ned med 0,9 prosentpoeng, fra 10,8 til 9,9 prosent i perioden 2012–13 til 2014–15. Nedgangen for resten av landet har vært på 0,6 prosentpoeng, fra 11,4 til 10,8 prosent. Forskjellen er altså 0,3 prosentpoengs endring. Når det gjelder antall grunnskolepoeng foreligger det tall for 2012–13 og 2013–14. I denne perioden var det en økning på 0,5 grunnskolepoeng for skolene som var med i ordningen. I resten av landet var økningen 0,3 grunnskolepoeng. Det var også en økning på 0,5 prosentpoeng for skolene i ordningen i perioden skoleåret 2011–2012 til 2012–13, før tilskuddsordningen ble innført.

SPØRSMÅL NR. 638

Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 26. februar 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«I tildelingsbrevet til Skatteetaten for 2016 sammenlignes kommunale skatteoppkreveres innfordringsresultater for restskatt for personlige skatteyttere med Skatteetatens innfordringsresultater for merverdiavgift.

Mener statsråden at dette er sammenlignbare størrelser, og kan hun avkrefte at det i beregningen av restansene på merverdiavgiftsinnkrevingen er tatt ut

3 mrd. kroner som restkravfordring, ettergitt 1,7 mrd. kroner og utgiftsført 406 mill. kroner?»

BEGRUNNELSE:

Et samlet storting vedtok i fjor at skatteoppkrevingen ikke skulle statliggjøres. Likevel har Finansdepartementet i tildelingsbrevet for 2016 bedt Skatteetaten om å utøve sterkere styring av skatteoppkreverfunksjonen; og det fremmes en rekke forslag som kan bidra til å

frata de kommunale skatteoppkreverne viktige funksjoner. Dette begrunnes blant annet ved å presentere tall som tydelig er ment å illustrere at kommunale skatteoppkrevere oppnår dårligere resultater enn Skatteetaten. Tallene som presenteres, er imidlertid i liten grad underbygget og forklart, noe som gjør det vanskelig å ettergå departementets resonnement. Jeg mener Stortinget har rett til å få et grundigere og mer etterprøvbart tallmateriale enn det som til nå er lagt frem, all den tid tallene benyttes som argument for nær sagt å tilsidesette de føringer Stortinget har gitt.

Svar:

Storingsrepresentant Slagsvold Vedum viser til at et samlet Storting i fjor vedtok at skatteoppkreverfunksjonen ikke skulle statliggjøres, men at Finansdepartementet i tildelingsbrevet for 2016 likevel ber Skatteetaten om å utøve sterkere styring av skatteoppkreverfunksjonen og at det er fremmet en rekke forslag som kan bidra til å frata de kommunale skatteoppkrevere viktige funksjoner. På det grunnlag antyder Slagsvold Vedum at departementet nær sagt tilsidesetter de føringer Stortinget har gitt.

Jeg vil innledningsvis vise til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 427 fra stortingsrepresentant Slagsvold Vedum som også omhandler Skatteetatens styring og oppfølging av skatteoppkreverfunksjonen. Slik det framgår av dette svaret har skatteoppkrevingen i Norge en kompleks struktur, hvor Skatteetaten har ansvaret for faglige styring, mens kommunene har ansvaret for administrativ styring. Formuleringene som stortingsrepresentant Slagsvold Vedum viser til i Skatteetatens tildelingsbrev for 2016 har til hensikt å tilrettelegge for at Skatteetaten utfører sitt pålagte styringsansvar på en bedre måte. Dette må ses i sammenheng med at senere års resultater og innspill fra sentrale høringsinstanser har vist at det er svakheter i dagens ordning som det må tas tak i. Som finansminister må jeg da gjennomføre tiltak som jeg mener er nødvendig for at Skatteetaten skal utføre sitt styringsansvar tilfredsstillende, men selvfølgelig med utgangspunkt i den organisering Stortinget har forutsatt. Det er altså ingen grunn til å hevde at de føringer som Stortinget har gitt tilsidesettes.

Som bakgrunn til selve spørsmålet som stilles vil jeg understreke at senere års utvikling i resultatet til de kommunale skatteoppkrevernes samlede innfordring

av personlig rests katt sammenlignet med Skatteetatens innfordring av merverdiavgift er urovekkende. Skatteetaten er som kjent i tildelingsbrevet for 2016 bedt om å følge opp denne utviklingen overfor skatteoppkreverne og foreslå tiltak. I 2014 var skatteoppkrevernes resultat for samlet innfordret rests katt for personlige skattytere av sum krav til innfordring på 64,6 pst. Til sammenligning oppnådde Skatteetaten et resultat på 75,3 pst. for innfordret merverdiavgift. Forskjellen mellom skatteoppkrevernes innfordring og Skatteetatens innfordring har økt fra 4,7 prosentpoeng i 2012 til 10,7 i 2014. Halvårsresultatene for 2015 viser at denne utviklingen fortsetter.

Storingsrepresentant Slagsvold Vedum stiller spørsmål ved om dette er sammenlignbare størrelser. Selv om innfordringen (innkreving av krav etter ordinær betalingsfrist) av sum krav merverdiavgift til innfordring og sum krav rests katt til innfordring retter seg mot to ulike grupper skattytere, hhv. næringsdrivende og personlige skattytere, mener jeg at disse er de mest relevante kravene når man skal vurdere innfordringsresultatene for de krav Skatteetaten tross alt har det faglige ansvaret for. Selv om innkrevingen rent faktisk gjennomføres av henholdsvis stat og kommune, har begge innkreverne samme utgangspunkt for innfordringen, forfalte krav og samme regelverk (tvangsfullbyrdelsesloven). Resultatet vil i stor grad avhenge av hvor effektiv innfordringen til innkreveren er, blant annet hvor raskt innfordringen kommer i gang og hvorvidt virkemiddelbruken er hensiktsmessig.

Slagsvold Vedum ber videre om det kan avkrefte at det i beregningen av restansene på merverdiavgiftsinnkrevingen er trukket ut følgende: 3 mrd. kroner restkravsfordring, ettergitt 1,7 mrd. kroner og utgiftsført 406 mill. kroner. Jeg kan bekrefte at det her ikke er gjort et slikt uttrekk. Her er det både for rests katt og merverdiavgift brukt tall fra Skatteetatens årsrapport 2014, og det er det enkelte avgifts-/skatteår som vurderes. De tallstørrelser som er benyttet ved vurdering av resultatet er totalt innfordret av sum krav til innfordring (ubetalt av sum krav fratrukket "rettidig" (dvs. til forfall) og "forsinket" innbetalt). For merverdiavgift er det avgiftsåret 2013 som er vurdert, og for rests katt for person er det krav for skatteåret 2012 med skatteoppgjør 2013 som er vurdert. Når det beregnes akkumulert og aktiv merverdiavgiftsrestanse, gjøres det uttrekk av restanser bundet i restkrav og konkurs.

SPØRSMÅL NR. 639**Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 24. februar 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Nordnet og andre finansforetak rapporterer om økt interesse for sine unit link-produkter i kjølvannet på innføringen av oppjusteringsfaktoren for eierinntekt fra 2016. Frem mot 2018 er det forventet at oppjusteringsfaktoren vil øke betydelig, noe som styrker den relative skattefordelen av produkter som unit link.

Vurderer finansministeren å treffe tiltak for å motvirke en utvikling der investorer utnytter slike produkter i den hensikt å redusere skattebelastningen sin?»

BEGRUNNELSE:

I dagens lavrentesituasjon er skjermingsrenten nærmest neglisjerbar for de fleste investorer. Mange mener i tillegg den er satt kunstig lavt blant annet med tanke på at den ofte ikke kan utnyttes fullt ut. Fraværet av skjermingsfradrag kan således neppe veie opp for den skattefordel man kan oppnå ved å investere i verdipapirer via unit link sammenlignet med direkte investeringer. Unit link omtales allerede av mange som et «smutthull» i det nye systemet for eierbeskatning. Oppjusteringsfaktoren ble innført blant annet for å hindre et for stort provenytab når den alminnelige skattesatsen nå sannsynligvis vil reduseres ned mot 22 prosent. Det vil være interessant å få finansministerens betraktninger rundt dette og hvilke konsekvenser en eventuell betydelig omgåelse vil kunne få for skatteprovenyet og tilliten til skattesystemet.

Svar:

Unit Link er et kombinert investerings- og forsikringsprodukt. Det finnes også andre tilsvarende produkter som markedsføres under ulike navn, eksempelvis Investeringskonto eller Ekstrapensjon. Som samlebetegnelse på disse produktene brukes gjerne «fondskonto».

Via en fondskonto kan det kjøpes og selges ulike verdipapirer mv. Verdipapirer som omfattes, kan være aksjer, obligasjoner/rentepapirer, andeler i verdipapirfond og bankinnskudd. En del fondskonti er mer direkte rettet inn mot aksjeinvesteringer, og kunden vil da ofte kunne velge mellom investeringer i en portefølje av ulike verdipapirfond som leverandøren tilbyr, og hvor verdipapirfondene eier aksjer.

Det er forsikringsselskapet som eier plasseringene, men forsikringstaker har hele risikoen for avkastningen av innbetalte midler. Forsikringstaker har et krav

overfor selskapet på et beløp som tilsvarer verdien av underliggende eiendeler på kontoen.

Det er også knyttet et forsikringselement til fondskontoen. Når investor dør, vil den gjenstående sparebeholdningen utbetales til begunstiget arving. Forsikringselementet er som regel minimalt. Typisk blir 101 prosent av gjenstående sparebeholdning utbetalt til arvingen. Det betales en liten forsikringspremie og ev. gebyrer i tillegg til forvaltningshonoraret i det underliggende fondet.

Investeringer gjennom en fondskonto med aksjeinvesteringer skattlegges ikke på samme måte som ved direkte investeringer i aksjer/fond som eier aksjer. Skattemessig behandles en fondskonto likt med en individuell kapitalforsikring uten garantert avkastning. Dette innebærer at investor kan endre investeringsprofil i fondet/bytte underliggende fond uten at det utløser beskatning. Aksjeutbytte og -gevinster som tilskrives kontoen, vil gå inn under fritaksmetoden, og skattlegges dermed ikke. Skattlegging skjer først hos investor når penger tas ut fra kontoen. Uttaket skattlegges som kapitalinntekt, og skal ikke oppjusteres slik som aksjeutbytte/-gevinster.

Utbytteskatten med skjerming er utformet med sikte på at det ikke skal være mindre lønnsomt å investere i aksjer enn i andre investeringsobjekter, herunder fondskonto. Utbytteskatten er likevel ikke helt nøytralt utformet. Den nøytraliserende effekten av skjermingsfradraget svekkes av at investor ikke har full sikkerhet for å få utnyttet fradraget. Det skyldes at ubenyttet skjermingsfradrag bortfaller ved realisasjon av aksjen, for å unngå tilpasninger gjennom årsskiftehandler med aksjer. Jeg viser til nærmere omtale av den nøytraliserende effekten av skjermingsfradraget i Meld. St. 4 (2015-2016) Bedre skatt punkt 6.8.2.

Selv om skjermingsfradraget bidrar til å nøytralisere forskjellene i beskatning av direkteide aksjer og aksjeinvesteringer ved bruk av fondskonto, vil det gjeldende regelverket likevel innebære ulik beskatning av disse aksjeinvesteringene. Det bør vurderes om det er hensiktsmessig at et slikt investeringsprodukt med et minimalt forsikringselement skal følge reglene for kapitalforsikringer. Departementet vil som en del av oppfølgingen av Skattemeldingen vurdere om det er behov for regelendringer på dette området. Her er det tale om vanskelige avgrensninger, og det er foreløpig uvisst hvor lang tid et slikt arbeid vil ta.

SPØRSMÅL NR. 640**Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 23. februar 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Ca. 5 000 lærere deltar i videreutdanning i skoleåret 2015-2016, og det er satt av samme antall plasser i skoleåret 2016-2017.

I hvilken grad medfører dette at mange ukvalifiserte blir satt inn som vikarlærere i skolene?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har bevilget midler til 5 050 videreutdanningsplasser i 2016, og nye kompetansekrav ble vedtatt av Stortinget i 2015. Under videreutdanningen vil en del lærere ikke kunne undervise i like stor grad som de ellers ville gjort.

Svar:

Regjeringen gjennomfører den hittil største satsingen på videreutdanning for lærere og skoleledere. I løpet av regjeringsperioden er antall plasser nesten tredoblet. Staten dekker en større andel av vikarkostnadene, og vi har lagt til rette for mer fleksibilitet for både lærer og skoleeier gjennom å innføre stipendordningen, flere nettbaserte tilbud og MOOC-tilbud. Det er et bredt flertall i Stortinget for at flere lærere skal få videreutdanning, og når over 5000 lærere skal delta hvert år vil det uunngåelig utløse vikarbruk i skolen. Kompetansekravene som ble vedtatt av Stortinget i juni 2015 vil imidlertid ikke i seg selv føre til mer bruk av vikarer. Det er det totale nivået på videreutdanning og fordelingen mellom deltakere i stipend- og vikarordningen som vil være utslagsgivende for behovet.

Lærere som tar videreutdanning gjennom «Kompetanse for kvalitet» kan velge mellom to ordninger: stipendordningen og vikarordningen. Stortinget har i Prop. 1 S (2015—2016) vedtatt at det skal være 3300

plasser i vikarordningen og 1750 plasser i stipendordningen. I vikarordningen frigjøres læreren 37,5 pst av full stilling, for å ta 30 studiepoeng over ett år. Det avtales lokalt hvordan tiden frigjøres i løpet av året. Gjennom stipendordningen kan læreren få opptil 100 000 kroner i stipend for å ta 30 studiepoeng. Læreren må ha fri til lesedager, eksamen og eventuelt samlinger, men utover det vil ikke deltagelse i ordningen nødvendigvis medføre et økt behov for å sette inn vikar. Jeg har tillit til at skoleeiere og lærere også fremover vil finne gode løsninger sammen.

Kunnskapsdepartementet har ikke satt krav til at skoleeier eller skoleledere skal rapportere om, og eventuelt i hvilken grad, skolene bruker ufaglærte vikarer som erstatning for lærere som deltar i videreutdanning I «Deltagerundersøkelsen» (NIFU 2015) svarer 73 pst av lærerne at det sjelden eller aldri settes inn ufaglærte vikarer når de deltar på samlinger. 22 pst av respondentene at det ofte settes inn en ufaglært vikar, mens 5 pst svarer at det alltid skjer. Deltakernes svar er i overensstemmelse med hva skoleledere svarte i Utdanningsdirektoratets spørringer til Skole-Norge samme år. Basert på deltakernes svar ser det ut som at ved mange skoler er det en lærerkollega som overtar timene.

Videreutdanningssatsingen er i stadig utvikling. De siste årene er det opprettet flere tilbud med mer fleksibel organisering. Det er blant annet opprettet flere regionale tilbud, der det lokale universitet eller høyskolen tilbyr videreutdanning på lærernes hjemsted. Det er også opprettet flere nettbaserte studier og MOOC-tilbud i matematikk. Dette øker læreres og skoleeiers mulighet til å bestemme hvordan studiene skal gjennomføres, samtidig som det går med mindre tid til reiser og samlinger. Dette vil bidra til å redusere vikarbehovet.

SPØRSMÅL NR. 641**Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen****Besvart 25. februar 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hva er helårsvirkningen i statsbudsjettet ved innføring av en flypassasjeravgift, og hvorfor er det så stort

sprik mellom regjeringens provenyanslag og det flyselskapene selv har beregnet?»

BEGRUNNELSE:

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2016 ble det vedtatt en inntekt i statsbudsjettet på kr. 1.045 mrd. ved innføring av en flypassasjeravgift. Dette forutsetter at avgiften trer i kraft 1.4. Ved å legge til grunn samme reisemønster på helårsbasis tilsier det at helårsprovenyet blir omlag 1,5 mrd. Når jeg snakker med flyselskapene sier de at med utgangspunkt i reelt reisemønster, vil helårsprovenyet være på omlag 2 mrd. Hva er grunnen til den store differansen på regjeringens tall og flyselskapenes.

Svar:

Flypassasjeravgiften er forhandlet fram som del av et kompromiss mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre om statsbudsjettet for 2016. Avgiften ble vedtatt i Stortinget den 14. desember 2015. Forslag til regelverk for den nye avgiften har vært på høring, med frist 21. februar. Jeg tar sikte på at avgiften skal iverksettes slik Stortinget har forutsatt, men vil vurdere høringsinnspillene før det tas et endelig standpunkt til innretningen av avgiften.

Jeg er ikke kjent med dokumentasjonen for flyselskapenes ulike anslag, og har derfor ikke grunnlag for å sammenligne Finansdepartementets anslag med flyselskapenes.

Finansdepartementets anslåtte helårsvirkning ved å innføre en flypassasjeravgift framgår av høringsnotatets kapittel 6, Økonomiske og administrative konsekvenser. Basert på trafikkstatistikk fra Statistisk sentralbyrå og Avinor kan det anslås at det vil bli foretatt mellom 22-23 mill. personreiser med avgang fra norske lufthavner i 2016 når transfer- og transittpassasjerer holdes utenfor. Dersom det legges til grunn at avgiften kan medføre en reduksjon i antall passasjerreiser med inntil 10 pst., kan årlig proveny anslås til om lag 1,6 mrd. kroner. Det er lagt opp til kompensasjoner i henhold til avtaler om statlig kjøp av innenlandske flyruter, og disse anslås å utgjøre om lag 70 mill. kroner årlig. Når det tas hensyn til kompensasjoner, kan årlig proveny anslås til vel 1,5 mrd. kroner. I tråd med normal praksis er det lagt til grunn at endring i en særavgift ikke påvirker samlede inntekter fra merverdiavgiften. Jeg understreker at det vil være meget stor usikkerhet knyttet til provenyanslaget av en slik ny avgift, blant annet fordi forutsetningene om atferdsendringer som følge av avgiften er svært usikre.

SPØRSMÅL NR. 642

Innlevert 18. februar 2016 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 24. februar 2016 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Havforskningsinstituttet og UiB har inngått en strategisk avtale om verdensledende marin forskningsklynge i Bergen. Regionen er allerede en ledende global aktør innen marin næring og forskning. Bergen er den 13. største marine byen i verden målt i antall vitenskapelige publikasjoner. Fysisk samlokalisering vil fremme økt tverrfaglig samarbeid mellom forskningsmiljø, næring og forvaltning.

Hvordan vil ministeren sørge for god fremdrift i arbeidet, og at forskning i verdensklassen blir overordnet mål?»

BEGRUNNELSE:

Avtalen som ble inngått mellom UiB og Havforskningsinstituttet i april 2015 er resultat av et omfattende konsolideringsarbeid mellom forskningsmiljøene i

de to institusjonene. I tillegg har Veterinærinstituttet og NOFIMA inngått samarbeidsavtale med UiB.

Samarbeidet om å videreutvikle en verdensledende forskningsinfrastruktur omfatter sambruk av laboratorier, forskningsstasjoner, fartøyer og samlokaliserte forskningsgrupper.

En viktig del av debatten har vært flytting av Havforskningsinstituttet og samlokalisering med den marine delen av UiB som er lokalisert på Marineholmen.

I slike prosesser blir det benyttet KVVU.

Det er styrking av Norges posisjon som verdensledende på marin forskning som er målet. Havforskningsinstituttet er underlagt fiskeriministeren og det er viktig at det er marin forskning som blir det viktigste premissen i utredningsarbeidet.

Svar:

Bergensregionen utgjør et kraftsentrum for marin forskning. Nærings- og fiskeridepartementet har flere underliggende marine FoU-virksomheter i Bergen.

Som varslet i Masterplanen for marin forskning, er det igangsatt en konseptvalgutredning (KVU) hvor mulighetene for samlokalisering og felles infrastruktur skal vurderes for Havforskningsinstituttet, Nasjonalt institutt for ernæring og sjømat (NIFES), Veterinærinstituttet, NOFIMA, det marine FoU-miljøet ved Universitetet i Bergen og øvrige interessenter. Det er imidlertid ikke et krav at FoU-institusjonene skal samlokaliseres. Alternativene som utredes må løse de

problemene virksomhetene har i dag og også ivareta fremtidig utvikling av marin forskning og utvikling. I tillegg til 0-alternativ, skal det utarbeides minst to andre konseptuelt ulike alternativer. Varianter av alternativene og leie i markedet skal også utarbeides dersom dette synes hensiktsmessig.

Konseptvalgutredningen gjennomføres av Statsbygg og er planlagt ferdigstilt i løpet av 2016. Som fiskeriminister er jeg opptatt av at Bergensregionen fortsatt skal levere verdensledende marin forskning. Jeg ser derfor fram til bli forelagt gode faglige analyser fra utredningen, og så vil disse ligge til grunn for politisk vurdering og beslutning om veien videre.

SPØRSMÅL NR. 643

Innlevert 19. februar 2016 av stortingsrepresentant Une Aina Bastholm

Besvart 26. februar 2016 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Krigene i Syria og Irak rammer først og fremst lokalbefolkningen, og fører også til store flyktningsstrømmer. Noen av flyktningene kommer til Norge. På denne bakgrunnen er det viktig å gjøre områder der ISIL er fordrevet trygge, og gjøre det mulig for flyktninger å vende tilbake til sine hjem for å forsøke å gjenreise sine tidligere liv.

Er utenriksministeren enig i at gjenoppbygging av Sinjar bør være en prioritert del av norsk bistand i de krigsherjede områdene i Midtøsten?»

BEGRUNNELSE:

Det er vår humanitære plikt å ta godt imot flyktninger fra krig, men det er også en viktig humanitær oppgave å avhjelpe nøden i nærområdene.

På norsk TV kunne vi for få uker siden se en yezidikvinnens reaksjoner etter å ha flyktet fra fangenskap hos ekstremistene i ISIL. Hennes hjemby ved Sinjarfjellet er et av de områdene der ISIL har blitt drevet ut av. Området ligger i ruiner, men noen flyktningfamilier har allerede begynt å vende tilbake fra flyktingeleirene i den kurdiske regionen.

Utenriksministeren ledet nylig en giverlandskonferanse for Syria, og møtte der blant annet representanter for de irakiske kurderne. Utenriksministeren vil derfor være kjent med at den kurdiske regionen, med et folketall omtrent som Norge, har tatt imot mere enn to millioner flyktninger; en byrde de kurdiske myndighetene er ute av stand til å bære på egen hånd.

Internasjonal hjelp til gjenreising i Sinjar-området vil lette presset på flyktingleirene i Kurdistan, hjelpe yezidienes mulighet til å overleve og dessuten redusere flyktningsstrømmen til Europa.

Svar:

Siden 2014 har 3,3 millioner mennesker flyktet internt i Irak. De humanitære behovene er enorme. Norge yter betydelig humanitær bistand til Irak og støtter innsatsen for å gjenoppbygge og stabilisere landet.

Norsk humanitær bistand går til dem som har størst behov, uavhengig av etnisitet, religion, kjønn eller andre faktorer. Jesidi-minoriteten i Sinjar-området er blant dem som forfølges og undertrykkes mest av ISIL. Det er dokumentert massehenrettelser og omfattende seksuelle og andre overgrep mot kvinner og barn. Irakiske myndigheter anslår at det er rundt 325 000 internflyktninger fra Sinjar-området. De fleste befinner seg i de kurdiske områdene.

Kurdiske styrker gjenerobret Sinjar by i november 2015 og har siden desember 2014 kontrollert byen Sinuni i det samme området. Rundt 24 000 mennesker har så langt returnert til Sinuni, men foreløpig har de færreste vendt tilbake til Sinjar by.

Arbeidet med å gjenoppbygge byen og sikre trygge omgivelser for dem som returnerer vil ta tid på grunn av store ødeleggelser og et stort antall miner og andre sprenglegemer. Dette gjelder også andre områder hvor irakiske styrker har gjenvunnet kontroll, som for eksempel Ramadi i Anbar-provinsen.

I 2015 ga Norge 243 millioner kroner i humanitær bistand til Irak. I tillegg bidrar vi til stabiliseringsfondet Funding Facility for Immediate Stabilisation (FFIS), som forvaltes av UNDP. Fondets midler finansierer gjenoppbyggingstiltak i områder som gjenvinnes fra ISIL-kontroll, blant annet i Sinjar. Der har UNDP og lokale myndigheter nå startet kartleggingen av behovene.

Midlene i stabiliseringsfondet går til fire typer tiltak: gjenoppbygging av lokal infrastruktur som strøm, vann, vei, sykehus og andre offentlige bygg; leve-

brødstiltak som «cash for work»; kapasitetsbygging i offentlig sektor og lokale forsoningstiltak.

Tiltakene som fondet finansierer sikrer at de som returnerer til disse områdene gjør det i trygge omgivelser og på frivillig grunnlag. Norge vil bruke inntil 116 millioner kroner på stabiliseringstiltak, hvorav 41 millioner kroner ble utbetalt i november og desember 2015. Norge vil også satse mer på minerydding og bevisstgjøring om risikoen knyttet til miner og eksplosiver.

SPØRSMÅL NR. 644

Innlevert 19. februar 2016 av stortingsrepresentant Une Aina Bastholm

Besvart 24. februar 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Regjeringen har foreslått en rekke innstramminger i innvandringen til Norge, blant annet i vilkårene for familiegjengenforening og for permanent opphold.

Etter regjeringens planer, hvor mye lenger tid vil det ta fra man innvilges oppholdstillatelse til man kan søke om familieinnvandring med de foreslåtte reglene kontra dagens regler, og hvordan innfrir disse endringene samlet våre forpliktelser etter Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen, artikkel 8 og 14?»

BEGRUNNELSE:

De foreslåtte innstrammingerne i familiegjengenforening begrunnes i at strengere vilkår vil fremme integrering, uten at dette er underbygget i høringsnotatet med erfaring eller fakta. Det vil imidlertid kunne få store konsekvenser for mange flyktninger som har fått innvilget beskyttelse i Norge.

En konsekvens av regjeringens forslag til innstramminger som har vært på høring, er at utlendinger som ikke har permanent oppholdstillatelse mister sitt rettskrav på familieinnvandring, ved at det innføres en skjønsmessig adgang til å nekte familieinnvandring for utlendinger som ikke har permanent oppholdstillatelse (jf høringsnotatets punkt 7.6.4).

Samtidig foreslås det omfattende innstramminger i reglene for å få permanent oppholdstillatelse, både ved at utlendingen må ha vært selvforsørget de siste tre årene og bestå den obligatoriske prøven etter rodusjonsprogrammet.

Tidligere har regjeringen også foreslått å heve bostidskravet for permanent oppholdstillatelse fra tre til fem år.

Det er per i dag uklart om regjeringen har vurdert disse foreslåtte endringene opp mot Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen.

Svar:

Departementet sendte 29. desember 2015 en rekke forslag på offentlig høring. Høringen er avsluttet og saken er nå til behandling i departementet. Svært mange aktører har levert høringssvar, og departementet legger et betydelig arbeid i å vurdere alle innspill og utforme det som vil være regjeringens vurderinger og forslag til Stortinget. Internasjonale forpliktelser vil bli grundig drøftet i proposisjonen. Stortinget er informert om at det tas sikte på at et lovforslag fremmes i løpet av april.

Jeg kan derfor ikke på nåværende tidspunkt slå fast hva som vil være regjeringens endelige forslag til nye regler for familieinnvandring og permanent oppholdstillatelse.

SPØRSMÅL NR. 645**Innlevert 19. februar 2016 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 26. februar 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Er statsråden trygg på at valgfusk ikke forekommer i Norge og hvilke tiltak vil statsråden vurdere for å gjøre valgprosessen tryggere?»

BEGRUNNELSE:

For en person uten moralske skrupler og med dårlige intensjoner er det tilsynelatende enkelt å bedrive valgfusk med dagens stemmesystem. Den norske valgordningen er i stor grad tillitsbasert. Et stempel på forsiden er det som skal til for å gjøre stemmesedlene gyldig. Det vil si at dersom en av valgmedarbeiderne ved urnen går en tur på toalettet, kan den andre i teorien raskt lure oppi flere stemmer til det partiet vedkommende selv stemmer på.

Det finnes ikke noen form for overvåking i valglokalet, enn tilfeldig forbigående og valgmedarbeiderne. Det er heller ingen biometriske data eller innloggingsmekanismer som kreves for å avgi stemme. Et lite tastetrykk er alt som trengs for å registrere en mottatt stemme i manntallet. Det finnes tre metoder å finne personer på i manntallet: Skanne valgkortet, søke opp personnummer, eller søke opp personalia. Vedkommende må ikke være fysisk til stede for at stemmen skal bli avgitt, og valgmedarbeiderne kan registrere personer i manntallet med avgitt stemme på eget initiativ. I disse tilfellene vil velgerens riktige stemme trolig bli lagt i et særskilt omslag og i praksis annullert senere.

Bakgrunnen for spørsmålet er dette innlegget i Aftenposten:

<http://www.aftenposten.no/meninger/sid/Sa-lett-kan-jeg-fikse-valget-8147227.html>

Svar:

Jeg mener det er liten grunn til å være redd for valgfusk i Norge. Valggjennomføringen er regulert av lov og forskrift, det er utviklet rutiner og veiledere, og det gjennomføres omfattende opplæring. Kommunene som er ansvarlige for gjennomføringen gjør en god jobb, og de mange valgfunksjonærer som bidrar er viktige for å sikre en god, trygg og effektiv gjennomføring. Det er

et stort apparat og mange mennesker som skal til for å gjennomføre valg. Dette innebærer at det kan skje menneskelige feil. Jeg er likevel trygg på at vi har de nødvendige tiltak på plass for å minimere antall feil, og at vi har kontrollmekanismer som vil fange opp eventuelle større feil, eller forsøk på juks. Det lave antall klager på valg i Norge og rapporter fra internasjonale valgobservatører støtter denne vurderingen.

Begrunnelsen for spørsmålet bygger på en del feilaktige forutsetninger. Det følger av valgloven at det alltid skal være to valgfunksjonærer til stede ved stemmegivningen. Dette er begrunnet i at det vil redusere muligheten for feil og heve kvaliteten på gjennomføringen, men også for å sikre tilliten og beskytte valgfunksjonærer mot mistenkeliggjøring. Departementet har vektlagt dette i sin opplæring og veiledning av kommunene, og følger med på praksis gjennom evalueringer. Det er et fåtall kommuner som oppgir at det har hendt at det kun er en stemmemottaker tilstede. Departementet vil fortsette å ha oppmerksomhet på dette i opplæring og evaluering etter valg.

Det er heller ikke slik at velgeren ikke trenger å være fysisk tilstede. Velger må møte opp i valglokalet med gyldig identifikasjon for å kunne avgi stemme. Etter at identitet er kontrollert og velger krysset av i manntallet, stemples stemmeseddelen med et offisielt stempel. Antall stemmesedler kontrolleres alltid mot antall kryss i manntallet i etterkant, og det vil raskt kunne oppdages om det har foregått noe ureglementert. Alle rapporter behandles av valgstyret og er offentlig dokumentasjon. Stemmer som er avgitt i særskilt omslag behandles enkeltvis av valgstyret, og vil fremgå av valgrapportene.

Det er en stor grad av gjennomsiktighet i måten valg gjennomføres på i Norge. Det skal være åpent og enkelt å forstå. Alle valgstyrets møter, inkludert kontroll og opptelling av stemmer, er i tillegg åpne for allmennheten. Denne åpenheten er også en garanti for at alt går rett for seg, og gir befolkningen, mediene og politiske partier mulighet til å kontrollere dette. Denne gjennomsiktigheten i måten valg gjennomføres på, er etter min vurdering også en styrke og bidrar til å øke sikkerheten og tilrettelegge for tillit.

SPØRSMÅL NR. 646**Innlevert 19. februar 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 2. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«I svar på spørsmål 15:132 (2013-2014) fra 27.11.13 skriver helse og omsorgsminister Bent Høie at han vil be Helsedirektoratet skaffe en oversikt over omfanget av komplikasjoner og hendelser som medfører at pasienter direkte eller på et senere tidspunkt overføres fra private helseinstitusjoner til offentlige institusjoner.

Hva viste denne oversikten og hvilke tiltak er eventuelt satt i gang for å sikre riktig prissetting og konkurranse for private tjenesteytere?»

BEGRUNNELSE:

I skriftlig spørsmål fra Torgeir Micaelsen fra 27.11.13 om hvilket ansvar private helsetilbydere har for oppfølging etter et inngrep, og i hvilken grad helseministeren vil tilstrebe å tydeliggjøre regelverket, svarer ministeren at:

"Helsedirektoratet skal skaffe en oversikt over omfanget av komplikasjoner og hendelser som medfører at pasienter direkte eller på et senere tidspunkt overføres fra private helseinstitusjoner til offentlige institusjoner. Dersom dette har et omfang som påvirker prissetting og konkurranse for private tjenesteytere, vil vi følge dette opp på adekvat måte."

Svar:

Når det gjelder spørsmålet om "omfanget av komplikasjoner og hendelser som medfører at pasienter direkte eller på et senere tidspunkt overføres fra private helseinstitusjoner til offentlige institusjoner", viser jeg til at Helsedirektoratet i tildelingsbrevet for 2014 fikk følgende oppdrag fra departementet:

"Helsedirektoratet skal utarbeide en oversikt over omfanget av komplikasjoner og hendelser som medfører at pasienter direkte eller på et senere tidspunkt overføres fra private helseinstitusjoner til offentlige institusjoner. Private helseinstitusjoner er her ment som private aktører som driver uten avtale med det offentlige eller uten offentlig finansiering. Det vises til brev fra departementet av 4. desember som svar på spørsmål til skriftlig besvarelse fra Torgeir Micaelsen (brev av 27. november)".

Helsedirektoratets samlede virksomhet rapporteres i årsrapporten, herunder status på oppdrag i tildelingsbrevet. I årsrapporten for 2014 skrev Helsedirektoratet følgende om oppdraget:

"Det finnes ikke datagrunnlag for å hente ut komplikasjoner og hendelser som er oppstått på private institusjoner uten avtale. Det samles ikke inn data fra disse institusjonene. Når pasienter eventuelt havner på

offentlig sykehus eller institusjon som rapporterer til NPR vil det ikke være informasjon i denne rapportering som angir årsak til komplikasjon eller hendelse på privat sykehus. Oppdraget lar seg ikke gjennomføre og det er kommunisert til departementet".

Som det fremgår av Helsedirektoratets årsrapport 2014, er det ikke datagrunnlag for å hente ut en særskilt oversikt over komplikasjoner og hendelser som er oppstått på private institusjoner som leverer helsetjenester i det helprivate markedet.

Jeg er opptatt av kvalitet og pasientsikkerhet hos alle helsetjenesteleverandører – både i offentlig og privat sektor. Offentlig sektor omfatter all helsehjelp som finansieres av det offentlige, herunder bl.a. privat virksomhet som finansieres gjennom avtale med staten, regionale helseforetak og helseforetak og privat virksomhet som er godkjent til yte helsehjelp mot betaling fra staten, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 4-3.

Det er flere kilder til kunnskap om kvalitet og pasientsikkerhet i helsetjenesten. For eksempel vil tilsyn, melde- og varslingsplikter frembringe slik kunnskap. Av forskriften om private virksomheters adgang til å yte spesialisthelsetjenester mot betaling fra staten følger det for eksempel at privat virksomhet som blir godkjent forplikter seg til å rapportere data til relevante nasjonale medisinske kvalitetsregistre og datakildene for kvalitetsindikatorer slik dette til enhver tid er presisert av HELFO og rapportere aktivitetstall etter norsk pasientregisterforskriften § 2-1 første ledd.

Videre har godkjente virksomheter meldeplikt etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 og varslingsplikt etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 a. Nevnte rapporter og meldinger er kilder til kunnskap om kvalitet og pasientsikkerhet.

En annen kilde til kunnskap om pasientsikkerheten i helsetjenesten er saker som er behandlet i Norsk pasientskadeerstatning (NPE). NPE gir ut rapporter med statistikk for både offentlig og privat sektor. NPE gir årlig ut rapport for privat helsetjeneste som viser nøkkeltall for privat helsetjeneste. I rapporten for 2014 fremkommer det at 11 prosent av sakene NPE mottok gjaldt privat helsetjeneste. Over halvparten gjaldt tannbehandling.

Ingen av disse kildene kan gi et eksakt bilde av omfanget av komplikasjoner og hendelser som medfører at pasienter direkte eller på et senere tidspunkt overføres fra private til offentlige institusjoner, men de gir en indikasjon på enkelte områder som jeg følger med på.

Når det gjelder spørsmålet om prissetting og konkurranse for private helsetjenesteytere, er det ulike mekanismer som gjelder for de forskjellige ordningene.

Prissetting for helsehjelp som ytes av privat virksomhet som finansieres gjennom avtale med det offentlige fastsettes på grunnlag av konkurranse, jf. regelverket for offentlige anskaffelser. For privat virksomhet som er godkjent til å yte helsehjelp mot betaling fra staten, fastsettes prisen etter § 11 i forskriften om private virksomheters adgang til å yte spesialisthelsetjenester mot betaling fra staten. Prisen omfatter alle deler av helse-

hjelpen, herunder undersøkelser, behandling og oppfølging, som for eksempel etterkontroller eller oppfølging av infeksjoner og andre komplikasjoner.

Basert på overnevnte er det ikke noe som tilsier at omfanget av skader og komplikasjoner i de private helsetjenestene er så omfattende at det er grunnlag for å endre prissettingen.

SPØRSMÅL NR. 647

Innlevert 19. februar 2016 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 26. februar 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Administrerende direktør i Byggenæringens landsforbund hevder at regjeringa bidrar til økt arbeidsledighet og lavere skatteinntekter. Grunnen er at anbudskontraktene er så store at norske aktører ikke har mulighet til å være med i konkurransen. Fagbevegelsen uttrykker den samme bekymringa. Dette uroer også mange på Sørlandet, når Nye Veier AS går inn for en totalentreprise på ny E18 Tvedestrand-Arendal til en prislapp mellom 5 og 6 milliarder, Nye Veier AS er imidlertid ikke enig i bransjens vurderinger.

Hvordan kan statsråden sikre at anbudskontraktene blir av en slik størrelse at det er praktisk mulig for norske aktører å være med i anbudskonkurransen for å sikre vekst, kompetanse, skatteinntekter og sysselsetting?»

Svar:

Jeg er opptatt av å kombinere ønsket om å bygge mest mulig vei for skattebetalernes penger, sammen med at vi sikrer god sysselsetting og næringsutvikling i Norge. Det er derfor gledelig å se at norske entreprenører absolutt er konkurransedyktige og vinner anbud. I 2013, som var siste år med rødgrønne regjering hvor representanten de Ruiters parti var styrende i, var andelen kontrakter til utenlandske entreprenører på 30 prosent (målt i kontraktsverdi). Under dagens regjering har vi opplevd at dette er redusert til 9 prosent i 2014 og helt nede på 4 prosent i 2015. Vi har altså observert den motsatte utviklingen av det representanten de Ruiter bekymrer seg for.

Nye Veier AS har offentlig uttalt at de i sine oppdrag vil stille høye krav til seriøsitet, herunder HMS,

krav til lærlinger og fagutdanning. Dette vil være krav som gjelder alle tilbydere, både norske og utenlandske. En av målsettingene med etableringen av Nye Veier AS har vært å få en mer effektiv utbygging. Vi må stimulere til en bedre produktivitetsutvikling i anleggsbransjen enn det vi har observert de siste årene, og prisutviklingen på vegbygging i Norge har vært tydelig. Samtidig har det ikke i tilstrekkelig grad vært gjort virkningsfulle grep på hvordan veg bygges i Norge de siste tiårene. Selskapet har gitt uttrykk for at de ønsker innovasjon og større grad av industrialisering av vegbyggingsprosessen for å bidra til å snu denne kostnadsutviklingen. Ett av de grepene selskapet har signalisert at de vil ta i bruk for å nå dette, er i større grad å involvere leverandører i prosjekteringsfasen gjennom totalentrepriser. Dette vil kunne forenkle grensesnitt mellom ulike faser i et prosjekts utvikling og på sikt kunne gi mer rasjonelle og optimale løsninger.

Å fokusere ensidig på ett enkeltprosjekt i Nye Veiers portefølje gir etter min mening ikke et helhetlig bilde av situasjonen i anleggsmarkedet. Av alle de vegprosjekter som skal bygges i tiden framover, vil hovedtyngden ha kontrakter av en størrelse som er innrettet mot det brede laget av entreprenører. Samtidig vil det for enkelte prosjekter kunne vurderes som hensiktsmessig å ha store kontrakter, og også større kontrakter enn hva næringen historisk har vært vant til. Samtidig har vi over mange tiår hatt en entreprenørbransje som har administrert og bygget gigantiske offshoreinstallasjoner. Historien har vist at norske entreprenører kan takle både store og små prosjekter i konkurranse med hverandre og internasjonale konkurrenter.

SPØRSMÅL NR. 648**Innlevert 19. februar 2016 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 29. februar 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Mener statsråden at organisasjoner som mottar støtte fra Justisdepartementet ikke skal delta i det offentlige ordskiftet og gi sine vurderinger og råd gjennom høringsinstituttet?»

BEGRUNNELSE:

I de årlige tildelingsbrevene til de frie rettshjelpstiltakene Jussbuss, JURK og Gatejuristen er det i år lagt inn begrensninger som lyder: "Det er ikke anledning til å benytte tilskuddet til aktiviteter som faller utenfor formålet for denne tilskuddsordningen, for eksempel rettspolitisk arbeid".

En viktig del av den frie rettshjelpens arbeid er ikke bare å hjelpe personer i vanskelige situasjoner, men også å arbeide for at disse situasjonene ikke oppstår. Dette gjøres blant annet gjennom å informere politisk om huller i systemet, regler som skaper eller kan skape problemer for deres klienter, osv. Dette gjøres nettopp gjennom rettspolitisk arbeid, og det er også noe av grunnen til at flere av disse organisasjonene er faste høringsinstanser for Stortinget.

Svar:

Jeg viser til svar på tilsvarende spørsmål fra Karin Andersens (nr. 653) og Kari Henriksen (nr. 654).

Organisasjoner som yter rettshjelp kan også utføre rettspolitiske aktiviteter ved siden av. Organisasjonene har innsikt som kan være nyttig blant annet i forbindelse med høringsprosesser. Jeg mener imidlertid dette ikke kan finansieres gjennom en tilskuddsordning hvor formålet er å legge til rette for kostnadseffektive rettshjelpstilbud til særlig utsatte grupper og mennesker i en spesielt vanskelig situasjon.

En ekstern evaluering ble gjennomført i 2015. Rapporten viser at de ulike rettshjelpsorganisasjonene i varierende grad oppfyller målene med tilskuddsordningen. Evalueringen skisserer to måter for å bedre måloppnåelsen. En mulighet er å reallokere deler av tilskuddet fra organisasjonene med lav måloppnåelse til organisasjonene med best måloppnåelse. Alternativt kan det innføres strengere praktisering av tildelingskriteriene. Formålet med en innstramning er å presisere at tilskuddsmidlene skal sikre rettshjelp til personer i en spesielt vanskelig situasjon eller særlig utsatte grupper.

Justis- og beredskapsdepartementet orienterte Stortinget i Prop. 1 S (2015-2016) (side 152) om at

«Regjeringen vil stille strengere krav til tilskuddsmottakere for spesielle rettshjelpiltak. Juridisk bistand skal kun gis til individer som faller innenfor rettshjelpsordningens målgruppe. På sikt kan det bli aktuelt å foreta endringer i fordelingsnøkkelen.»

Stortinget støttet dette. Jeg viser her til Stortingets behandling av budsjettet for 2016, jf. Innst. 6 S (2015-2016) hvor det fremkommer:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, støtter satsingene og prioriteringene som er beskrevet under kap. 470 og programkategori 06.70 i Prop. 1 S (2015-2016).»

For ikke å ramme konkrete tilbud, valgte jeg å presisere i samtlige tilskuddsbrev for 2016 at vilkåret for å få tilskudd er at tilskuddsmottakernes virksomhet i enda større grad rettes inn for å nå målgruppen. Dette følger av økonomireglementet i staten § 8 om at tilskuddsforvalter skal angi formål og vilkår for tilskuddet samt tilskuddsbeløp med forbehold om oppfølging og kontroll i samsvar med bevilgningsreglementet § 10 annet ledd. Det er mitt ansvar å sørge for at tilskuddsmottakerne bruker statlige midler i samsvar med ordningens formål, og sikre at Stortingets vedtak og forutsetninger blir fulgt opp.

I forlengelsen av dette viser jeg til kontroll- og konstitusjonskomiteens gjennomgang av samtlige departements tilskuddsforvaltning i 2012, jf. Innst. 47 S (2012-2013), hvor komiteen blant annet understreket viktigheten av å sikre at tildelinger av tilskudd fra departementene gjennomføres innenfor de rammene regelverket setter.

Jeg vil understreke at Justis- og beredskapsdepartementet ikke har forsøkt å begrense organisasjonenes frivillige rettspolitiske arbeid eller ytringsfrihet. Det er ingen sammenheng mellom organisasjonenes mulighet til å drive rettspolitisk arbeid og tilskudd til spesielle rettshjelpiltak. Organisasjonene kan drive rettspolitisk arbeid uavhengig av om de får tilskudd til spesielle rettshjelpiltak eller ikke. Jeg er opptatt av å få mest mulig rettshjelp ut av hver krone vi tildeler til det beste for mennesker i en vanskelig situasjon.

SPØRSMÅL NR. 649**Innlevert 19. februar 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 7. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kor mykje statlege investeringsmidler er løyvd til samferdselsprosjekta E39 Eiganestunnelen, RV 13 Ryfast, E39 Hove-Ålgård og E39 Smiene - Harestad i perioden 2014-2016?»

Svar:

Etterfølgjande tabell viser statlege løyvingar til prosjekta E39 Eiganestunnelen, E39 Ålgård – Sandved på delstrekninga Hove – Sandved og rv 13 Ryfast i peri-

oden 2014-2016. Tabellen viser også kor mykje som er føresett til desse tre prosjekta i perioden 2014-2017 i Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023. Prosjekta E39 Ålgård – Sandved på delstrekninga Ålgård – Hove og E39 Smiene – Harestad er i Meld. St. 26 (2013-2014) føresett gjennomførte i siste seksårsperiode (2018-2023), under føresetnad av at det blir tilslutning til delvis bompengefinansiering innafor ei Jærenpakke

2. Det er derfor ikkje løyvd midlar til desse to prosjekta så langt.

Mill. 2016-kr

Prosjekt	NTP 2014-2017	Løyving 2014	Løyving 2015	Løyving 2016	Sum 2014-2016
E39 Eiganestunnelen	963	106	118	150	374
E39 Ålgård – Sandved					
Hove – Sandved	195	21	48	150	219
Ålgård – Hove	0				0
E39 Smiene – Harestad	0				0
Rv 13 Ryfast	573	159	72	50	281

Til samanlikning var det i perioden 2010-2013 føresett statlege løyvingar til eitt av desse prosjekta; E39 Eiganestunnelen. I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 var det føresett 250 mill. kr til prosjektet i denne perioden medan det berre

vart løyvd 108 mill. kr, ekskl. tillegg på grunn av auka meirverdiavgift som følgje av oppheving av vegfritaket frå 1. januar 2013 (136 mill. kr inkl. dette tillegget). Alle tala er omrekna til 2016-prisnivå.

SPØRSMÅL NR. 650**Innlevert 19. februar 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 1. mars 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Forsvarer statsråden at barn må leve et sted de ikke er kjent uten omsorgspersoner i påvente av familiejenforening til Norge, slik en 9 år gammel jente nå gjør i Khartoum mens hun venter på familiejenforening med mor som har lovlig opphold i Norge, eller vil statsråden sørge for at UDI gir denne og slike familiejenforeningssaker prioritet?»

BEGRUNNELSE:

En mor med lovlig opphold i Norge fra 2012, bosatt i Tysnes kommune, har siden 2013 søkt familiejenforening med sin datter. Begge er fra Eritrea. Jenta har gjentatte ganger forsøkt å nå norsk ambassade i Khartoum, men har blitt fengslet av eritreiske myndigheter sammen med familiemedlemmer som har forsøkt å hjelpe henne. Hun har blitt løslatt mot kausjon. Norske familiejenforeningsregler forutsetter søknad fra norsk

ambassade og i dette tilfellet måtte jenta da til Khartoum. Jenta har ikke familie og venner her.

14.12.15 lyktes det jenta å nå Khartoum og hun har der ved den norske ambassaden fremsatt søknad om familiegjenforening med sin mor. Fram til slutten av januar var hun under omsorg av en venn av familien, som nå har reist fordi han har fått gjenforening med sin familie i Sverige.

Tysnes kommune har sammen med mor gjentatte ganger bedt om fortgang i saken av hensyn til jentas behov for omsorg og at hun ikke kan klare seg alene i Khartoum. 22.12.15 sendte kommunen ambassaden en sterk oppmodning om prioritering slik at saken kunne få et DUF- nummer for videre behandling i UDI. 23.01.16 mottok Tysnes kommune svar fra UDI der det ble gjort klart at UDI stiller strenge krav til hvilke saker UDI kan prioritere og at dette ikke var en slik sak. Det ble også gjort klart at dette vedtaket ikke kan klages på.

Tysnes kommune har DNA- testet mor og sagt seg villig til å bistå med all hjelp de kan for å opplyse saken, DNA- test av datter, omsorg, skole osv., og det som måtte trenges når datter ankommer Norge. Det er en oppfatning hos alle involverte i saken at det ikke finnes gode grunner til å holde den 9 år gamle jenta igjen i Khartoum og at jo lengre tid det går jo større fare er det for hennes liv og helse. Norske myndigheter, ved statsråden og UDI, kan enkelt løse denne saken dersom det er vilje til det.

Svar:

Innledningsvis vil jeg påpeke at jeg har forståelse for den påkjenning det kan være, både for søkeren og for

referansepersonen i Norge, når saksbehandlingstiden i saker om familieinnvandring er lang.

Justis- og beredskapsdepartementet er meget opptatt av at saksbehandlingstiden i utlendingssaker skal være så kort som mulig, uten at det går på bekostning av nødvendig grundighet og kvalitet. I tildelingsbrevet til Utlendingsdirektoratet (UDI) for 2016 har departementet satt som resultatkrav at UDIs saksbehandlingstid i familieinnvandringssaker i 2016 skal være kortere enn i 2015. I tildelingsbrevet stilles det også krav til at UDI jobber videre med å bedre saksflyten i familieinnvandringsaker og evaluerer igangsatte tiltak for å redusere saksbehandlingstiden.

Hovedregelen er at en søknad om familieinnvandring skal fremmes gjennom norsk utenriksstasjon i det landet søkeren er borger av eller har hatt opphold i de siste seks månedene. For ordens skyld vil jeg bemerke at utlendingsforskriften åpner for at en referanseperson i Norge kan fremsette søknad på vegne av søkeren dersom sterke rimelighetsgrunner tilsier det. Det følger videre av UDIs rundskriv RS 2010-015 at foreldre i visse tilfeller kan gis adgang til å søke om oppholdstillatelse i Norge på vegne av barn i utlandet, blant annet dersom en av barnets biologiske foreldre bor i Norge og har foreldreansvaret alene.

UDI kan prioritere en sak dersom det foreligger spesielle forhold i saken som tilsier det. UDI opplyser på sine nettsider at de blant annet prioriterer saker der søkeren er under 18 år, uten omsorgspersoner i hjemlandet og referansepersonen har fått beskyttelse i Norge. Jeg har tiltro til at UDI foretar forsvarlige prioriteringer mellom saker.

SPØRSMÅL NR. 651

Innlevert 19. februar 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 29. februar 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Kan statsråden oppgi årsverksutviklingen i henholdsvis Riksarkivet og Statsarkivene de siste fem årene fordelt på faste og midlertidige stillinger, samt hvor stor andel av de ulike stillingstypene fordelt på de to arkivene som var eksternt finansiert og om statsråden mener at faste ansettelser i Statsarkivene er viktig for å oppfylle intensjonen i Arkivmeldingen om å utvikle de regionale Statsarkivene?»

BEGRUNNELSE:

I Arkivmeldingen var det en uttalt intensjon om å utvikle de regionale Statsarkivene.

Kulturministerens svar på Dokument nr. 15:542 (2015-2016)/Skriftlig spørsmål nr. 542 viser at det i perioden 2011-2015 har skjedd en økning i Riksarkivet med 22 årsverk, mens Statsarkivene har mistet 2 årsverk. Disse tallene skilte ikke mellom faste og midlertidige stillinger og om stillingene var eksternt finansiert.

Ansatte i Arkivverket har dessuten hevdet i media at Statsarkivene tappes for ressurser. Eksempelvis skal Statsarkivet i Trondheim ha gått fra 34 ansatte i 2014 til 25 ansatte eller drøyt 17 årsverk. (Adresseavisen 21.11.2015 og Arkivverkets årsmelding for 2014 s. 25).

I et avisoppslag i Bergens Tidende 17.11.2015 hevder ansatte i Bergen at det nesten bare blir ansatt i midlertidige stillinger i statsarkivene, mens de fleste utlyste stillinger i Riksarkivet er faste.

Utlyste stillinger i Arkivverket i 2015 viste at av 35 utlyste stillinger totalt, gikk 9 til statsarkivene og alle disse var midlertidige stillinger. Av de resterende

27 stillingene hadde 26 Oslo som arbeidssted mens 1 stilling hadde valgfritt arbeidssted.

Svar:

Spørsmålet har flere ledd. Jeg velger derfor å dele svaret i tre.

I mitt svar av 15. februar d.å. på skriftlig spørsmål nr. 542 oppga jeg årsverkene de siste fem årene i henholdsvis Riksarkivet og statsarkivene og Samisk arkiv. I tabellen under er årsverkene fordelt på midlertidige og faste stillinger.

Dato	Faste stillinger i årsverk		Midlertidige stillinger i årsverk	
	Riksarkivet	statsarkivene og Samisk arkiv	Riksarkivet	statsarkivene og Samisk arkiv
31.12.2011	119	107	8	19
31.12.2012	130	112	11	20
31.12.2013	140	120	6	15
31.12.2014	142	122	8	17
31.12.2015	142	116	7	8

Når det gjelder spørsmålet om andeler av faste og midlertidige stillinger som er eksternt finansiert, har jeg forstått "eksternt finansiert" som Arkivverkets inntekter under budsjettkapittel 3329 Arkivformål, pos-

tene 01 Ymse inntekter og 02 Inntekter ved oppdrag. Disse inntektene går til dekning av driftsutgifter under kapittel 329 Arkivformål, postene 01 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter.

Dato	Faste stillinger i årsverk – prosent eksternt finansiert		Midlertidige stillinger i årsverk – prosent eksternt finansiert	
	Riksarkivet	statsarkivene og Samisk arkiv	Riksarkivet	statsarkivene og Samisk arkiv
31.12.2011	0	3,5	13,7	43,6
31.12.2012	0	2,7	0	20,5
31.12.2013	0,7	3,4	25,6	8,0
31.12.2014	0,9	5,3	50,7	36,3
31.12.2015	1,4	4,7	53,3	66,4

Arkivverket er én etat med statsarkivene og Riksarkivet som organisatoriske enheter. I Meld. St. 7 (2012-2013) Arkiv orienterte regjeringen Stoltenberg II om retningen for den fremtidige organiseringen av Arkivverket. Departementet understreket at Arkivverket må organiseres slik at behovet for nasjonal samhandling og samordning blir sikret. Samtidig la departementet til grunn at statsarkivene skulle opprettholdes. Departementet gikk ut fra at Riksarkivaren gjennomfører en kontinuerlig vurdering av arbeidsoppgavene i statsar-

kivene og ansvarsfordelingen i etaten. Departementet mente det var grunn til å regne med at statsarkivene, i tillegg til de regionale oppgavene, også kunne påta seg oppgaver for etaten under ett, uavhengig av geografisk tilknytning. I Innst. 243 S (2012-2013) sluttet familie- og kulturkomiteen seg til de signalene arkivmeldingen ga om den fremtidige organiseringen av Arkivverket.

Jeg mener det er viktig at signalene i arkivmeldingen om Arkivverkets fremtidige organisering blir fulgt opp av Riksarkivaren i omstillingsprosjektet "Arkiv-

verket 2020". Riksarkivaren vil styrke statsarkivene ved å overføre ulike nasjonale oppgaver til statsarkivene. Dette innebærer at flere oppgaver som i dag ivaretas av Riksarkivet vil bli overført til statsarkivene. I

tillegg skal alle statsarkivene fortsatt ivareta stedsavhengige tjenester som blant annet publikumsservice og privatarkiv.

SPØRSMÅL NR. 652

Innlevert 19. februar 2016 av stortingsrepresentant Siv Elin Hansen

Besvart 29. februar 2016 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Hvor mange ansatte i departementet, og underliggende enheter, har eierinteresser innenfor de ansvarsområdene som ligger under departementet, i hvilke selskaper har de eierinteresser, hvor store er disse og vil statsråden sikre at tilsvarende regelverk som for Oljedirektoratet innføres for enheter under fiskeriministerens ansvarsområde?»

BEGRUNNELSE:

VG 21. februar 2016 refereres det til en ny bok om oppdrettsnæringen der det påstås at et selskap hvor fiskeridirektør Liv Holmefjord har eierinteresser i tjente millioner på å trenere slakting av lusebefengt oppdrettslaks.

Det er viktig at vi har regelverk som sikrer stor grad av tillit til statens egne forvaltningsorganer i alle sektorer. Oljedirektoratet sier selv at de som forvalter av ressursene på norsk sokkel er opptatt av å ha høy integritet og tillit hos de virksomheter som vår forvaltning omfatter og hos omverdenen generelt. Det skal ikke være tvil om ODs uavhengighet i de saker vi arbeider med. For å bevare og styrke dette innføres et forbud for ansatte om å eie og handle med aksjer og verdipapirer i visse typer selskaper. Den samme regelen burde gjelde også i Fiskeridepartementet.

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet følger gjeldende regelverk for aksjer, verdipapirer og habilitet. Vi legger til grunn at habilitetsreglene i forvaltningsloven og bestemmelsene i verdipapirhandelloven kommer til anvendelse for ansatte og embetsmenn i departementet og underliggende virksomheter. Etter forvaltningsloven må det foretas en konkret helhetsvurdering av ansattes upartiskhet fortløpende for hver enkelt sak og unntaksvis for generelle saker, blant annet forskrifter og rammebetingelser for sektoren.

I henhold til verdipapirhandelloven kan ikke personer som har innsideinformasjon handle eller tilskynde til handel i finansielle instrumenter der vedkommende har slik innsideinformasjon. Utsteder av finansielle instrumenter skal sørge for at det føres en liste over personer som gis tilgang til innsideinformasjon. Departementet fører rutinemessig innsidelister i saker der dette er aktuelt.

Etter departementets retningslinjer skal ansatte rapportere skriftlig om innehav av og handel med aksjer og verdipapirer hvor Nærings- og fiskeridepartementet forvalter statens eierinteresser, samt innehav av aksjer i andre enkeltelskaper og andre enkelttransaksjoner for mer enn kr. 50 000.

Vedlagt følger en oversikt over hvor mange ansatte i departementet som har eierinteresser innenfor de ansvarsområdene som ligger under departementet, i hvilke selskaper de har eierinteresser og hvor store de er.

Angående underliggende virksomheter har departementet ikke innhentet oversikt over de enkelte ansattes aksjer og verdipapirer. Virksomhetene rapporterer ikke på dette gjennom styringsdialogen.

Departementet er opptatt av å bevare tilliten til forvaltningen, og at praksis til enhver tid oppfattes som redelig og forsvarlig. Vi har høsten 2015 startet et arbeid knyttet til ansattes eierskap og habilitet, der vi blant annet vil vurdere behov for revisjon av egne retningslinjer. Dette arbeidet vil bli prioritert våren 2016.

Når det gjelder spørsmålet knyttet til Oljedirektoratets retningslinjer, viser departementet til at regelverk på området også gjelder for underliggende virksomheter. Spørsmålet til stortingsrepresentanten har imidlertid foranlediget en nærmere gjennomgang av retningslinjer hos virksomhetene med sikte på å få disse mer enhetlige.

Vedlegg til svar:

Verdipapirer ansatte NFD

Ansatt	Selskap	Antall/andel i pst	Verdi	Sum
1	Carat	79999	5	399 995,00
""	Sørnes	1	100 000	100 000,00
2	DNB ASA	100	109	10 900,00
""	Marine Harvest	200	126	25 200,00
3	Th. Benjaminsen AS	17 %		1 200 000,00
4	Norsk Hydro ASA	400		11 024,00
	Yara International ASA	80		19 112,00
5	Skandiabanken	2000	47,70	95 400,00
""	Entra	1163	69,75	81 119,00
6	Austevoll Seafood ASA	5 500	58	319 000,00
""	Borregaard ASA	10 714	51	546 414,00
""	Orkla	3 200	71,5	228 800,00
7	Wikborg Holding AS	92866		84 000,00
""	Bragernes Invest Drammen AS	13290		1 026 000,00
""	Harald Lyche Holding	1321		917 000,00
""	Lyche Konvolutt Holding AS	5 152		27 000,00
""	Allumgården AS	1 033		1 233 000,00
""	Bjerke Sæter	57		16 000,00
""	Nordisk Eiendomsinvest AS	2500		435 000,00
8	Arendals Fossekomp	200		445 000,00
""	Norske Skogind ASA	273		541,00
""	Gyldendal AS	346		84 597,00
""	Skiens Aktiemølle	10		860,00
""	Photocure ASA	2 541		88 861,00
""	PCI Biotech Holding	366		1 885,00
""	Gjensidige forsikring ASA	1778		230 000,00
9	Polarcus Ltd	284 880		233 000,00
10	Norsk Hydro ASA	567	32,8	18 597,00
""	Yara International ASA	87	327,1	28 457,00
""	Statoil ASA	590	116,5	68 735,00

11	DNB ASA	1199		113 605,00
12	Norsk Hydro ASA	600	24,95	14 970,00
13	Orkla ASA	2 600	69,35	180 310,00
""	Norsk Hydro ASA	4 950	32,6	161 321,00
""	DNB ASA	13 918	108,7	1 512 887,00
""	Yara ASA	1 000	378	378 000,00
""	Aker ASA	1 000	163,5	163 500,00
""	Gjensidige	2 072	140,5	291 116,00
14	HJH Invest AS	1000		1 440 776,00
""	Nordiclabs AS	1567	0	-
15	Rosø Invest AS	1000	239,2	239 200,00
16	Telenor	91	159,30	14 496,30
""	Telenor	142	140	19 880,00
""	DNB ASA	125	116,00	14 500,00
""	DNB ASA	200	99,5	19 900,00
17	DNO	35 000		205 000,00
""	BW Offshore	25 000		75 000,00
""	Wentworth Resources	40 000		150 000,00
""	Genel Energy	5 000		130 000,00
18	Yara	255		83 550,00
19	REC	700	0,873	611,10
""	Orkla	400	71,05	28 420,00
20	DNB ASA	611	110,20	67 332,20
""	Norsk Hydro ASA	286	27,35	7 822,10
""	Yara International ASA	44	260,40	11 457,60
21	Elbåt A/S	500	118,35	59 175,00
22	Gjensidige forsikring ASA	326		84 250,00
""	Norsk Hydro	400		13 628,00
	Telenor	132		16 843,00
23	NEL ASA	20000	3,13	62 600,00
""	NEL ASA	5 730	3,13	17 935,00
24	Datadent	30	155250	2 786 756,00
25	Electric Friends AS	54 %		2 700 000,00
26	Statoil ASA	5232	121,4	635 165,00
27	Statoil ASA	1104	121,4	134 026,00

SPØRSMÅL NR. 653**Innlevert 22. februar 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 29. februar 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Juss-buss ble i sin tid laget for å drive rettspolitisk arbeid og bidrar vesentlig til den rettspolitiske debatten i Norge med ståsted hos mennesker som har liten økonomisk mulighet til å bruke rettsapparatet. Nytt i tildelingsbrev i år er at Juss-buss ikke kan drive med rettspolitisk arbeid for bevilgningen de har fått. Dette er en ny politisk føring.

Hva er grunnen til at Regjeringen ønsker å fjerne det viktige rettspolitiske arbeidet Juss Buss gjør for å ivareta av vanskeligstiltes interesser?»

Svar:

Jeg viser til svar på tilsvarende spørsmål fra Kari Henriksen (nr. 654) og Ola Elvestuen (nr. 648).

Organisasjoner som yter rettshjelp kan også utføre rettspolitiske aktiviteter ved siden av. Organisasjonene har innsikt som kan være nyttig blant annet i forbindelse med høringsprosesser. Jeg mener imidlertid dette ikke kan finansieres gjennom en tilskuddsordning hvor formålet er å legge til rette for kostnadseffektive rettshjelpstilbud til særlig utsatte grupper og mennesker i en spesielt vanskelig situasjon.

En ekstern evaluering ble gjennomført i 2015. Rapporten viser at de ulike rettshjelpsorganisasjonene i varierende grad oppfyller målene med tilskuddsordningen. Evalueringen skisserer to måter for å bedre måloppnåelsen. En mulighet er å reallokere deler av tilskuddet fra organisasjonene med lav måloppnåelse til organisasjonene med best måloppnåelse. Alternativt kan det innføres strengere praktisering av tildelingskriteriene. Formålet med en slik innstramning er å presisere at tilskuddsmidlene skal sikre rettshjelp til personer i en spesielt vanskelig situasjon eller særlig utsatte grupper.

Justis- og beredskapsdepartementet orienterte Stortinget i Prop. 1 S (2015-2016) (side 152) om at

«Regjeringen vil stille strengere krav til tilskuddsmottakere for spesielle rettshjelpiltak. Juridisk bistand skal kun gis til individer som faller innenfor rettshjelpsordningens mål-

gruppe. På sikt kan det bli aktuelt å foreta endringer i fordelingsnøkkelen.»

Stortinget støttet dette. Jeg viser her til Stortingets behandling av budsjettet for 2016, jf. Innst. 6 S (2015-2016) hvor det fremkommer:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, støtter satsingene og prioriteringene som er beskrevet under kap. 470 og programkategori 06.70 i Prop. 1 S (2015-2016).»

For ikke å ramme konkrete tilbud, valgte jeg å presisere i samtlige tilskuddsbrev for 2016 at vilkåret for å få tilskudd er at tilskuddsmottakernes virksomhet i enda større grad rettes inn for å nå målgruppen. Dette følger av økonomireglementet i staten § 8 om at tilskuddsforvalter skal angi formål og vilkår for tilskuddet samt tilskuddsbeløp med forbehold om oppfølging og kontroll i samsvar med bevilgningsreglementet § 10 annet ledd. Det er mitt ansvar å sørge for at tilskuddsmottakerne bruker statlige midler i samsvar med ordningens formål, og sikre at Stortingets vedtak og forutsetninger blir fulgt opp.

I forlengelsen av dette viser jeg til kontroll- og konstitusjonskomiteens gjennomgang av samtlige departements tilskuddsforvaltning i 2012, jf. Innst. 47 S (2012-2013), hvor komiteen blant annet understreket viktigheten av å sikre at tildelinger av tilskudd fra departementene gjennomføres innenfor de rammene regelverket setter.

Jeg vil understreke at Justis- og beredskapsdepartementet ikke har forsøkt å begrense organisasjonenes frivillige rettspolitiske arbeid eller ytringsfrihet. Det er ingen sammenheng mellom organisasjonenes mulighet til å drive rettspolitisk arbeid og tilskudd til spesielle rettshjelpiltak. Organisasjonene kan drive rettspolitisk arbeid uavhengig av om de får tilskudd til spesielle rettshjelpiltak eller ikke. Jeg er opptatt av å få mest mulig rettshjelp ut av hver krone vi tildeler til det beste for mennesker i en vanskelig situasjon.

SPØRSMÅL NR. 654**Innlevert 22. februar 2016 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 29. februar 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Det er fremkommet opplysninger om at departementet har ilagt bindinger for bruk av tildelte midler til rettshjelpstiltak.

Kan statsråden forklare hvorfor slike bindinger er gitt, hvilke organisasjoner som har fått slike eller andre bindinger eller føringer for bruk av penger de er tildelt?»

Svar:

Jeg viser til svar på tilsvarende spørsmål fra Karin Andersén (nr. 653) og Ola Elvestuen (nr. 648).

Organisasjoner som yter rettshjelp kan også utføre rettspolitiske aktiviteter ved siden av. Organisasjonene har innsikt som kan være nyttig blant annet i forbindelse med høringsprosesser. Jeg mener imidlertid dette ikke kan finansieres gjennom en tilskuddsordning hvor formålet er å legge til rette for kostnadseffektive rettshjelpstilbud til særlig utsatte grupper og mennesker i en spesielt vanskelig situasjon.

En ekstern evaluering ble gjennomført i 2015. Rapporten viser at de ulike rettshjelpsorganisasjonene i varierende grad oppfyller målene med tilskuddsordningen. Evalueringen skisserer to måter for å bedre måloppnåelsen. En mulighet er å reallokere deler av tilskuddet fra organisasjonene med lav måloppnåelse til organisasjonene med best måloppnåelse. Alternativt kan det innføres strengere praktisering av tildelingskriteriene. Formålet med en slik innstramning er å presisere at tilskuddsmidlene skal sikre rettshjelp til personer i en spesielt vanskelig situasjon eller særlig utsatte grupper.

Justis- og beredskapsdepartementet orienterte Stortinget i Prop. 1 S (2015-2016) (side 152) om at

«Regjeringen vil stille strengere krav til tilskuddsmottakere for spesielle rettshjelpstiltak. Juridisk bistand skal kun gis til individer som faller innenfor rettshjelpsordningens målgruppe. På sikt kan det bli aktuelt å foreta endringer i fordelingsnøkkelen.»

Stortinget støttet dette. Jeg viser her til Stortingets behandling av budsjettet for 2016, jf. Innst. 6 S (2015-2016) hvor det fremkommer:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, støtter satsingene og prioriteringene som er beskrevet under kap. 470 og programkategori 06.70 i Prop. 1 S (2015-2016).»

For ikke å ramme konkrete tilbud, valgte jeg å presisere i samtlige tilskuddsbrev for 2016 at vilkåret for å få tilskudd er at tilskuddsmottakernes virksomhet i enda større grad rettes inn for å nå målgruppen. Dette følger av økonomireglementet i staten § 8 om at tilskuddsforvalter skal angi formål og vilkår for tilskuddet samt tilskuddsbeløp med forbehold om oppfølging og kontroll i samsvar med bevilgningsreglementet § 10 annet ledd. Det er mitt ansvar å sørge for at tilskuddsmottakerne bruker statlige midler i samsvar med ordningens formål, og sikre at Stortingets vedtak og forutsetninger blir fulgt opp.

I forlengelsen av dette viser jeg til kontroll- og konstitusjonskomiteens gjennomgang av samtlige departements tilskuddsforvaltning i 2012, jf. Innst. 47 S (2012-2013), hvor komiteen blant annet understreket viktigheten av å sikre at tildelinger av tilskudd fra departementene gjennomføres innenfor de rammene regelverket setter.

Jeg vil understreke at Justis- og beredskapsdepartementet ikke har forsøkt å begrense organisasjonenes frivillige rettspolitiske arbeid eller ytringsfrihet. Det er ingen sammenheng mellom organisasjonenes mulighet til å drive rettspolitisk arbeid og tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak. Organisasjonene kan drive rettspolitisk arbeid uavhengig av om de får tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak eller ikke. Jeg er opptatt av å få mest mulig rettshjelp ut av hver krone vi tildeler til det beste for mennesker i en vanskelig situasjon.

SPØRSMÅL NR. 655**Innlevert 22. februar 2016 av stortingsrepresentant Siv Elin Hansen****Besvart 29. februar 2016 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Hvor mange kyllingprodusenter tilfredsstiller kravene som åpner for økt kyllingtetthet, hvor stor andel av produksjonen står disse for, har noen produsenter mistet slik status og på hvilken måte føres det etterkontroll med produsenter som har oppnådd en status som gir dem tillatelse til høyere tetthet i produksjonen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til brev fra landbruksministeren til Stortinget næringskomité der reguleringene av tetthet i kyllingproduksjon er beskrevet slik:

"Den allmenne grensa for kor mange kilo dyr ein kan ha pr. kvadratmeter (tettleik), blei sett ned frå tidligare 34 kg dyr pr. m² til 25 kg dyr pr. m². Samstundes blei det mogleg å drive med høgare grense for dei beste produsentane. Føreresnaden for å drive med høgare grense enn 25 kg dyr pr. m² er at dyreeigar er med i det bransjestyrte programmet for dyrevelferd.

Dei beste produsentane kan i dag produsere med ei maksimalgrense på 36 kg dyr pr. m².

Grensa for maksimal tettleik blir tilpassa driftsmiljøet hos den enkelte produsent. Berre dei produsentane som har høg velferdsstandard, kan produsere opp til maksimalgrensa. Produsentar med dårlig dyrevelferd må redusere tettleiken og dermed også talet på dyr. Dette gir eit sterkt økonomisk insitament til å driva med høg dyrevelferd."

Svaret gir ikke god innsikt i hvordan regelverket håndteres, hvor vanlig slike tillatelser er og andre sentrale spørsmål knyttet til velferd og trygghet i kyllingproduksjonen.

Svar:

Noreg har i forskrift gjennomført EU sitt direktiv for hald av slaktekylling, som er del av EØS-avtalen. Direktivet set ei øvre grense for tettleik på 42 kg per m². Noreg har nytta eit nasjonalt handlingsrom til å fastsette strengare reglar.

Etter vårt regelverk er høgste tillatne tettleik 36 kg per m². For å produsere med meir enn 25 kg pr. m² må kyllingprodusentane være tilknytt eit dyrevelferdsprogram.

Programmet er utarbeidd og blir drifta av næringa, men Mattilsynet vurderer innhaldet i og etterlevinga av

programmet. Produsentar som driv med mellom 33 kg pr. m² og 36 kg pr. m², må i tillegg oppfylle og kunne dokumentera ei rekkje andre krav.

For å vere med i næringa sitt dyrevelferdsprogram må produsentane ha skriftleg helseovervåkingsavtale med veterinær, mellom anna om veterinærkontroll to gonger i året. Dei må produsere i tråd med KSL (Kvalitetssystemet i landbruket) sin standard, noko som skal dokumenterast gjennom årleg eigenrevisjon og ekstern KSL-revisjon (kvart 3 år). Det blir og kravd medlemskap i ein produksjonskontroll der produksjonsdata må registrerast.

Alle kyllingprodusentar som leverer kylling til Nortura eller til slakteri som er medlem hos Kjøttbransjens Landsforbund (KLF), er med i programmet. Dette utgjør nærare 100% av alle kyllingprodusentane.

Skader i huden under føtene, såkalla tråputesår, er ein anerkjent indikator for å måle dyrevelferd hjå slaktekylling. På slakteria blir det registrert kor mange dyr som har slike skader når kyllingane blir slakta. Resultata avgjer kor stor tettleik produsenten får ha på sitt neste innsett.

For å kunne produsere med 36 kg per m², må produsentane halde seg i beste kategori (tråputeklasse A). Havnar ein produsent i dårlegare kategori, må tettleiken reduserast til han igjen fyller krava til beste kategori. Reguleringa skjer gjennom eit «trappesystem» der ein fortare blir sett ned i kategori enn opp.

Mattilsynet opplyser at tal frå 2015 viser at 97,8% av alle flokkane med kylling som blei slakta, blei plassert i beste kategori (tråputeklasse A).

Mattilsynet opplyser at erfaringa frå næringa er at produsentar som får ein kraftig reduksjon i tettleiken på grunn av mykje tråputesår, gjer nødvendige tiltak for å betre dyrevelferda slik at dei raskast mulig kan kome opp på tettleiknivå med høgare lønsomheit, eller dei sluttar med kyllingproduksjon.

Mattilsynet gir ikkje tillatelse til produsentar, men fører tilsyn med næringa si etterleving av programmet, mellom anna om produsentar med dårlege resultat får redusert tettleik neste gong og om produsentar som ikkje fylger krava i programmet blir ekskludert.

Sjølv om ein produsent er med i programmet, kan Mattilsynet ved tilsyn i fjørfehald fatta vedtak mot produsenten, uavhengig av om aktuelle brot på reglane samstundes blir handtert innafor dyrevelferdsprogrammet.

SPØRSMÅL NR. 656**Innlevert 22. februar 2016 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 2. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Helse- og omsorgsministeren er tydelig i sitt budskap om å skape pasientens helsevesen; det framstår derfor som underlig at pasientorganisasjoner stenges ute fra viktige møter og prosesser.

Stiller statsråden seg bak Helsedirektoratets vurderinger som konkluderer med at pasientorganisasjoner ikke er ønsket på et møte 3.3.2016, der representanter fra de regionale helseforetakene, Haukeland Universitetssykehus og Helsedirektoratet skal drøfte videreutvikling av tilbud til TMD pasienter i alle regioner på bakgrunn av tilbudet som nå tar form på Haukeland universitetssykehus?»

Svar:

Behandlingstilbudet til pasienter med temporomandibulær dysfunksjon (TMD) redegjorde jeg for i mitt svar på spørsmål nr. 546 til skriftlig besvarelse fra representanten Olaug V. Bollestad. Jeg viser i svaret blant annet til oppfølgingen av evalueringsrapporten av tilbudet ved Haukeland universitetssykehus.

I forbindelse med etableringen av det flerfaglige utrednings- og behandlingstilbud ved Haukeland universitetssykehus ble det etablert en referansegruppe. Pasientforeningen er representert der. Jeg har fått

opplyst fra Helsedirektoratet at referansegruppen er invitert til møte i Helsedirektoratet 3. mars. Representanter fra de regionale helseforetakene er også invitert til dette møtet. Tema på møtet er en gjennomgang av evalueringsrapporten fra Rambøll AS. Videre vil de foreløpige analyseresultatene av utredningen av 60 pasienter ved sykehuset bli presentert. I tillegg vil direktoratet orientere om innholdet i utkast til nasjonale faglige retningslinjer for utredning og behandling av TMD. Utkastet planlegges sendt på høring i nærmeste fremtid.

Senere samme dag skal Helsedirektoratet og de regionale helseforetakene møtes for å drøfte hvordan direktoratet kan bidra til en oppbygging av tilbudet av spesialisthelsetjenester i den enkelte region til pasienter med TMD. Helsedirektoratet opplyser at tilsvarende møter mellom direktoratet og de regionale helseforetak på andre fagområder avholdes flere ganger i løpet av året, uten at pasientorganisasjoner, kommuner eller andre deltar. Jeg har full tillit til at Helsedirektoratet og helseforetakene selv er i stand til å vurdere hva som er hensiktsmessig deltagelse på slike møter, avhengig av hvor i utrednings- og innføringsprosessen saksområdet er kommet. Direktoratet opplyser at innspill fra pasientorganisasjoner forutsettes tatt hånd om under videre planlegging av spesialisttilbudet til pasienter med TMD i den enkelte helseregion.

SPØRSMÅL NR. 657**Innlevert 22. februar 2016 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 29. februar 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Eg viser til at dåverande kulturminister Widvey fekk overlevert NOU 2014:2, Lik og likskap, 3.mars 2014.

Når, og korleis, kjem regjeringa til å følgje opp denne utgreiinga om betaling for kremasjon, gravlegging og grav?»

Svar:

Lae-utvalet gjer i NOU 2014: 2 Lik og likskap framlegg om fleire endringar i gravferdsavgiftssystemet. Forslaga inneber avvikling av brukerbetaling og stør-

re likskap mellom kremasjon med urnenedsetting og kistegravlegging. Utvalet gjer mellom anna framlegg om å oppheve heimelen til å krevje kremasjonsavgift og gje alle rett til grav fri for betaling dei første 20 åra etter kvar gravlegging, uansett om grava er leigd eller tilvist. Retten til fri grav skal også gjelde utanfor kommunen ein er busett i. Ein gjer framlegg om at gravplassforvaltninga skal bli kompensert for inntektstapa gjennom rammeoverføringar til kommunane. Utvalet har rekna dei årlege, samla kostnadane til å utgjere 104,3 mill. kroner, der eit bortfall av heimlane til å krevje brukerbetaling for gravleige i dei første 20 åra

har ei kostnadsrame på 47 mill. kroner og eit bortfall av heimelen til å krevje kremasjonsavgift har ei kostnadsrame på 40 mill. kroner.

Gravferdslova stadfester i dag at kommunen fastsett avgifter for kremasjon og gravleige etter forslag fra kyrkjeleg fellesråd som gravplassforvaltning. Avgiftene blir slik fastsett lokalt, ut frå kva kommunen og gravplassforvaltninga finn rimeleg og forsvarleg. Utvalet opplyser at gjennomsnittleg gravleige for kiste-graver var 177 kroner pr. år i 2013. Satsane varierer, i likskap med lengden på leigeperioden. Gravleiga er ei viktig kjelde til inntekter for gravplassforvaltninga.

Fleire av forslaga frå Lae-utvalet er grunngeve godt og dei fekk stor støtte i høyringsrunden. Blant anna blei det peika på at det ikkje var lett for folk å forstå at ein må betale for gravlegging i leigd grav, men ikkje i ny tilvist grav. Høyringsinstansane satte likevel eit klart vilkår om at gravplassforvaltninga måtte bli

kompensert fullt ut for inntektstapa som ville følgje ved bortfall av heimelane til å krevje brukarbetaling.

Ved behandlinga av Innst. 111 L (2015-2016), jf. Prop. 12 L (2015-2016), ba Stortinget regjeringa om å "komme tilbake til Stortinget med forslag til et nytt finansieringssystem for tros- og livssynssamfunn, sett i lys av endringer i Den norske kirke og prinsippet om likebehandling." I Prop. 55 L (2015-2016) er det meddelt at departementet "[e]tter at den foreslåtte forvaltningsreformen [omdanning av Den norske kirke til eit eige rettssubjekt m.m.] er gjennomført" vil følgje opp denne oppmodinga frå Stortinget i arbeidet med heilskapleg lov for alle trus- og livssynssamfunn, der ein mellom anna samla skal sjå på lovgjeving og ulike former for finansiering. Sidan hovudregelen er at gravplassforvaltninga ligg til kyrkjeleg fellesråd vil det vere naturleg at også finansieringa av denne inngår i ein slik samla gjennomgang.

SPØRSMÅL NR. 658

Innlevert 22. februar 2016 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 29. februar 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Stortinget har to ganger slått fast valg av løsning for ny fengselskapasitet i Agder, og vist utålmodighet om at bygging bør starte i 2016. Regjeringen har fått støtte i å bygge ut fengsel med OPS, og Stortinget har pekt på Froland, Mandal og Evje som lokasjoner.

Kan statsråden redegjøre for hvordan regjeringen har fulgt opp disse vedtakene og for hvordan prosessen videre er, samt om det ligger an til byggestart med OPS-modell i 2016?»

BEGRUNNELSE:

Viser til merknad i Innst. 305 S (2014–2015) om utviklingsplan for kapasitet i kriminalomsorgen, og gjentatt i Innst. 6 S (2015-2016):

"Komiteen viser til KS1: Fengselskapasitet i Agder, Buskerud, Telemark og Vestfold der det anbefales at det bygges 300 nye fengselsplasser i Agder. Det opprettes ett Agder fengsel med en felles administrasjon og to driftsenheter. Kapasiteten fordeles på to driftsenheter med 150 plasser hver, som er et fornuftig kompromiss mellom stordriftsulemper ved en driftsenhet på 300 plasser og smådriftsulemper ved tre driftsenheter med 100 plasser. Agder fengsel med 300 plasser fordelt på to like store driftsenheter vil plasseres i Mandal og Froland.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, mener det er viktig at OPS-prosjektet kommer i gang raskt og er tydelig på at regjeringen må holde nødvendig fremdrift. Det er viktig at anbudsrunde og bygging starter raskest mulig og helst allerede i løpet av 2016. Flertallet foreslår derfor at regjeringen legger frem en plan for oppstart og bygging, som nevnt ovenfor. Flertallet mener at enheten i Froland bør ha et nært samarbeid med de åpne plassene som allerede finnes i Arendal fengsel, avd. Evje. Flertallet mener at man ved en slik lokalisering vil kunne ta ut positive effekter både for de ansatte og innsatte. Samhandling mellom lukkede og åpne fengsler er en del av den innsattes mulige progresjon under soningen, og denne kapasiteten vil bli viktig ved utvidelse av ny lukket kapasitet. Flertallet mener derfor at prosessen med å overføre plassene ved avdelingene Kleivgrend og Håvet til Arendal fengsel avdeling Evje bør starte i løpet av året, og ferdigstilles raskest mulig. Dette bør skje ved bruk av OPS.»

Flertallet understreker at disse vedtakene står fast, og ber regjeringen sikre rask progresjon og om mulig byggestart i 2016."

Svar:

Jeg viser til Prop. 1 S (2015–2016) for Justis- og beredskapsdepartementet hvor arbeidet med en opptrappingsplan for kriminalomsorgen omtales. Som del av

dette arbeidet pågår også nødvendige avklaringer rundt etableringen av nytt fengsel i Agder.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om dette på egnet måte.

Etablering av nytt fengsel i Agder krever økte bevilgninger fra Stortinget. Regjeringen vil komme tilbake til bevilgningsbehov og fremdrift i forbindelse med de årlige budsjettprosessene.

SPØRSMÅL NR. 659

Innlevert 23. februar 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 2. mars 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kor mange tonn CO₂ vil klimagassutsleppa frå europeisk luftfart bli redusert med årleg som følgje av "flyseteavgifta"?»

Svar:

Klima- og miljøministeren har sendt spørsmålet vidare til meg som ansvarleg statsråd for flypassasjeravgifta.

Flypassasjeravgifta vart forhandla fram i avtala mellom regjeringspartia, Kristeleg Folkeparti og Venstre om statsbudsjettet for 2016. Avgifta vart vedteken i Stortinget 14. desember 2015. Forslag til regelverk om avgifta har vore på høyring, med frist 21. februar 2016. Eg tek sikte på å innføre avgifta slik Stortinget har vedteke, men vil vurdere høyringsinnspela før eg tek endeleg stilling til sjølve utforminga av avgifta.

Flypassasjeravgifta er ei fiskal særavgift som kan ha positive verknadar på miljøet. Avgifta vil, dersom ho vert velta over i prisane på flyreiser, auke kostnadane ved flyreiser. Undersøkingar visar at den direkte priselastisitet for flyreiser normalt ligg rundt -1 (resultata

varierer frå -0,6 til -1,5). Det inneber at ein prisauke på 1 pst. gjev om lag 1 pst. lågare etterspørsel etter flyreiser. Avgifta vil derfor gi lågare etterspørsel etter flyreiser frå norsk lufthamn. Avgifta vil dermed gi utsleppsreduksjonar i Noreg.

Størstedelen av innanriks luftfart har både kvoteplikt og CO₂-avgift. Flygingar frå Noreg til andre land i EØS-området er fritakne for CO₂-avgift, men er omfatta av EU sitt kvotesystem for luftfart. Eventuelle reduserte utslepp i Noreg frå desse flygingane vil derfor kunne motsvarast av auka utslepp ein annan stad innan kvotesystemet for luftfarten.

Luftfart frå norsk lufthamn til land utanfor EØS-området har verken kvoteplikt eller CO₂-avgift. Gitt negativ priselastisitet, vil avgifta kunne gi færre slike flyreiser. Dette vil ha klimaeffekt globalt. Statistikk frå Avinor synar at i underkant av 15 pst. av kilometer floga i utanriks luftfart er flygingar mellom Norge og destinasjonar utanfor EØS-området. Departementet har ikkje overslag for kva flypassasjeravgifta kan bety for talet på flygingar ut av EØS-området eller for kor mykje utsleppa av klimagassar frå desse flygingane vil bli endra.

SPØRSMÅL NR. 660

Innlevert 23. februar 2016 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 2. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Det er stort behov for rask avklaring av bypakken i Ålesund, for å kunne kome i gang med å betre samferdselsløysingane i byen. Difor er det frustrerende for lokalpolitikarane at statsråden først sette foten ned i

2015 for det opphavlege bypakkeframlegget, og no let Ålesund vente i fleire månadar på tilbagemelding på ny tverrpolitisk bypakkeløysing.

Kvifor tek det så lang tid å gje ei tilbakemelding på bypakken, og når kan Ålesund forvente svar frå statsråden?»

Svar:

Eg er kjent med at Ålesund kommune har arbeidd vidare med ei bypakke for Ålesund basert på dei signala som vart gitt i møte med kommunen i juni 2015, og i brev frå Samferdsesledepartementet av 26. august 2015. Det vart her mellom anna understreka at fram til neste rullering av Nasjonal transportplan må prioriteringane i Nasjonal transportplan for perioden 2014-

2023 leggjast til grunn.

Det ligg føre KVVU for Bypakke Ålesund, og KS1 er gjennomført. KVVU Ålesund ligg fortsatt til behandling i departementet. Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til val av konsept for vidare planlegging av bypakken så snart det ligg føre ei avklaring. Etter mitt syn bør den endelege behandlinga av ei bypakke for Ålesund byggje på prioriteringane i Nasjonal transportplan for perioden 2018-2029. Denne skal som kjent leggjast fram tidleg i 2017.

SPØRSMÅL NR. 661

Innlevert 23. februar 2016 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 4. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Kor lenge må eit barn eller ein annan særleg sårbar person eller vitne som skal avhøyrast etter forskrifta om tilrettelagde avhøyr i gjennomsnitt vente på avhøyr ved kvart enkelt av dei ulike barnehusa og politidistrikta?»

GRUNNGJEVING:

Stortinget har vore tydelege på at vald og overgrep mot barn skal prioriterast i dei nye politidistrikta. Det same har Politidirektoratet og Riksadvokaten. Ei ny forskrift om tilrettelagde avhøyr som angir fristar for avhøyr av barn er og iverksett. Det er likevel grunn til å tru at det er skilnader mellom dei ulike barnehusa/politidistrikta når det gjeld i kva stor grad dei klarar å overhalde fristane angitt i forskrifta.

Svar:

Statens barnehus står sentralt i arbeidet for å styrke barns rettsikkerhet og for at hjelpen til barn utsatt for vold og seksuelle overgrep er godt koordinert.

Politiet har over tid hatt manglende måloppnåelse for gjennomføring av tilrettelagte avhør. Tidligere analyser viser at dette skyldes kapasitetsutfordringer både ved barnehus og hos avhørere i politiet, samt interne rutiner og prosesser. Det er imidlertid iverksatt flere tiltak for å styrke måloppnåelsen. Dette er krevende omstillingsprosesser som det tar tid å gjennomføre og hente gevinster fra. I tillegg til dette har det vært en betydelig økning i antall avhør, fra 2652 avhør i 2013 til 4894 avhør i 2015.

Innsatsen med tilrettelagte avhør av barn og andre særlig sårbare fornærmede og vitner ble styrket med til sammen 83 millioner i 2016. Gjennom denne styrkingen forventes en bedring i måloppnåelsen for ventetid første halvår 2016. Politidirektoratet anser imidlertid ikke at det er realistisk å oppnå full måloppnåelse i dette tidsperspektivet. Fortsatt volumøkning og enkeltstående store saker utfordrer det enkelte politidistrikt og barnehus som følge av at en rekke avhør skal forberedes og gjennomføres i løpet av kort tid.

I forbindelse med overgangen til tilrettelagte avhør innførte Politidirektoratet et nytt system for månedlig rapportering av gjennomførte avhør. Det nye rapporteringssystemet måler hvor mange av avhørene som gjennomføres innen frist. Tidligere ble ventetid kun oppgitt i gjennomsnitt eller median, men begge disse har svakheter og gir ikke god nok informasjon om den faktiske tilstanden på området. Det nye rapporteringssystemet gir bedre informasjon. I tillegg er rapportering om årsaker til ventetid og restanser skjerpet inn.

Ifølge tall fra Politidirektoratet ble det gjennomført 429 førstegangsavhør i januar 2016. Antall avhør i januar er noe høyere enn antall avhør gjennomført i desember, men fortsatt lavere enn gjennomførte avhør i november. I januar ble 30 % av førstegangsavhørene gjennomført innen frist. Til sammenligning ble 34 % av avhørene gjennomført innen frist i oktober, mens 41 % av avhørene ble gjennomført innen frist både i november og desember. Nedgangen i andel innenfor frist i januar var imidlertid forventet blant annet som følge av ferieavvikling i desember. Det ble også registrert uvanlig mange saker i oktober og november som førte til økt behov for avhør i etterfølgende måneder.

Nedbygging av utestående portefølje ble derfor mer utfordrende i november, desember og januar.

Når det gjelder resultatene fra det enkelte politidistrikt ser fordelingen slik ut med hensyn til gjennomsnitt og median ventetid for januar 2016; Finnmark 20/9 dager, Troms 11/9 dager, Nordland 21/16 dager, Trøndelag 24/25 dager, Møre og Romsdal 20/15 dager, Vest 24/14 dager, Sør Vest 22/19 dager, Agder 27/28 dager, Sør Øst 16/13 dager, Oslo 42/45 dager, Øst 36/34 dager og Innlandet 60/25 dager.

Politidirektoratet understreker at det kan være unøyaktigheter i statistikkgrunnlaget og tallmaterialet må derfor leses med denne reservasjonen. I tillegg er seks saker tatt ut av gjennomsnittsberegningen for januar, da sakene har blitt liggende lenge av årsaker som ikke kan relateres til ventetid, men skyldes andre forhold, som blant annet å sikre fornærmede trygge beredskapshjem før avhøret skulle gjennomføres.

Politidirektoratet har ikke månedstall innrapportert fra det enkelte barnehus, men når rapportering fra distriktene grupperes etter det barnehus de primært benytter seg av, kan det gis en indikasjon. For januar lå barnehuset i Kristiansand lavest med ingen saker gjennomført innen frist denne måneden. Best lå Sandefjord an med 45 prosent. For de øvrige barnehusene ligger antallet gjennomførte avhør innen frist på mellom 15 og 25 prosent.

Det er viktig å understreke at måloppnåelse pr. barnehus er basert på en rekke faktorer hvor kapasitet hos etterforsker, avhører og påtale sammen med den

interne kapasitet ved det enkelte barnehus påvirker resultatet, men også forhold utenfor selve barnehuset. Det er imidlertid et faktum at det er ulik kapasitet ved det enkelte barnehus. Etableringen av et nytt barnehus i Øst politidistrikt vil være et godt bidrag til økt kapasitet ved barnehuset i Oslo og på Hamar. Barnehuset i Oslo har for øvrig allerede iverksatt tiltak som vil øke dagens kapasitet noe. Videre vil endring av det geografiske ansvarsområdet for barnehuset i Sandefjord bidra til ytterligere bedre kapasitet i Oslo.

Små volum gjør tallene sårbare for kortsiktige svingninger og en må derfor være varsom med å trekke konklusjoner. Under enhver omstendighet er politiet langt fra å nå lovens frister.

Situasjonen slik den fremstår i dag er ikke tilfredsstillende. Den må imidlertid også sees på som en konsekvens av et økende antall barneavhør. For å møte utfordringen er bevilgningene til barnehusene økt vesentlig, hvilket jeg forventer vil gi resultater relativt raskt. Jeg følger opp disse sakene konkret i mine styringsmøter med politidirektøren og i de politisjefmøtene jeg har deltatt på. Det er for stor ulikhet mellom politidistriktene på tross av at disse sakene skal ha høyeste prioritet. Jeg forventer at samtlige politimestere i de nye politidistriktene gir disse sakene tilstrekkelig prioritet jeg har bedt Politidirektoratet utarbeide en realistisk plan for å sikre at lovens krav oppfylles så raskt som mulig. Det er videre planlagt en rekke ytterligere tiltak i 2016 som skal bidra til varig måloppnåelse for tilrettelagte avhør.

SPØRSMÅL NR. 662

Innlevert 23. februar 2016 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen

Besvart 7. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I november 2015 kunne NRK fortelle at norske sykehus leier inn vikarer for flere hundre millioner kroner i året.

Kan jeg derfor be om et anslag på utviklingen i vikarbudsjetten fremstilt skjematisk og brutt ned på helseforetak, helseregion og for ulike personellgrupper fra 2010 til i dag, og hvor detaljeringsgraden i svaret bes om å etterkomme intensjonen i spørsmålet i størst mulig grad?»

BEGRUNNELSE:

Det har lenge vært kjent at sykehusene er avhengig av innleie fra vikarbyråer for å dekke den nødvendige grunnbemanningen. NRK beskriver situasjonen i en artikkel fra 10.11.15, der underlaget bygger på tall fra Helseforetakenes innkjøpsservice (HINAS). Tillitsvalgte frykter at for stor andel av vikarer kan ramme pasientsikkerheten. Det kan skje feil hvis vikarer ikke er godt nok kjent med rutiner og i avdelingen generelt, og det kan være for liten tid til opplæring. Flere, blant annet tillitsvalgte, påpeker at høy vikarbruk også fører til at foretakene bruker mye tid og penger på opplæring og å bygge opp en kompetanse som forsvinner ut igjen. På 3,5 år skal foretakene ha brukt 2,7 mrd. kroner på

innleie, der 60 prosent av utgiftene skal ha gått til innleie av sykepleiere.

Svar:

Det er en relativt omfattende problemstilling som reises i stortingsrepresentant Micaelsens spørsmål. Jeg har derfor bedt om orientering fra de regionale helseforetakene for å belyse dette på en god måte. Mye av dette materialet fremgår i vedlagte tabeller.

I foretaksmøte i de regionale helseforetakene 12. januar i år, ba jeg de regionale helseforetakene om fortsatt å ha oppmerksomhet på bruk av faste stillinger, heltid og vikarer, og at bemanningen må tilpasses til aktiviteten. De regionale helseforetakene skal rapportere månedlig til departementet på disse områdene.

Problemstillingen som representanten Micaelsen tar opp om bruk av vikarer, og konsekvenser for pasientsikkerhet og ressursbruk til opplæring er forhold jeg har bedt de regionale helseforetakene om å ha oppmerksomhet på i 2016. Jeg vil blant annet derfor være forsiktig med å trekke noen endelige konklusjoner på disse eventuelle sammenhengene eller problemstillingene det pekes på i spørsmålet.

Oversikt over bruk av vikarer i perioden 2010-2015

De regionale helseforetakene har oppgitt til departementet en oversikt over forbruk av innleide vikarer i antall timer og kostnader i perioden 2010-2015 for avtalegruppene (1) Sykepleier, (2) Legespesialisttjenester og (3) Annet helsepersonell, fordelt på helseregioner og helseforetak. Oversikten er utarbeidet av Helseforetakenes innkjøpsservice (HINAS) (se vedlegg).

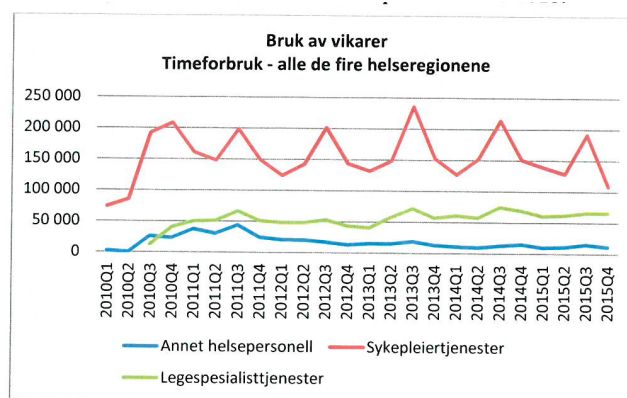
HINAS har siden 2009, gjennomført nasjonale anskaffelser av vikartjenester av helsepersonell på vegne av de regionale helseforetakene. I de tilfellene helseforetakene benytter vikarbyrå utenfor rammeavtalene, skjer dette i hovedsak i de tilfellene avtaleleverandørene ikke kan levere ønsket kvalifisert helsepersonell på det aktuelle tidspunktet og innenfor de fristene helseforetakene har satt.

Innleie av vikarer i sykehusene skjer hovedsakelig i forbindelse med avvikling av ferie- og høytidsperioder, situasjoner der midlertidig innleie av vikarer er nødvendig for å øke kapasiteten, ved kortvarig eller planlagt fravær der tilsvarende kompetanse ikke er tilgjengelig for den aktuelle periode i eget helseforetak, eller ved sykdom. Høyest forbruk av vikarer er ved sommerferieavviklingen.

Helseforetakene har strenge kriterier for bruk av innleide vikarer, når det likevel er nødvendig, forsøker en å benytte vikarer som er kjent på de aktuelle avdelingene, men innenfor rammene av de inngåtte avtalene.

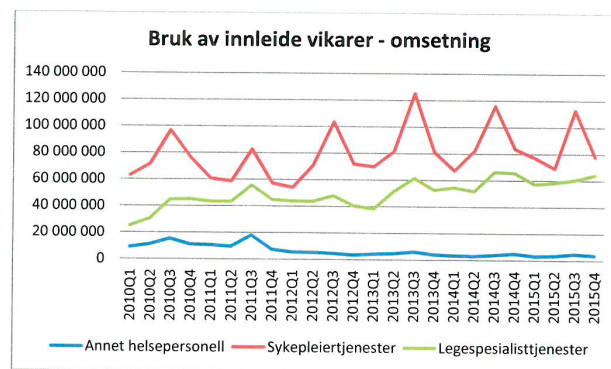
Figur 1 viser en oversikt over forbruk av innleide vikarer basert på timeforbruk nasjonalt i perioden 2010-2015. Den viser en svak økning i bruk av legespesialist-tjenester, forholdsvis stabilt for sykepleiertjenester og en svak nedgang i bruk av annet helsepersonell. Omregnet til årsverk så er endringene fra 2010 til 2015 meget lav.

Figur 1. Bruk av innleide vikarer i perioden 2010-2015.

Figur 2 viser utviklingen i omsetning for bruk av innleide vikarer. Som det fremgår av figuren, er det en økning i totale kostnader for legespesialisttjenester og sykepleiertjenester, og en reduksjon i kostnader for annet helsepersonell. Det siste skyldes primært en nedgang i bruk av denne type vikarer, mens økningen i omsetning på de øvrige kategoriene blant annet må tilskrives en generell prisvekst.

Figur 2. Forbruk av innleide vikarer – omsetning i perioden 2010-2015.

De regionale helseforetakene har i sin orientering til departementet vist til at det er et generelt behov for vikarer i de fleste bransjer og sektorer hvor tjenestetilbudet skal opprettholdes i periodene for alminnelig ferieavvikling. Etter deres vurdering står likevel innleid helsepersonell i en særstilling, da det er lav restarbeidskapasitet i arbeidsmarkedet i de periodene

helseforetakene har behov for vikarer for de aktuelle yrkesgruppene.

For flere av faggruppene er det ikke tilgjengelig restarbeidskapasitet i arbeids-markedet. Når sykehuse- ne i størst mulig grad benytter faste ansatte, og helst i hele stillinger eller større stillingsbrøker, så viser det seg at den variable kapasiteten blant egne medarbeide- re går ned. Dette er positivt samfunnsøkonomisk, ved at de som har tatt helsefaglig utdannelse er i arbeid og yter gode helsetjenester.

De regionale helseforetakene har også i sin orien- tering vist til at det i 2010, under pandemien, var en betydelig bruk av innleide vikarer. I første del av 2010 var bruk av innleide vikarer svært viktig for å kunne håndtere pandemien.

I hvilken grad benyttes innleide vikarer for å dekke grunnbemanning

Helseforetakene benytter som hovedregel ikke inn- leide vikarer for å dekke nødvendig grunnbemanning. Orienteringen fra de regionale helseforetakene viser at det bare unntaksvis, i enkelte helseforetak, leies inn vikarer for å dekke nødvendig grunnbemanning. Disse unntakene oppstår der en har utfordringer med rekrut- tering, og eller i kombinasjon med fravær som varer over noe tid.

Helseforetakene i Helse Nord bruker i større grad enn helseforetakene i de tre andre helseregionene lege- vikarer for å dekke nødvendig grunnbemanning. For de ulike legespesialiteter er det først og fremst innen radiologi det er behov for å benytte innleide vikarer der en ikke har lyktes med å rekruttere til ledige faste stillinger. Enkelte helseforetak i Helse Midt-Norge har i enkelte tilfeller brukt innleide vikarer for å dekke nødvendig grunnbemanning.

Helse Vest har bedt helseforetakene beskrive bru- ken av innleide vikarer i forhold til grunnbemanning. Helseforetakene har redegjort for at de ikke benytter innleide vikarer for å dekke grunnbemanning. Helse- foretakene har redegjort for at innleide vikarer benyttes ved ferieavvikling, akutt fravær og ved særlig behov for å dekke midlertidig kapasitetsbehov. Helse Vest har opplyst oss om at de har fulgt bruken av innleide vikarer over tid med månedlige rapporteringer. Helse Vest har opplyst departementet om at bruk av innleide vikarer i perioden 2010 – januar 2016 i gjennomsnitt er benyttet i 0,42 % av egne brutto månedsverk. Forbruk av innleide vikarer har også gått ned i ferieperiodene de siste årene.

Det samme gjelder i all hovedsak også for Helse Sør-Øst, med noen kortere unntak knyttet til enkelte legespesialiteter på grunn av rekrutteringsutfordringer.

I hvilken grad rammer innleie av vikarer pasient- sikkerheten

Helseforetakene har stor oppmerksomhet på at innleide vikarer skal være like kvalifisert som egne medarbeidere, og at det ikke skal påvirke pasientsik- kerheten. De regionale helseforetakene har orientert departementet om at omfanget av meldte avvik er lavt. Der hvor avvik har forekommet, blir dette tatt opp di- rekte i dialogen mellom helseforetaket og det aktuelle vikarbyrået, samtidig som avvikene meldes til HINAS. Dette gir en samlet oversikt for hele spesialisthelsetje- nesten. Tilgjengelig oversikt over meldte avvik avdek- ker ikke forskjell på andel uønskede hendelser for faste medarbeidere og innleide vikarer.

I hvilken grad påvirker bruk av innleide vikarer kompetansen i spesialisthelsetjenesten

I hovedsak kommer vikarene man benytter i spesi- alisthelsetjenesten fra sykehus i Danmark og Sverige. Helseforetakene forsøker i størst mulig grad å benytte vikarer som har hatt oppdrag ved den aktuelle avde- lingen tidligere. Erfaringene viser at vikarene fra Dan- mark og Sverige generelt sett har høy kompetanse.

Helseforetak i Helse Nord har likevel orientert om at innleie av vikarer i enkelte tilfeller har påvirket kompetansen negativt, men likevel i beskjeden grad. I Helse Midt-Norge har man orientert om tilsvarende erfaringer.

I hvilken grad fører høy andel innleide vikarer til økt bruk av ressurser til opplæring

Vikarer fra vikarbyrå skal i henhold til bestemmel- sene i rammeavtalene gjennomføre introduksjonsopp- læring når de kommer til en ny avdeling. Innleide vi- karer skal minst ha en opplæringsdag der de følges opp av en egen kompetent fast ansatt medarbeider. Kostna- dene til dette dekkes av vikarbyrå. Hensikten med dis- se bestemmelsene i rammeavtalene er både å sikre god introduksjon og samtidig motivere vikarbyråene til å benytte de samme vikarene ved de ulike avdelingene. Dersom helseforetakene mener vikaren trenger mer opplæring, så skjer dette på samme måte som når hel- seforetakene selv ansetter egne medarbeidere.

Ved klare bestillinger og kravspesifikasjoner til vi- karbyråene viser erfaringene at det for legevikarer er behov for mer opplæring enn for andre vikarer. Det forekommer unntaksvis at vikarene ikke tilfredsstiller de kravene som er satt ved bestilling av vikarer fra vi- karbyråene. Dette meldes direkte til vikarbyråene, der forholdet må rettes opp med ulike tiltak. Dersom hel- seforetakene mener en vikar ikke er kvalifisert i tråd med de krav som er stilt, avvikles oppdraget. Ramme- avtalene inneholder også bestemmelser hvordan dette skal håndteres.

De regionale helseforetakene har orientert om at helseforetakene i hovedsak ikke bruker mer ressurser på opplæring enn det som ligger i rammeavtalene, men

at dette kan tilpasses den aktuelle situasjonen. Helseforetakene er organisatorisk ansvarlig for at alle som utfører oppgaver i virksomheten er kvalifisert og har tilstrekkelig kunnskap og erfaring. Uavhengig av hvilke vurderinger vikarbyråene legger til grunn, har helseforetakene en selvstendig plikt og ansvar for å forsikre seg om at innleide vikarer tilfredsstiller kravene.

Avslutningsvis vil jeg understreke at de regionale helseforetakene og helseforetakene i 2016 fortsetter arbeidet med å følge opp bruken av innleide vikarer. Det foreligger et omfattende kunnskapsgrunnlag der de regionale helseforetakene sammen med HINAS har god innsikt, statistikk og ikke minst oppfølging av rammeavtalene. Departementet er orientert om at de

regionale helseforetakene vil fortsette sin strategi, hvor blant annet tredjepartrevisjoner av leverandører inngår som et viktig element. Det er etter det jeg er kjent med ingen andre avtaleområder der en benytter revisjoner og kontroll av leverandørene på en så omfattende måte som for dette avtaleområdet i helseforetakene. Dette er et viktig arbeid for å sikre at spesialisthelsetjenesten skal kunne gi stabile og kvalitativt gode helsetjenester gjennom hele året.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokument-serien/2015-2016/dok15-201516-0662-vedlegg.pdf>

**DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
vk/16/2247-

Dato
4. 03.2016

Spørsmål nr 662 til skriftlig besvarelse - oversikt over innleie fra vikarbyråer for å dekke nødvendig grunnbemanning

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 23. februar 2016 vedlagt følgende spørsmål fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen:

"I november 2015 kunne NRK fortelle at norske sykehus leier inn vikarer for flere hundre millioner kroner i året. Jeg ber derfor om et anslag på utviklingen i vikarbudsjettene fremstilt skjematisk og brutt ned på helseforetak, helseregion og for ulike personellgrupper fra 2010 til i dag. Detaljeringsgraden i svaret bes om å etterkomme intensjonen i spørsmålet i størst mulig grad.

Begrunnelse:

Det har lenge vært kjent at sykehusene er avhengig av innleie fra vikarbyråer for å dekke den nødvendige grunnbemanningen. NRK beskriver situasjonen i en artikkel fra 10.11.15, der underlaget bygger på tall fra Helseforetakenes innkjøpsservice (HINAS). Tillitsvalgte frykter at for stor andel av vikarer kan ramme pasientsikkerheten. Det kan skje feil hvis vikarer ikke er godt nok kjent med rutiner og i avdelingen generelt, og det kan være for liten tid til opplæring. Flere, blant annet tillitsvalgte, påpeker at høy vikarbruk også fører til at foretakene bruker mye tid og penger på opplæring og å bygge opp en kompetanse som forsvinner ut igjen. På 3,5 år skal foretakene ha brukt 2,1 mrd. kroner på innleie, der 60 prosent av utgiftene skal ha gått til innleie av sykepleiere."

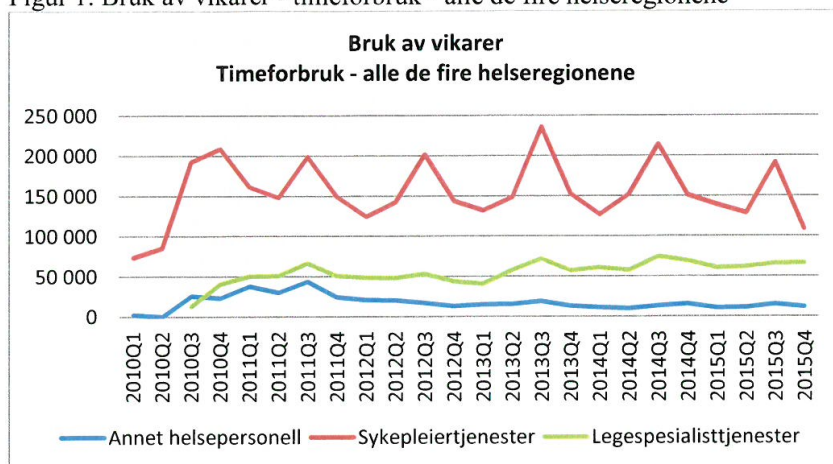
Vedlegg.**Bruk av vikarer i spesialisthelsetjenesten – forbruk antall timer og kostnader*****Samlet alle Regionale Helseforetak***

Tabell 1. Forbruk antall timer alle RHF

Kvartal	Annet helsepersonell	Sykepleiertjenester	Legespesialisttjenester	Totalsum
2010Q1	2 248	73 454	1 716	77 417
2010Q2	54	85 070		85 124
2010Q3	25 765	192 359	12 468	230 591
2010Q4	23 066	208 685	40 352	272 103
2011Q1	37 552	161 150	50 046	248 748
2011Q2	30 119	148 033	50 835	228 987
2011Q3	43 696	198 751	66 439	308 886
2011Q4	24 149	149 266	50 774	224 189
2012Q1	20 579	124 061	48 355	192 996
2012Q2	20 173	142 181	48 056	210 410
2012Q3	17 000	201 481	53 110	271 591
2012Q4	13 000	143 595	43 532	200 127
2013Q1	14 979	131 783	40 541	187 304
2013Q2	15 178	148 300	57 846	221 324
2013Q3	18 891	235 807	71 862	326 559
2013Q4	13 013	152 669	57 162	222 845
2014Q1	10 772	126 566	60 780	198 118
2014Q2	9 691	151 927	57 386	219 004
2014Q3	12 824	213 901	74 459	301 184
2014Q4	15 218	150 761	69 062	235 041
2015Q1	10 118	138 813	60 271	209 202
2015Q2	11 051	128 409	61 667	201 128
2015Q3	14 974	191 517	65 658	272 148
2015Q4	11 447	108 372	65 906	185 725
Totalsum	415 557	3 706 911	1 208 283	5 330 751

Annet helsepersonell er inkl jordmor i perioden Q1 2010 – deler av Q1 2013 (til 31.01.2013).

Figur 1. Bruk av vikarer - timeforbruk - alle de fire helseregionene

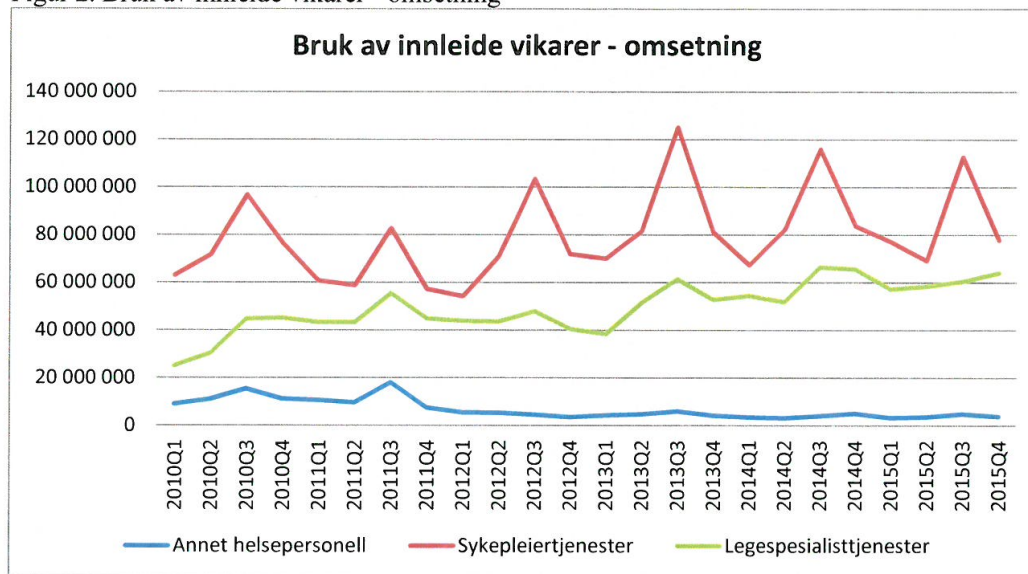

Tabell 2. Forbruk kostnader samlet for alle RHF

Kvartal	Annet helsepersonell	Sykepleiertjenester	Legespesialisttjenester	Totalsum
2010Q1	9 029 143	62 902 456	24 963 326	96 894 925
2010Q2	10 983 910	71 504 976	30 235 891	112 724 777
2010Q3	15 349 440	96 701 447	44 739 185	156 790 073
2010Q4	11 101 526	76 364 490	45 018 733	132 484 749
2011Q1	10 561 996	60 620 886	43 272 233	114 455 115
2011Q2	9 496 086	58 739 718	43 226 442	111 462 245
2011Q3	17 995 085	82 636 748	55 377 757	156 009 590
2011Q4	7 372 499	57 191 333	44 825 285	109 389 117
2012Q1	5 397 456	54 099 921	43 857 709	103 355 086
2012Q2	5 280 117	70 835 904	43 614 862	119 730 882
2012Q3	4 523 713	103 373 742	47 911 453	155 808 908
2012Q4	3 483 915	71 859 121	40 494 259	115 837 295
2013Q1	4 277 574	69 944 506	38 293 631	112 515 710
2013Q2	4 731 861	81 454 296	51 456 483	137 642 640
2013Q3	5 986 213	125 082 228	61 329 850	192 398 290
2013Q4	4 100 877	80 991 640	52 673 265	137 765 781
2014Q1	3 443 445	67 234 084	54 342 535	125 020 064
2014Q2	3 132 319	82 135 346	51 801 802	137 069 466
2014Q3	4 051 632	115 823 331	66 381 665	186 256 629
2014Q4	5 054 127	83 717 970	65 580 583	154 352 681
2015Q1	3 267 084	77 016 926	57 140 062	137 424 072
2015Q2	3 622 090	69 122 770	58 391 946	131 136 805
2015Q3	4 868 177	112 562 766	60 424 011	177 854 953
2015Q4	3 794 100	77 790 308	64 059 214	145 643 622
Totalsum	160 904 385	1 909 706 913	1 189 412 182	3 260 023 475

Annet helsepersonell er inkl jordmor i perioden Q1 2010 – deler av Q1 2013 (til 31.01.2013).
Tabellen inneholder ikke reise- og oppholdskostnader.

Figur 2. Bruk av innleide vikarer - omsetning

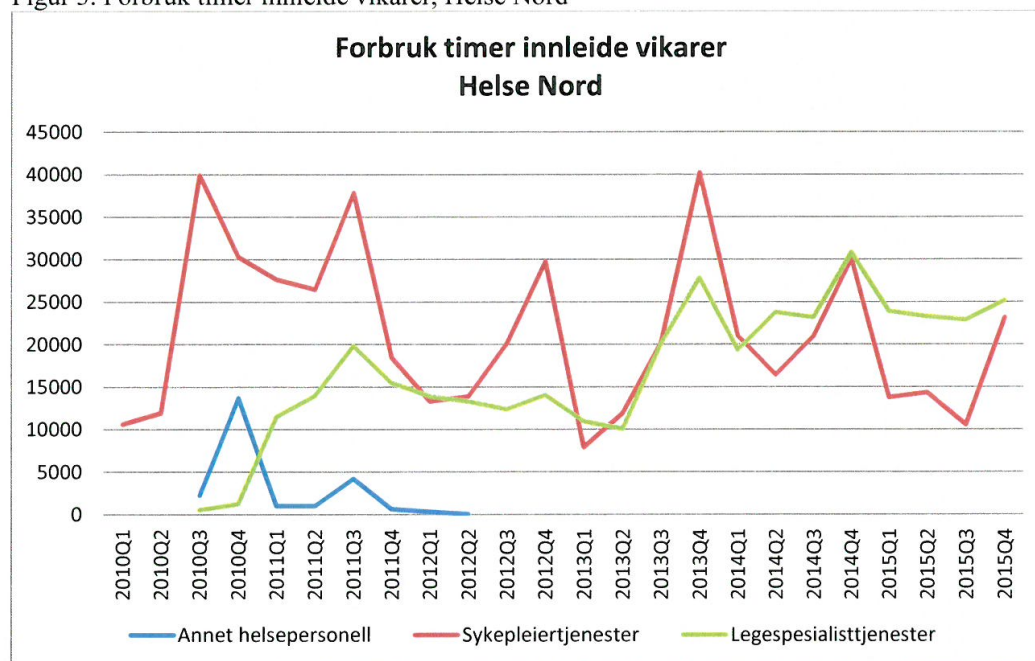
Helse Nord RHF

Tabell 3. Forbruk antall timer alle HF i Helse Nord RHF

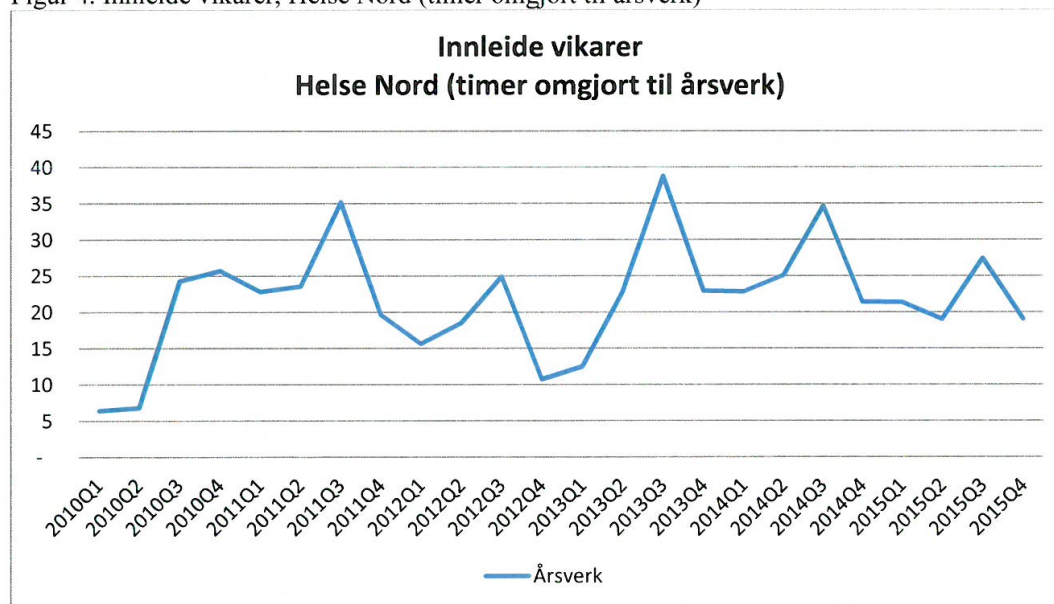
Kvartal	Annet helsepersonell	Sykepleiertjenester	Legespesialisttjenester	Totalsum
2010Q1	601	10 593		11 194
2010Q2		11 921		11 921
2010Q3	2 221	39 917	537	42 675
2010Q4	13 688	30 306	1 206	45 200
2011Q1	1 015	27 643	11 467	40 125
2011Q2	999	26 487	13 954	41 435
2011Q3	4 196	37 853	19 824	61 935
2011Q4	618	18 438	15 464	34 521
2012Q1	309	13 282	13 881	27 472
2012Q2	30	13 881	13 282	32 509
2012Q3		20 127	12 352	43 764
2012Q4		29 742	14 022	18 826
2013Q1		7 881	10 946	21 947
2013Q2		11 891	10 056	40 250
2013Q3	200	20 190	20 060	68 217
2013Q4		40 192	27 824	40 331
2014Q1		20 978	19 353	40 170
2014Q2		16 408	23 762	44 121
2014Q3		20 946	23 176	60 950
2014Q4		30 116	30 833	37 642
2015Q1		13 768	23 874	37 600
2015Q2		14 332	23 268	33 393
2015Q3		10 521	22 872	48 261
2015Q4		23 124	25 137	33 390
Totalsum	23 877	510 537	377 150	917 849

Annet helsepersonell er inkl jordmor i perioden Q1 2010 – deler av Q1 2013 (til 31.01.2013).

Figur 3. Forbruk timer innleide vikarer, Helse Nord

Figur 4. Innleide vikarer, Helse Nord (timer omgjort til årsverk)

Tabell 4. Forbruk kostnader samlet for alle HF i Helse Nord RHF

Kvartal	Annet helsepersonell	Sykepleiertjenester	Legespesialistttjenester	Totalsum
2010Q1	188 281	9 251 692	9 868 359	19 308 332
2010Q2		10 153 502	10 373 913	20 527 415
2010Q3	221 945	17 140 840	16 607 911	33 970 696
2010Q4	401 805	10 261 389	11 160 635	21 823 829
2011Q1	401 815	9 924 328	9 149 518	19 475 661
2011Q2	431 575	10 357 378	11 193 060	21 982 013
2011Q3	2 292 739	14 207 076	15 866 403	32 366 217
2011Q4	201 122	6 782 031	12 809 090	19 792 243
2012Q1	88 829	5 642 006	11 259 991	16 990 826
2012Q2	8 794	9 239 905	10 276 786	19 525 485
2012Q3		14 122 997	11 576 483	25 699 480
2012Q4		3 896 522	9 146 788	13 043 309
2013Q1		6 153 182	8 814 278	14 967 460
2013Q2		10 544 689	13 453 595	23 998 284
2013Q3	83 799	20 498 623	18 485 242	39 067 663
2013Q4		11 041 629	13 728 360	24 769 990
2014Q1		8 528 472	17 189 724	25 718 196
2014Q2		10 848 859	16 956 861	27 805 720
2014Q3		15 465 568	22 635 171	38 100 739
2014Q4		7 491 540	18 001 112	25 492 653
2015Q1		7 608 307	17 467 461	25 075 768
2015Q2		5 773 101	17 083 260	22 856 361
2015Q3		12 709 227	18 823 694	31 532 921
2015Q4		5 430 142	20 860 539	26 290 681
Totalsum	3 508 673	243 073 005	342 788 234	494 551 670

Annet helsepersonell er inkl jordmor i perioden Q1 2010 – deler av Q1 2013 (til 31.01.2013). Tabellen inneholder ikke reise- og oppholdskostnader.

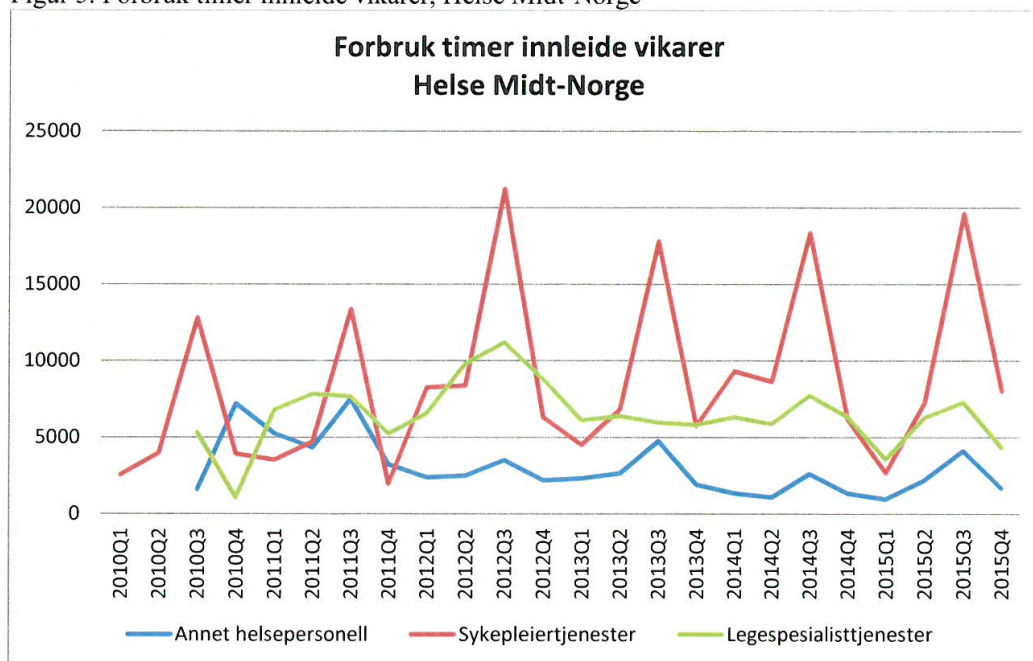
Helse Midt-Norge RHF

Tabell 5. Forbruk antall timer alle HF i Helse Midt-Norge RHF

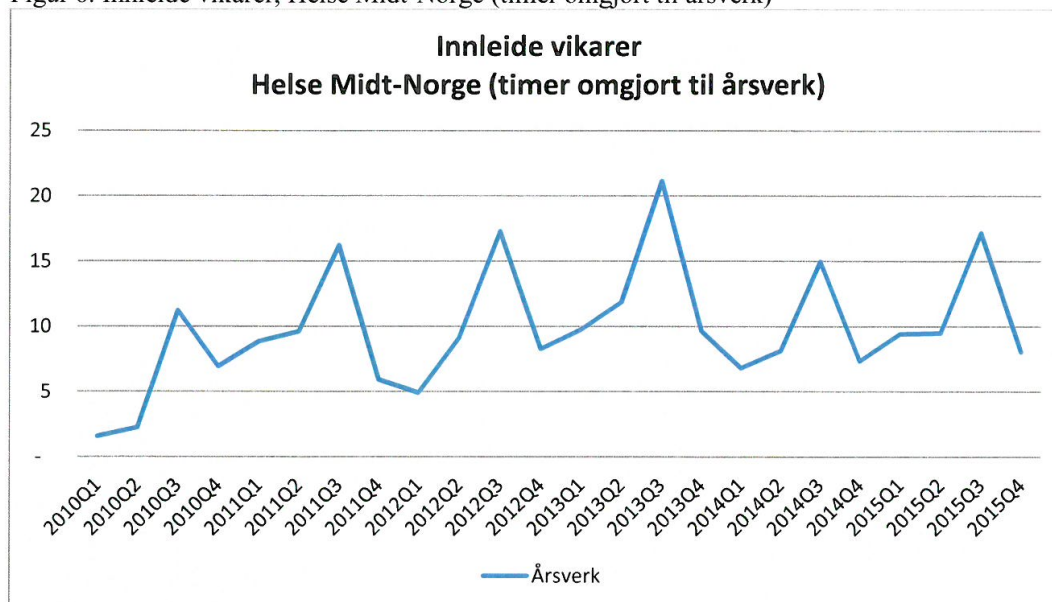
Kvartal	Annet helsepersonell	Sykepleiertjenester	Legespesialisttjenester	Totalsum
2010Q1		2 538	199	2 736
2010Q2		3 954		3 954
2010Q3	1 582	12 812	5 324	19 718
2010Q4	7 208	3 931	1 048	12 187
2011Q1	5 254	3 514	6 795	15 564
2011Q2	4 344	4 709	7 836	16 889
2011Q3	7 498	13 367	7 680	28 545
2011Q4	3 227	1 958	5 231	10 416
2012Q1	2 377	8 252	6 576	8 636
2012Q2	2 478	8 381	9 824	16 002
2012Q3	3 496	21 240	11 209	30 398
2012Q4	2 187	6 303	8 777	14 536
2013Q1	2 309	4 494	6 114	17 137
2013Q2	2 640	6 814	6 378	20 845
2013Q3	4 750	17 793	5 950	37 199
2013Q4	1 902	5 755	5 822	16 982
2014Q1	1 352	9 301	6 314	11 961
2014Q2	1 084	8 637	5 873	14 276
2014Q3	2 600	18 362	7 734	26 342
2014Q4	1 338	6 155	6 317	12 915
2015Q1	967	2 681	3 578	16 582
2015Q2	2 185	7 248	6 277	16 694
2015Q3	4 122	19 611	7 291	30 218
2015Q4	1 678	8 029	4 321	14 150
Totalsum	66 578	205 839	142 468	414 882

Annet helsepersonell er inkl jordmor i perioden Q1 2010 – deler av Q1 2013 (til 31.01.2013).

Figur 5. Forbruk timer innleide vikarer, Helse Midt-Norge

Figur 6. Innleide vikarer, Helse Midt-Norge (timer omgjort til årsverk)

Tabell 6. Forbruk kostnader samlet for alle HF i Helse Midt-Norge RHF

Kvartal	Annet helsepersonell	Sykepleiertjenester	Legespesialisttjenester	Totalsum
2010Q1	1 720 663	2 331 851	340 534	4 393 047
2010Q2	2 213 106	3 231 433	1 289 827	6 734 366
2010Q3	2 969 284	6 452 342	5 168 532	14 590 158
2010Q4	586 374	1 769 994	7 235 026	9 591 394
2011Q1	1 337 686	1 368 043	5 672 587	8 378 316
2011Q2	1 179 415	1 955 270	6 668 383	9 803 068
2011Q3	2 535 487	6 365 241	6 346 633	15 247 361
2011Q4	887 889	820 250	4 934 508	6 642 646
2012Q1	613 009	1 374 385	3 152 710	5 140 104
2012Q2	646 639	4 195 919	5 187 758	10 030 316
2012Q3	943 839	11 154 758	6 397 961	18 496 558
2012Q4	590 924	4 540 360	3 888 607	9 019 892
2013Q1	641 905	4 718 823	6 032 848	11 393 577
2013Q2	792 661	4 848 095	9 147 484	14 788 241
2013Q3	1 465 002	11 643 096	9 715 998	22 824 096
2013Q4	560 941	3 259 803	8 440 724	12 261 467
2014Q1	393 910	2 330 980	5 493 276	8 218 165
2014Q2	333 658	3 792 813	5 513 929	9 640 399
2014Q3	755 942	9 991 103	5 543 496	16 290 541
2014Q4	346 162	3 387 876	5 471 531	9 205 569
2015Q1	133 888	5 501 964	6 188 692	11 824 544
2015Q2	643 454	4 909 912	5 716 363	11 269 730
2015Q3	1 213 788	11 828 505	6 982 880	20 025 173
2015Q4	496 577	5 157 846	5 898 219	11 552 643
Totalsum	16 512 776	116 930 662	136 428 506	242 052 406

Annet helsepersonell er inkl jordmor i perioden Q1 2010 – deler av Q1 2013 (til 31.01.2013).
Tabellen inneholder ikke reise- og oppholdskostnader.

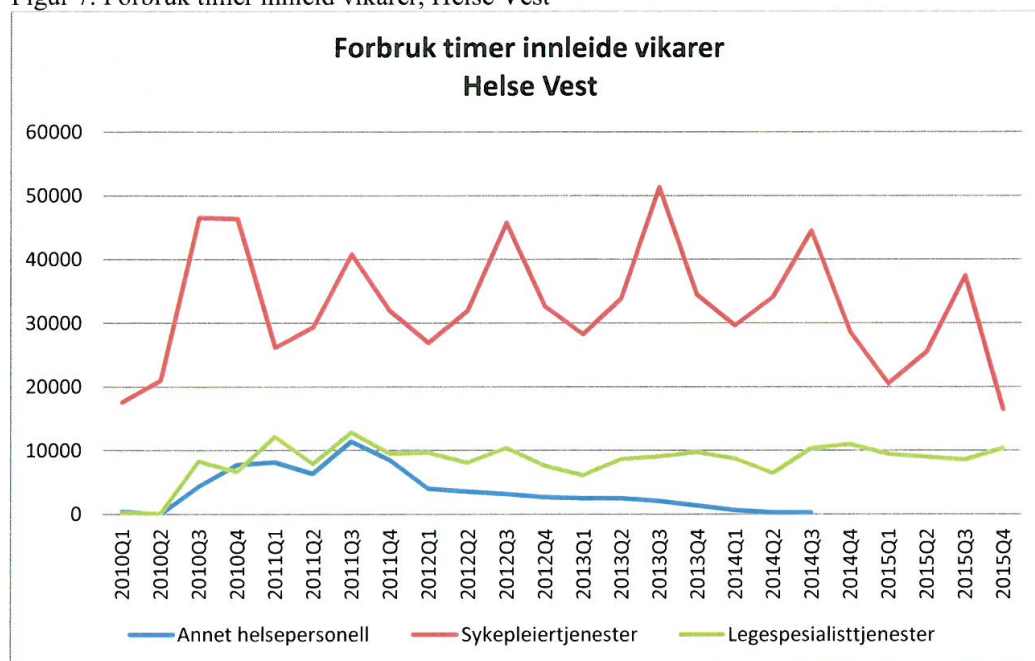
Helse Vest RHF

Tabell 7. Forbruk antall timer alle HF i Helse Vest RHF

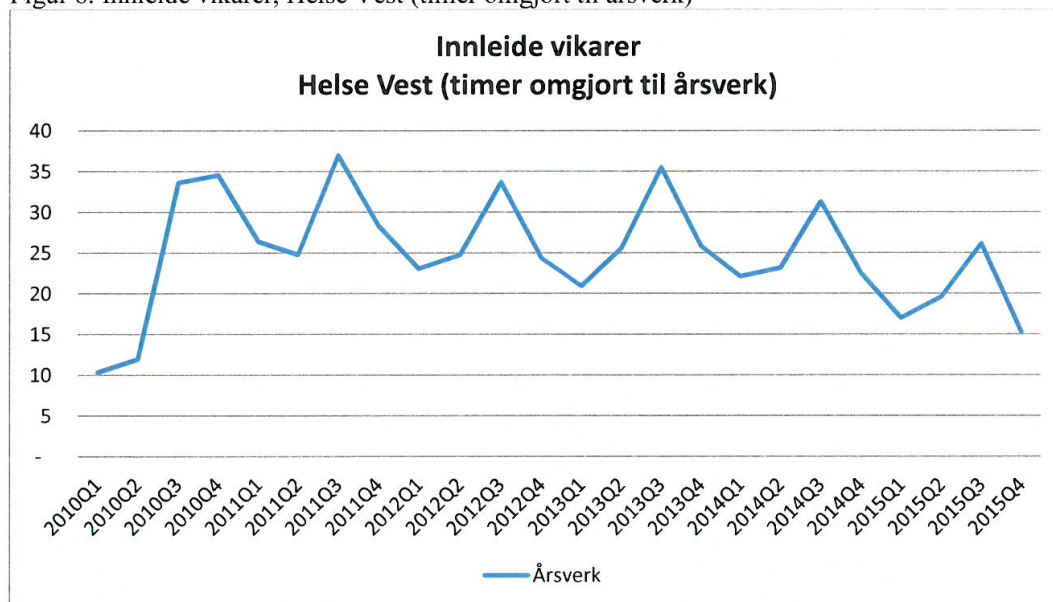
Kvartal	Annet helsepersonell	Sykepleiertjenester	Legespesialisttjenester	Totalsum
2010Q1	402	17 538	233	18 173
2010Q2	0	20 952	54	21 006
2010Q3	4 320	46 527	8 275	59 122
2010Q4	7 720	46 375	6 647	60 742
2011Q1	8 151	26 137	12 145	46 432
2011Q2	6 345	29 307	7 915	43 567
2011Q3	11 394	40 808	12 819	65 020
2011Q4	8 496	31 902	9 499	49 897
2012Q1	3 999	26 883	9 614	40 496
2012Q2	3 528	31 876	8 065	43 469
2012Q3	3 132	45 735	10 379	59 246
2012Q4	2 640	32 608	7 576	42 824
2013Q1	2 483	28 248	6 075	36 806
2013Q2	2 485	33 853	8 632	44 970
2013Q3	2 034	51 337	9 044	62 415
2013Q4	1 347	34 416	9 696	45 459
2014Q1	615	29 599	8 683	38 896
2014Q2	251	34 095	6 407	40 753
2014Q3	259	44 492	10 315	55 066
2014Q4		28 628	10 954	39 582
2015Q1		20 493	9 406	29 899
2015Q2		25 458	8 931	34 390
2015Q3		37 431	8 537	45 967
2015Q4		16 391	10 357	26 747
Totalsum	69 601	781 089	200 258	1 050 944

Annet helsepersonell er inkl jordmor i perioden Q1 2010 – deler av Q1 2013 (til 31.01.2013).

Figur 7. Forbruk timer innleid vikarer, Helse Vest

Figur 8. Innleide vikarer, Helse Vest (timer omgjort til årsverk)

Tabell 8. Forbruk kostnader samlet for alle HF i Helse Vest RHF

Kvartal	Annet helsepersonell	Sykepleiertjenester	Legespesialisttjenester	Totalsum
2010Q1	2 053 393	15 432 459	4 358 163	21 844 016
2010Q2	2 812 565	17 785 939	5 999 993	26 598 497
2010Q3	5 220 377	25 910 936	10 549 435	41 680 747
2010Q4	2 851 497	14 550 526	10 792 563	28 194 586
2011Q1	2 496 432	9 235 227	10 493 909	22 225 568
2011Q2	2 161 275	11 345 360	7 009 163	20 515 798
2011Q3	4 709 293	17 833 869	10 798 222	33 341 384
2011Q4	3 067 394	11 985 531	8 622 074	23 674 999
2012Q1	1 037 170	11 683 833	8 439 804	21 160 806
2012Q2	928 760	15 841 911	7 504 728	24 275 399
2012Q3	825 032	23 493 511	9 418 675	33 737 218
2012Q4	696 815	15 951 717	7 061 737	23 710 269
2013Q1	686 111	14 888 896	5 642 343	21 217 349
2013Q2	705 692	18 507 442	7 243 642	26 456 775
2013Q3	593 596	27 018 868	7 548 886	35 161 351
2013Q4	351 359	18 235 845	8 663 988	27 251 193
2014Q1	175 934	15 746 609	7 291 918	23 214 461
2014Q2	71 701	18 434 545	5 430 113	23 936 359
2014Q3	81 977	24 298 157	8 553 475	32 933 609
2014Q4		16 218 567	10 212 533	26 431 099
2015Q1		11 522 115	8 895 939	20 418 055
2015Q2		13 983 212	8 310 784	22 293 996
2015Q3		21 734 563	7 513 288	29 247 851
2015Q4		12 004 634	9 374 363	21 378 998
Totalsum	31 526 373	403 644 272	195 729 738	630 900 383

Annet helsepersonell er inkl jordmor i perioden Q1 2010 – deler av Q1 2013 (til 31.01.2013). Tabellen inneholder ikke reise- og oppholdskostnader.

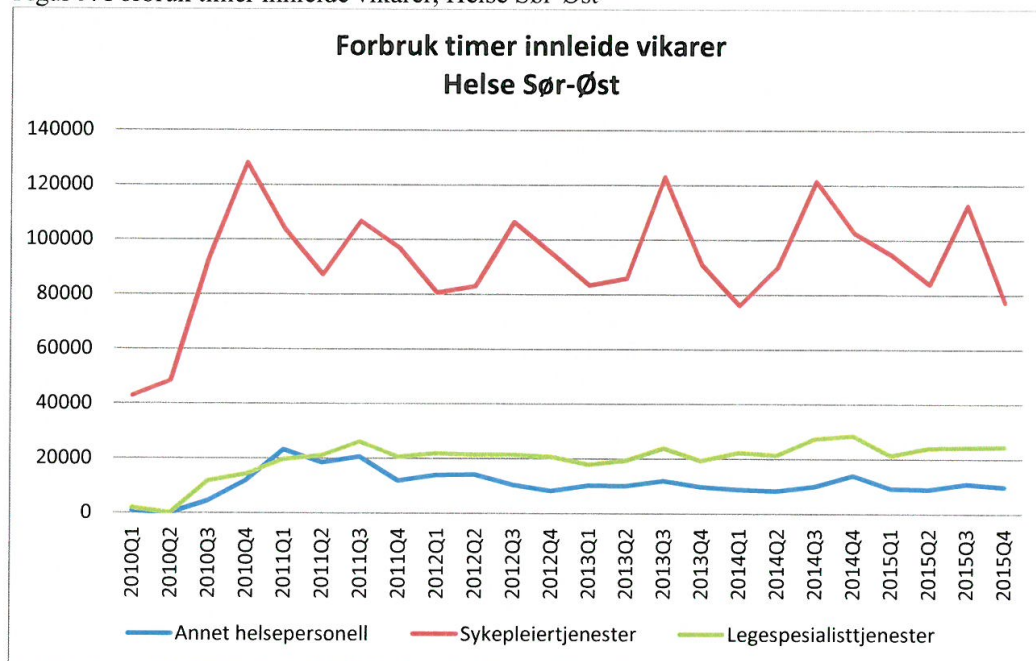
Helse Sør-Øst RHF

Tabell 9. Forbruk antall timer alle HF i Helse Sør-Øst RHF

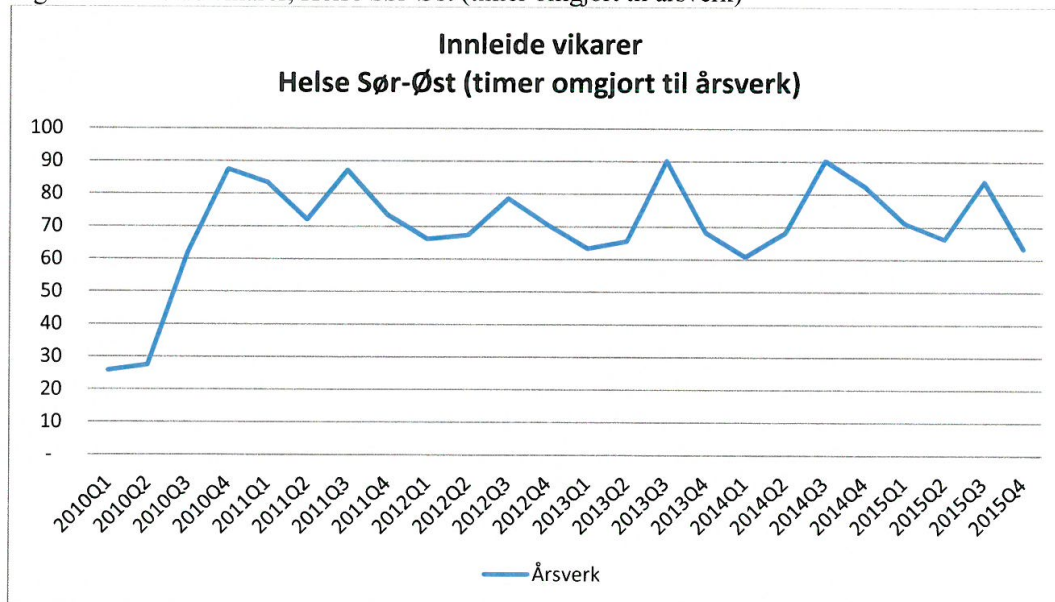
Kvartal	Annet helsepersonell	Sykepleiertjenester	Legespesialisttjenester	Totalsum
2010Q1	712	42 785	1 816	45 313
2010Q2	0	48 243	0	48 243
2010Q3	4 345	93 103	11 628	109 077
2010Q4	11 736	128 073	14 164	153 974
2011Q1	23 132	103 859	19 639	146 630
2011Q2	18 431	87 153	21 132	126 716
2011Q3	20 631	106 702	26 116	153 449
2011Q4	11 807	97 049	20 552	129 408
2012Q1	13 895	80 615	21 882	116 392
2012Q2	14 138	82 930	21 363	118 430
2012Q3	10 372	106 393	21 418	138 184
2012Q4	8 173	95 077	20 690	123 940
2013Q1	10 187	83 392	17 834	111 413
2013Q2	10 054	85 876	19 330	115 259
2013Q3	11 907	123 037	23 785	158 728
2013Q4	9 764	90 973	19 336	120 073
2014Q1	8 805	76 065	22 221	107 091
2014Q2	8 357	90 072	21 425	119 853
2014Q3	9 965	121 500	27 361	158 826
2014Q4	13 880	102 610	28 412	144 902
2015Q1	9 151	94 687	21 283	125 121
2015Q2	8 867	83 793	23 991	116 650
2015Q3	10 852	112 600	24 250	147 702
2015Q4	9 769	77 239	24 430	111 437
Totalsum	258 930	2 213 826	474 058	2 946 811

Annet helsepersonell er inkl jordmor i perioden Q1 2010 – deler av Q1 2013 (til 31.01.2013).

Figur 9. Forbruk timer innleide vikarer, Helse Sør-Øst

Figur 10. Innleide vikarer, Helse Sør-Øst (timer omgjort til årsverk)

Tabell 10. Forbruk kostnader samlet for alle HF i Helse Sør-Øst RHF

Kvartal	Annet helsepersonell	Sykepleiertjenester	Legespesialisttjenester	Totalsum
2010Q1	5 066 807	35 886 454	10 396 269	51 349 530
2010Q2	5 958 239	40 334 102	12 572 158	58 864 499
2010Q3	6 937 834	47 197 330	12 413 308	66 548 471
2010Q4	7 261 850	49 782 581	15 830 509	72 874 940
2011Q1	6 326 064	40 093 288	17 956 219	64 375 570
2011Q2	5 723 820	35 081 710	18 355 836	59 161 366
2011Q3	8 457 566	44 230 562	22 366 499	75 054 627
2011Q4	3 216 093	37 603 522	18 459 613	59 279 228
2012Q1	3 658 449	35 399 698	21 005 204	60 063 351
2012Q2	3 695 923	41 558 168	20 645 590	65 899 681
2012Q3	2 754 842	54 602 476	20 518 334	77 875 652
2012Q4	2 196 176	47 470 522	20 397 126	70 063 825
2013Q1	2 949 559	44 183 605	17 804 161	64 937 325
2013Q2	3 233 507	47 554 071	21 611 762	72 399 340
2013Q3	3 843 816	65 921 640	25 579 724	95 345 180
2013Q4	3 188 577	48 454 362	21 840 193	73 483 132
2014Q1	2 873 601	40 628 023	24 367 617	67 869 242
2014Q2	2 726 960	49 059 129	23 900 899	75 686 988
2014Q3	3 213 713	66 068 502	29 649 524	98 931 739
2014Q4	4 707 965	56 619 987	31 895 408	93 223 360
2015Q1	3 133 197	52 384 540	24 587 969	80 105 706
2015Q2	2 978 635	44 456 544	27 281 538	74 716 718
2015Q3	3 654 388	66 290 470	27 104 149	97 049 008
2015Q4	3 297 523	55 197 685	27 926 092	86 421 300
Totalsum	101 055 104	1 146 058 971	514 465 701	1 761 579 778

Annet helsepersonell er inkl jordmor i perioden Q1 2010 – deler av Q1 2013 (til 31.01.2013). Tabellen inneholder ikke reise- og oppholdskostnader.

SPØRSMÅL NR. 663**Innlevert 23. februar 2016 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 9. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Er justisministeren enig med stortingsrepresentanten Jan Arild Ellingsen i at norsk politi ikke har nok ressurser til å trygge gatene, og mener justisministeren at den gruppen Soldiers of Odin, som har tilknytning til høyreekstreme miljøer, er et ønsket supplement til norsk politi for å skape økt trygghet for norske borgere?»

BEGRUNNELSE:

Soldiers of Odin marsjerer nå i gatene i flere norske byer, angivelig for å skape økt trygghet. Denne selvjustisgruppen er en norsk avart av den finske gruppa som ble grunnlagt av den selvutnevnte nasjonalsosialisten Mika Ranta og en gruppe unge menn.

Mange finner er skeptiske og frykter den uniformerte, patruljerende gruppa. Ifølge den finske sikkerhetstjenesten har noen av medlemmene tilknytning til grupper på ytre høyre fløy, også nynazistiske.

Finlands innenriksminister har uttalt at «Å patruljere i gatene er ekstremisme. Dette øker ikke sikkerheten og frivillige har ingen rett til å bruke makt».

I Norge frontes gruppa av personer med tilknytning til Norwegian Defence League og Pegida-bevegelsen.

Politidirektoratet har uttalt at «Politiet er generelt skeptiske til grupperinger som Odins soldater. Bruk av navn og symboler, samt det faktum at flere av gruppens medlemmer har tilknytning til kriminelle miljøer, understreker denne skepsisen. Det er ikke akseptabelt at grupperinger opptre som, eller gir inntrykk av å være en form for "borgervern", og patruljerer i gatene i den hensikt å opprettholde ro og orden, og eventuelt griper inn i situasjoner og ordensforstyrrelser.»

Stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen fra regjeringspartiet FrP gir i dag Soldiers of Odin honnør og ser på dem som et velkomment og nødvendig supplement til norsk politi fordi de selv ikke har nok ressurser til å ivareta sikkerheten til norske borgere.

Høyres stortingsrepresentant Anders Werp har tatt avstand fra Ellingsens uttalelser og mener dette ikke er regjeringens politikk.

Undertegnede er svært skeptisk til denne typen selvjustisgrupper, og stiller store spørsmål ved om dette bidrar til økt sikkerhet for norske borgere. Jeg ber på denne bakgrunn justisministeren klargjøre regjeringens syn.

Svar:

Jeg er ikke enig i at politiet ikke har nok ressurser til å trygge gatene. Siden regjeringen tiltrådte høsten 2013 har politiets budsjett økt med mer enn 3 mrd. kroner. Disse midlene har blant annet styrket politiet med 1 054 nye stillingshemler, hvis en tar med budsjettet for 2016. For å kunne møte samfunns- og kriminalitetsutviklingen fremover, har regjeringen en ambisjon om å styrke politiets arbeid ytterligere, til to politårsverk pr. 1 000 innbyggere i løpet av 2020.

Når det er sagt vil jeg legge til, som også Ellingsen påpekte, at vi aldri vil komme i en situasjon hvor vi kan bevilge oss bort fra kriminalitet gjennom å gi penger til politiet. Ingen regjering vil kunne klare det. Det betyr ikke det samme som at politiet ikke har ressurser til å håndtere den jobben de er satt til å gjøre. Det er åpenbart at den styrkingen denne regjeringen har gjort av norsk politi, har gjort politiet i enda bedre stand til å håndtere også tryggheten i våre gater. Vi lever i et trygt land og har et politi som er svært effektivt.

Regjeringen har dessuten gjennomført en rekke tiltak for å bedre responstiden til politiet. For første gang i historien har vi f.eks. fastsatt responskrav til politiet. Det er klart at dette også har en positiv effekt på tryggheten til borgerne.

Jeg vil understreke at grupper som vil utføre såkalt generelt borgervern verken er ønskelig eller akseptabelt - uavhengig av motivasjonen for aktiviteten. Politilovens § 26 (1) regulerer forbudet mot privat rettsåndhevelse:

«Det er forbudt for andre enn politiet å organisere eller delta i privat virksomhet som har som formål å opprettholde offentlig ro og orden eller drive andre former for alminnelig rettshåndhevelse på offentlig sted.»

Jeg viser for øvrig til mine svar i Stortingets spontanspørretime 2. mars 2016.

SPØRSMÅL NR. 664**Innlevert 23. februar 2016 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 4. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hva vil justisministeren gjøre for å hindre at rasis-tisk motiverte gategjenger patruljerer i norske lokal-samfunn, og hvordan mener statsråden at politi og justismyndigheter skal forholde seg til aktiviteten som Odins soldater representerer?»

BEGRUNNELSE:

Odins soldater ble opprettet i Finland av en selverklært nynazist, med den begrunnelse at det var kommet alt-for mange asylsøkere til Finland og at dette truet trygg-heten i samfunnet.

I Norge er talsperson og leder for Odins soldater, Ronny Alte. Han er tidligere leder for Norwegian De-fence League og sentral i Pegida, begge sterkt islamfi-enttlige og innvandrerfiendtlige organisasjoner med til dels ekstreme og ytterliggående meninger.

Odins soldater går ofte delvis maskert. De bruker symboler med høyre-radikale konnotasjoner. Materiale fra deres egne facebookgrupper avslører tydelig rasis-tisk språkbruk og holdninger.

I Politisk kvarter på NRK P2 23. februar uttalte justispolitisk talsperson i Fremskrittspartiet Jan Arild Ellingsen at han ga honnør til gruppen Odins solda-ter så lenge de opptrer innenfor straffelovens rammer. Ellingsen uttalte i samme program at politiet ikke har

kontroll over gatebildet i norske byer, noe som under-graver politiets autoritet.

Samtidig ser vi at politiet opptrer svært ulikt fra politidistrikt til politidistrikt i spørsmål knyttet til eta-blering av Odins soldater.

Det er derfor nødvendig med en avklaring i forhold til hvordan politimyndigheter og samfunn skal møte etablering av gategjenger med rasistisk opphav. Sli-ke grupper utfordrer statens voldsmonopol og skaper utrygghet i gatene, særlig blant mennesker med inn-vandrerbakgrunn.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at grupper som vil utføre såkalt generelt borgervern verken er ønskelig eller akseptabelt – uavhengig av motivasjon for akti-viteten.

Politilovens § 26 (1) regulerer forbudet mot privat rettshåndhevelse:

«Det er forbudt for andre enn politiet å organisere eller delta i privat virksomhet som har som formål å opprettholde offentlig ro og orden eller drive andre former for alminnelig rettshåndhevelse på offentlig sted.»

Hvorvidt aktiviteten til personer i bestemte grup-peringer faller inn under denne bestemmelsen, vil være opp til politi og påtalemyndigheten å vurdere og even-tuelt rettsforfølge.

SPØRSMÅL NR. 665**Innlevert 24. februar 2016 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud****Besvart 26. februar 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Lønnstilskudd som virkemiddel.

Hva mener statsråden om vedlagt eksempel?»

BEGRUNNELSE:

Bedrift blir startet for 6 år siden. Man fikk tildelt lønns-tilskudd for opplæring til en person i 6 mnd. og etter det har vedkommende vært i jobb fram til november i 2015. Fikk da oppsigelse pga. manglende oppdrag.

Nå har vedkommende mulighet til å få jobben til-bake fordi det har kommet nye oppdrag til denne be-driften i en mye større størrelsesorden enn tidligere. Men det er behov for noe etterutdanning, og det tar noe tid å opparbeide omsetning og lønnsomhet i forhold til disse nye oppdragene. Det ble derfor søkt om lønnstil-skudd for 6 mnd. igjen. Sum kr. 60 000,-.

NAV avslår dette og mener det er bedre at vedkom-mende blir arbeidsledig fordi han ikke tilhører en så-kalt «spesiell gruppe». Arbeidsgiver blir fortalt at hvis

han tar inn noen fra denne «spesielle gruppen» så vil han få lønnstilskudd. Det betyr at han i så fall må ta inn et menneske som ikke er kvalifisert for denne jobben.

Resultatet er nå at det har blitt en mer i arbeidsledighetsstatistikken, at Staten må betale ut arbeidsledighetstrygd, vedkommende som snart er 60 år skal sendes på kurs av NAV som sikkert koster staten penger (et kurs han også gikk for 6 år siden), det blir ingen andre ansatte i bedriften det er snakk om, og det er nå usikkert om bedriften i det hele tatt kan ta på seg de nye oppdragene.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å føre en aktiv arbeidsmarkedspolitikk og legge til rette for at personer som faller ut av arbeid eller står utenfor arbeidslivet får bistand knyttet til overgang til arbeid. Arbeidsmarkedstiltak skal bidra til å styrke tiltaksdeltakernes muligheter til å få eller beholde arbeid. I 2016 er det lagt opp til å øke antall tiltaksplasser for ledige med 4000 plasser. Svaret for å iverksette arbeidsrettede tiltak er delegert til Arbeids- og velferdsetaten.

Deltakelse i tiltak skal, basert på en individuell behovs- eller arbeidsevnevurdering, vurderes som nødvendig og hensiktsmessig for at deltakeren skal skaffe seg eller beholde inntektsgivende arbeid. I begrunnelsen til spørsmålet beskriver stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud situasjonen til en enkeltperson som et eksempel. Med bakgrunn i at iverksetting av tiltak, herunder lønnstilskudd, er delegert til Arbeids- og velferdsetaten, vil jeg besvare spørsmålet om lønnstilskudd som virkemiddel på et mer generelt grunnlag.

Lønnstilskuddsordningene er regulert i Forskrift om arbeidsmarkedstiltak (tiltaksforskriften). Midlerti-

dig lønnstilskudd skal bidra til at tiltaksdeltakere kan bli fast ansatt i ordinære virksomheter. Tiltaksdeltakeren ansettes i virksomheten, og skal utføre ordinære arbeidsoppgaver. Lønnstilskuddet skal kompensere for arbeidstakerens lavere produktivitet i en tidsavgrenset periode. Varig lønnstilskudd gis til arbeidsgivere som ansetter personer med varig og vesentlig nedsatt arbeidsevne på ordinære lønns- og arbeidsvilkår, med sikte på et varig arbeidsforhold.

I Prop. 39 L (2014-2015) Endringer i arbeidsmiljøloven og sosialtjenesteloven, varslet regjeringen tiltak som kan inkludere flere i ordinært arbeidsliv. Her legger regjeringen til rette for økt bruk av det ordinære arbeidslivet i arbeidsmarkedspolitikken. Regjeringen ønsker mer bruk av virkemidler rettet mot etterspørselssiden i arbeidsmarkedet, for å motivere arbeidsgivere til i større grad å ansette utsatte grupper.

Regjeringens innsats rettet mot etterspørselssiden i arbeidsmarkedet har blitt styrket ved å lette adgangen til midlertidig ansettelse og øke bruken av lønnstilskudd, både gjennom endringer i de midlertidige lønnstilskuddsordningene og gjennom en ny varig lønnstilskuddsordning for brukere med varig og vesentlig nedsatt arbeidsevne. Jeg har bedt Arbeids- og velferdsetaten om å trappe opp bruken av lønnstilskudd, og dette er formidlet gjennom tildelingsbrevet til etaten for 2016. Oppfølgingen av tiltaksdeltaker og arbeidsgiver er også styrket gjennom opprettelsen av en mer forpliktende tilretteleggings- og oppfølgingsavtale som inngås mellom arbeids- og velferdsforvaltningen, arbeidsgiver og arbeidssøker.

Jeg følger utviklingen nøye, og vurderer fortløpende etatens innsats overfor arbeidssøkere som har behov for arbeidsrettet bistand.

SPØRSMÅL NR. 666

Innlevert 24. februar 2016 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 3. mars 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Statsråden sier i NRK i dag, 24.2., at, sitat: "vi skal ikke trekke noe inndelingstilskudd tilbake." I Kommuneproposisjonen 2015 heter det om inndelingstilskuddet, sitat: "Etter reformperioden vil ordningen bli strammet inn." Signalet om at inndelingstilskuddet ikke vil bli videreført i nåværende form, er for mange kommuner en viktig faktor i vurderingen av kommunereformen.

Kan statsråden bekrefte at det ikke er aktuelt å svekke inndelingstilskuddet for kommuner som vedtar kommunesammenslåing etter 2017?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden avviste i NRK, politisk kvarter, 24. februar at det er aktuelt å trekke inndelingstilskuddet tilbake. Tidligere er det gitt en forståelse av at gjeldende inndelingstilskudd, som er videreført fra den rød-grønne

regjeringen, ikke vil bli videreført for kommuner som vedtar sammenslåing etter regjeringens frist for lokale vedtak i kommunereformen, 1. juli 2016.

I Kommuneproposisjonen 2015 heter det om Inn- delingsskuddet:

"Med dagens inndelingstilskudd får den nye sammen- slåtte kommunen beholde tilskudd som om den fortsatt var to (eller flere) kommuner i 15 år etter sammenslåingen, før inndelingstilskuddet trappes ned over 5 år. Dette er en gun- stig og langsiktig ordning for kommunene, som får god tid til å tilpasse seg nye rammebetingelser. Departementet vil vide- reføre dagens ordning for kommuner som slår seg sammen i reformperioden. Etter reformperioden vil ordningen bli strammet inn. Omfang og innretning på ordningen, herunder perioden for inndelingstilskuddet, vil bli vurdert."

For kommuner som nå kjenner seg presset til å gjennomføre raske og ufullstendige utredninger om kommunesammenslåing på grunn av faren for å tape vesentlige beløp gjennom inndelingstilskuddet, er det viktig å få klarhet i hva statsrådets nye signal om at inndelingsskuddet ikke skal trekkes tilbake, innebærer.

Svar:

Jeg kan bekrefte at det ikke er aktuelt å trekke tilbake inndelingstilskuddet etter 2017. Inndelingstilskuddet vil, i likhet med de andre økonomiske virkemidlene i reformen, gjøres gjeldende for alle kommuner som slår seg sammen i reformperioden, det vil si sammenslå- inger der det fattes nasjonale vedtak innen 1.1.2018. Dette er slik vi rammet inn reformen i Kommune- proposisjonen 2015. For å gi kommuner som slår seg

sammen like økonomiske betingelser og større forut- sigbarhet for kommende inntekter, endret regjeringen noe på innretningen av inndelingstilskuddet i Kom- muneproposisjonen 2016. Som kjent kompenserer inndelingstilskuddet sammenslåtte kommuner for re- duksjon av basistilskudd og netto nedgang i samlede regionalpolitiske tilskudd. Grunnlaget for beregningen av inndelingstilskuddet har vært inntektssystemet som gjelder på det tidspunktet kommunene faktisk slår seg sammen. Siden inntektssystemet foreslås endret med virkning fra 2017 og det i kommunereformen er lagt opp til at sammenslåinger trer i kraft i årene 2018 til 2020, har regjeringen bestemt at inndelingstilskuddet skal beregnes på grunnlag av inntektssystemet i 2016. Endringer i inntektssystemet i perioden 2017-2019 vil dermed ikke påvirke størrelsen på inndelingstilskuddet for kommuner som slår seg sammen i reformperioden. På denne måten er kommunene kjent med størrelsen på inndelingstilskuddet når de gjør sine vedtak innen 1. juli 2016. Inndelingstilskuddet for sammenslåtte kom- muner begynner å løpe når den nye kommunen iverk- settes (senest fra 1. januar 2020).

Inndelingstilskuddet er hjemlet i inndelingslova § 15, der det heter at "I ein overgangsperiode gir staten også kompensasjon for bortfall av rammetilskot". Per i dag gis tilskuddet for en periode på 15 år, før tilskud- det deretter trappes ned over fem år. Utformingen av inndelingstilskuddet, både når det gjelder beregnings- grunnlag og varighet, er i dag svært gunstig. Hvordan inndelingstilskuddet skal utformes etter reformperio- den, må vurderes i lys av flere faktorer, herunder blant annet den økonomiske situasjonen for landet.

SPØRSMÅL NR. 667

Innlevert 25. februar 2016 av stortingsrepresentant Jan Böhler

Besvart 2. mars 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I samråd med departementet har Universitetet i Oslo (UIO) siden år 2000 arbeidet med planer om nybygg for Kulturhistorisk Museum. Her skulle mer av musé- ets samlinger utover Vikingskipene, bl. a mye Middel- alder kultur, kunne vises. I forrige periode konkluderte departementet med at man ville gå videre med planer om et nytt anlegg på Tullinløkka. 22/2 foreslo imid- lertid UIO at Middelalderssamlingene skal plasseres i Nasjonalgalleriet.

Betyr dette at planene om nybygg for Kulturhisto- risk museum er lagt bort eller hva er status?»

Svar:

På bakgrunn av en konseptvalgutredning (KVU) fra 2009 og en internasjonal rapport fra april 2012 om ri- siko ved flytting av vikingskipene, tok den daværende regjeringen i juni 2013 et konseptvalg for Kulturhisto- risk museum (KHM) ved Universitetet i Oslo (UiO). Konseptvalget innebærer en tredeling: vikingskipene inkludert et vikingtidsmuseum på Bygdøy, resten av Kulturhistorisk museum opprettholdes på Tullinløkka og magasiner og gjenstandsbehandling forblir og ut- vikles på Økern. Dette er også reflektert i UiOs mas-

terplan "Rom for et fremragende grønt universitet" av 26.6.2015.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har bestilt en konseptvalgutredning fra Statsbygg om etterbruk og utvikling av statens eiendommer på og ved Tullinløkka. Dette er blant annet et resultat av flyttingen av Nasjonalmuseet til Vestbanen og dermed fristilling av Nationalgalleribygningen.

I denne KVUen legges også universitetets arealbehov for Kulturhistorisk museum til grunn som definert i KVUen fra 2009. Kunnskapsdepartementet ser at det i fremtiden kan være behov for videre utvikling

av KHM, men ut over dette er det ikke tatt standpunkt til hvordan arealbehovet for UiO/KHM skal løses i Tullinløkkaområdet. Jeg regner med at KVUen om etterbruk og utvikling av statens eiendommer på og ved Tullinløkka vil belyse alternative måter å løse dette på.

I tillegg kan jeg orientere om at som oppfølging av konseptvalget for Kulturhistorisk museum har Kunnskapsdepartementet gitt Statsbygg i oppdrag å utvikle et skisseprosjekt for Vikingetidsmuseet på Bygdøy. Arkitektkonkurransen som dette utløste vil bli avsluttet i løpet av mars 2016. Dette vil legge grunnlaget for videre utvikling av dette prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 668

Innlevert 25. februar 2016 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 3. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Det stilles krav om politiattest for personer som arbeider med barn og sårbare grupper. For visse stillinger er det et absolutt krav, mens for andre kan arbeidsgiver utøve skjønn. Jeg får opplyst at behandlingstiden for slike søknader er på 7 uker. Det er frustrerende både av arbeidsgivere og fremtidige arbeidstakere.

Vil statsråden iverksette tiltak for å få ned behandlingstiden, eventuelt ta initiativet til å utvikle kriterier for å kunne prioritere noen søknader fremfor andre?»

BEGRUNNELSE:

Kravene om politiattest er bl.a. for å beskytte barn og sårbare grupper mot overgrep. Stadig flere yrkesgrupper blir møtt med dette kravet. Det er bra. Vi må gjøre det vi kan for å hindre overgrep mot barn og unge. Ulike yrkesgrupper som har dette kravet er blant annet lærere, personer som har stillinger i barneboliger, støttekontakter, ansatte i hjemmetjeneste, personlige assistenter, brukerstyrte assistenter, ansatte i bofelleskap, ansatte i ungdomsklubber og ulike andre sosiale aktiviteter for barn og utviklingshemmede. Imidlertid må arbeidsgivere utøve skjønn når det gjelder ansettelse og praksis i andre stillinger.

Jeg er kjent med at attføringsbedriftene arrangerer kurs med kyndige veiledere i hvordan man skal forebygge slike overgrep m.m. Attføringsbedriften Trollheim har vært en pioner på dette området og kurser andre attføringsbedrifter og arbeidsgivere fordi det ofte ikke er nok med en mekanisk innhenting av politiattest. Kravet om politiattest må derfor også følges opp aktivt i de enkelte virksomheter. Dette krever imid-

lertid at også justismyndighetene følger dette opp og arbeider for å få ned saksbehandlingstiden på 7 uker inkludert postgang, eventuelt setter noen kriterier for hvilke søknader som bør behandles først.

Attføringsbedriftene jobber for å få stadig flere personer med nedsatt arbeidsevne i jobb og flere av disse ser på en fremtid i helse og sosialfeltet, i barnehager m.m. eller få annen praksis, men hvor man skal prøve seg i et yrke hvor man kommer i kontakt med barn m.m. Personer på attføring må gjerne vente i måneder og år før man får tilbud om arbeidsrettede tiltak og når man endelig er i gang må man vente ytterligere fordi behandlingen av søknaden om politiattest tar uforholdsmessig lang tid. Offentlig og privat arbeidsgiver har ansvar for å foreta en konkret vurdering for hver enkelt ansettelsesforhold om den aktuelle jobben innebærer krav om politiattest.

Også bemanningbyråer og kommuner har tatt kontakt om store utfordringer knyttet til lang saksbehandlingstid.

Svar:

Jeg viser til mitt tidligere svar til stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen av 16. desember 2015 om lang saksbehandlingstid for utstedelse av politiattest (jf. spørsmål nr. 320).

Det er igangsatt en rekke tiltak for å få ned saksbehandlingstiden for utstedelse av politiattest. Dette har medført at saksbehandlingstiden er blitt vesentlig redusert. I følge tall fra Politidirektoratet er gjennomsnittlig saksbehandlingstid for utstedelse av politiattest nå under 14 dager.

SPØRSMÅL NR. 669**Innlevert 25. februar 2016 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 3. mars 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hva var det ved forsøksordningen med økt lærertetthet i ungdomsskolen som gjorde at statsråden mente det ikke var nødvendig å prioritere en evaluering, og mener han at denne beslutningen harmonerer med anbefalingene for embetsverket?»

BEGRUNNELSE:

I et svar på et skriftlig spørsmål fra undertegnede skriver kunnskapsministeren 23. februar at han «valgte å ikke prioritere en omfattende følgeevaluering» av tilskuddsordningen for økt lærertetthet i 2014. Dette valget ble tatt til tross for at forsøksordningen må kunne betegnes som omfattende: Den strekker seg over fire år, virker i alle landets fylker og koster om lag 1.5 mrd. kroner å gjennomføre.

Kravet til gjennomføring av evalueringer er fastsatt i Reglement for økonomistyring i staten (§ 16) der det heter at «alle virksomheter skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter». Det finnes ikke noen spesifikke bestemmelser om evalueringer av forsøksprosjekter, om det skal gjennomføres evalueringer bestemmes bl.a. ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger. Ifølge Finansdepartementets veileder til gjennomføring av evalueringer, kan slike vesentlige forhold for eksempel være at forsøket er kostbart, berører mange enkeltmennesker eller har karakter av forsøk og nytenkning.

Svar:

På det tidspunktet regjeringen overtok, var ordningen med økt lærertetthet på ungdomstrinnet etablert og midlene fordelt til skolene som omfattes av ordningen. På denne bakgrunn vurderte departementet behovet for, og en eventuell innretning på en følgeevaluering.

Departementet gjorde en avveining av hva en følgeevaluering kunne gi av informasjon om resultatene av tilskuddsordningen opp mot det som vil foreligge av offentlig tilgjengelig informasjon om utviklingen på skolene gjennom de etablerte statistikkssystemene.

I denne sammenheng er det særlig tre tema som er av interesse og som Utdanningsdirektoratet gjør en år-

lig oppsummering av. Det første er den årlige informasjonen om lærertetthet i grunnskolens informasjonssystem (GSI) som brukes til å undersøke om skolene oppfyller forutsetningene for tilskuddsordningen og øker lærertettheten i tråd med tildelingen.

For det andre gir GSI også informasjon om antallet elever som får spesialundervisning, og det vil være mulig å identifisere en eventuell nedgang i andelen elever som får spesialundervisning ved de skolene som omfattes av tilskuddsordningen.

I tillegg kan man følge utviklingen i elevenes resultater i form av grunnskolepoeng ved avslutningen av grunnskolen.

I vurderingen av om det skulle iverksettes en følgeevaluering, konkluderte jeg med at den årlige informasjonen gjennom ordinære statistikkssystemer var tilstrekkelig. Stortinget ble forelagt informasjonen i Prop. 1S for 2014-2015, hvor det står: Ordninga blir ikkje følgjeevaluert, men departementet følgjer med på ordninga mellom anna gjennom GSI og særskilt rapportering frå kommunane.

Nå i ettertid ser jeg at GSI og rapportering fra kommunene ikke vil gi god nok informasjon til å vurdere betydningen av tilskuddsordningen. Jeg har derfor initiert en evaluering av ordningen, med hensikt å få vurdert effekten på elevenes læringsutbytte, og om mulig effekten for skolenes læringsmiljø. Jeg vil orientere Stortinget nærmere om dette i Revidert nasjonalbudsjett 2016.

SPØRSMÅL NR. 670**Innlevert 25. februar 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 7. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at praksis endres slik at døende pasienter tilkjent menerstatning får utbetalt hele erstatningsbeløpet i en engangssum, også dersom erstatningen ble tilkjent før lovendring om dette trådte i kraft 1. januar 2016?»

BEGRUNNELSE:

Adresseavisen skrev 19. februar om en døende pasient som er tilkjent menerstatning etter feildiagnostisering av tykktarmskreft. Menerstatningen ble tilkjent rett før lovendring om at pasienter som står i fare for snarlig død skal få utbetalt erstatningen som en engangssum trådte i kraft 1.01.16. Før denne lovendringen ble erstatning også til pasienter som står i fare for snarlig død utbetalt terminvis. Stortinget endret dette fordi det kunne oppfattes som særlig støtende og fordi det er en urimelig tilleggsbelastning for døende pasienter og deres pårørende.

Vedkommende pasient mottar erstatningsbeløpet terminvis og løper dermed en stor risiko for ikke å få utbetalt hele beløpet før sin død. Dette medfører usikkerhet for han, for kone og barn.

Saken er klaget inn til Pasientskadenemnda som i svaret skal ha oppgitt at saksbehandlingen kan ta fra noen uker og opp til ett år. Dette fremstår som unødvendig og statsråden bør kunne sørge for en rask avklaring. En slik avklaring bør gjelde alle pasientene dette måtte gjelde. Det er få pasienter i denne gruppen og de er i livets slutfase i en svært sårbar situasjon.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at det i en situasjon hvor feildiagnostisering har fått fatale konsekvenser, oppleves som en tilleggsbelastning at menerstatningen utbetales som terminbeløp. Jeg er derfor tilfreds med at loven nå er endret.

Loven ble endret med virkning fra 1. januar 2016. Prognoser om forkortet levetid som følge av den ansvarsbetingende hendelsen, skal ikke lenger kunne begrunne terminvis utbetaling av menerstatning etter skadeserstatningsloven § 3-9. Slike prognoser skal heller ikke vektlegges ved utmålingen av menerstatning etter skadeserstatningsloven § 3-2.

Regjeringen foreslo i Prop. 47 L (2015-2015) Endringer i skadeserstatningsloven og voldsoffererstatningsloven (terminvis utbetaling av menerstatning) at lovendringen skulle gjelde for tilfeller der den erstatningsbetingende hendelsen finner sted etter at lovendringen trådte i kraft. Stortinget sluttet seg enstemmig til forslaget, jf. Innst.188 L (2014-2015).

Skjæringstidspunkter vil føles urettferdige for dem som ikke blir omfattet av lovendringer som er til deres fordel. Det vil imidlertid ikke være riktig av meg å oppfordre Norsk Pasientskadeerstatning eller Pasientskadenemnda til å gi lovendringen virkning fra et tidligere tidspunkt enn det Stortinget har bestemt.

Jeg kan uansett ikke instruere Norsk pasientskadeerstatning eller Pasientskadenemnda om lovtolkning, skjønnsutøvelse eller avgjørelse av enkeltsaker. Det følger av forskrift 20. desember 2002 nr. 1625 om Norsk Pasientskadeerstatning og Pasientskadenemnda § 2.

SPØRSMÅL NR. 671**Innlevert 26. februar 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 2. mars 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Er finansministeren villig til å vurdere SMB-rabatten på nytt i lys av den nå økende arbeidsledigheten i landet, og kan hun foreslå hvordan den bør utformes for våre forhold?»

BEGRUNNELSE:

Norske bedrifter melder i dag om vanskeligheter med å få finansiering hos bankene, som har strammet inn sin kredittpraksis. Bankene oppgir i Norges banks utlånundersøkelse at kapitaldekningskrav er den viktigste grunnen til denne praksisendringen. EU har for lengst

innført en såkalt SMB-rabatt for å hindre at kapitaldekningskravene gir urimelige utslag for små og mellomstore bedrifter. Regjeringen har tidligere avvist å innføre ordningen i Norge.

Bedriftene er avhengig av finansiering for å være i stand til å skape arbeidsplasser og verdier. Små og mellomstore bedrifter har færre finansieringsmuligheter enn større bedrifter og er i stor grad prisgitt bankene og deres utlånspraksis. Det kan argumenteres med at innføring av en SMB-rabatt kan avhjelpe noe av den relative ulempen små bedrifter har overfor større når det gjelder finansiering. Slik sett kan SMB-rabatten, om den utformes riktig, sikre mer rettferdig konkurranse og større økonomisk effektivitet.

Et annet moment er at det påviselig også har oppstått en uheldig konkurransevidning mellom bankene som følge av regjeringens motvilje mot SMB-rabatten. Ved at utenlandske banker som opererer i Norge, får anledning til å benytte rabatten, mens norske banker avskjæres denne muligheten, oppstår det en uheldig konkurranseulempe for norske banker. I Finanstilsynets rapport «Finansielle utviklingstrekk» fra november 2015 går det så også frem at utenlandske banker øker sine markedsandeler for næringslån betydelig på bekostning av norske banker.

Et tredje moment er at det også ut fra et bankfaglig ståsted kan være grunn til å gå inn for SMB-rabatten. Blant annet konkluderer en rapport fra Fitch ratings («Basel II: Refinements to the framework», 2003) med at veldiversifiserte SMB-porteføljer medfører et lavere kapitaldekningsbehov enn tilsvarende porteføljer med store foretak.

Når det gjelder den tekniske utformingen av en slik SMB-rabatt, har man i EU valgt å benytte en multiplikasjonsfaktor på 0,7619 for lån til små og mellomstore bedrifter (jf. ditt svar på spm. 931). I Norge har man nå noe høyere totale kapitaldekningskrav enn i EU, og man har dessuten særlige kapitaldekningskrav som bare omfatter noen banker (såkalt buffer for systemviktige institusjoner). Det er neppe noen grunn til at slike krav skal lempes på for SMB-lån, og multiplikasjonsfaktoren burde følgelig i Norge variere mellom ulike typer banker. Jeg imøteser ellers hvordan statsråden ser for seg at en SMB-rabatt kan utformes i Norge og hvor raskt den kan innføres.

Svar:

I EU-forordning 575/2013 (CRR) er det en særskilt bestemmelse om kapitalkrav for utlån til små og mel-

lomstore bedrifter. Små og mellomstore bedrifter er i denne sammenhengen definert som foretak med årlig omsetning under 50 millioner euro, tilsvarende omtrent 475 millioner norske kroner. Rabatten er begrenset til utlån til slike foretak på under 1,5 millioner euro, tilsvarende omtrent 14 millioner norske kroner.

Etter artikkel 501 skal kapitalkrav for utlån til små og mellomstore bedrifter, slik små og mellomstore bedrifter er definert i kommisjonsrekommandasjon 2003/361/EF, multipliseres med en faktor på 0,7619. Det vil si at kapitalkravet reduseres med nær 24 pst., som er bevaringsbufferens andel av summen av det ordinære kapitalkravet på 8 pst. og bevaringsbufferkravet på 2,5 pst.¹ Dette er en overgangsbestemmelse som EU skal vurdere på nytt i 2017.

Det er viktig å ha klart for seg at den økonomiske bakgrunnen for bestemmelsen har vært å fylle et finansieringsgap for små og mellomstore bedrifter i EU som har hatt eller fortsatt har begrenset tilgang på alternativ finansiering, som følge av bankkrisen i EU da regelen ble vedtatt (i 2011). Formålet har dermed vært å få i gang et lånemarked som ikke fungerer, for å sikre at SMB-foretak får tilstrekkelig kreditt. Bestemmelsen har altså gjenspeilet den økonomiske situasjonen i EU, der gjenoppbyggingen etter finanskrisen fremdeles går sakte og arbeidsledigheten er høy i mange land. I tillegg kan det se ut som om det har vært utfordrende for mange banker å oppfylle de nye kapitalkravene som fases inn.

Finansdepartementet har i hovedsak gjennomført EUs nye regelverk om kapitalkrav til banker mv. basert på forslag fra både Banklovkommisjonen og Finanstilsynet, etter å ha vært på høring. Regelverket er EØS-relevant, men er ikke tatt inn i EØS-avtalen ennå, jf. at også dette regelverket tillegger tilsynsbyråene i EU kompetanse. I Finanstilsynets høringsnotat 24. januar 2014 om gjennomføring av CRD IV i norsk regelverk foreslo tilsynet ikke å innføre den såkalte SMB-rabatten. Finanstilsynet viste til at rabatten ikke er forsvarlig ut fra soliditetshensyn og at begrunnelsen for bestemmelsen ikke er relevant for Norge. Analyser utført av Finanstilsynet har vist at mindre aksjeselskaper i gjennomsnitt har høyere risiko enn større selskaper, jf. bl.a. Finansielle utviklingstrekk 2013 (s. 70 ff.). Videre konkluderte EBA i en vurdering av risikoen ved utlån til SMB i 2012, at det ikke var grunnlag for å gi reduserte kapitalkrav.

I Norge har norske banker for tiden svært gode resultater, er lønnsomme og oppfyller allerede de nye

¹ Henvisningen til kommisjonsrekommandasjonen innebærer bl.a. en øvre grense for låntakerbedriftenes årlige omsetning på vel 475 mill. kroner. Er utlånet ikke sikret med pant i boligeiendom, får multiplikatoren anvendelse bare dersom banken ikke låner ut mer enn 1,5 mill. euro til den enkelte låntaker.

kravene. Samlet sett holder kredittveksten til næringslivet seg godt oppe. Innenlandsk kredittvekst til ikke-finansielle foretak (K2) har siden 2012 ligget mellom 3 og 4 pst. De siste par årene har bankene vært ivrige på å øke sine utlån til næringslivet, mens låneveksten fra obligasjonsmarkedene har falt tilbake. Gjennom 2015 lå utlånsveksten fra bankene til næringslivet på mellom 5 og 8 prosent, dvs. vesentlig høyere enn veksten i økonomien. Det vises her til omtale i Norges Banks pengepolitiske rapport nr. 4/15 s. 36, herunder figur 3.11 om kreditt fra utvalgte kilder til norske ikke-finansielle foretak.

Ifølge Norges Banks utlånsundersøkelse svarte bankene i 4. kvartal 2015 at de strammet inn kredittpraksisen overfor næringslivet noe, spesielt for utlån til næringseiendom, og viste blant annet til økte kapitalkrav som årsak. Bankene venter ifølge undersøkelsen ikke en videre innstramming i første kvartal 2016, med unntak av lån til næringseiendom. NHOs økonomibarometer for 4. kvartal 2015 viser at det fortsatt er en liten andel, om lag 12 pst av bedriftene, som svarer at deres investeringer begrenses av manglende tilgang til kreditt og finansiering. Manglende kapitaltilgang kommer nederst på listen over faktorer som begrenser investeringene. Bedriftene peker på lavere etterspørsel, manglende tilgang på kvalifisert arbeidskraft og svakere markedssituasjon som de viktigste hindrene for investeringer.

I Finanstilsynets rapport fra november 2015 vises det, som du nevner, tall for utlånsveksten til person- og bedriftskunder i Norge. I begge markedene har filialer av utenlandske banker hatt høyere utlånsvekst enn norske banker den siste tiden. Markedsandelen til norske banker i det norske bankmarkedet har likevel holdt seg

ganske stabil over lang tid, både i person- og bedrifts-markedet. Vi ser nå at noen utenlandske filialer i Norge øker utlånsveksten, men norske banker har likevel en markedsandel på linje med det de hadde før den internasjonale finanskrisen. Økt vekst i enkelte utenlandske filialer må også ses i sammenheng med vekstmål og andre strategiske mål for driften.

Slik situasjonen er i dag, ser det ut til at det norske kredittmarkedet fungerer godt, og lønnsomme investeringer synes gjennomgående å ha god tilgang til finansiering. I Norge kan bankenes risikomodeller undervurdere kredittrisikoen, fordi vi har en lang og temmelig uforstyrret periode med lave tap bak oss. Det vil derfor ikke være riktig å sette lavere kapitalkrav enn det som følger av disse modellene. Effekten av kapitalkravene vil påvirke bankenes samlede kapitalbehov for en gitt utlånsportefølje, men bankenes kanalisering av kapital videre til kundene vil også omfatte en risiko- og lønnsomhetsvurdering som er frikoblet fra de formelle kapitalkravene. En SMB-rabatt som ikke er begrunnet i faktiske risikoforhold vil derfor kunne ha begrenset virkning for prisingen av lån til små bedrifter, men i stedet svekke bankenes soliditet over tid.

Det norske kapitaldekningsregelverket hviler på prinsippet om at kapitalkrav bør reflektere risiko, og at lik risiko bør reguleres likt. Banker med høy egenkapital er en forutsetning for god og riktig utlånsaktivitet. Svakere banker vil kunne få økte innlånskostnader ved uro i markedene, og tilliten kan bli satt på prøve (slik vi så i 2008). Det skal svært lite til før økte innlånskostnader øker bankenes kapitalkostnad og dermed utlånsrentene. Det vil i stor grad gå utover små og mellomstore bedrifter.

SPØRSMÅL NR. 672

Innlevert 26. februar 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 4. mars 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kan finansministeren foreslå hvordan et SMB-fradrag kan utformes i den norske formueskatten?»

BEGRUNNELSE:

Bedriftsforbundet og andre rapporterer at en del små og mellomstore bedrifter opplever formueskatten som et problem – kan hende i større grad enn store bedrifter. Frankrike, som også har formueskatt, gir et særskilt

og betydelig SMB-fradrag i formueskatten. Norge er nå inne i en utfordrende økonomisk periode, og det er enighet om at små og mellomstore bedrifter må spille en nøkkelrolle i den omstillingen deler av næringslivet nå må inn i. I en slik situasjon er det særlig viktig å ivareta rammebetingelsene til slike bedrifter.

Samtidig er det på det rene at et slikt SMB-fradrag kan by på betydelige avgrensingsproblemer og dessuten kan føre til uheldige tilpasninger. Finansministeren bes vurdere om et SMB-fradrag i den norske formueskatten kan utformes etter fransk modell, kan

innrettes som en verdsettelsesrabatt eller ta andre former. Det bes her om at det tas med i betraktningen at SMB-er vanligvis ikke er børsnotert. Det er også viktig at fradraget utformes på en slik måte at for eksempel holdingselskaper som investerer i større bedrifter, ikke omfattes.

Svar:

Formuesskatten i Frankrike er annerledes enn den norske formuesskatten, og jeg må ta forbehold om at jeg ikke kjenner alle detaljene i den franske modellen. Å utforme et forslag til SMB-fradrag i den norske formuesskatten vil kreve en nærmere utredning, men jeg kan si følgende om problemstillingen:

Frankrike har en årlig netto formuesskatt, «impôt de solidarité sur la fortune» (heretter ISF), som skrives ut for personlige skattytere bosatt i Frankrike. Enkelte eiendeler eid av utenlandsk bosatte er også grunnlag for formuesskatt. I utgangspunktet inngår skattyterens samlede formue i skattegrunnlaget for ISF, med fradrag for gjeld. Flere eiendeler er imidlertid helt eller delvis fritatt fra ISF, blant annet antikviteter, forsikringspoliser mv. Terskelen for å betale ISF er 1,3 millioner euro. Dersom formuen overstiger 1,3 millioner euro, illegges formuesskatt også for intervallet mellom 800 000 euro og 1,3 millioner euro med en skattesats på 0,5 pst. Skattesatsen er progressiv for ulike intervaller av formuen opp til en maksimal sats på 1,5 pst. I tillegg gjelder en skattebegrensningsregel for samlet inntekts- og formuesskatt basert på skattyters inntekt.

I Frankrike kan en skattyter redusere formuesskatten ved å investere i kvalifiserte små og mellomstore bedrifter eller bestemte investeringsfond, eller ved donasjoner til kvalifiserte ikke-kommersielle institusjoner. Formuesskatten reduseres med:

- 50 pst. av kapitalinvesteringer i kvalifiserte små og mellomstore bedrifter (begrenset til 45 000 euro)
- 50 pst. av innbetaling i bestemte investeringsfond (begrenset til 18 000 euro), og
- 75 pst. av gaver til godkjente offentlige eller private ikke-kommersielle organisasjoner i EU (begrenset til 50 000 euro)

I den franske modellen reduseres formuesskatten både ved direkte og indirekte investeringer (via holdingselskap) i SMB-er.

Etter skattereformen av 1992 har brede skattegrunnlag, lave skattesatser og skattemessig likebehandling vært viktige prinsipper for utformingen av skattesystemet. Reglene om formuesskatt bør virke mest mulig nøytralt uavhengig av hvordan virksomheten er eid eller organisert. Ulike regler for ulike eierformer, eiendeler, størrelse på virksomheten mv. vil føre til skattemotivert tilpasning til regelverket. Skat-

tereglene bør derfor i minst mulig grad påvirke virksomhetens valg av organisasjonsform og eierstruktur.

Gjeldende verdsettingsregler i formuesskatten gir lavere skatt ved investering i bl.a. ikke-børsnoterte aksjer og eiendom. Ligningsverdien av en ikke-børsnotert aksje settes til aksjens forholdsmessige andel av summen av ligningsverdiene av de enkelte eiendelene i selskapet. Verdsettingsreglene kan innebære at ligningsverdien blir til dels betydelig lavere enn aksjens reelle omsetningsverdi. Fast eiendom, herunder næringseiendom, gis rabatt i verdsettingen. Aksjer i ikke-børsnoterte selskap med en stor andel av verdier i slik eiendom vil derfor ha en relativt lav ligningsverdi. I tillegg blir enkelte formueskomponenter verdsatt for lavt eller til null fordi det ikke lar seg gjøre å gi gode anslag på markedsverdi. Det gjelder for eksempel goodwill og immaterielle eiendeler i unoterte selskap og enkeltpersonforetak. En børsnotert aksje verdsettes derimot til omsetningsverdien ved utgangen av året. En børsnotert aksje og en unotert aksje kan dermed få svært ulike ligningsverdi selv om selskapene ellers skulle være helt like.

Gobel og Hestdal (2015) har i en studie av 133 selskap registrert på den såkalte OTC-listen sammenholdt ligningsverdier med markedsverdier for de aktuelle selskapene over perioden 2007-2014. Dette er selskap som får beregnet ligningsverdien på samme måten som andre unoterte selskap (hver enkelt eiendel i selskapet verdsettes), men samtidig omsettes aksjer i disse selskapene, slik at selskapenes markedsverdi kan observeres. Det er store variasjoner i forholdet mellom ligningsverdi og markedsverdi blant de ulike OTC-registrerte selskapene, men det veide gjennomsnittet er om lag 1/3. Det betyr at i gjennomsnitt hadde de OTC-registrerte selskapene en verdsettelsesrabatt i formuesskatten på om lag 2/3. Selv om datagrunnlaget er begrenset og OTC-registrerte selskap ikke nødvendigvis er representative for hele gruppen av ikke-børsnoterte selskap, indikerer studien at unoterte selskap i gjennomsnitt verdsettes betydelig lavere enn markedsverdi.

Små og mellomstore bedrifter er viktige for å skape vekst og nye arbeidsplasser. Regjeringens skisse til skattereform med en reduksjon i selskapsskattesatsen fra 28 pst. i 2013 til 25 pst. i 2016 og videre ned til 22 pst. innen 2018 vil styrke lønnsomheten av å investere i alle typer virksomhet. I tillegg spiller formuesskatte-reduksjoner en rolle i å styrke det private norske eierskapet og tilgangen på norsk egenkapital. Selv om mye tyder på at kapitaltilgangen til norsk næringsliv er god, også for små virksomheter, kan det finnes segmenter av virksomheter som ikke får finansiert lønnsomme prosjekter. For slike virksomheter kan lavere formuesskatt bety en stor forskjell. Det bør da legges vekt på lettelsers i formuesskatten som ikke gir nye skjevheter eller forsterker gjeldende skjevheter i formuesverdsetting av ulike eiendeler. De aller fleste små og mellom-

store virksomheter i Norge er enkeltpersonforetak eller ikke-børsnoterte selskap, og har allerede gunstige verdsettingsregler som etter alt å dømme gir betydelige verdsettingsrabatter i gjennomsnitt.

Det vil dessuten være vanskelig å utforme et SMB-fradrag på en treffsikker måte. For eksempel må det identifiseres hvilke selskaper som skal være omfattet av fradragsordningen, dvs. hvilke bestemte kriterier som gjør et selskap til et SMB. EU-landene har en felles SMB-definisjon: Antall ansatte må være færre enn 250 og enten må omsetningen være mindre enn 50 mill. euro eller samlet balanse være mindre enn 43 mill. euro. Disse tersklene gjelder for enkeltselskaper, og i konsern kan tall fra andre selskaper i gruppen måtte inngå i en samlet vurdering. Disse tersklene må regnes som relativt høye i norsk målestokk. Ifølge statistikk fra SSB utgjør virksomheter med mindre enn 10 ansatte nesten 90 pst. av alle virksomheter. Det måtte derfor vurderes andre terskler for et eventuelt norsk SMB-fradrag. I regnskapsloven § 1-6 regnes små foretak som regnskapspliktige som på balansedagen ikke overskrider to av følgende tre vilkår: 70 millioner kroner i salgsinntekt, 35 millioner kroner i balansesum og gjennomsnittlig antall ansatte på 50 årsverk i regnskapsåret. Allmennaksjeselskap og regnskapspliktige som er notert på børs, autorisert markeds plass etc. reg-

nes alltid som store foretak. Andre avgrensninger kan også tenkes, for eksempel at det tas hensyn til antall eiere mv.

Det måtte også tas stilling til hvordan selve fradraget skulle utformes. Ett alternativ er å gi et fradrag i formuesskatten for investeringer i nærmere definerte selskap det aktuelle inntektsåret, mens aksjene inngår i eierens formuesskattegrunnlag for senere år. Det må avgjøres hvor stor andel av investeringen skattyter skal få fradrag for, og om det skal være et tak for fradrag per inntektsår. Det kan bli administrativt krevende å forhindre at holdingselskaper som investerer i større bedrifter, kan bli omfattet av fritaket. Jeg kan ikke på nåværende tidspunkt si hvilke løsninger som ville være mulig å implementere i Skatteetatens systemer, men det er en absolutt forutsetning for et SMB-fritak at det er praktikabelt både for myndigheter og skattytere.

Uansett utforming vil et SMB-fradrag trolig føre til at mange tilpasser seg unntaket for å slippe å betale formuesskatt. Jeg kan ikke på dette tidspunktet si at det er mulig å finne en treffsikker avgrensning av et slikt fradrag, og jeg er i tvil om et slikt fradrag er det best egnede virkemidlet for å fremme lønnsomme investeringer. Videre vil et slikt fradrag komplisere regelverket og trolig bli krevende for Skatteetaten å administrere.

SPØRSMÅL NR. 673

Innlevert 26. februar 2016 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 7. mars 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Det har blitt stor usikkerhet rundt miljøkonsekvensene av utbedring av farleden i Oslofjorden. Fylkesmannen avdekket ved tilsyn 28.1 og befaring 5.2 fire avvik fra miljøkravene, som deretter ble skjerpet. I brev til Fylkesmannen 25.2 fraråder Fiskeridirektoratet sprengning i gyteperioden for torsken, i indre Oslofjord fra februar til mars/april.

Vil statsråden støtte krav fra kommuner langs fjorden om midlertidig stans i sprengingen til gyte- og hekkesong er over og miljøkonsekvensene er avklart?»

Svar:

Det er Fylkesmannen i Oslo og Akershus som er forurensningsmyndighet i denne saken og som har gitt Kystverket tillatelse til mudring i indre Oslofjord for å utbedre farleden fra Drøbak og inn til Oslo Havn.

Aktiviteten innebærer at det skal fjernes 24 grunner på strekningen. Tillatelse til mudring ble først gitt 18. september 2015 og tillatelsen ble endret 11. februar 2016 for å tydeliggjøre kravene i tillatelsen. Endringen ble foretatt etter at Fylkesmannen avdekket avvik ved tilsyn med aktiviteten, og etter at Fylkesmannen hadde fått oversendt informasjon de ikke hadde mottatt tidligere om forurensningssituasjonen ved noen av grunnene. Det er Miljødirektoratet som er klagemyndighet i saken.

Tillatelsen stiller blant annet krav til at tiltakshaver må utarbeide miljørisikovurdering for hver enkelt grunne, og at det skal vurderes hvordan eventuell spredning av forurensede sedimenter skal forhindres. Det er også satt konkrete krav til at Kystverket overvåker spredningen av partikler ved grunnene. Tillatelsen stiller også ulike krav for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet. Det er blant annet satt krav om at det ikke skal foregå sprengning på grunner som ligger

innenfor registrerte gyteområder for torsk og sild i gyteperioden.

I brev fra Fiskeridirektoratet til Fylkesmannen i Oslo og Akershus av 25. februar presiserer Fiskeridirektoratet at de fraråder sprengningsarbeider i hele in-

dre Oslofjord i gyteperioden for torsk. Som ansvarlig myndighet er det Fylkesmannen i Oslo og Akershus som vil vurdere og ta stilling til opplysningene i brevet fra Fiskeridirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 674

Innlevert 26. februar 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 3. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden følge opp løftene om at piloten utarbeidet av Helse Bergen HF og Bjørgvin fengsel om en avrusningsenhet i Bjørgvin fengsel skal sikres finansiering slik at den kan realiseres og utgjøre grunnlag for en nasjonal ordning for bedring av avrusningstilbudet for innsatte?»

BEGRUNNELSE:

I et oppslag på Fremskrittspartiets hjemmeside 1. september 2015 heter det:

"I dag var Sosialbyråd Silje Hjemdal på besøk i Bjørgvin fengsel. Nyheten om at pilotprosjektet med avrusningsenhet i fengsel skal gjennomføres i Bergen ble svært godt mottatt." Og "Regjeringen ønsker å igangsette et pilotprosjekt for å prøve ut en ny modell for avrusning i Bjørgvin fengsel. Det viktigste vil være at det er helsepersonell som gjennomfører avrusningstilbudet inne i fengselet. Her vil det altså være et samarbeid med Helse Bergen."

I Prop. 15 S 55, Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016–2020) står følgende:

"Regjeringen vil se nærmere på hvordan avrusningstilbudet for innsatte kan bedres. 65 pst. av domsinnsatte har rusproblemer ved innsettelsen, og behovet for avrusning er betydelig. Kriminalomsorgen har ikke kompetanse til å håndtere avrusning som ellers i samfunnet utføres av helsepersonell. Avrusningstilbudet for innsatte er i dag svært mangelfullt. Kriminalomsorgen region vest, Bjørgvin feng-

sel, Helse Bergen HF avdeling for rusmedisin og psykiatrisk divisjon og helse- og omsorgstjenesten i Bjørgvin fengsel har utarbeidet felles forslag til en slik avrusningsenhet – en pilot. Piloten ved Bjørgvin fengsel kan være grunnlag for en nasjonal ordning. Regjeringen vil se særlig på hvordan avrusningstilbudet for innsatte kan styrkes. Det vil bli vurdert å igangsette en pilot ved Bjørgvin fengsel for å prøve ut en ny modell for avrusning hvor helsepersonellet gjennomfører avrusningstilbudet inne i fengselet."

Det etterlyses framdrift i dette pilotprosjektet. Realisering krever ressurser til formålet og det har ikke blitt bevilget, trass i regjeringens løfter om gjennomføring.

Svar:

Tiltaket som stortingsrepresentanten refererer til er et av mange tiltak i regjeringens opptrappingsplan for rusfeltet (2016–2020).

Arbeidet med å følge opp og gjennomføre planen er allerede godt i gang og det ble i budsjettet for 2016 bevilget 541 mill. kroner til ulike tiltak i opptrappingsplanen, herunder 30 mill. kroner til å utvide Narkotikaprogram med domstolskontroll til en landsdekkende ordning.

Regjeringen vil i de årlige budsjettforslagene vurdere innfasing og prioritering av enkelttiltak innenfor planrammen, slik det fremgår av Prop. 15 S (2015–2016).

SPØRSMÅL NR. 675**Innlevert 26. februar 2016 av stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal****Besvart 4. mars 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«UDI anslår at man ved utgangen av året vil ha 36 000 asylsøknader på vent, og dermed også svært mange som vil være i behov av en mottaksplass. Dette tross betydelige oppbemanning i UDI.

Hvilke tiltak vil regjeringen sette i verk for å få redusert denne behandlingsskøen og sørge for raskere avklaring av asylsøknader?»

Svar:

Det er ingen tvil om at den sterke økningen i antallet asylsøkere til Norge og usikkerheten knyttet til utviklingen videre skaper utfordringer for utlendingsforvaltningen. Det er derfor bevilget 184 mill. kroner til nødvendig styrking av Utlendingsdirektoratets (UDIs) saksbehandlingskapasitet på asylområdet i statsbudsjettet for 2016. Dette innebærer en betydelig oppbemanning i UDI. En slik oppbemanning er imidlertid krevende for UDI, og vil være krevende for en hvilken som helst virksomhet. På grunn av blant annet rekrutteringsprosesser, behov for opplæring og mange nye saksbehandlere, må det legges til grunn at det vil ta noe tid før vi ser den fulle effekten av denne styrkingen. Jeg

forventer at UDI jobber kontinuerlig med å forbedre saksflyt og øke effektiviteten i saksbehandlingen.

Det er i UDIs tildelingsbrev for 2016 satt krav om at UDI skal prioritere saker i klare avvisnings-/avslagsporteføljer. Dette er et sentralt virkemiddel for å nå målet om færre asylsøkere uten beskyttelsesbehov og en forutsetning for å oppnå rask retur av personer uten rett til opphold i Norge. Selv om rask saksbehandlingstid i disse sakene som hovedregel skal prioriteres, er imidlertid UDI også bedt om å ta andre hensyn i sin prioritering. I tildelingsbrevet forutsetter departementet at UDI har et godt samarbeid med IMDi, slik at bosettingen i kommunene går etter planen.

Tilstrømmingen av asylsøkere i tiden fremover vil være avgjørende for utviklingen i UDIs saksbehandlingstid og saksbehandlingsrestanser. Jeg viser i så måte til at det er en rekke innstrammingsforslag til vurdering i departementet, som regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om. Sammensetningen av, og kompleksiteten i, saksporteføljen vil imidlertid også være av betydning for saksbehandlingstidene.

Det er stor usikkerhet knyttet til asylankomstene og utviklingen i saksbehandlingstid fremover. Jeg følger utviklingen i antallet innkomne asylsaker og UDIs saksbehandlingsrestanser nøye og vil fortløpende vurdere nødvendige tiltak.

SPØRSMÅL NR. 676**Innlevert 26. februar 2016 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 2. mars 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«I hvilken grad har hensynet til tilgjengelige og likeverdige helsetjenester og beredskap vært med i avveiningen om å innføre en passasjeravgift for flyreiser som kan medføre nedleggelse av en viktig flyplass for Luftambulansen ANS?»

BEGRUNNELSE:

Den 23.02.16 kan NTB melde at Luftambulansen ANS, som er ansvarlig for all luftambulanse i Norge, er blant de 84 instansene som er bedt om å delta i høringsrunden om passasjeravgiften regjeringen vil innføre fra 1.

april. I høringsuttalelsen poengterer Luftambulansetjenesten at Rygge er av så stor betydning for ambulansseflytjenesten at det er inngått avtale med lufthavnen om beredskap for landing om natten og ellers utenfor ordinær åpningstid.

Rygge beredskapsfunksjon i dag er som alternativ landingsplass til Gardermoen i de tilfeller der pasienter kommer langveisfra for behandling ved de store sykehusene i Oslo. Er været for dårlig til å lande på Gardermoen, er Rygge det klart beste alternativet, med nærhet til E6 og Oslo, påpeker daglig leder i Luftambulansen ANS, Øyvind Juell.

Svar:

Flypassasjeravgiften ble vedtatt av Stortinget som ledd i budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre om budsjettet for 2016. Etter vedtaket skal avgiften tre i kraft fra den tid departementet bestemmer. Vedtaket var basert på at avgiften

skal gjelde alle avganger fra norsk lufthavn fra 1. april 2016, se Innst. S. 3 (2015-2016) kap 11.1. Det framgår ikke av innstillingen om de hensyn som er angitt i spørsmålet ble vurdert av Stortinget da avgiftsvedtaket ble truffet. Departementet vil nå vurdere de mange innspillene som er mottatt i høringsrunden.

SPØRSMÅL NR. 677

Innlevert 26. februar 2016 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan

Besvart 9. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kommunene har ansvar for å planlegge og etablere boenheter for personer med psykiske lidelser og rusproblematikk. Husbanken har et ansvar for å sikre at boliger som etableres med statlig finansiering får kvaliteter som styrker normalisering og integrering.

Hvor går grensen for Husbankens skjønnsutøvelse når det gjelder de konkrete og lokale forhold?»

BEGRUNNELSE:

Kommunene har ansvar for planlegging og etablering av boenheter for personer med psykiske lidelser og rusproblematikk. Det er en målsetting at botilbudet skal bli et godt og trygt hjem for beboerne, være et hjem der alle involverte kan føle seg vel og velkommen. Bygget skal være moderne, funksjonelt og tilpasses byggeskikk. Personalbasens plassering må være driftseffektiv. Boligtiltaket skal oppleves som et hjem, ikke institusjon.

Vennesla kommune har over tid planlagt å bygge totalt 24 boenheter for dette formålet. Man legger opp til en driftsform hvor det vil være medarbeidere som følger opp brukere i bofellesskapet, men også i boligoppfølging for andre brukere med rus og psykiske lidelser andre steder i kommunen. Dette gir et godt grunnlag for kompetansebygging og personalutvikling. Det legges opp til høy grad av tverrfaglig tilnærming. Det forutsettes en effektiv bruk av eksisterende personalressurser i enheten i samarbeid med andre enheter.

Bygningsmassen er organisert som to bofellesskap med grupper på maks 8 små leiligheter med tilhørende fellesareal, i tillegg til 8 enkeltleiligheter organisert uten fellesrom med direkte og privat adkomst til hver leilighet.

I tilbakemeldingen som Husbanken muntlig har gitt kommunen synes alle de kvaliteter retningslinjene har pekt på godt ivaretatt. Men det totale antallet på

24 er høyere enn det Husbanken kan godkjenne for å kunne innvilge søknad om investeringstilskudd.

Når alle faginstanser som har vært involvert i prosjektet i tillegg til representanter for brukerne og arbeidstakerorganisasjoner, samt arkitekt anbefaler denne løsningen ut fra behov og de retningslinjene som er laget for denne type botilbud, stiller man seg spørrende til Husbankens konklusjoner. Det er spesielt om Husbanken kan sette seg over de faginstanser som har lang erfaring med å bygge opp et godt og velkvalifisert faglig miljø rundt et slikt tilbud organisert på en mest mulig rasjonell og effektiv måte.

Svar:

Husbanken opplyser at kommunen har vært i kontakt med Husbanken og muntlig informert om at det i samarbeid med Vennesla Boligstiftelse ble vurdert å bygge et leilighetsbygg i sentrum av Vennesla med 46 boliger for rusavhengige. Husbanken har på bakgrunn av de opplysninger Vennesla ga, svart at et slikt prosjekt kan komme i konflikt med regelverk og føringer for både investeringstilskuddet og utleieboligtilskuddet, da antallet boliger samlet på ett sted kan bli vurdert som å være i strid med blant annet prinsippene for normalisering og integrering.

Husbanken har foreløpig ikke mottatt noen formell forespørsel eller søknad om tilskudd til heldøgns omsorgsplasser fra Vennesla kommune knyttet til denne saken, og Husbanken forstår det slik at prosjektet det vises til fremdeles er under bearbeidelse i kommunen.

I tilskuddsprosessen vil det vanligvis være en tett dialog med den enkelte kommune. Husbanken vektlegger også betydningen av brukervedvirkning i vurderingene som gjøres. Søknader om tilskudd fra kommunene skal, som en del av saksbehandlingen, også sendes fylkesmannen til uttalelse, og Husbanken kan involvere fylkesmannen og benytte deres fagkompe-

tanse i dialogen med kommunene for å sikre god kvalitet på prosjektene som skal motta tilskudd. Husbankens skjønnsutøvelse ligger i at dersom en ikke finner en løsning som kan aksepteres av begge parter, så må

Husbanken foreta en samlet vurdering av prosjektet og treffe en avgjørelse. Dette følger av det ansvaret som Husbanken er gitt som forvalter av tilskuddsordninger.

SPØRSMÅL NR. 678

Innlevert 26. februar 2016 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan

Besvart 3. mars 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hvorfor får ikke rettskraftig dom i forbindelse med at Oslo tingrett har kjent ugyldig vedtak i UNE om utvisning fra Norge umiddelbar virkning?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med prøving av vedtak fattet i UNE, har Oslo tingrett kjent beslutninger om ikke å omgjøre Utlendingsnemndas vedtak ugyldige. I etterkant av en rettskraftig dom, velger UNE å sende ut brev til berørte parter hvor det heter at det ikke er tatt endelig stilling til om UNEs vedtak vil bli omgjort. I stedet heter det at opprinnelig vedtak om utsendelse er gitt utsatt iverksetting.

Selv om det har falt en rettskraftig dom, velger UNE likevel ikke umiddelbart å etterkomme avgjørelsen i Oslo tingrett.

For den som blir berørt av en slik behandling, skapes ny usikkerhet. Det forsinker prosessen med å skaffe seg bolig og arbeid i tillegg til at man skaper et inntrykk av at fortsatt - til tross for en rettskraftig avgjørelse - er ingenting avgjort.

Svar:

Som statsråd kan jeg ikke gripe inn i enkeltsaker som ikke gjelder grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kjenner heller ikke til den konkrete saken representanten Grøvan beskriver. Ettersom spørsmålet er nært knyttet til en enkeltsak, er det vanskelig å besvare generelt.

Jeg kan likevel si at dersom en domstol har kommet til at en beslutning om ikke å ta en omgjøringsanmodning til følge er ugyldig – noe som synes å være tilfellet i saken representanten beskriver – innebærer ikke dette nødvendigvis at Utlendingsnemndas opprinnelige vedtak er ugyldig. Ugyldighetsgrunnen vil heller ikke nødvendigvis være knyttet til sakens utfall, men kan for eksempel gjelde prosessuelle spørsmål. En dom i utlendingens favør vil derfor ikke i alle tilfeller innebære at selve utlendingssaken får et annet utfall. Men forutsatt at dommen blir rettskraftig innebærer den at UNE blir forpliktet til å behandle saken påny.

SPØRSMÅL NR. 679

Innlevert 26. februar 2016 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 8. mars 2016 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«I april 2015 kjøpte Statkraft opp kraftselskapet Pilmaiken i Chile. Statkraft har etter det jeg kjenner til planer om å starte vannkraftutbygging i elva Pilmai-

ken i mars, som hevdes å påvirke viktige natur- og kulturverdier i mapucheindianernes territorium. De er en sterkt marginalisert og diskriminert urfolksgruppe i Chile. Hvordan har statsråden forsikret seg om at Stat-

kraft i denne saken følger ILO-konvensjonen nr. 169 om urfolk og stammefolk?»

BEGRUNNELSE:

Det foreligger planer om utbygging av tre kraftverk i elven Pilmaiken i Chile, og Statkraft har planer om å starte byggingen allerede i mars i år. Området hvor utbyggingen skal skje oppgis å være hellig for Mapuchene. Representanter for folkegruppa understreker at området har stor betydning både for å utøve og videreføre religion og kultur. De mener også at de ikke har blitt rådspurt eller informert i prosessen og at ILO-konvensjonen 169 er brutt.

Norge ratifiserte ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater i Stortinget 20. juni 1990. Hovedprinsippet i ILO-konvensjon nr. 169 er i følge regjeringens egne nettsider å beskytte urfolks "rett til å bevare og videreutvikle sin egen kultur, og myndighetenes plikt til å treffe tiltak for å støtte dette arbeidet." Videre sier regjeringen at konvensjonen anerkjenner "urfolks ønsker om og behov for kontroll over egne institusjoner, sin egen livsform og økonomiske utvikling. Dette innebærer en anerkjennelse av urfolks ønske om å opprettholde og videreutvikle sin egen identitet, språk og religion, innen rammen av de statene de lever i. Konvensjonen har videre bestemmelser om blant annet landrettigheter, sysselsetting og arbeidsliv, opplæring, trygd og helse."

Mapucher mener at særlig Osorne-anlegget til Statkraft vil føre til ødeleggelser i området, og det er uenighet om kompensasjonen for urbefolkningen.

Statkraft oppgir på sin side at de arbeider aktivt for dialog og samarbeid med befolkningen i det berørte området, og med å sikre at myndigheter og andre aktører respekterer urbefolkningens interesser. Statkraft oppgir også at deres prosjekt ikke skader konkrete kulturelt viktige steder, og det er planlagt avbøtende tiltak i samråd med lokalbefolkning.

Mapuchene er en sterkt marginalisert og diskriminert urfolksgruppe i Chile. Historisk har de øvd motstand mot kolonialisering og okkupasjon. Som eneste urfolksgruppe i Amerika oppnådde de å bli anerkjent som selvstendig nasjon av den spanske kolonimakten. De hadde en avtale om selvstyre i området sør for Bio-Bio-elven i Chile. Frigjøringen fra Spania førte til manglende anerkjennelse, bruk av militærmakt og undertrykkelse, blant annet gjennom en kampanje kalt "passiviseringen av Mapuchene". Landområder fra

mapucheterritorium har blitt frarøvet dem og gitt til chilenske jordeiere og utenlandske innvandrere. I løpet av første halvdel av 1900-tallet ble territoriene redusert til ca. 5 % av det opprinnelige arealet. Mapuchene ble igjen i enkelte "samfunn" som forsøker å overleve på skrin jord og i fattigdom. Folkegruppen Mapuchene toppe i dag Chiles statistikk når det gjelder fattigdom, barnedødelighet, analfabetisme og arbeidsledighet.

I dag er Mapucheindianerne truet av multinasjonale selskaper som vil bygge ut på Mapuchenes territorier. Det gjelder særlig innen skogdrift og vannkraftutbygging. Siden 2009 har det på grunn av dette pågått en konflikt mellom Mapuchene og chilenske myndigheter. Det har blitt påvist brudd på ILO konvensjonen og på menneskerettigheter i denne konflikten.

Svar:

Utbygginger av større infrastrukturprosjekter som det representanten Hansson viser til i sitt spørsmål, kan ofte være komplekse og innebære endringer og konsekvenser for lokalmiljøet.

Som det fremgår av eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 27 (2013-2014), forventer regjeringen at selskapene er seg bevisst den påvirkningen virksomheten har for mennesker, samfunn og miljø, og at selskaper der staten er eier er ledende innenfor dette arbeidet på sine områder. Som et ledd i dette forventer regjeringen blant annet at selskapene har dialog med vesentlige interessenter der det er relevant, for å kartlegge hvem som berøres av virksomheten og for å redusere risiko.

Statkraft er et forretningsmessig selskap og det er styret og ledelsen som har ansvaret for den operasjonelle driften, herunder også for selskapets arbeid med samfunnsansvar. Som eier forventer jeg at Statkraft følger opp de forventningene staten som eier har formidlet i eierskapsmeldingen.

Jeg har fått opplyst fra Statkraft at når det gjelder utbyggingen i Chile som det vises til, så har Statkraft fått alle godkjennelser fra chilenske myndigheter, og at Statkraft ut over dette også har gjort ytterligere vurderinger for å bidra til at prosjektet er i henhold til internasjonale standarder for denne typen utbygginger. En sentral del av dette er hvordan konsekvensene for lokalbefolkningen kan håndteres. Det gjennomføres nå ifølge Statkraft en grundig konsultasjonsprosess med lokalbefolkningen med dette som utgangspunkt. Statkraft har også gitt uttrykk for at selskapet er åpen for å ha dialog med alle interessenter i saken.

SPØRSMÅL NR. 680**Innlevert 26. februar 2016 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 7. mars 2016 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Hvilke føringer har statsråden gikk for bevilgningen til NVE på 45 millioner kroner til flom- og skredforebygging under tiltakspakken for økt sysselsetting?»

BEGRUNNELSE:

Som en del av statsbudsjettet for 2016 la Regjeringen frem en tiltakspakke for økt sysselsetting, som finansministeren presiserte at var rettet mot områder som i særlig grad merker konsekvensene av lavere vekst. På spørsmål fra Stavanger Aftenblad har Olje- og energidepartementet bekreftet at de 45 millionene som ble bevilget NVE, til flom- og skredforebygging under tiltakspakken, er tildelt fem prosjekter i henholdsvis Oppland, Sør-Trøndelag, Telemark, Troms og «hele landet». Med referanse til innretningen på tiltakspakken er det av stor interesse å få klarlagt om statsråden satte noen krav eller føringer til hvordan den konkrete bevilgningen til NVE under tiltakspakken skulle benyttes for å rettes mot områder som i særlig grad merker konsekvensene av lavere vekst. Statsråden er godt kjent med situasjonen etter storflommen i Dalane, og prosjekter i området er et godt eksempel på gryteklare prosjekter som treffer inn under regjeringens avgrensning på tiltakspakken.

Svar:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) skal i arbeidet med forebygging av flom- og skredrisiko pri-

oritere de tiltakene som har størst nytte i forhold til kostnadene. Dette grunnleggende prinsippet må som et utgangspunkt legges til grunn også for midlene som er bevilget som del av tiltakspakken for sysselsetting.

I NVEs tildelingsbrev for 2016 har departement gitt følgende føring:

"Videre er 45 mill. kroner av økningen i 2016 knyttet til regjeringens tiltakspakke for raskt å stimulere til økt aktivitet og sysselsetting, fordelt med 35 mill. kroner til sikrings- og miljøtiltak og 10 mill. kroner til kartlegging av flom og skred. Tiltak som raskt kan forseres eller settes i gang og kan gi umiddelbar sysselsettingseffekt skal prioriteres."

Jeg ser det ikke som riktig å gi detaljerte føringer for hvor midlene skal brukes, utover det som står i tildelingsbrevet. Det kunne ført til en fordeling av ressursene som ikke er optimal ut fra hensynet til å få mest mulig sikkerhet igjen for pengene.

For å gjennomføre de prosjektene som det har blitt mulig å prioritere på grunnlag av tiltakspakken, bruker NVE i stor utstrekning private entreprenører. Entreprenører fra områder med størst sysselsettingsutfordringer vil kunne konkurrere om disse oppdragene selv om prosjektene gjennomføres andre steder i landet.

Jeg er kjent med at NVE arbeider med prosjekter i de områdene som ble rammet av ekstremværet Synne i desember 2015. For noen av disse er det nødvendig med ytterligere planlegging før prosjektene kan prioriteres av NVE.

SPØRSMÅL NR. 681**Innlevert 26. februar 2016 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 8. mars 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Hvilke føringer har statsråden gikk for bevilgningene på til sammen 450 millioner kroner under tiltakspakken for økt sysselsetting som Nærings- og fiskeridepartementet har ansvar for?»

BEGRUNNELSE:

Som en del av statsbudsjettet for 2016 la Regjeringen frem en tiltakspakke for økt sysselsetting, som finansministeren presiserte at var rettet mot områder som i særlig grad merker konsekvensene av lavere vekst. På spørsmål fra Stavanger Aftenblad har Nærings- og fiskeridepartementet bekreftet at ingen deler av bevilgningen er rettet mot et spesielt geografisk område.

Dette står i sterk kontrast til det Næringsministeren informerte Stortinget om 16. februar, der hun i spørretimen understreket at tiltakene særlig er rettet mot de deler av landet hvor ledigheten har økt. Med referanse til innretningen på tiltakspakken er det av stor interesse å få klarlagt om statsråden satte noen krav eller føringer til hvordan de konkrete bevilgningene hun selv råder over under tiltakspakken skulle benyttes, for å sikre at de rettes mot områder som i særlig grad merker konsekvensene av lavere vekst. Senest i valgkampen i 2015 annonserte statsråden en bevilgning til Innovasjon Norge som var geografisk innrettet, så det er liten tvil om at den type føringer som da ble gitt tidligere har blitt benyttet.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å sikre høy sysselsetting og lav ledighet. Som en del av budsjett-forslaget for 2016 la Regjeringen fram en tiltakspakke for økt sysselsetting på i alt 4 mrd. kroner. For Nærings- og fiskeridepartementet omfatter den ettårige tiltakspakken følgende tiltak:

- 100 mill. kroner til vedlikehold og oppgradering av forskningsfartøy ved Havforskningsinstituttet
- 100 mill. kroner til etablerertilskudd, Innovasjon Norge
- 100 mill. kroner til miljøteknologi, Innovasjon Norge
- 50 mill. kroner til pre-så Kornfond, Innovasjon Norge
- 50 mill. kroner til bedriftsrettet forskning, programmet Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) i Norges forskningsråd
- 50 mill. kroner til forskningsbasert kommersialisering, programmet Forny 2020 i Norges forskningsråd.

Bevilgningen på 100 mill. kroner til vedlikehold og oppgradering av forskningsfartøy ved Havforskningsinstituttet er under fiskeriministerens ansvarsområde, men det er nedenfor redegjort for departementets føringer til Havforskningsinstituttet.

Jeg vil innledningsvis vise til Prop. S 1 (2015-2016) for Nærings- og fiskeridepartementet og Stortingets Innst. S 8 (2015-2016). Basert på Stortingets vedtak og forutsetninger er det i oppdragsbrevene for 2016 til Havforskningsinstituttet, Innovasjon Norge og Norges forskningsråd gitt føringer for midlene.

Havforskningsinstituttet

Fra oppdragsbrevet:

"Som et ledd i regjeringens omstillingspakke for økt sysselsetting styrkes tildelingen til vedlikehold og oppgradering av de marine forskningsfartøyene. Disse tiltakene vil forbedre driftssikkerheten for deler av fartøysflåten, og det er viktig at disse tiltakene iverksettes raskt og forsvarlig."

Status:

Alle prosjekter lyses ut i henhold til anskaffelsesregelverket. Leverandør- og verftsindustrien på Sør- og Vestlandet er meget konkurransedyktige og har ledig kapasitet. Det antas derfor at midler for 2016 vil gi flere ordrer til verfts- og leverandørindustrien på Sør- og Vestlandet.

En kontrakt (10 mill. kroner) er allerede inngått med MacArtney Norge (Stavanger) og arbeidet vil bli utført på verftet Westcon i Florø i mai/juni 2016. Et nytt anbud (om lag 20 mill. kroner) ble lyst ut 1. mars, og snarlig vil også et annet anbud (om lag 60 mill. kroner) bli lyst ut.

Innovasjon Norge

Fra oppdragsbrevet:

"Oppfølging av tiltakspakken for økt sysselsetting

Norsk økonomi står overfor krevende omstillinger de neste tiårene. Norsk næringsliv trenger fornyelse og flere nye, innovative bedrifter. For å møte behovet for omstilling styrker regjeringen virkemidler som bidrar til økt sysselsetting på kort sikt og samtidig legger til rette for langsiktig omstilling. I regjeringens særskilte tiltakspakke for 2016 for økt sysselsetting, styrkes flere av Innovasjon Norges sentrale ordninger for nyskaping og vekst. Ordningene som styrkes som en del av denne pakken er:

- 100 mill. kroner til den landsdekkende etablerertilskuddsordningen. Midlene er også del av gründerplanen omtalt over.

- 50 mill. kroner til tilskudd til pre-så Kornfond. Midlene er også en del av gründerplanen omtalt over.

- 100 mill. kroner til Miljøteknologiordningen

Tiltakene i den særskilte tiltakspakken for økt sysselsetting er for 2016. Det er dermed ikke lagt opp til at den skal videreføres i 2017. Innovasjon Norge må innrette disponeringen av midlene i tråd med det."

Status:

Innovasjon Norge behandler søknader fortløpende. Den endelige fordelingen av midlene i 2016 mellom de ulike fylkene avhenger av søknadsinnngang, kvalitet og potensiale i prosjektene. Innovasjon Norge gjør kontinuerlig vurderinger av hvor behovet for de ulike virkemidlene er størst, dvs. både for midlene som er tildelt gjennom tiltakspakken og for de samlede bevilgninger til selskapet over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett. I 2015 opplevde Innovasjon Norge stor etterspørsel etter virkemidlene sine fra Sør- og Vestlandet, og det ble derfor tildelt betydelige midler til disse

fylkene. For eksempel ble 44 prosent av rammen for FoU-kontrakter tildelt prosjekter på Sør- og Vestlandet i 2015. For landsdekkende etablerertilskudd var den samme andelen 35 prosent og for tilskudd over miljøteknologiordningen 32 prosent. Denne utviklingen ser ut til å vedvare i 2016.

Norges forskningsråd

Fra oppdragsbrevet:

"2.1.1 Oppfølging av tiltakspakken for økt sysselsetting

Norsk økonomi står overfor krevende omstillinger de neste tiårene. Norsk næringsliv trenger fornyelse og flere nye, innovative bedrifter. For å møte behovet for omstilling styrker regjeringen virkemidler som bidrar til økt sysselsetting på kort sikt og samtidig legger til rette for langsiktig omstilling. I regjeringens særskilte tiltakspakke for 2016 for økt sysselsetting, styrkes to av Forskningsrådets sentrale ordninger for nyskaping og vekst. Ordningene som styrkes som en del av denne pakken er:

- 50 mill. kroner til Brukerstyrt innovasjonsarena.

- 50 mill. kroner til Forny2020.

Tiltakene i den særskilte tiltakspakken for økt sysselsetting er en engangsbevilgning for 2016 og Forskningsrådet må innrette disponeringen av midlene i tråd med det."

Status:

Programmet Brukerstyrt innovasjonsarena finansierer prosjekter som skal gi høy verdiskaping både for de deltakende bedriftene og for samfunnet. Hoveddelen av midlene for 2016 ble tildelt 28.01.16, der også midlene fra tiltakspakken inngikk.

I Forny2020-programmet er søknadene for oppstart av prosjekter i første halvår 2016 allerede behandlet og utgjorde 217 mill. fordelt på 41 søknader. Neste søknadsfrister er til høsten 2016.

Basert på foreløpige tall for 2016 har andelen av de totale tildelinger både fra programmet Brukerstyrt innovasjonsarena og programmet FORNY2020 økt samlet sett i Hordaland, Rogaland, Aust-Agder og Vest-Agder, sammenlignet med tildeling fra disse ordningene i 2015.

SPØRSMÅL NR. 682

Innlevert 29. februar 2016 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen

Besvart 9. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Nes kommune i Akershus ble underlagt Kongsvinger sykehus under byggeperioden til nye Akershus Universitetssykehus (Ahus). Da nye Ahus sto ferdig i 2008 ønsket Helse Sør-Øst å gjøre ordningen permanent med at nesbuene fortsatt skulle tilhøre et sykehus i et annet fylke og en annen sykehusregion enn det de historisk har tilhørt. Innbyggerne i Nes føler seg ekskludert fra Akershus på helseområdet, og kjemper for at Ahus skal være deres hovedsykehus.

Hvordan ser statsråden på sykehustilhørigheten for innbyggerne i Nes kommune?»

BEGRUNNELSE:

Innbyggerne i Nes kommune har i snart 15 år hatt en todelt sykehusløsning, med Kongsvinger sykehus som sitt primærsykehus, og enkelte spesialisthelsetjenester ved Akershus Universitetssykehus (Ahus). En arbeidsgruppe konkluderte i 2014 med at Nes kommunes befolkning skal få et samlet tilbud ved Ahus. Til tross for

dette, og et sterkt ønske fra nesbuene om sykehustilhørighet til Ahus, melder lokavisen Raumnes om at kommunens sykehustilhørighet skal utredes på nytt igjen. Nes kommune har et utstrakt samarbeid med de fem øvrige kommunene på Øvre Romerike, og ønsker naturlig nok å være en del av dette samarbeidet fullt ut også på helsefeltet. Arbeidsgruppen i 2014 konkluderte med at Nes kommune og befolkningen i Nes bør, på lik linje med øvrige kommuner på Romerike, få et samlet sykehustilbud.

Begrunnelsen for at Nes fortsatt skal tilhøre Kongsvinger sykehus etter at Ahus sto ferdig i 2008, var de store kapasitetsutfordringene som oppsto da de tre Oslobydelene Stovner, Alna og Grorud ble overført fra Oslo Universitetssykehus til Ahus i 2012.

Når Oslo Universitetssykehus nå foreslår å gjenåpne Aker sykehus som lokalsykehus for hovedstadens befolkning, mener jeg det bør vurderes om befolkningen i Groruddalen bør tilbakesendes til Aker. Det vil kunne frigjøre kapasitet til at innbyggerne i Nes vil få sin samlede sykehustilhørighet til Ahus igjen, og vil

også være viktig for å håndtere den økende veksten på Romerike og Follo i årene fremover.

Svar:

Jeg ba i foretaksmøte med Helse Sør-Øst RHF 17. august 2015 om at Helse Sør-Øst i sitt arbeid med analyse og kapasitetsbehov 2030 også vurderer om det kan være hensiktsmessig å overføre Kongsvinger sykehus med tilhørende befolkningsområde til Akershus universitetssykehus.

Helse Sør-Øst har utarbeidet en rapport om kapasiteten for sykehusområdene Oslo og Akershus. I denne framgår det at Akershus universitetssykehus har et betydelig avlastningsbehov fram mot 2030. Helse Sør-Øst har nå denne rapporten på høring, med høringsfrist 8. april. Samtidig er vedtaket i styret i Oslo universitetssykehus om det fremtidige målbildet for Oslo universitetssykehus, med et samlet og komplett regionssykehus inkludert lokalsykehusfunksjoner på Gaustad, et lokalsykehus på Aker og kreftbehandling på Rikshospitalet også oversendt Helse Sør-Øst for be-

handling. Jeg er opptatt av at Helse Sør-Øst sørger for å se på utviklingen i hele hovedstadsregionen under ett. I den sammenheng er det naturlig at man vurderer om det på sikt vil være hensiktsmessig å legge de tre bydelene i Oslo som i dag får sitt tilbud på Akershus universitetssykehus til Oslo sykehusområde og eventuelt til et nytt lokalsykehus på Aker. Det er samtidig nødvendig å påpeke at avlastningen av Akershus universitetssykehus må skje gradvis for å utnytte kapasiteten på en god måte. På tilsvarende måte vil utviklingen av Aker måtte skje i takt med økt behov for kapasitet og som en del av en helhetlig tilnærming for fornyelsen av bygningsmassen ved Oslo universitetssykehus.

Det er planlagt at styret i Helse Sør-Øst RHF vurderer det samlede kapasitetsbehovet i hovedstaden når avlastningsløsninger for Akershus universitetssykehus HF skal beslutes i juni 2016.

Helse Sør-Øst opplyser at vurderingene som gjelder Kongsvinger sykehus og Akershus universitetssykehus vil blir gjort i forbindelse med arbeidet med en regional utviklingsplan for Helse Sør-Øst.

SPØRSMÅL NR. 683

Innlevert 29. februar 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 7. mars 2016 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

«4 dager før rapporten som avdekket meget kritikkverdige forhold i Vestleiren i Finnmark, skrev Statsministeren at hun var imponert over forholdene der. Representanter for fylkesmannen og fylkeslegen sier at: "situasjonen for asylbarn i Vestleiren er uforsvarlig, selv sett ut fra en «minimumsstandard»-tilnærming." Det var 100 flere barn i leiren enn oppgitt.

Ble ikke statsministeren informert om dette under sitt besøk, når fikk i så fall Regjeringen rapporten og hvilke tiltak ble iverksatt når?»

BEGRUNNELSE:

Rapporten, som viser at forholdene for asylsøkere og flyktninger i Vestleiren i Sør-Varanger har vært enda verre enn det som tidligere er blitt offentlig kjent.

Representanter for fylkesmannen og fylkeslegen var invitert til å delta i befaringen.

- Slik situasjonen fremstod under befaringen disse to dagene, er min konklusjon at situasjonen for asylbarn i Vestleiren er uforsvarlig, selv sett ut fra en «minimumsstandard»-tilnærming. Uforsvarligheten

knytter seg til manglende grunnleggende sikkerhet og omsorg for barn i en svært sårbar situasjon, oppsummerer regiondirektøren.

Han beskriver på en uvanlig ubyråkratisk måte forholdene, og ramser opp 17 ulike forhold observert under befaringen som grunnlag for den knusende konklusjonen. Kritikken rammer både myndighetene og Hero som drifter leiren.

Svar:

Ankomstsenter Finnmark ble opprettet i løpet av svært kort tid i en veldig krevende og kaotisk periode da det ankom mange asylsøkere daglig over grensen ved Storskog. Senteret ble offisielt åpnet 11. november 2015, og statsministerens besøk ble gjennomført 15. november. Hun uttrykte da at hun var imponert over hvor mye de involverte aktørene hadde fått til på den korte tiden de hadde hatt til rådighet, i en krevende og ekstraordinær situasjon.

Representanten viser til en rapport fra en befaring ved Ankomstsenter Finnmark gjort av Fylkesmannen i Finnmark og en representant for Barne-, ungdoms- og

familiedirektoratet (Bufdir) 20. – 21. november 2015. Etter hva jeg kan forstå er representantens henvisning til en intern rapport fra en regiondirektør i Bufetat til direktoratets direktør. For ordens skyld vil jeg bemerke at den konkrete rapporten derfor ikke er skrevet av en representant for fylkesmann og fylkeslege, slik representanten viser til. Innholdsmessig dreier imidlertid denne rapporten seg om spørsmål som har vært kjent og tatt aktivt tak i.

Formålet med den nevnte befaringen var å kartlegge forholdene for asylbarn i ankomstfasen. Delegationen besøkte Vestleiren og Fjellhallen, samt hadde møter med UDI, Hero, Politiets utlendingsenhet (PU), lokalt politi og Sør-Varanger kommune (Rådmann, barnevern, helsepersonell og flyktningetjenesten). Ankomstsenter Finnmark hadde på dette tidspunktet vært i drift i ti dager. Fylkesmannen i Finnmark oppsummerte funnene i en rapport datert 22. november til direktørene i Helsedirektoratet, Bufdir, UDI og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Besøket ble også oppsummert i egne brev fra Bufdir til henholdsvis Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) og UDI 27. november. Bufdirs brev av 27. november var basert på den interne rapporten fra regiondirektøren til Bufdirs direktør.

Som følge av den nasjonale situasjonen i mottaksapparatet hadde Justis- og beredskapsdepartementet på dette tidspunktet tett kontakt med både andre departementer og med UDI om et bredt spekter av problemstillinger. Forholdene i Ankomstsenter Finnmark inngikk i denne dialogen. JD og BLD var orientert om

befaringen, og arbeidet som ble gjort for å følge opp denne.

UDI satte i verk en rekke strakstiltak etter rapportene fra befaringen, herunder:

- Utbedring av det interne logistikksystemet, og midlertidig overgang til manuell registrering av beboere. (På grunn av mangler i systemet hadde driftsoperatør ikke et godt nok system for å ha oversikt over antall beboere og hvem de var.)

- Personellforsterkninger hos driftsoperatør for å bedre ivareta barn og utsatte personer.

- Inngåelse av tilleggsavtale for renhold ettersom første inngåtte avtale ikke var tilstrekkelig.

- Raskere utflytting av barnefamilier til Neiden avlastningstransitt og andre mottak.

- Samarbeid med Fylkesmannen, kommunen og andre aktører om forbedring av forholdene.

- Utsending av medarbeider fra UDI til Ankomstsenter Finnmark for å manuelt finne ut hvor ulike personer var sendt slik at kommunen kunne videresende prøvesvar fra tuberkulosescreening.

- Diverse fysiske utbedringer og ferdigstillelser av ankomstsenteret.

UDI har ansvaret for etablering og drift av asylmottak. I den ekstraordinære situasjonen i mottakssystemet i november 2015 var også andre faginstanser og sektormyndigheter sterkt involvert, herunder Bufdir og Helsedirektoratet. Uheldige forhold, som de det ble rapportert om i Ankomstsenter Finnmark, ble håndtert av de ansvarlige myndigheter i tett samarbeid.

SPØRSMÅL NR. 684

Innlevert 29. februar 2016 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 4. mars 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hva slags informasjon har departementet gitt til fylkeskommunene om unge asylsøkeres rett til videregående opplæring, og kan departementet på noe tidspunkt ha gitt feil opplysninger om dette til alle eller noen av fylkeskommunene?»

BEGRUNNELSE:

TV2 fortalte forrige uke om tre søsken i videregående skolealder som hadde fått beskjed av Troms fylkeskommune om at de ikke ville komme inn på videregående skole før de har oppholdstillatelse. På spørs-

mål fra TV2 om ungdom mellom 15 og 18 år ikke har rett på videregående opplæring også før de har fått behandlet asylsøknaden, svarte departementet først at dette ikke var tilfelle. Noen timer senere oppklarte imidlertid kunnskapsministeren saken, og slo fast at asylsøkere i videregående skolealder har rett til videregående opplæring. Saken viste en usikkerhet rundt regelverket, både i fylkeskommunene og i departementet. Samtidig er retten til videregående opplæring for asylsøkere svært viktig, både for den enkelte og for at samfunnet skal lykkes med integreringen.

Svar:

Fra 1. august 2014 fikk ungdom som er over opplæringspliktig alder, men under 18 år, og som søker om oppholdstillatelse fra Norge, rett til grunnskoleopplæring og videregående opplæring, jf. Opplæringsloven §§ 3-1 og 4A-1. Bakgrunnen for bestemmelsen var blant annet at grunnskoleopplæring og videregående opplæring er en så grunnleggende og viktig del av grunnsopplæringen i Norge at tilbudet også bør gjelde ungdom mellom 16 og 18 år som er i Norge mens de søker om opphold.

Med større tilstrømming av asylsøkere, vil saksbehandlingstiden for asylsaker bli lengre. Jeg har derfor henvendt meg særskilt til utlendingsmyndighetene for å gjøre oppmerksom på at asylsøkere har denne rettigheten, slik at regelverksinformasjon også kan spres igjennom utlendingsmyndighetenes kanaler¹.

Når det gjelder regelverket er det Fylkesmannen som informerer og rettleider kommunene og fylkeskommunene. Departementet har informert fylkeskommunene om unge asylsøkeres rett til videregående opplæring i henhold til vanlig praksis, blant annet blir alle forslag til lovendring lagt på regjeringen.no, kunngjort i Norsk Lovtidende og sendt på offentlig høring. Fylkeskommunene er alltid på listen over høringsinstanser. Informasjon om regelverket finnes også på Utdanningsdirektoratet sin hjemmeside²

Jeg vil understreke at skoleeier, dvs. kommuner og fylkeskommuner, til enhver tid er forpliktet til å følge gjeldende rett, blant annet opplæringsloven.

Departementet har ikke gitt feil opplysninger om unge asylsøkeres rett til videregående opplæring til fylkeskommunene.

SPØRSMÅL NR. 685

Innlevert 29. februar 2016 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 4. mars 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Når vil retningslinjene for den nye fraværsgrensen foreligge, og kan statsråden garantere at den nye fraværsgrensen ikke vil stå i veien for at elever med dokumenterte helse- og velferdsgrunder kan gjennomføre utdanningen på samme måte som i dag?»

BEGRUNNELSE:

Fra og med skoleåret 2016/2017 innføres en ny fraværsgrense i skolen, som innebærer at elever som har mer enn ti prosent fravær i et fag ikke får halvårskarakter eller standpunktkarakter i faget. For at en slik fraværsgrense ikke skal få svært urettferdige utslag, er det avgjørende at det utarbeides et regelverk som tydelig slår fast hva som regnes som gyldig fravær. Innføring av en ny fraværsgrense må ikke føre til at elever med fysiske eller psykiske helseproblemer, eller elever som opplever alvorlige livskriser, får større problemer med

å gjennomføre utdanningen. En ny fraværsgrense må heller ikke stå i veien for elevdemokratiet.

Det er nå kort tid igjen til endringen gjennomføres, og Elevorganisasjonen melder om urolige elever som etterlyser tydelige retningslinjer for den nye fraværsgrensen.

Svar:

Oppfølging av fraværet til den enkelte elev er viktig og har betydning for arbeidet mot frafall i videregående opplæring. Etter at saken om innføring av fraværsgrense var på høring våren 2015, ønsket et klart flertall av høringsinstansene en nasjonal fastsatt grense for fravær. Høringssvarene synliggjør behovet for flere virkemidler for å redusere ubegrunnet fravær. Fraværsgrense er et klart signal om at elevenes oppmøteplikt er reell.

Utdanningsdirektoratet utarbeider et rundskriv om fraværsgrensen. Rundskrivet vil foreligge før pås-

¹Se blant annet www.udi.no/har-sokt/beskyttelse-asyl/bor-i-vanlig-asylmottak/skole-og-barnehage/#link-4073

²Se blant annet www.udir.no/Spesielt-for/Minoritetsspraklige-elever/flyktninger/skole-og-opplaring/sporsmal-og-svar-om-regelverket

ke 2016. Formålet med å gi detaljert informasjon om fraværsgrensen, er å sikre en mest mulig lik praksis i fylkeskommunene.

Fraværsgrensen i fag på 10 % skal gjelde fra og med skoleåret 2016-2017. Fraværsgrensen gjelder med unntak for dokumentert fravær som skyldes enten helse- og velferdsgrunner, arbeid som tillitsvalg, politisk arbeid, hjelpearbeid, lovpålagt oppmøte, representasjon i arrangement på nasjonalt og internasjonalt nivå. I tillegg vil avtale om selvstendig studiearbeid og sko-

leadministrativt arbeid, for eksempel elevrådsarbeid, ikke regnes med. Regelverket vil på den måten stille strenge krav til fremmøte og deltakelse uten at dette får urimelige konsekvenser for elevene.

Innføring av fraværsgrensen vil derfor ikke stå i veien for at elever med dokumentert fravær fullfører videregående opplæring. Det er imidlertid viktig at skolene har gode rutiner og systemer for å kunne ta i bruk fraværsgrensen på en forsvarlig måte.

SPØRSMÅL NR. 686

Innlevert 1. mars 2016 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 9. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hvordan følger Justisdepartementet og Kontrolldirektøren opp at Oslo-politidistrikt faktisk leverer resultater i tråd med Stortingets forventninger, og særskilt et mer synlig politi?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten skriver 22/2-2016 at det siden 2005 er blitt stadig mindre operativ bemanning ved ordensavsnittet på politistasjonene i Oslo. Dette til tross for at Oslo politidistrikt er tilført betydelig mer ressurser i samme periode.

Justisdepartementet opprettet en stilling som Kontrolldirektør i 2013. Virkeområdet for stillingen omfatter departementets egen virksomhet og administrasjon, samt departementets overordnede styring og kontroll av virksomhetene i justissektoren.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har ansvar for den overordnede styringen av politi- og lensmannsetaten og Politidirektoratet har ansvaret for faglig ledelse, styring, oppfølging og utvikling av politidistriktene og særorganene i henhold til tildelingsbrev. Den overordnede faglige ledelsen av straffesaksbehandlingen hører under den høyere påtalemyndighet. Relasjonen mellom departementet og direktoratet reguleres gjennom Hovedinstruks til Politidirektoratet, politidirektørens kontrakt og de årlige tildelingsbrevene. Det er tre ordinære styringsdialogmøter mellom departementet og Politidirektoratet i løpet av året. I disse møtene behandles tertiær måloppnåelse, strategiske utfordringer, oppfølging av saker som Riksrevisjonen har tatt opp, mv.

I tillegg er det møter mellom meg og politidirektøren der blant annet aktuelle saker og større prosjekter tas opp. Disse møtene er også en del av styringsdialogen mellom departementet og direktoratet.

Jeg er selvfølgelig opptatt av at politidistriktene leverer resultater i henhold til det som er fastsatt av Stortinget. For Regjeringen er det en målsetting med et sterkt nærpoliti som skal skape mer trygghet og som er operativt, synlig og tilgjengelig. Tildelingsbrevet til Politidirektoratet peker blant annet på at det vil være en hovedutfordring i 2016 at politiet skal være tilgjengelig og tilstede der folk er. Dersom politiet ikke klarer å nå de mål som er satt, vil dette være tema som tas opp i møter som jeg har beskrevet over. For denne regjeringen er det imidlertid viktig å sette få og tydelige mål, samtidig som vi har tillit til at underliggende etater får handlefrihet og ansvar til selv å vurdere hvilke virkemidler som er mest egnet til å bidra til at målene nås. Det er Politidirektoratet som har oppfølgingen av måloppnåelsen i det enkelte distrikt. Når det gjelder utviklingen i Oslo politidistrikt, vil jeg nevne at det i perioden 31.12.2013 -31.12.2015 har vært en økning på 190 årsverk.

Vi er i ferd med å gjennomføre Nærpolitireformen, og målet med reformen er beskrevet i Prop. 61 LS (2014-2015):

«Et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpoliti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer.»

Jeg følger tett opp Nærpolitireformen, og forventer at målene med reformen blir nådd. Gjennomføring av Nærpolitireformen er et stort endringstiltak, og må balanseres opp mot politiets evne til å levere tjenester til publikum. Jeg har tillit til at politiet ivaretar denne krevende balansegangen.

Kontrolldirektørens overordnede oppgave er å bidra til å bedre styring og kontroll internt i departemen-

tet. Dette innebærer blant annet at kontrolldirektøren på utvalgte, risikoeksponerte områder skal vurdere i hvilken grad internkontrollen er forsvarlig og hensiktsmessig. Kontrolldirektøren kan også bistå departementets øvrige ledere og ansatte i spørsmål om styring og kontroll.

SPØRSMÅL NR. 687

Innlevert 1. mars 2016 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 6. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hva er status for arbeidet med nytt arbeidsplanleggingssystem og når forventes det å være implementert i politidistriktene?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge bladet Politilederen (22/8-2014) skulle nytt arbeidsplanleggingssystem for politiet legges ut på an-

bud høsten 2014, og målet var at nytt system skulle være i drift i alle politidistrikter i 2017.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Politidirektoratet som har opplyst at eksisterende arbeidstidsplanleggingssystem, TTA, vil bli implementert i den nye strukturen i Nærpolitireformen.

Det er ikke besluttet å anskaffe nytt arbeidstidsplanleggingssystem.

SPØRSMÅL NR. 688

Innlevert 1. mars 2016 av stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal

Besvart 4. mars 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«En gjennomgang av UNEs praksis overfor lengeværende barn viser at bare i 9 av 104 saker får barn forklare seg direkte til de som avgjør saken. Anser statsråden at dette er tilfredsstillende tall, og om ikke: Hva vil statsråden gjøre for at UNE bedre ivaretar barns rett til å bli hørt i sin praksis?»

BEGRUNNELSE:

Både barnekonvensjonens artikkel 12 og Grunnlovens § 104 fastslår at barn har rett til å bli hørt i spørsmål

som gjelder dem selv. Dette er også tatt inn i Utlendingsforskriften § 17-3.

Svar:

I sitt spørsmål viser representanten Toskedal til at «bare i 9 av 104 saker får barn forklare seg direkte til de som avgjør saken». Det vises ikke til noen kilde for disse tallene, og jeg kan derfor ikke kommentere denne opplysningen direkte. Jeg vil likevel svare så godt jeg kan på problemstillingen representanten tar opp.

Barn har rett til å bli hørt i saker som berører dem. I utlendingssaker følger dette både av Grunnloven § 104, FNs barnekonvensjon artikkel 12, utlendingslo-

ven § 81 og utlendingsforskriften §§ 17-3 til 17-5. I barnekonvensjonen artikkel 12 nr. 2 presiseres det at retten til å bli hørt innebærer at barnet «særlig gis anledning til å bli hørt i enhver rettslig og administrativ saksbehandling som angår barnet, enten direkte eller gjennom en representant eller et egnet organ, på en måte som er i samsvar med saksbehandlingsreglene i nasjonal rett». Jeg bemerker videre at det følger av utlendingsforskriften § 17-4 at det i asylsaker som hovedregel skal gjennomføres muntlig samtale med barn over syv år, og at det kan gjennomføres muntlig samtale med yngre barn.

Når det gjelder barn som har lang oppholdstid i Norge, vil det som oftest være snakk om høring av barnet i forbindelse med en anmodning om omgjøring av Utlendingsnemndas (UNE) tidligere vedtak. Barnets rett til å bli hørt skal ha blitt ivaretatt tidligere i Utlendingsdirektoratets (UDI) og UNEs saksbehandling, og UNE vurderer konkret i hver enkelt sak hvordan barnet skal høres i forbindelse med avgjørelsen av omgjøringsanmodningen. Det må i denne avveiningen bl.a. ses hen til hensynet til barnet, barnets ønsker og behovet for ytterligere opplysning av saken. UNE kan i konkrete tilfeller komme til at barnets rett til å bli hørt er ivaretatt gjennom f.eks. foreldre eller advokat, ev. med opplysninger fra skole, helsepersonell, barnevern

eller andre som kjenner barnet. Jeg viser i denne forbindelse til at FNs barnekomité understreker i General Comment nr. 12 om barnets rett til å bli hørt at et barn ikke bør høres oftere enn nødvendig.

I tildelingsbrevet til UNE for 2015 bestilte Jus- og beredskapsdepartementet en vurdering av praksis etter utlendingsforskriften § 8-5, i perioden fra endringene i bestemmelsen trådte i kraft 8. desember 2014 og frem til 1. desember 2015. Rapporten forelå 18. januar 2016, og den bygger på en gjennomgang av 98 saker hvor spørsmålet om oppholdstillatelse i Norge ble vurdert på bakgrunn av barns tilknytning. I rapporten opplyser UNE at barn har blitt hørt muntlig og direkte i nemndmøte i rundt ti av sakene som er omfattet av rapporten. I alle sakene har UNE lagt til grunn at barnets rett til å bli hørt er ivaretatt.

Jeg vil bemerke at UNE høsten 2015 hadde to møter med Barneombudet, hvor bl.a. høring av barn var tema. UNE har også nedsatt en intern arbeidsgruppe som har lagt grunnlaget for en videre vurdering av hvordan høring av barn kan finne sted i UNE. Jeg forutsetter at UNE jobber aktivt for på best mulig måte å legge til rette for at barnets rett til å bli hørt ivaretas i saksbehandlingen, og at de foretar gode vurderinger når det gjelder hvordan et barn skal høres i de konkrete sakene de har til behandling.

SPØRSMÅL NR. 689

Innlevert 1. mars 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 8. mars 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Mener statsråden at Arbeidstilsynets tilsyn vedrørende innleie av arbeidstaker fra virksomhet som har til formål å drive utleie i 2014 sikret at innleie i norsk arbeidsliv etter arbeidsmiljøloven § 14-12 andre ledd skjedde i tråd med lovens krav til skriftlig avtale med tillitsvalgte, er statsråden fornøyd med Arbeidstilsynets fordeling av disse 39 tilsynene mellom innleier og bemanningsforetak, og vil statsråden vedlegge kopi av de 16 tilsynene med "innleier / utleier" som ikke avstedkom noen reaksjon?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Arbeidstilsynets årsrapport for 2014 ble det gjennomført 39 tilsyn med "innleier / utleier" hvorav 23 medførte reaksjon. Det framgår av årsrapporten at:

"En overvekt av tilsynene knyttet til innleie og utleie er gjennomført hos bemanningsforetak."

Arbeidsmiljøloven § 14-12 andre ledd lyder:

"I virksomhet som er bundet av tariffavtale kan arbeidsgiver og tillitsvalgte som til sammen representerer et flertall av den arbeidstakerkategori innleien gjelder, inngå skriftlig avtale om tidsbegrenset innleie uten hinder av det som er bestemt i første ledd. Virksomheten skal på forespørsel fra Arbeidstilsynet fremlegge dokumentasjon på at den er bundet av tariffavtale og at det er inngått avtale med de tillitsvalgte som nevnt i første punktum."

Slik begrunnes § 14-12 andre ledd andre punktum i Prop. 83 L (2012-2013): "Etter departementets oppfatning vil en rett for Arbeidstilsynet til å kreve fremlagt slik dokumentasjon kunne lede til økt oppmerksomhet

rundt temaet, og bidra til å bevisstgjøre virksomheter om hvilket grunnlag de har for sin innleie og hvilke vilkår som faktisk gjelder på området. Arbeidstilsynets oppfølging på den enkelte virksomhet vil også kunne tenkes å medføre nyttig støtte og informasjon til innleide og andre som eventuelt vil påberope seg ulovlig innleie overfor virksomheten."

I arbeids- og sosialkomiteens innstilling (Innst. 348 L (2012–2013)) så samtlige representanter med unntak av representantene fra Fremskrittspartiet behovet for utvidet tilsyn ved tidsbegrenset innleie uten hinder av begrensningene om midlertidig ansettelse. Komiteens flertall uttalte: "Innføring av dokumentasjonsplikt overfor Arbeidstilsynet, Petroleumsstilsynet og Luftfartstilsynet vil kunne bevisstgjøre virksomheter om hvilket grunnlag de har for sin innleie."

Svar:

La meg først understreke at jeg ikke har noen grunn til å tro annet enn at størstedelen av norsk arbeidsliv, inkludert virksomheter som leier inn arbeidskraft fra bemanningsforetak, følger norsk lov.

Tilsyn er Arbeidstilsynets viktigste virkemiddel, i tillegg til veiledning, premissgiving og samarbeid med partene i arbeidslivet og andre aktører på HMS-området. Arbeidstilsynet har ingen mulighet til å kontrollere alle virksomheter. En mest mulig effektiv ressursbruk innebærer at Arbeidstilsynets tilsynsinnsats rettes mot de næringer, virksomheter og yrker der det er størst risiko for at arbeidsmiljøforholdene er uforsvarlige eller useriøse. Formålet er på best mulig måte å påvirke de næringer og virksomheter som har størst risiko for arbeidsmiljøproblemer til å ivareta sitt ansvar for forsvarlige arbeidsforhold og systematisk HMS-arbeid på en god måte.

Arbeidstilsynet opplyser at det risikobaserte tilsynet baseres på forskning, historiske data og tips, samt at de har lite grunnlag for å kunne si at det er mange og alvorlige brudd på bestemmelsen i § 14-12 andre ledd.

Jeg viser videre til at bestemmelsene om adgangen til innleie i utgangspunktet er privatrettslige. Dvs. at det er den enkelte selv som må håndheve sine rettigheter dersom en mener at det skjer brudd på reglene. Som et ledd i arbeidet mot ulovlig innleie ble Arbeids-

tilsynet fra 1. januar 2014 likevel gitt tilsynsmyndighet med bestemmelsen i § 14-12 andre ledd ved at det ble innført en plikt for virksomhetene til særlig å dokumentere overfor Arbeidstilsynet at det faktisk er inngått avtale om innleie. Arbeidstilsynet har imidlertid ikke myndighet til å gi pålegg knyttet til lovligheten av innleie, men kan gi veiledning i regelverket. Departementets begrunnelse for å innføre tilsynsmyndighet med bestemmelsen var nettopp slik stortingsrepresentanten har påpekt; økt bevissthet og fokus på temaet i virksomheten og dermed økt etterlevelse av regelen. Arbeidstilsynets veiledning kan også tenkes nyttig i forbindelse med eventuell videre oppfølging fra de til-litsvalgte eller andres side, se Prop. 83 L (2012-2013).

Stortingsrepresentanten viser til at Arbeidstilsynet har gjennomført 39 tilsyn med innleievirksomheter og bemanningsforetak i 2014. Av disse tilsynene ble det gjennomført 12 tilsyn med innleievirksomheter og 27 tilsyn med bemanningsforetak. Det ble ført tilsyn med bestemmelser i arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven. Fordelingen av de 39 tilsynene gir imidlertid ikke hele bildet av Arbeidstilsynets tilsyn med innleievirksomheter. Arbeidstilsynet opplyser at de også gjennomfører tilsyn med at innleier har en internkontroll i tråd med lovens krav. De opplyser at internkontrollen skal ivareta helse, miljø og sikkerhet og også de innleides arbeidsmiljø.

Avslutningsvis vil jeg legge til at Arbeidstilsynet prioriterer aktivitet rettet mot spesielt utsatte næringer i arbeidslivet hvor det er et bredde av risikoforhold, se Arbeidstilsynets strategiske plan 2013-2016. For 2016 vil det være en særskilt aktivitet rettet mot blant annet bygg- og anlegg, hvor innleie synes å være mer utbredt enn generelt i landet.

Stortingsrepresentanten har bedt om å få oversendt tilsynsrapporter fra 16 tilsyn med innleievirksomheter og bemanningsforetak i 2014 som ikke medførte reaksjoner. Disse er offentlige, er innhentet fra Arbeidstilsynet og følger vedlagt.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokument-serien/2015-2016/dok15-201516-0689-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 690**Innlevert 1. mars 2016 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth****Besvart 14. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Har statsråden gitt signaler til helseforetakene om at det er greit å tolke Stortingets vedtak om veiledende responstider for akuttoppdrag innenfor slike marginer som Vestre Viken HF gjør i sine driftsavtaler, og hva kan godtgjøre et så raust slingringsmonn - når det kan stå om liv?»

BEGRUNNELSE:

16 år er gått siden Stortinget vedtok følgende veiledende responstider for akuttoppdrag:

- I byer og tettsteder skal ambulansen være fremme på hendelsesstedet innen 12 minutter i 90 prosent av de akutte hendelsene.
- I griskrendte strøk skal ambulansen være fremme på hendelsesstedet innen 25 minutter i 90 prosent av de akutte hendelsene.

I Vestre Viken HF opererte ambulansetjenesten i 2015 med driftsavtaler med følgende responstider for akuttoppdrag:

- 90 % responstid akuttoppdrag i tettbebygd strøk 20 minutter
- 90 % responstid akuttoppdrag i griskrendt strøk 30 minutter. Unntatt kommunene Flesberg, Flå, Hemsedal, Rollag, Sigdal og Hurum 40 minutter.

Svar:

I St.meld. nr. 43 (1999-2000) Om akuttmedisinsk beredskap ble de foreslåtte kravene til responstider gjort veiledende med følgende mål:

- Akuttoppdrag: 12 minutter for 90 pst. av befolkningen i byer og tettsteder og 25 minutter for 90 pst. av befolkningen i griskrendte strøk.

Målene har vært veiledende slik at de vil kunne gjennomføres de aller fleste steder i landet, men noen steder har tjenesten måtte gjøre tilpasninger på grunn av geografi og spredt bosetting. Tid fra 113-oppringning til ambulanse er på hendelsessted (responstid) er nå blitt en nasjonal kvalitetsindikator – med de samme målene som ble foreslått i St.meld. nr. 43. Det gir nasjonale myndigheter et godt utgangspunkt for å overvåke kvaliteten på ambulansetjenesten – og for å forbedre tjenesten lokalt. Jeg har ikke gitt signaler til helseforetakene om at det er greit å tolke Stortingets vedtak om veiledende responstider for akuttoppdrag ved å etablere mindre ambisiøse mål. Jeg legger til grunn at helseforetakene bruker målene for den nasjonale kvalitetsindikatoren i sitt forbedringsarbeid.

Tiden det tar fra en potensielt alvorlig hendelse inntreffer til en pasient har fått nødvendig helsehjelp er ofte av avgjørende betydning for å unngå unødvendig død, tap av leveår og funksjonsnivå eller lidelse. For flere akutte tilstander som hjertestans, hjerneslag, akutt hjerteinfarkt og alvorlige traumer er rask responstid med på å redde liv og bedre pasientens sjanser til å bevare funksjonsnivå. Tall for 2. tertial 2015 viser at ambulansen var fremme innen 12 minutter i 71 prosent av hendelsene i tettbebygde strøk. Publiseringen av tallene viser at det er utfordringer knyttet til definisjonen av et tettbebygd strøk, og enkelte kommuner kan derfor komme uheldig ut resultatmessig. I griskrendte strøk var ambulansen fremme på hendelsesstedet innen 25 minutter i 83 prosent av hendelsene.

Jeg er opptatt av at helseforetakene nå bruker resultatene aktivt i sitt forbedringsarbeid, og gjør justeringer for å forbedre responstiden og tilbudet til befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 691**Innlevert 1. mars 2016 av stortingsrepresentant Marianne Aasen****Besvart 10. mars 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Når og på hvilken måte vil regjeringen følge opp budsjettinnstillingen ved å foreta en gjennomgang av statlige tilskudd til private høyskoler?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av budsjettet 2016 ga en samlet komite uttrykk for "at det er ønskelig med en gjennomgang av statlige tilskudd til private høyskoler, herunder en vurdering av kriteriene for innlemming av nye akkrediterte, private høyskoletilbud i de statlige finansieringsordningene."

Svar:

Kunnskapsdepartementet arbeider med oppfølgingen av ekspertgruppen som har utredet regelverket for bruk av statlige tilskudd og egenbetaling fra studentene. Videre arbeides det med implementering av vedtatte endringer i finansieringssystemet for universiteter og høyskoler, som skal legges fram i statsbudsjettet for 2017. Det er viktig at disse prosessene er på plass før vi foretar en nærmere gjennomgang av tilskuddsordningen for private høyskoler, herunder en vurdering av kriteriene for innlemming av nye akkrediterte private høyskoletilbud.

Regjeringen vil presentere videre prosess for dette arbeidet i Kunnskapsdepartementets fagproposisjon, Prop 1. S (2016-2017). Vi vil vurdere å sette ned en egen arbeidsgruppe med representanter fra departementet og universitets- og høyskolesektoren.

SPØRSMÅL NR. 692**Innlevert 1. mars 2016 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 10. mars 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Fleire framstående akademikarar ved universiteta våre mistar ved fylte 70 år retten til å undervise og søke på forskingsmidlar, som følgje av lov om aldersgrense for offentlege tenestemenn. Denne opnar imidlertid for unntak.

Kva vil statsråden gjere for å sikre at akademikarar som sit på viktig fagkunnskap kan halde fram med å forske og undervise også etter fylte 70 år?»

GRUNNGJEVING:

Denne problemstillinga er stadig aktuell, og kan gjelde stadig fleire. I Noreg aukar levealderen. Svært mange norske akademikarar er spreke og produktive når dei er 70 år. Andre sit på viktig og unik kunnskap, eller er blitt populære og dyktige til å undervise. Det er openbart naudsynt med ny rekruttering, men det er også sterke argument for at ein skal kunne bidra etter fylte 70 år. Det burde vera mogeleg å nytte unntaka i lova i større grad. Eg vil gjerne høyre om statsråden og de-

partementet, som eigar av institusjonane, vil foreta seg noko for å sikre dette.

Svar:

Som Solhjell nemner i brevet sitt, fastsett lov om aldersgrense for offentlege tenestemenn ei aldersgrense på 70 år. Lova seier at tilsettingsmyndigheita skal ta stilling til om ein arbeidstakar kan fortsette i jobben ut over aldersgrensa. Tilsettingsmyndigheita ligg hos institusjonane. Departementet tek stilling til om embetsmenn (professorar tilsett før 1990) kan stå i stillinga ut over aldersgrensa etter tilråding frå institusjonane.

Aktiviteten ved institusjonane endrar seg over tid. I nokre år kan eit fagområde trekke til seg mange studentar, for så å bli mindre populært, medan eit anna område veks fram som attraktivt for studentane. Dette kan gi store svingingar i kor mange studentar det er ved eit studium, og dermed også i behovet for undervisning på området. Forskingsbehova i samfunnet endrar seg òg over tid. I ein periode kan det vere behov for ny kunnskap på eit samfunnsområde, og i ein annan peri-

ode vil behova vere større på eit anna felt. Institusjonane må kunne flytte ressursar og kapasitet i tråd med slike endringar. Også produktiviteten til den einskilde arbeidstakaren vil kunne endre seg i løpet av eit langt arbeidsliv.

Når tilsette når aldersgrensa og ber om å få vere i stillinga, vil institusjonane vurdere om dei best når måla sine ved å seie ja til dette, eller om dei er best tenkte med å prioritere om, slik at ressursar kan brukast på ein annan måte. Institusjonane kan sjølv best vurdere dette. Så lenge lova legg opp til at institusjonane skal ta

avgjerda, og dei held seg innafor den lova, vil ikkje eg overprøve eller legge føringar på prioriteringane deira. Når departementet tek stilling til om ein professor som er embetsmann skal kunne stå i stillinga ut over aldersgrensa, legg vi stor vekt på tilrådinga frå institusjonane.

Forskringsrådet har dreidd prosjektstøtta mot større prosjekt med større fagleg og strategisk verknad. Hovudregelen er at søkjaren må vere ein norsk institusjon, bedrift eller verksemd. Det er ikkje noko forbod mot at forskarar over 70 år kan delta i eit prosjekt.

SPØRSMÅL NR. 693

Innlevert 1. mars 2016 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 9. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vi har den senere tid sett flere eksempler på at bilister har kommet seg inn på hovedvei i feil kjøreretning. Dette har dessverre medført kollisjoner og alvorlig personskader. Senest for noen dager siden skjedde dette nok en gang på E6 i Østfold.

Kan statsråden redegjøre for hva man vil vurdere av tiltak for å redusere risikoen for at dette kan skje?»

Svar:

Jeg er kjent med at det har skjedd flere alvorlige ulykker som skyldes kjøring mot kjøreretningen. Dette er en svært alvorlig problemstilling som Statens vegvesen arbeider aktivt med.

Bestemmelser knyttet til bl.a. vegutforming, skilting og vegoppmerking skal bidra til at vegmiljøet utformes slik at det forhindrer, eller vesentlig vanskeliggjør, kjøring mot kjøreretningen. Bestemmelsene gir anvisning på hvordan den fysiske utformingen av veganleggene skal være, og hvordan skilting og oppmerking skal informere, varsle, lede og styre trafikantene.

Selv om disse bestemmelsene er fulgt, vil det likevel kunne oppstå situasjoner der en fører kjører i feil kjøreretning. Det er da svært viktig å oppdage situasjonen tidlig, slik at myndighetene får en mulighet til å avverge en eventuell ulykke. Dette er meget vanskelig, og ofte oppdages dessverre ikke slik feilkjøring før ulykken har skjedd.

Vegvesenet og politiet har derfor tatt initiativ til en rutine for varsling i samarbeid med NRK. Straks politiet får melding om kjøring mot kjøreretningen skal de varsle nærmeste Vegtrafikksentral som umiddelbart

formidler til NRK som så bryter inn med melding i sine sendinger.

Videre er et nytt skilt, 565 «Feil kjøreretning», tatt i bruk i planskilte kryss og på ramper i tilknytning til flerfeltsveger.

Vegvesenet arbeider også med å utvikle trafikkregistreringsutstyr til automatisk å oppdage "kjøring mot kjøreretningen" på motorveier og i to-løps tunneler hvor slikt utstyr er montert. Det muliggjør varsling av bilistene med elektroniske skilt, kringkasting eller gjennom elektronikk i bilene. Testing av slikt utstyr vil bli gjennomført i 2016.

Varsling som nevnt over gir ingen garanti for å hindre en ulykke. På sikt vil imidlertid ny teknologi muliggjøre at kjøretøyene blir programmert for kollisjonshindring, dvs. at de ikke kan kjøres mot kjøreretningen og at kjøretøyet selv kan oppdage og avvike en bil på kollisjonskurs. Dette ligger åpenbart noen år frem i tid, men har utvilsomt et potensiale for å bidra til å løse dette problemet.

SPØRSMÅL NR. 694**Innlevert 2. mars 2016 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 10. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Mener statsråden at også andre nullutslippsteknologier, i likhet med trolleybuss, kan betegnes som fordyrende elementer og derfor ikke kan støttes som en del av Bussveien?»

BEGRUNNELSE:

I brev til Rogaland fylkeskommune 19.2.16 skriver Samferdselsdepartementet at man fra Statens side ikke kan støtte Rogalands fylkesting vedtak om trolleybussdrift fra 2021. Begrunnelsen for dette angis å være at man skal unngå fordyrende element. Stortinget har vedtatt et bredt klimaforlik hvor målsettingen er at all trafikkøkning skal tas med kollektiv, sykkel og gange. Samferdselssektoren stod i 2014 for 26 % av de samlede CO2-utslippene i Norge, en økning på 27 % fra 1990 til 2013. Dette kan ikke fortsette, og man må bruke de virkemidlene man har for å få utslippene ned. Noe som også fagetatene legger stor vekt på i sitt grunnlagsdokument for ny nasjonal transportplan 2018-2029.

Dersom Norge skal oppfylle sine forpliktelser og redusere sine klimautslipp er det viktig at bymiljøpakene støtter opp under disse målsetningene. Dersom Regjeringen definerer at alle nullutslippsalternativer er fordyrende elementer for Bypakke Nord-Jæren, vil det ikke bygge opp under en politikk hvor CO2-utslippene reduseres. Venstre ønsket primært en bybane-løsning for Nord-Jæren, som både ville være nullutslippfri og effektiv. Det fikk dessverre ikke flertall i Rogaland fylkesting. Da er det viktig at alternativet blir minst like utslippsfri både for lokalmiljøet i Stavangerregionen, og globalt. Hybridbusser er et dårlig alternativ all den tid når de benytter diesel, så inneholder eksosen like mye forurensning som fra en ordinær buss, støyen er like ille, samt utslippene av klimagasser.

Da er det mye bedre å satse på nullutslippsalternativer som f.eks. batteridrevne busser. Det er dessuten viktig med fremdrift i forhandlingene om bymiljøpakker.

Svar:

Dagens stortingsflertall har tatt viktige beslutninger som bidrar til at det vil bli bygget et bedre kollektivtilbud på Nord-Jæren. Innføring av ordningen med statlig delfinansiering (50/50) av kollektivprosjekter i de fire

største byene gjør det mulig å drive byutvikling på en langt bedre måte enn tidligere.

Jeg ønsker å legge til rette for at forhandlinger om bymiljøavtale for Nord-Jæren kan starte opp så snart nødvendige avklaringer om Bypakke Nord-Jæren er på plass. Samferdselsdepartementet vil i den forbindelse fastsette et mandat som Vegdirektoratet, som statens representant, skal legge til grunn i forhandlingene. Statlig delfinansiering av kollektivprosjektet Bussveien vil være en viktig del av forhandlingene.

Departementet er kjent med at fylkestinget i Rogaland har vedtatt at Bussveien skal bygges ut for trolleybussdrift. Ifølge utredninger som fylkeskommunen har fått gjennomført, framstår dette som det dyreste alternativet samlet sett.

Jeg er opptatt av at vi skal bruke skattebetalernes penger på en best mulig måte. Vi må derfor balansere langsiktige og fremtidsrettede løsninger med kostnadseffektivitet. I vårt brev av 19. februar 2016 til Rogaland fylkeskommune tar vi ikke stilling til hvilken teknologi som best dekker Nord-Jærens langsiktige behov for transportløsninger og miljømål. Vi bekrefter at det i retningslinjene for statlig delfinansiering av fylkeskommunale kollektivprosjekter er slått fast at statens andel skal være 50 pst. av prosjektkostnadene, og påpeker samtidig at det er et sentralt poeng at det statlige tilskuddet ikke skal gå til fordyrende løsninger.

Jeg er derfor opptatt av at vi utnytter den positive utvikling og kreativitet som nå skjer i transportmarkedet – både hva gjelder kjøretøy, drivstoff og konsepter. Utviklingen av batteribusser og annen nullutslippsteknologi går svært raskt. I planlegging og anbudsprosess bør det derfor tas høyde for ulike teknologiske løsninger for lav- eller nullutslipp og klimanøytralt drivstoff, samtidig som det stilles tydelige krav til vektlegging av miljø- og klimagassutslipp i anbudet.

For å støtte opp om dette planlegger vi nå et møte med bussnæringen for å drøfte både eksisterende teknologier og fremtidige visjoner.

SPØRSMÅL NR. 695**Innlevert 2. mars 2016 av stortingsrepresentant Sonja Mandt****Besvart 10. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hva er status for arbeidet med å bringe samsvar mellom nye forskrifter for politiattest og akseptabel ventetid for den enkelte barnehage og framtidige personale?»

BEGRUNNELSE:

I fjor presenterte regjeringen en endret forskrift for å skjerpe kravet til politiattest for barnehageansatte. I januar i år ble det meldt om at flere tusen sto i kø for å få en slik politiattest, og at mye tydet på at forberedelsene ikke var solide nok. Barnehager meldte om store problemer med å få nok bemanning, og til og med fare for stenging.

Svar:

Jeg viser til tidligere svar til stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen av 16. desember 2015 og stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad av 3. mars 2016 om samme tema (jf. spørsmål nr. 320 og 668).

Det følger av politiregisterforskriften § 36-6 at politiattest skal utstedes snarest mulig og senest 14 dager etter at nødvendig dokumentasjon er mottatt. Jeg er kjent med at saksbehandlingstiden i en periode dessverre har vært lenger enn den fastsatte fristen, noe som er svært uheldig.

Det er igangsatt en rekke tiltak for å få ned saksbehandlingstiden for utstedelse av politiattest, som har medført at saksbehandlingstiden er blitt vesentlig redusert. I følge tall fra Politidirektoratet er gjennomsnittlig saksbehandlingstid for utstedelse av politiattest nå under 14 dager.

SPØRSMÅL NR. 696**Innlevert 2. mars 2016 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung****Besvart 8. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Når kan Stortinget forvente å behandle bompengeproposisjonene for strekningen E6 Vindåsliene-Korporals Bru?»

BEGRUNNELSE:

Prosjektet E6 Vindåsliene- Korporals Bru har en total kostnad på ca. 1,5 milliarder kroner, og skal delvis finansieres av bompenger. I forslag til statsbudsjett for 2016 (Prop. 1 S 2015-2016) står det:

"Regjeringen tar sikte på at forslaget om delvis bompengefinansiering av prosjektet blir lagt fram til Stortinget i løpet av 2016."

Det er under forutsetning av positivt vedtak i Stortinget lagt til grunn at arbeidene kan starte i 2016 i henhold til uttalt framdriftsplan. Dette betinger imidlertid at Stortinget må behandle bompengeproposisjonen i løpet av vårsesjonen 2016. Får ikke Stortinget behand-

let proposisjonen for strekningen i løpet av våren vil arbeidene blir forsinket.

Svar:

Strekningen E6 Vindåsliene – Korporalsbrua er viktig å få utbedret, og prosjektet for utbedring av veien har høy oppmerksomhet hos meg. Jeg har ved flere anledninger vært på strekningen, både i møte med Statens Vegvesen og lokale politikere.

Reguleringsplanen for den nordlige delen av prosjektet E6 Vindåsliene – Korporalsbrua ble vedtatt av Midtre Gauldal kommune i januar 2016. Det er lagt opp til lokalpolitisk behandling av forslag til bompengeproposisjon for prosjektet i løpet av våren 2016.

På grunn av kostnadsøkninger er Statens vegvesen og Samferdselsdepartementet i dialog om hvilke forutsetninger som skal legges til grunn for finansieringsopplegget. Etter den lokalpolitiske behandlingen av bompengeproposisjonen skal det gjennomføres ekstern kvalitetssikring av prosjektet (KS2). Straks det er gjennomført vil Samferdselsdepartementet håndtere saken

og forelegge den for Stortinget, og jeg tar sikte på at det skjer i løpet av høsten 2016.

Med en fremdrift som skissert over, vil det kunne bli anleggsstart tidlig i 2017.

SPØRSMÅL NR. 697

Innlevert 2. mars 2016 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung

Besvart 11. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«På hvilken måte ligger elektrifiseringen av Trønderbanen foran tidsskjemaet som ble fastsatt gjennom stortingsvedtak i gjeldende Nasjonal Transportplan (2014-2023) med ferdigstillelse i 2020?»

BEGRUNNELSE:

Stortingets vedtak i gjeldende Nasjonale Transportplan 2014-2023 (St.meld. 26 2012-2013)) fastslo oppstart av elektrifisering av Trønderbanen i 2017, med ferdigstillelse av arbeidet i 2020. Disse planene ble også slått fast i Jernbaneverkets Handlingsprogram for 2014-2023, og statsråden bekreftet tilsvarende fremdriftsplan i sitt svar på spørsmål fra stortingsrepresentanten Abid Raja 7. mai 2014 (dok. 15:707 (2013-2014)).

I samferdselsdepartementets forslag til Statsbudsjett for 2016 (Prop. 1 S 2015-2016) kan vi lese at elektrifiseringsprosjektet planlegges med oppstart i 2017, men med ferdigstillelse i 2023. Altså en forsinkelse i ferdigstillelsesdato på tre år sammenlignet med vedtak i gjeldene Nasjonale Transportplan.

I Adresseavisen lørdag 27. februar 2016 uttaler statsråden imidlertid at arbeidene med elektrifiseringen av trønderbanen nå ligger foran tidsskjema.

Svar:

I Meld. St. 26 (2012-2013) – Nasjonal transportplan 2014-2023 er det foreslått at det bør bevilges 3,9 mrd. kr til modernisering (inkl. elektrifisering) av Trønder- og Meråkerbanen. Oppstart er beskrevet til første fireårsperiode og ferdigstillelse innen utgangen av planperioden. Denne ambisjonen reflekteres også i Inns. 450 S (2012-2013) – Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Nasjonal transportplan 2014-2023, og danner grunnlaget for prioriteringene i Jernbaneverkets handlingsprogram 2014-2023.

Elektrifisering av Trønder- og Meråkerbanen er videre omtalt i Prop. 1 S (2015-2016) for Samferdselsdepartementet. Jernbaneverket arbeider ut fra en framdriftsplan der grunnerverv og detaljplan ferdigstilles i 2016. Dette muliggjør ekstern kvalitetssikring (KS2) ultimo 2016, slik at en investeringsbeslutning kan legges fram for Stortinget første halvår 2017. Byggestart er planlagt sommeren 2017, med ferdigstillelse i 2023. Jernbaneverket vurderer også om det er mulig å forsere utbyggingen med ferdigstillelse til Steinkjer i 2021. Endelig anleggsstart og slutføring må ses i sammenheng med arbeidet med Nasjonal transportplan for 2018-2029.

Jeg merket meg at representanten Tung i Adresseavisen 26.02.16 hevdet at "Solvik-Olsen setter Trønderbanen 40 år tilbake i tid" og "Nå risikerer vi å kjøre på diesel til Dovre faller." Det er klare ord, og antyder at representanten Tung mener elektrifisering tidligst vil komme i 2063.

Da finner jeg det mer naturlig å vektlegge artikkelen på bygg.no (25.02.16), hvor det står

"I NTP står det at elektrifiseringen av Trønder- og Meråkerbanen skal være ferdig senest 2023, men Jernbaneverket har tro på at togene kan bruke det elektriske kontaktledningsanlegget i god tid før det.

– I løpet av året vil vi få en del svar på hvor raskt dette kan gjennomføres. Kostnad og forventet fremdrift ved dette prosjektet vil også bety mye for elektrifiseringen av andre jernbanestrekninger i Norge, avslutter prosjektsjef Brede Nermoen." <http://www.bygg.no/article/1266329>

Jeg mener artikkelen gir tilstrekkelig indikasjon på at Jernbaneverket er offensive i sin tilnærming.

SPØRSMÅL NR. 698**Innlevert 2. mars 2016 av stortingsrepresentant Odd Omland****Besvart 10. mars 2016 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Marine Harvest har utvidet sine oppdrettskonsesjoner i Flekkefjord med opptil 5 %. De fikk tillatelse til dette i slutten av 2015. Flekkefjord kommune skulle iht. gjeldende regelverk motta 50 % av pengene Marine Harvest har betalt for konsesjonene. Marine Harvest skal ha betalt for konsesjonene, men Flekkefjord kommune har ikke fått sin andel.

Hvorfor tar dette så lang tid, og når kan Flekkefjord kommune forvente at de får utbetalt sin andel?»

Svar:

Utbetalingen kan først finne sted etter at Nærings- og fiskeridepartementet har gitt retningslinjer for fordeling mellom kommuner, og utvidede konsesjoner er knyttet til lokaliteter. Departementet tar i løpet av kort tid sikte på å sende over slike nærmere retningslinjer for utbetaling av midlene til Fiskeridirektoratet. Når retningslinjene er mottatt vil Fiskeridirektoratet foreta utbetalingene.

SPØRSMÅL NR. 699**Innlevert 2. mars 2016 av stortingsrepresentant Siv Elin Hansen****Besvart 10. mars 2016 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Ved fiskeriministerens besøk i Mehamn ble mulighetene for en ny Findus-etablering diskutert. Som kjent er tilgang til råstoff en forutsetning for at industrien langs kysten skal ha gode vilkår, og ikke minst for at ny industri skal etableres. Finnmarks-mediene melder litt forskjellig etter statsrådens Mehamn-besøk.

Hvilke helt konkrete tiltak vil statsråden iverksette for at Mehamn får den råstofftilgangen som er nødvendig for å sikre at Findus ender i Mehamn og ikke i Polen?»

BEGRUNNELSE:

I Finnmarken 2. mars 2016 uttaler statsråden følgende: «Jeg lover at jeg skal bidra konkret til at Findus tror på at Mehamn er stedet de skal satse på.»

Til NRK Finnmark samme dag er budskapet vage, men fortsatt med en lovnad om hjelp: «Så er det vår oppgave som politikere å sørge for de små tingene som kanskje har et utslag i forhold til å få denne typen industri til å etablere seg. Og der skal jeg gjøre mitt beste.»

Samtidig er spørsmålet om regionalisering av leveringsplikt på bordet, og vil bidra til svakere tilgang på råstoff. Fiskeriene trenger klar og tydelig politisk styring for å unngå at mulige norske arbeidsplasser går tapt.

Svar:

Jeg vil først og fremst uttrykke glede over at Findus vurderer å etablere seg igjen i Norge.

Jeg vet at Findus etterlyser stabile og forutsigbare rammevilkår for industrien og fiskeflåten. De foreslåtte tiltakene i Meld. St. 10 (2015-2016) En konkurransekraftig sjømatindustri har nettopp som formål å bedre rammebetingelsene for industrien, og det er gode rammebetingelser som skal bidra til at råstoffet utenfor kysten blir landet og foredlet i lokale kystsamfunn, som Mehamn.

Vi trenger nasjonale aktører og vi trenger internasjonale aktører som Findus i Norge. Ny virksomhet kan imidlertid ikke bygges på særordninger og tiltak som er myndighetsstyrt og ikke har grunnlag i bedriftsøkonomiske vurderinger. Jeg har på det nåværende tidspunkt ikke konkrete tiltak om å tildele ekstraordinære kvoter til Mehamn, men jeg vurderer løpende hvilke muligheter som finnes og hvilke tiltak som kan være av betydning.

Ferskfiskordningen er også med på å styre fiskeriaktivitet til tider av året som passer anlegg i Finnmark.

Jeg vil også nevne at det ikke er noe formelt som hindrer Findus i å inngå langsiktige kontrakter om leveranser fra for eksempel trålrederier, men da må både kjøper og selger komme til enighet om dette og all omsetning må skje gjennom eller med godkjenning av et salgslag, her Norges Råfisklag.

SPØRSMÅL NR. 700**Innlevert 2. mars 2016 av stortingsrepresentant Else-May Botten****Besvart 11. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Cargolink innstiller fra 18.3.16 all godstogvirksomhet i Norge. I en pressemelding 18.2.16 skriver det svenske godsselskapet Green Cargo AB at de ønsker å ekspandere i Norge og øke sin virksomhet fra det tidspunkt Cargolink innstiller. Når Cargolink ikke lenger finner grunnlag for å fortsette sin virksomhet, er det gledelig at Green Cargo vil satse.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre fortsatt godstransport på Raumabanen, og er statsråden i dialog med Green Cargo om dette ifm. deres planer om ekspansjon i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Cargolink innstiller fra 18.3 i år sin godstogvirksomhet i Norge. Når Cargolink ikke lenger finner grunnlag for å fortsette sin virksomhet, er det gledelig både for godstransport på bane og for arbeidsplassene i næringen at svenske Green Cargo ønsker å satse i Norge.

CargoNet la i 2013 ned sin godstransport på Raumabanen på grunn av dårlig lønnsomhet. Cargolink fant imidlertid grunnlag for godstransport på denne banestrekningen, men innstiller nå alle sin godstogvirksomhet i Norge.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å styrke jernbanens konkurransevne innen godstransport. Det er gjort en rekke grep for å oppnå dette, både gjennom generell opprusting av infrastrukturen og konkrete beredskapstiltak, så vel som økt kontroll og strengere regelverk for lastebiler.

Jernbaneverket mottok den 18. februar e-post med bekreftelse på at Cargolink frasa seg alle ruter i Norge med virkning fra 20. mars 2016. På bakgrunn av dette sendte Jernbaneverket 19. februar ut varsel om nevnte oppsigelse til alle Jernbaneforetak med lisens til å kjøre gods i Norge, og informerte samtidig om ledig tilgang til sporet. Fristen for å søke om ruteleier var 1. mars.

Fra Jernbaneverket har jeg fått opplyst at to operatører søkte om å overta rutene etter Cargolink. Tildelingen av ruteleier ble offentliggjort 8. mars. På Raumabanen er GreenCargo tildelt ett ruteleie (tur/retur) per døgn.

Jeg er opptatt av at Jernbaneverket tilrettelegger for konkurranse og at de volumer som Cargolink til nå har transportert forblir på jernbanen. Det er gledelig at det er interesse fra flere om å ivareta trafikken som Cargolink avvikler, og GreenCargos inntreden sikrer fortsatt godstransport på jernbane til og fra Åndalsnes.

På et mer generelt grunnlag, vil jeg understreke at godt vedlikehold av jernbaneinfrastrukturen er helt avgjørende for å gjøre skinnegående godstransport mer attraktivt. Vareeierens tillit til skinnegående godstransport er helt avhengig av at togene kommer og går når de skal. I budsjettene for 2015 og 2016 er det en betydelig økning i midler til vedlikehold av jernbanenettet, slik at det store etterslepet nå reduseres for andre år på rad.

Som følge av at jernbanen har vært en budsjettvinner, har det for i år vært mulig å sette av egne midler til beredskapstiltak for skinnegående godstransport. I tillegg til å etablere beredskapsterminaler, arbeider Jernbaneverket med å lyse ut et anbud for anskaffelse av diesellokomotiver. Disse skal stilles til disposisjon som beredskapslokomotiver for godstogoperatørene ved driftsavbrudd som følge av planlagt vedlikehold eller uønskede hendelser.

Like før jul ba vi Jernbaneverket om å se nærmere på konsekvensene av å prioritere gods- og langdistansetog høyere i trafikkavviklingen på kvelds- og nat-testid, mellom kl. 18.00 og 05.00. Jernbaneverket har også lansert en tiltakspakke for godstrafikken med ekstra tiltak som til dels ikke ligger inne i gjeldende NTP.

Tiltakene skal bidra til å styrke den skinnegående godstransporten fram mot ny Nasjonal transportplan.

Dette vil i sum bidra til at mer gods kan gå på jernbane.

SPØRSMÅL NR. 701**Innlevert 2. mars 2016 av stortingsrepresentant Sonja Mandt****Besvart 10. mars 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Når en undersøkelse nå viser at 33 av 36 kommuner bryter loven ved å henlegge saker, er mitt spørsmål til barneministeren hva som er forklaringen på at hun ikke synes det er viktig å styrke bemanningen?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom barnevernsløftet fra Stoltenberg-regjeringen fikk vi nærmere 1 000 nye stillinger, ved en øremerket bevilgning til barnevern i kommunene. Barnevernet ble styrket med flere kyndige fagfolk, og flere barn fikk -og får hjelp.

Pga. økningen i antall saker, var advarslene mange ifm. statsbudsjettet for i år. Med tyngde ble det hevdet at det nå er blitt for mange saker pr. ansatt.

Arbeiderpartiet foreslo å styrke innsatsen i 2016 med 40 mill.kr. til flere stillinger, og å styre disse til de kommuner som har størst problemer med å gi barn et faglig godt tilbud. Dette ble nedstemt av regjeringspartiene.

Svar:

I likhet med stortingsrepresentant Sonja Mandt betrakter jeg det som svært alvorlig når landsomfattende tilsyn rapporterer om saksbehandlingsfeil og svikt i kommunale barneverntjenester. Kommunene har ansvar for at saksbehandlingen innenfor barnevernet er forsvarlig, og barnevernloven skal selvsagt følges i alle saker.

Det er imidlertid viktig å ha klart for seg at det landsomfattende tilsynet ikke er basert på et representativt utvalg av kommuner, og dermed ikke kan brukes til å si noe om tilstanden i alle barneverntjenestene i landet. De 36 kommunene stortingsrepresentanten viser til er utvalgt av fylkesmennene på bakgrunn av deres kjennskap til og bekymring for tjenestene. Utvelgelsen foretas dels på grunnlag av en risikovurdering, dels ut fra et mål om at kommuner og virksomheter får tilsynsbesøk med en viss regelmessighet.

Håndteringen av et stadig økende antall bekymringsmeldinger og undersøkelsessaker i barnevernet har krevd en betydelig innsats fra kommunene. Staten har bidratt gjennom friske midler til nye, øremerkede stillinger i det kommunale barnevernet. Det kommunale barnevernet er finansiert gjennom kommunerammen, og det er kommunenes ansvar å sørge for at bar-

neverntjenestene til enhver tid har en bemanning som er tilpasset oppgavene som skal løses.

I statsbudsjettet for 2016 er bevilgningen til øremerkede stillinger i det kommunale barnevernet økt med 30 mill. kroner. Dette tilsvarer om lag 40 stillinger. Til sammen er det nå, gjennom satsingene de siste seks årene, øremerket cirka 960 stillinger i det kommunale barnevernet. Satsingen har blant annet bidratt til færre barn per saksbehandler og færre fristbrudd. Fylkesmennene rapporterer likevel om bekymring for tilstanden i enkelte barneverntjenester, med særlig oppmerksomhet på risiko- og sårbarhetsfaktorer som er spesifikke for små kommuner.

I år, som i fjor, er ekstrabevilgningen til øremerkede stillinger fordelt etter gjennomsnittlig belastning i barneverntjenestene i fylkene. Dette gjøres for å sikre at midlene brukes til en reell styrking der behovet er stort, i stedet for at fylkene med størst befolkning får størstedelen av midlene. Det er fylkesmannen som fordele stillingene til kommunene. Fylkesmennene har gjennom tilsyn og kommunenes egen rapportering god kjennskap til situasjonen i de enkelte barneverntjenestene i fylket, og er godt skikket til å foreta en vurdering og beslutning om hvor stillingene kommer best til nytte.

Utsatte barn og deres foreldre vil ofte ha behov for hjelp fra flere tjenester i kommunen. Det er derfor viktig å se på kommunenes samlede ressursbruk overfor denne målgruppen. Behovet i barneverntjenesten for stillinger vil være påvirket av hvordan kommunen for øvrig har innrettet sitt arbeid opp mot utsatte barn og unge.

I regjeringsplattformen fremgår det at regjeringen vil gi kommuner med nødvendig kompetanse et større faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Regjeringen vil prøve ut ny organisering i form av forsøksvirksomhet. Det er lagt opp til at forsøket starter 1. april 2016 i Røyken, Nøtterøy/Tjøme og Alta. Et viktig mål med forsøksmodellen er at kommunene i større grad skal jobbe forebyggende og på tvers av ulike sektorer.

I tillegg til tilstrekkelige stillingsressurser er jeg også opptatt av å heve kvaliteten i tjenestene. Det er i år opprettet en tilskuddsordning for å stimulere til at flere ansatte i barnevernet tar videreutdanning. I 2016 kan arbeidsgivere søke tilskudd for ansatte som tar videreutdanning i barnevernfaglig veiledning. Det er også opprettet en videreutdanning i barnevernledelse.

SPØRSMÅL NR. 702**Innlevert 3. mars 2016 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 9. mars 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Mener statsråden at han har et mandat fra Stortinget til å tvangssammenslå kommuner når kun en av fire av landets ordførere tror det vil bli kommunesammenslåing?»

BEGRUNNELSE:

I Nationen torsdag 3. mars kommer det frem at under 40 prosent av landets ordførere ønsker at deres kommune blir slått sammen med en eller flere nabokommuner.

Senterpartiet har siden kommunereformen ble påbegynt avvist å bruke tvang for å slå sammen kommuner. Flertallet på Stortinget støtter Senterpartiets syn, men enkelte partier har åpnet for at det i tilfeller der en enkelt kommune står i veien for en sammenslåing av flere kommuner kan brukes tvang.

Undersøkelsen blant landets ordførere viser at motstanden mot kommunereformen er større enn oppslutningen om den. Med tanke på det store antallet ordførere som nå signaliserer at de ikke ønsker sammenslåing er det stadig mindre sannsynlig at vi får tilfeller der en kommune blokkerer for en sammenslåing av flere kommuner til en storkommune. Motstanden mot kommunesammenslåing vil mest sannsynlig prege mange kommuner. Statsråd Sanner åpner imidlertid

fortsatt for at Stortinget kan gå inn og overstyre lokale prosesser dersom det ikke går mot sammenslåing.

Svar:

I kommunereformen legger jeg til grunn at det er flertall på Stortinget for reformen, og at det er bred enighet om at gode lokale prosesser vil gi de beste løsningene. Derfor baserer kommunereformen seg også på frivillighet. Det vi nå kan registrere, er at det er svært mange kommuner som har gode og grundige prosesser med sikte på å fatte vedtak innen 1. juli.

Det jeg også legger til grunn, er at et bredt flertall i kommunal- og forvaltningskomiteen sa det kan være nødvendig at Stortinget, ut fra regionale hensyn, kan gjøre unntak fra denne frivilligheten. Flertallet formulerte dette slik ved behandlingen av Kommuneproposisjonen 2015 (Prop. 95 S (2013-2014)): "Unntak fra frivillighetsprinsippet vil likevel kunne være aktuelt i helt spesielle situasjoner der enkeltkommuner ikke må kunne stanse endringer som er hensiktsmessige ut fra regionale hensyn."

Jeg kan berolige representanten Slagsvold Vedum med at jeg ikke har sagt noe annet til Nationen enn det jeg har sagt flere ganger tidligere, også til representanter fra Senterpartiet.

Stortinget har, som landets øverste folkevalgte organ, muligheten til å gjøre tilpasninger i kommunestrukturen for å få til gode regionale løsninger.

SPØRSMÅL NR. 703**Innlevert 3. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik****Besvart 9. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I 2017 starter man innfasingen av DAB som erstatning for FM nettet i Norge. I denne forbindelse har Stortinget lagt klare kriterier for dekning.

Vil alle tunneler ha dekning for DAB når man slukker ned FM nettet, og evt. hvilke tunneler vil ikke ha DAB dekning?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har bestemt at vi skal gå over til DAB fra 2017. Første fylkes som faser ut FM er Nordland.

Stortinget har fastlagt kriterier som skal være på plass før man stenger ned FM nettet.

Et av disse kriteriene er dekning i tunneler. Jeg har registrert i media at man ikke vil ha full dekning i tunnelen, stemmer dette vil vel dette ikke være i tråd med forutsetningen som Stortinget la.

Bilistene er en stor gruppe av radiolytterne og det vil være meget uheldig om vi får en dårligere radioopplevelse i mange tunneler med overgang til DAB.

Hvilke tunneler vil ikke få DAB dekning i 2017 og finnes det en fylkesvis oversikt over dette med dette og lengden på disse tunnelene.

Ønsker at oversikten også viser om det planlegges DAB dekning i noen av disse tunnelen etter 2017.

Svar:

Innledningsvis vil jeg påpeke at det ikke medfører riktighet at DAB-dekning i alle tunneler er ett av de fem kriteriene som skal være oppfylt før slukking av FM-nettet. Derimot er det en absolutt forutsetning at NRKs radiotilbud må ha digital dekning tilsvarende

dagens P1-dekning i FM-nettet, jf. Meld. St. 8 (2010-2011).

Det installeres nå DAB-kringkasting i alle riksvegtunneler som i dag har FM-kringkasting. Disse vil følgelig ha DAB-kringkasting når FM-nettet slukkes gradvis i løpet av 2017. Det antas at dette også vil være tilfelle for fylkesvegtunneler med unntak av i Møre og Romsdal, der fylkeskommunen har vedtatt å ikke gjennomføre en slik oppgradering. Det er i dag til sammen 301 tunneler på riks- og fylkesvegnettet som har kringkasting installert, hvorav 16 på fylkesvegnettet i Møre og Romsdal.

For øvrig bygger Statens vegvesen ut kringkasting som del av sikkerhetsutrustningen i vegtunneler, i henhold til forskrift og normaler.

SPØRSMÅL NR. 704

Innlevert 3. mars 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 10. mars 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Sameskolen for Midt-Norge har hatt stor betydning for å bygge opp og spre kompetanse om sørsamisk, som står på UNESCOs liste over sterkt truede språk. I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2016 ble skolen vedtatt nedlagt. Kompetansemiljøet og språksamlingene ved skolen er av stor verdi og kan ikke uten videre overføres til andre skoler.

Hvordan vil regjeringen sikre at kompetansen ved skolen videreføres og organisere språkopplæringen slik at rettighetene til den sørsamiske befolkningen blir ivarettatt?»

Svar:

Samiske elever har rett til opplæring i og på samisk, og det er skoleeier som sørger for at disse rettighetene blir oppfylt. Når samiskopplæringen ikke kan gis av egne lærere, har elevene rett til alternativ opplæring, og ofte er denne organisert gjennom fjernundervisning. En skoleeier kan i tillegg til å undervise egne elever tilby fjernundervisning til elever fra andre steder i landet. På den måten kan det bygges opp gode kompetansemiljøer enkelte steder, selv om elevene bor spredt. Språksamlinger med intensiv opplæring i samisk språk og kultur, blir ofte gitt som et supplement til fjernundervisningen, selv om slike språksamlinger ikke er en rettighet etter opplæringsloven.

Regjeringen støtter på ulike måter økonomisk samiske tiltak, også samiskopplæringen. All samiskopplæring delfinansieres av staten gjennom en egen tilskuddsordning på i underkant av 60 mill. kroner. Samiskopplæring stimuleres også gjennom kompetanseheving og videreutdanning av lærere, utvikling og koordinering av samisk fjernundervisning og ulike tiltak innenfor samiske læremidler og undervisningsressurser. Dette kommer i tillegg til Sametingets arbeid med grunnopplæring som inkluderer læreplanarbeid, utvikling og produksjon av læremidler, samt råd og veiledning om samisk opplæring.

Det statlige arbeidet med samisk fjernundervisning organiseres av Fylkesmannen i Finnmark og Fylkesmannen i Nordland. Fylkesmannen i Finnmark har ansvaret for å koordinere og utvikle nordsamisk fjernundervisning. Fylkesmannen i Nordland har det samme ansvaret for sørsamisk og lulesamisk fjernundervisning. Dette inkluderer disponering av midler til målrettede kompetansehevingstiltak i blant annet samisk språk, fjernundervisningsdidaktikk og bruk av digitale verktøy. De to fylkesmannsembetene bidrar på den måten til at skoleeiere finner samiske fjernundervisningstilbud når det er behov for det, og er med å støtte opp om utvikling og styrking av de ulike fjernundervisningstilbudene.

Etter vedtaket om nedleggelse av Sameskolen for Midt-Norge, har de to fylkesmannsembetene arbeidet med å se på hvordan nye tilbud for samiskundervisning

gen til de norske elevene som har mottatt fjernundervisning ved skolen kan organiseres. Fylkesmannen i Nordland har en særlig oppgave med å bidra til gode løsninger for sørsamisk fjernundervisning, som er det språket skolen har gitt flest elever opplæring i. Fylkesmannen jobber med å knytte elevene som har fått fjernundervisning ved skolen til andre tilbydere. I tillegg er Fylkesmannen i Nordland for tiden i nær dialog med aktuelle skoleeiere for å bidra til å sikre at den

sørsamiske kompetansen ivaretas på en kvalitativt god måte. Fylkesmannen er i dette arbeidet en rådgiver og en pådriver, det er skoleeier selv som beslutter hvordan opplæringen skal organiseres i sin kommune og som evt. inngår avtaler med tilbydere av fjernundervisning.

Sametinget har en vesentlig rolle i arbeidet med samisk opplæring. Det er et samarbeid mellom sentrale myndigheter og Sametinget for å se på gode løsninger i det videre arbeidet med samisk fjernundervisning.

SPØRSMÅL NR. 705

Innlevert 3. mars 2016 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 9. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at hans underliggende etater som Jernbaneverket endrer praksis i tråd med Stortingets vedtak om mindre nedbygging av matjord slik at det i dette konkrete tilfellet bygges en kulvert for å sikre opp mot 300 dekar matjord fra nedbygging?»

BEGRUNNELSE:

Før jul vedtok Stortinget å stramme inn adgangen til å bygge ned matjord fra 6000 dekar årlig til 4000 dekar årlig. Denne endringen må nødvendigvis medføre en endring i tilnærmingen til nedbygging av matjord hos de aktørene som bidrar til mest nedbygging.

I Hedmark fylke har mye matjord blitt bygget ned som følge av samferdselsutbygging i løpet av de siste årene. I forbindelse med at det er besluttet å bygge ut dobbeltspor på jernbanen gjennom Stange kommune har kommunen blitt orientert om utbyggingen av Jernbaneverket. I løpet av orienteringen har det kommet frem at Jernbaneverket ikke ser det som aktuelt å bygge en landbrukskulvert for å redde mellom 200 og 300 dekar matjord fra å bli bygget ned. Jernbaneverket ser det kun som aktuelt å bygge kulverter dersom de ivaretar flere hensyn enn matjord.

Svar:

Det vises i spørsmålet til det pågående arbeidet med kommunedelplan for dobbeltspor med konsekvensutredning for strekningen Sørli - Brumunddal. Jernbaneverket opplyser at de er godt kjent med omfanget av god matjord på strekningen. Det er naturlig at Jernbaneverket i det arbeidet ivaretar landbruksjord på en god måte.

Jernbaneverket arbeider nå med en konsekvensutredning (bl.a. for naturressurser) av videreførte alternativer innenfor utredningskorridoren på strekningen. Videre vil det etter gjennomført konsekvensutredning vurderes om avbøtende og/eller kompenserende tiltak bør foreslås. Dette betyr at konsekvenser for blant dyrket mark, naturmangfold og støy ved utbygging i samferdselssektoren vil være godt utredet før spaden stikkes i jorda.

Jernbanetiltak medførte i 2016 omdisponering av 120 daa dyrket mark. Planleggingen av nytt dobbeltspor skal hensynta de ulike målene Stortinget har vedtatt, blant annet på jordvernområdet med mål om maksimal omdisponering av 4 000 daa dyrket mark årlig i 2020. Dette må ses i sammenheng med nasjonale mål for transportpolitikken om å kunne tilby et transportsystem som dekker samfunnets behov og er effektivt, tilgjengelig, sikkert og miljøvennlig.

SPØRSMÅL NR. 706**Innlevert 3. mars 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 10. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Strekningen Kongsberg-Flesberg på Numedalsbanen opprustes for godstrafikk. Arbeidet har pågått over flere år, og er avgjørende for å bedre lønnsomheten ved det store sagbruket Moelven Numedal. Arbeidet skulle vært ferdigstilt for lang tid tilbake.

Når mener statsråden at arbeidet kan være ferdigstilt?»

Svar:

Jernbaneverket opplyser at arbeidet på strekningen Kongsberg-Flesberg på Numedalsbanen ble stoppet

inntil videre høsten 2015 på grunn av frost. Arbeidet vil gjenopptas etter at telen er gått, med ballastfordeling, sporjustering, målevognskjøring, samt utbedring av eventuelle nødvendige tiltak avdekket ved denne målevognskjøringen. Jernbaneverket regner med å bruke om lag 14 dager på dette arbeidet. Forutsatt at værforholdene og andre omstendigheter tillater at nevnte arbeider kan gjennomføres som planlagt, forventer Jernbaneverket at strekningen kan åpnes rundt den 15. april 2016. Det var Jernbaneverkets intensjon å ferdigstille arbeidene før telen kom høsten 2015, men en kombinasjon av uheldige omstendigheter gjorde at arbeidet kom for sent i gang.

SPØRSMÅL NR. 707**Innlevert 3. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 10. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Det ble innført grensekontroll 26. november 2015 med formål om bedre kontroll over tilreisende til Norge. Grensekontrollen har blitt forlenget flere ganger, senest frem til 15. mars.

Hvor mange arbeidstimer brukes og hva er kostnaden ved grensekontrollen og hvor mange har blitt stoppet som følge av kontrollen?»

BEGRUNNELSE:

Grensekontroll beslaglegger store ressurser, både for fergeselskapene og toll- og politimyndighetene. Det er derfor viktig at man vurderer behovet for grensekontroll opp mot andre mindre ressurskrevende forslag. Grensekontrollen medfører kontroll av alle personer som kommer sjøveien til Norge, mens det blir tatt stikkprøver av personer som kommer over grensen fra Sverige. Det kan da bli vilkårlig hvem som blir stoppet og hvilken effekt tiltaket har. Norges yttergrense er Schengen som følge av Schengen-avtalen. Regjeringen må derfor også jobbe internasjonalt for å sikre kontroll av yttergrensen.

Statsråden har tidligere vist til at det er preventive hensyn som ligger bak vurderingen, men det bør være mulig å gjennomføre grensekontroll (f.eks. heller

med stikkprøver) med samme effekt uten like stor ressursbruk.

Det er også begrenset hvor lenge man kan ha denne forsterkede grensekontrollen ut i fra Schengen-regelverket.

Svar:

Regjeringen innførte midlertidig personkontroll på indre Schengengrense med virkning fra 26. november 2015 av hensyn til offentlig orden og indre sikkerhet som følge av de økte asyltilstrømmingene. Politidirektoratet ble i brev av 24. november 2015 instruert om å iverksette personkontroll på alle fergeankomster fra Danmark, Sverige og Tyskland, i utgangspunktet med en varighet på 10 dager. Transportøransvaret trådte samtidig i kraft, og det ble bedt om bistand til politiet fra Toll- og avgiftsetaten. Departementet ba også Politidirektoratet sørge for at territorialkontrollen i grensenære områder i Østfold og Hedmark politidistrikt intensiveres ytterligere.

Personkontrollen på indre Schengengrense er senere forlenget fire ganger, og gjelder nå frem til 15. mars 2016. Politidirektoratet har siden 19. desember 2015 kunnet foreta kontroller basert på risikoanalyser og et-

ter en mer stikkprøvebasert modell dersom det ansees hensiktsmessig gitt formålet.

Politidirektoratet har opplyst at politiet hittil har brukt anslagsvis i underkant av 8 årsverk på kontrollaktiviteten. Ett årsverk tilsvarer 1360 timer, og den totale kostnaden har vært i overkant av 7,5 millioner kroner. Jeg har ikke grunnlag for å anslå ressursomfanget som brukes hos fergeselskapene eller Tollmyndigheten.

Politidirektoratet opplyser videre at minst 26 personer er bort- eller utvist som følge av kontrollen, mens 24 personer har søkt asyl etter ankomst til Norge sjøveien siden 26. november 2015. Fergeselskapene har

ikke plikt til å opplyse om hvor mange de avviser som følge av manglende dokumenter og innreisetillatelse. Jeg besitter folgelig ikke statistikk over dette.

Grensekontrollen har hatt en god preventiv effekt. Den har vært et nyttig tiltak for å få kontroll på ankomstsituasjonen, og har hatt liten negativ innvirkning for de reisende. Jeg kan ikke se at ressursbruken har vært uforholdsmessig høy i den gjeldende situasjonen.

Tilstrekkelig kontroll med Schengen-yttergrensene er en felles utfordring for alle Schengenlandene, og regjeringen jobber aktivt for å bidra til gode løsninger på dette området.

SPØRSMÅL NR. 708

Innlevert 3. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 17. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Stortinget har fastsatt nye regler for tilrettelagte avhør av barn og særlig sårbare personer. De nye tidsfristene er differensierte og i de mest alvorligste sakene er fristen nå 1 uke.

Hva er de ulike ventetidene for avhør, og hvor mange av avhørene ender i straffesaker?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget og statsråden har slått fast at de lange ventetidene er uakseptable og Stortinget doblet bevilgningene til Statens barnehus fra 2015 til 2016. Det er avgjørende at fristene nå overholdes.

Samtidig er det stor økning i antall avhør og det må ikke gå ut over kvaliteten på avhørene. Derfor er det viktig å se hvor mange av avhørene som ender med videre etterforskning og hvor mange som senere blir dømt. Dersom det ikke er tilfredsstillende statistikk over dette bør det sikres og det vil uansett være interessant i svaret fra statsråden å få en vurdering av dette og eventuelt få det tallmaterialet som er mulig å fremskaffe som kan si noe om antallet avhør kontra antallet saker som går til påtale og senere domfellelse.

Svar:

Statens barnehus står sentralt i arbeidet for å styrke barns rettsikkerhet og for at hjelpen til barn utsatt for vold og seksuelle overgrep er godt koordinert.

Politiet har over tid hatt manglende måloppnåelse for gjennomføring av tilrettelagte avhør. Tidligere ana-

lyser viser at dette skyldes kapasitetsutfordringer både ved barnehus og hos avhørere i politiet, samt interne rutiner og prosesser. Det er imidlertid iverksatt flere tiltak for å styrke måloppnåelsen. Dette er krevende omstillingsprosesser som det tar tid å gjennomføre og hente gevinster fra. I tillegg til dette har det vært en betydelig økning i antall avhør, fra 2652 avhør i 2013 til 4894 avhør i 2015.

Innsatsen med tilrettelagte avhør av barn og andre særlig sårbare fornærmede og vitner ble styrket med til sammen 83 millioner i 2016. Gjennom denne styrkingen forventes en bedring i måloppnåelsen for ventetid første halvår 2016. Politidirektoratet anser imidlertid ikke at det er realistisk å oppnå full måloppnåelse i dette tidsperspektivet. Fortsatt volumøkning og enkeltstående store saker utfordrer det enkelte politidistrikt og barnehus som følge av at en rekke avhør skal forberedes og gjennomføres i løpet av kort tid.

Til sammen ble det gjennomført 429 førstegangsavhør i januar 2016. Antall avhør i januar er noe høyere enn i desember, men fortsatt lavere enn i november. I januar ble 25 prosent av førstegangsavhørene i kategorien en uke gjennomført innen frist. Til sammenligning ble 28 prosent av avhørene gjennomført innen frist i oktober, mens 37 prosent av avhørene ble gjennomført innen frist i desember. Måloppnåelsen er noe bedre for de sakene som har to og tre ukers frist. I oktober, november og desember lå måloppnåelsen i to ukers kategorien på mellom 40 og 50 prosent. I januar sank imidlertid denne til 34 prosent. For saker med tre ukers frist er måloppnåelsen i januar 65 prosent.

Nedgangen i andel avhør gjennomført innenfor frist i januar var forventet blant annet som følge av ferieavvikling i desember. Det ble også registrert uvanlig mange saker i oktober og november som førte til økt behov for avhør i etterfølgende måneder. Nedbygging av utestående portefølje ble derfor mer utfordrende i november, desember og januar.

Det er fortsatt en viss usikkerhet knyttet til de rapporterte tallene. Dette skyldes en kombinasjon av manuell rapportering, tekniske svakheter ved rapporteringsverktøy og til dels dårlig datakvalitet. I tillegg gjør små volum tallene sårbare for kortsiktige svingninger og en må derfor være varsom med å trekke konklusjoner.

Under enhver omstendighet er politiet langt fra å nå lovens frister og situasjonen er ikke tilfredsstillende. Den må imidlertid også sees på som en konsekvens av et økende antall barneavhør. For å møte utfordringen er bevilgningene til barnehusene økt vesentlig, hvilket jeg forventer vil gi resultater relativt raskt. Jeg følger opp disse sakene konkret i mine styringsmøter med politidirektøren og i de politisjefmøtene jeg har deltatt på. Det er for stor ulikhet mellom politidistriktene på tross av at disse sakene skal ha høyeste prioritet. Jeg forventer at samtlige politimestere i de nye politidistriktene gir disse sakene tilstrekkelig prioritet og jeg har bedt Politidirektoratet utarbeide en realistisk plan for å sikre at lovens krav oppfylles så raskt som mulig. Det er videre planlagt en rekke ytterligere tiltak i 2016 som skal bidra til varig måloppnåelse for tilrettelagte avhør.

Når det gjelder spørsmålet om hvor mange av avhørene som ender i straffesaker, er det bare mulig å fremskaffe en slik oversikt ved en manuell gjennomgang. Dette er en svært tidkrevende prosess. I tillegg vil tallmaterialet bare i begrenset grad kunne gi nødvendig informasjon. For avhør tatt etter regelendringen 2. oktober 2015, foreligger det bare i begrenset grad påtaleavgjørelser og berammede hovedforhandlinger pr. i dag. Videre vil det være usikkerhet knyttet til tallmateriale for tiden forut for 2. oktober 2015 (gammel dommeravhørsordning). Eksempelvis gjennomfører politiet flere tilrettelagte avhør av barn som er å anse

som vitner til en straffbar handling (uten at de har status som fornærmet). Dette vil ikke generere en tiltale knyttet til det aktuelle barnet. Unntaket er barn som er vitne til vold som automatisk gir dem status som fornærmet.

Jeg har fått opplyst fra Politidirektoratet at det er påbegynt et arbeid med å utarbeide måleindikatorer som skal sikre bedre styringsinformasjon knyttet til hele etterforskningen i saker hvor det tas tilrettelagte avhør. Indikatorene vil gi informasjon om tid fra anmeldelse til beslutning om avhør, tid fra beslutning til avhør er gjennomført og tid fra avhør til påtalemessige avgjørelser.

I tillegg har Statistisk Sentralbyrå (SSB) fått et oppdrag om å foreta en gjennomgang av saker om vold og seksuelle overgrep mot barn fra anmeldelse gjennom alle ledd i straffesakskjeden, til eventuell dom. Denne gjennomgangen vil gi oss bedre kunnskap om hvilken «skjebne» som møter de anmeldte sakene i rettssystemet. Oppdraget er en oppfølging av tiltaksplanen for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn «En god barndom varer livet ut» tiltak nummer 19. Rapport skal foreligge 4. kvartal 2017.

SPØRSMÅL NR. 709**Innlevert 3. mars 2016 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 10. mars 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for utviklingen i antall omsorgsovertakelser i regi av barnevernet de siste årene, hvordan utviklingen i Norge er kontra sammenlignbare land, og hvilke tiltak som er innført for å redusere antallet?»

Svar:

I løpet av 2014 hadde 1 665 barn et vedtak om omsorgsovertakelse i fylkesnemnda. Dette tilsvarer 1,5 barn pr. 1 000 i alderen 0–17 år. Fra 2008 til 2012 økte antall barn med vedtak om omsorgsovertakelse med 52 pst. Dette ble fulgt av en nedgang på 4 pst til 2013 og stabilitet i 2014.

Antall barn og unge 0-17 år med vedtak om omsorgsovertakelse i løpet av året

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1135	1175	1435	1486	1726	1653	1665

Kilde: Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker

I løpet av 2014 var 8 892 barn og unge i alderen 0–17 år under barnevernets omsorg. Dette er det totale antallet barn og unge som barneverntjenesten har omsorgsansvaret for, uavhengig av når omsorgsovertakelsen skjedde. Sett i forhold til befolkningen i alderen 0–17 år tilsvarer dette at 7,9 barn og unge pr. 1 000 er under barnevernets omsorg.

Antallet barn og unge 0–17 år som var under barnevernets omsorg i løpet av året har, med unntak av en utflating fra 2012 til 2013, økt i hele perioden fra 2003–2014. I perioden 2003–2014 var økningen på 44 pst. Fra 2013 til 2014 var veksten på 6 pst, eller 478 flere barn.

Det er altså ulike trender for det totale antallet barn barneverntjenesten har omsorgsansvaret for og for

nye barn, med henholdsvis økning og tilsynelatende stabilisering. Antall barn under barnevernets omsorg kan øke selv om antall nye barn stabiliserer seg, fordi barnevernet de senere årene har overtatt omsorgen for flest yngre barn som blir værende i barnevernets omsorg i flere år. Det vil si at det er færre barn som går ut av barnevernets omsorg enn de som kommer inn.

Det har dessverre ikke vært mulig å fremskaffe helt sammenlignbare tall for utvikling av omsorgsovertakelser for øvrige land.

Det offisielle nordiske samarbeidet publiserer nordisk statistikk gjennom NOSOSCO. Siste publisering har tall fra 2012.

Antall barn plassert utenfor hjemmet per 1000 barn i aldersgruppen 0-17 år ved utgangen av året.

Land	Aldersgruppe	2008	2010	2012
Danmark	0-6	3,5	3,9	4,1
	7-14	10,6	10,2	9,8
	15-17	25,3	24,5	22,8
Finland	0-6	7,1	7,3	7,5
	7-14	12,5	13	13,8
	15-17	23,8	25,7	28,7
Island	0-6	0,9	0,5	1,2
	7-14	2,2	3	2,6
	15-17	13,7	15,7	11,6
Norge	0-6	4,3	4,8	6
	7-14	9,7	10,5	12
	15-17	19,9	22,5	23
Sverige	0-6	4	4,1	4,6
	7-14	8,2	8,4	9
	15-17	20,6	24,6	33,9

Kilde: NOSOSCO, Inkluderer barn som er plassert utenfor hjemmet med eller uten samtykke fra foreldrene. Statistikken omfatter en rekke ulike plasseringer så som fosterhjem, institusjoner, pedagogiske utdanningsinstitusjoner, internatskoler m.m. Danmark: Inkluderer barn med fysiske og psykiske funksjonsnedsettelse. Finland: Inkluderer Åland. Island: Aldersgrupper: 0–6 år, 7–12 år och 13–16 år.

Tabellen viser at også de andre nordiske landene har hatt en utvikling i retning av flere plasseringer utenfor hjemmet de siste årene. I Norge var det totale antallet barn med omsorgstiltak ved utgangen av året 6 406 i 2008, 6 980 i 2010 og 7 805 i 2012 (SSB).

I en nylig publisert rapport fra Østensjøsamarbeidet fremgår det at kun Sverige og Island og hadde færre plasseringer utenfor hjemmet enn Norge i 2013. Danmark ligger nært Norge, mens både Latvia, Litauen, Finland, Tyskland, Polen og Estland hadde en høyere andel plassert utenfor hjemmet enn Norge. Utviklingen i Norge viser dessuten at langt flere barn enn tidligere plasseres hos slekt eller i nært nettverk. Barneverntjenesten skal alltid vurdere om noen i barnets familie eller nære nettverk kan velges som fosterhjem. De siste årene har stadig flere barn flyttet i fosterhjem hos slekt eller nære nettverk. I 2014 bodde ett av fire barn i slektsfosterhjem. Av de barn som første gang flyttet inn i fosterhjem i løpet av 2014, flyttet hele 44 prosent til fosterhjem hos barnets slekt eller nettverk. Slike plasseringer oppleves som mindre dramatisk både for barnet og foreldrene. Barn som bor i fosterhjem i slekt eller nære nettverk har blant annet mindre atferdsvansker og psykiske vansker enn barn som bor i ordinære fosterhjem.

Forebygging av omsorgsovertakelser skjer i kommunene. Barnevernet er avhengig av et godt samarbeid med andre tilbud for barn og unge i kommunen som

helsestasjon, barnehage og skole. Mange kommuner har de siste årene bygget opp betydelig kompetanse på forebyggende tiltak i regi av ordinære kommunale tjenester som helsestasjon, PP-tjenesten osv. Foreldreveiledning, TIBIR-programmet, Nurse Family Partnership, tilskuddsordningen for "Utvikling av modeller for identifikasjon og oppfølging av barn av psykisk syke og barn av foreldre som misbruker rusmidler" er eksempler på dette. I tillegg er familievernet styrket med tilbud til familier som lever med vold og par som lever med høykonflikt.

Barneverntjenesten i kommunene må komme tidlig inn og sette i verk hjelpetiltak som bidrar til en varig og positiv endring hos barnet og i familien. Kommunene må evaluere tiltakene som settes i verk og eventuelt iverksette nye tiltak dersom hjelpen ikke virker. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har nylig utgitt en kunnskapsstatus som sammenstiller forskning om virkninger av hjelpetiltak som benyttes i norsk barnevern. Dette gir et godt og nyttig grunnlag for videre utvikling av virksomme hjelpetiltak til bruk i barnevernet. I tillegg er rundskrivet for barneverntjenestens saksbehandling under revidering og arbeidet er i slutfasen. Rundskrivet berører alle sider ved barneverntjenestens saksbehandling. God og riktig saksbehandling reduserer ikke i seg selv omsorgsovertakelser, men kan bidra til at det gjøres gode og riktige vurderinger og at rettsikkerheten til barn og foreldre ivaretas.

Et sentralt virkemiddel for å forhindre omsorgsovertakelse er innføringen av muligheten for barneverntjenesten til å pålegge hjelpetiltak. Denne lovhome- len trer i kraft 1. april i år.

Norge slutter seg til Haagkonvensjonen 1996 om internasjonal privatrett og samarbeid når det gjelder foreldremyndighet og beskyttelsestiltak for barn. Konvensjonen legger til rette for samarbeid og informasjonsutveksling mellom konvensjonsstater om enkeltsaker. Et slikt samarbeid med barnets hjemland vil kunne bidra til løsninger til det beste for barnet og som ikke resulterer i omsorgsovertakelser.

Også det statlige barnevernet har tiltak som kan forebygge omsorgsovertakelser. Senter for foreldre og barn er et hjelpetiltak for gravide og sped- og småbarnsfamilier hvor barna er i høy risiko for å utvikle vansker grunnet uheldige omsorgsbetingelser i hjemmet. Sentrene tilbyr spesialiserte utredninger og endringsarbeid.

Tidligere denne måneden overleverte jeg Meld.St. 17 (2015-2016) Trygghet og omsorg. Fosterhjem til barns beste til Stortinget. I stortingsmeldingen understrekes bruk av familieråd både som en forebyggende innsats for å forhindre omsorgsovertakelse og som et virkemiddel til økt bruk av slekt og nettverk i fosterhjemrekruttering. Det har gjennom flere år vært en bevisst satsing på familieråd som metode i barnevernets

arbeid. Familieråd er en god metode for å vurdere om det er aktuelle fosterhjem i barnets slekt eller nettverk. Når det gjennomføres et familieråd, gis barnets slekt en mulighet til å ta fatt i og løse de problemene som har oppstått. Videre øker familieråd sannsynligheten for at barnet fortsatt kan bo hos slekt, noe som forskningen gir støtte for at i mange tilfeller er til barnets beste. Satsingen på familieråd må videreføres og styrkes. Regjeringen foreslår derfor i meldingen at det stilles et krav om å alltid vurdere å holde et familieråd, eller benytte andre verktøy eller metoder for nettverkskartlegging når barn må flytte i fosterhjem.

Det er viktig at kommunene gis tilstrekkelig handlingsrom til å tilpasse tjenestetilbudet til lokale behov og til det beste for barn og familier. Lokalt forankrede tiltak, kombinert med kunnskap om hva som virker, kan føre til at flere barn får vokse opp i sitt nærmiljø, uten brudd i skolegang og brudd med positive nettverk og relasjoner.

Om kort tid sender jeg på høring en kvalitets- og strukturreform for barnevernet. Det overordnede målet med forslagene i høringsnotatet er et bedre barnevern der flere barn får riktig hjelp til rett tid. Endringene som foreslås skal gi økt vekt på tidlig innsats og styrke insentivene til forebygging slik at omsorgsovertakelser unngås.

SPØRSMÅL NR. 710

Innlevert 3. mars 2016 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 29. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor lang reisevei mener helseministeren det er for- svarlig at en dialysepasient som må ha behandling flere ganger i uka skal ha og er innsparingen på bemanningen ved det lokalmedisinske senteret forsvarelig sett i forhold til pasientens beste?»

BEGRUNNELSE:

I GD 3.mars 2016 kan vi lese om en dialysepasient i Nord-Gudbrandsdal som må reise 30 mil for å få dialysebehandling to ganger i uka. Pasienten skulle egentlig hatt tre behandlinger pr uke, men orker bare to pga. svært lang reiseavstand.

Lokalmedisinsk senter på Otta ligger 30 minutter unna og har dialysebehandling, men holder stengt for tida siden det ikke finnes mer enn en dialysepasient i

Nord-Gudbrandsdalen, som det står i avisen. Det opp- lyses at det må være minst tre pasienter som benytter seg av dialysetilbudet for at dette kan være åpent og bemannet.

Dialysebehandling er ett av tilbudene som har vært pekt på som positivt for pasientene i forbindelse med oppretting av lokalmedisinske senter. Det framgår ikke av artikkelen om det finnes flere dialysepasienter i Gudbrandsdalen. Om så er forutsetter jeg at disse også får tilbud om å reise nordover til Otta for behandling dersom det ikke fører til mye lengre vei enn til Lillehammer. Men 30 mil i reisevei flere ganger i uka er en svært tung belastning for en dialysepasient i tillegg til selve sykdommen.

Svar:

Om lag 11 prosent av den norske befolkningen har kronisk nyresykdom. Noen av disse utvikler alvorlig nyresvikt og trenger dialyse. Antall dialysepasienter i Norge er økende, hovedsakelig på grunn av økende andel eldre, men økningen henger også sammen med økning i livsstilssykdommer som høyt blodtrykk og diabetes.

Dialysebehandling tilbys i dag ved sykehus og lokalmedisinske sentra. Dialysebehandling kan også gis som hjemmebehandling, som er den mest kostnadseffektive behandlingen og som sparer pasienten for belastningen med reise til og fra behandlingsstedet. Dessverre er det ikke alle pasienter som egner seg for dette, men andelen som får hjemmedialyse kan trolig økes.

Når det gjelder dialysebehandling ved det lokalmedisinske senteret på Otta, har Helse Sør Øst informert

meg om at dette tilbudet i perioder har vært stengt på grunn av lite pasientgrunnlag. På grunn av liten aktivitet har personellet måttet omdisponeres til andre oppgaver i kommunen, og har i slike perioder hatt tjeneste ved det lokalmedisinske senteret kun en dag i uken for cellegiftbehandling. På grunn av problemer med vannrenseanlegget tilknyttet dialysemaskinen har man for tiden heller ikke mulighet til å gi dialysebehandling den dagen det er åpent.

Når det gjelder den aktuelle pasienten, har Helse Sør-Øst informert meg om at Sykehuset Innlandet HF planlegger å gi vedkommende tilbud om dialyse en gang i uka ved Otta lokalmedisinske senter når vannforsyningen igjen er i orden. Arbeidet med innstilling og testing av renseanlegget vil bli avsluttet om noen få uker. Dette vil kunne gjøre behandlingssituasjonen for pasienten mer tilfredsstillende.

SPØRSMÅL NR. 711

Innlevert 3. mars 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide

Besvart 11. mars 2016 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å stoppe at noen tjener seg rike på å importere avfall som skaper usikkerhet i lokalsamfunnet i Brevik, hva tilsier at Norge skal importere og transportere store mengder avfall fra utlandet og hvilke tiltak iverksettes for å sikre at avfallet på Langøya lagres forsvarlig for all fremtid?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom media har vi blitt kjent med at NOAH planlegger å utvide sitt giftdeponi på Langøya til de nedlagte gruvene i Brevik. Mesteparten av det farlige avfallet importeres fra utlandet. Det dreier seg, etter det jeg forstår om svovelsyre og aske fra søppelforbrenningsanlegg og kullkraftverk.

Det er store penger å tjene på dette, men lokalsamfunnet er naturlig nok sterkt bekymret. Det reiser seg endel spørsmål både om det i det hele tatt er rett og forsvarlig å importere slikt avfall. Det fraktes på skip og et uhell vil ha dramatiske konsekvenser. En ting er at Norge må ta hånd om sitt eget avfall, men man kan spørre seg om det er verdt risikoen å importere farlig avfall.

Kommunestyret i Porsgrunn har gått mot deponiplanene, mens Miljødirektoratet har stilt seg positivt til planene.

Svar:

Vi har et nasjonalt mål om å sikre god nok behandlingskapasitet for farlig avfall i Norge. Norge har også en internasjonal forpliktelse etter Baselkonvensjonen til å ha tilstrekkelig nasjonal behandlingskapasitet. I praksis har vi i dag et felles avfallsmarked i Norden innenfor rammene av EØS-avtalen og Baselkonvensjonen. En nordisk ministererklæring fra 1994 fastslår blant annet at manglende behandlingskapasitet for farlig avfall i ett av de nordiske landene kan løses ved at behandlingskapasiteten i Norden utnyttes under ett. Mye organisk, farlig avfall eksporteres fra Norge til Sverige, Finland og Danmark for destruksjon i dedikerte anlegg i disse landene. Samtidig importerer vi betydelige mengder farlig avfall fra de samme landene. Norge har vært med på å drive frem strenge krav til transport og håndteringen av farlig avfall, og det ville være teknisk krevende og kostbart dersom hvert enkelt land skal ha løsninger for alle typer farlig avfall.

NOAHs anlegg for behandling av farlig avfall på Langøya har vært viktig for å nå målet om nasjonal behandlingskapasitet. NOAH Langøya vil etter planen være fylt opp frem mot 2026 og det er ikke andre norske anlegg som i dag har kapasitet til å ta hånd om den avfallsmengden som behandles her. Dersom deponiet stenges uten at ny behandlingskapasitet blir etablert, vil mengden farlig avfall til eksport øke og Norges

bidrag til fellesnordiske behandlingsløsninger bli redusert. Det er i utgangspunktet industriens oppgave å finne løsninger for behandlingen av sitt farlige avfall, men myndighetene har et ansvar for å finne virkemidler for å oppnå nasjonale mål om behandling av farlig avfall. Det har vist seg vanskelig å få de nødvendige lokale vedtak for å etablere et nytt deponi. Staten har derfor tatt ansvar for å kartlegge alternative løsninger. Klima- og miljødepartementet har gitt Miljødirektoratet i oppdrag å utrede ulike mulige lokaliseringer for et nytt nasjonalt anlegg for mottak av farlig avfall i Norge. Miljødirektoratets frist er 1. mai. En slik utredning vil gi informasjon til mulige aktører i markedet som ønsker å etablere og å drive et deponi for farlig avfall. Uansett hvor et deponi måtte bli lokalisert, skal det overholde strenge miljøkrav.

Det eksisterende deponiet på Langøya er regulert i tillatelse etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet, og i henhold til krav i avfallsforskriften kapittel 9. Her stilles flere krav som skal ivareta hensynet til miljøet også etter at deponiet er avsluttet. Det stilles blant annet krav om plan for avslutning og etterdrift av deponiet. Denne skal blant annet ivareta opptetting av deponiet og håndtering av sigevann. Den skal også inkludere perioden etter at topptettingen er utført og frem til overskuddsvannet fra deponiet er så rent at rensing ikke lenger er nødvendig. Etter avslutning av etterdriftsperioden, skal det ikke forekomme utslipp i form av forurenset vann over gitte kriterier, gass, sjenerende lukt eller annen forurensning fra deponiet.

SPØRSMÅL NR. 712

Innlevert 3. mars 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 14. mars 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«SSB og UDI kan ikke bekrefte Regjeringens bruk av tall når det gjelder påstått økning i andelen asylsøkere som er menn, hvor mange som får opphold etter asylsøknad som har fått familiegjennforening og tall for de såkalte "ankerbarna". Skal tall brukes, må de være korrekte, ha henvisning til kilde og det er ikke akseptabelt med spekulativ bruk av ord og tall for å begrunne innstrammingspolitikken.

Kan vi derfor be om korrekte tall med kildehenvisning for de ti siste årene for disse områdene?»

Andelen mannlige asylsøkere (alle aldre) har de siste årene vært som følger (kilde: UDI):

	Antall menn (alle aldre)	Andel menn
2006	3 598	68 %
2007	4 544	70 %
2008	10 541	73 %
2009	12 772	74 %
2010	6 654	66 %
2011	6 081	67 %
2012	6 587	67 %
2013	8 405	70 %
2014	8 623	75 %
2015	23 930	77 %

Svar:

Jeg er selvsagt enig med stortingsrepresentanten i at det er viktig å presentere statistikk som best mulig belyser den aktuelle problemstillingen og gir et riktig bilde av situasjonen. Tallene vil imidlertid variere blant annet ut fra hvilke tidsperioder og definisjoner man benytter. Det kan være krevende å avgjøre hvilken statistikk som skal legges til grunn for å gi et mest mulig riktig bilde av den aktuelle problemstillingen.

Som oversikten viser har det de siste årene vært en økning i andelen og antallet som er registrert som menn. Disse tallene inkluderer også barn. Hvis vi kun

ser på enslige, voksne menn, gir det følgende utvikling (kilde: UDI):

	Antall enslige, voksne menn	Andel enslige, voksne menn
2006	2 054	39 %
2007	2 570	39 %
2008	6 505	45 %
2009	7 400	43 %
2010	3 708	37 %
2011	3 547	39 %
2012	3 811	39 %
2013	5 463	46 %
2014	5 734	50 %
2015	12 911	41 %

For 2015 var antallet menn betydelig høyere enn årene før, men andelen enslige, voksne menn av alle asylsøkere var imidlertid lavere enn i 2013 og 2014.

Som de siste ukenes debatt har vist, er spørsmålet om i hvor stor grad personer som har fått opphold på grunnlag av beskyttelse medfører familieinnvandring, komplisert. Blant annet vil dette variere over tid og mellom grupper. Vi har ikke tilgjengelig statistikk for utviklingen i hvor mange av de som får opphold på grunnlag av beskyttelse som har fått familiegjengforening de siste ti årene. Dette gjelder også der referansepersonen er enslige, mindreårige asylsøkere. I

perioden 2010 til 2015 ble det imidlertid gitt om lag 570 familieinnvandringstillatelser for personer som var søsken eller foreldre til en enslig mindreårig asylsøker med opphold i Norge. For øvrig vil en flyktning som fikk opphold for ti år siden naturlig nok med større sannsynlighet per i dag ha fått familie til Norge enn de som fikk opphold i 2015. Regjeringen tar sikte på å belyse problemstillingen knyttet til familieinnvandring som følger av asyltilstrømmingen i den varslede proposisjonen om innstramminger i utlendingslovgivningen.

SPØRSMÅL NR. 713

Innlevert 4. mars 2016 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 11. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvilke kontrakter og med hvilke beløp inngår i grunnlaget som viser at 90,5 prosent av alle investeringskontrakter er gått til norske selskap og hvilke kontrakter (med beløp) er tildelt på Follobanen i samme periode?»

BEGRUNNELSE:

I en pressemelding 19. februar skriver statsråden at:

"90,5 prosent av alle investeringskontrakter over 100 millioner kroner er gått til norske selskap i perioden 2013-2015 dersom Follobanen holdes utenfor."

Svar:

Regjeringen er både opptatt av å bygge landet og vedlikeholde infrastrukturen. Samtidig ønsker vi å sikre god sysselsetting og utvikle norsk næringsliv.

Bevilgningene til vedlikehold og fornying av både vei og jernbane har økt betydelig i vår regjeringssperio-

de. Dette er viktig for å redusere vedlikeholdsetterslepet, og vil gjøre folks hverdag lettere gjennom raske og mer trafikksikre veier, og et kollektivtilbud folk kan ha tillit til i hverdagen. Samtidig har både vei- og jernbaneprosjekter høy sysselsettingseffekt og utføres i stor grad av lokale/regionale aktører.

Samferdselsdepartementets budsjett har økt fra ca. 41 mrd. kr i 2013 til ca. 60 mrd. kr i 2016.

Innenfor veisektoren gikk ca. 94 % av Vegvesenets kontraktsverdier til norske entreprenører i 2015. Dette er kraftig økning fra ca. 70 % i 2013. Norske entreprenører får altså en langt større andel av veikontraktene nå enn for bare få år siden.

Som det fremgår av spørsmålet, har 90,5 prosent av alle Jernbaneverkets investeringskontrakter over 100 millioner kroner, unntatt Follobanen, gått til norske selskap i perioden 2013-2015. Dersom Follobanen inkluderes, blir andelen lavere, noe som særlig skyldes at to svært store enkeltkontrakter har gått til utenlandske selskap. Det må imidlertid understrekes at også i dette

prosjektet vil mange nordmenn få arbeid, og at utenlandske entreprenører ikke utelukker norsk sysselsetting. Jeg minner om at daværende samferdselsminister Arnstad under rødgrønn regjeringsperiode reiste til utlandet for å presentere norske prosjekter for potensielle utenlandske entreprenører.

Som samferdselsminister er jeg både opptatt av å få mest mulig vei og bane ut av de store investeringene, og samtidig legge til rette for å utvikle norsk næringsliv og norsk entreprenørkompetanse. Regjeringen er grunnleggende positiv til konkurranse, og da er også konkurranse mellom de beste av norske og utenlandske entreprenører en selvfølge. I disse tider med lavere aktivitet i oljesektoren er det svært viktig å øke aktiviteten for å sikre norsk sysselsetting. Jeg er derfor glad for å se at norske entreprenører er konkurransedyktige og vinner kontrakter for utbygging av vei og jernbane. Jeg vil følge nøye hvordan dette utvikler seg fremover.

Jernbaneverket oppgir at følgende kontrakter er inngått:

Post 30 Investeringer i linjen

2013-2015			
Prosjektnavn	Kontraktssum	Selskap	Nasjonalitet
960278 Rombak x spor	114 528 178	Peab Anlegg AS	Norsk
ERTMS Erfaringsstrekningen Stasjonstiltak	276 108 622	Leif Grimsrud AS	Norsk
989011 Solum omformerstasjon	196 900 850	Siemens	Norsk
829123 Drenering	160 000 000	Spilde entreprenør AS	Norsk
Rassikring	120 000 000	Mesta AS	Norsk
957400 Sandnes-Stavanger/960107 Ganddal godsterninal	109 793 208	Infranord Norge AS	Norsk
960275 Holmen - kapasitet gods	103 446 892	Veidekke	Norsk
960267 Steinberg stasjon inkl. tiltak Hokksund - Rødgata	116 682 460	Isachsen	Norsk
960246 Eidsvoll vending	113 993 493	Swietelsky	Østerriksk
960247 Lillestrøm hensetting	105 114 191	Implenia AS	Norsk
960249 Hell-Værnes Hastighetsøkning og kapasitet	132 328 785	Reinertsen AS	Norsk
Sporjustering	200 000 000	Baneservice	Norsk
Sporjustering	185 000 000	Leonhard Weiss	Tysk
Skinnesliping	125 000 000	Speno	Sveits
LTR17, 21 stk nye 2 akslede maskiner	347 676 662	Windhoff	Tyskland
Ballastrensing	314 000 000	Baneservice	Norsk
971906 Røykventilasjon Oslotunnelen, økt elkraft	140 501 277	Veidekke	Norsk
Ulriken prosjekt	135 000 000	jv skanska/strabag	Norsk
høvik	282 000 000	skanska	Norsk
fellesprosjektet	129 100 000	Hæhre Entreprenør AS	Norsk
fellesprosjektet	168 000 000	infranord	Norsk
fellesprosjektet	146 000 000	Eltel	Norsk
Farrisidet- Porsgrunn	1342 000 000	Skanska	Norsk
Farrisidet- Porsgrunn	624 000 000	Implenia	Norsk
Farrisidet- Porsgrunn	252 000 000	Infranord	Norsk
Farrisidet- Porsgrunn	326 000 000	Caverion	Norsk
Holm-Nykirke	116 000 000	Oskar og Tormod Wike	Norsk
Holm-Nykirke	317 000 000	HENT AS	Norsk
Holm-Nykirke	138 000 000	Infranord	Norsk
Holm-Nykirke	165 000 000	Eltel Sverige AB	SE
828301 Fornylse KL med AT Egersund-Sandnes	294 000 000	Baneservice AS	Norsk
960248 Sikringsanlegg Hoved- og Gardermobanen	179 000 000	Siemens	Norsk
960121 Trondheim st. knutepunkt	149 000 000	Reinertsen AS	Norsk
960258 GSM-R redundant kjernenett	133 000 000	Nokia Siemens	Norsk
960249 Hell-Værnes Hastighetsøkning og kapasitet	132 000 000	Reinertsen AS	Norsk
960267 Steinberg Stasjon	117 000 000	Isachsen	Norsk
960246 Eidsvoll vendespor fase 2	114 000 000	Swietelsky	PL
960247 Lillestrøm hensetting	105 000 000	Implenia AS	Norsk
960275 Holmen - kapasitet Gods	103 000 000	Veidekke	Norsk
828301 Fornylse KL med AT Egersund-Sandnes	99 000 000	Baneservice AS	Norsk
960249 Hell-Værnes Hastighetsøkning og kapasitet	98 000 000	Implenia AS	Norsk
960247 Lillestrøm hensetting	105 000 000	Implenia Norge AS	Norsk
960275 Holmen - kapasitet Gods	103 000 000	Veidekke AS	Norsk
Sum kontrakter	11 109 074 618		
Herav sum norske leverandører	10 058 404 463		
Herav sum utenlandske leverandører	1 050 670 155		
Sum andel norske leverandører i pst.	90,5		

Post 31 Nytt dobbeltspor Oslo-Ski

2013-2015					
Investering	Follobanen	403 000 000	2013	JV	Norsk
Investering	Follobanen	100 000 000	2015	Skanska Norge AS	Norsk
Investering	Follobanen	220 000 000	2015	Baneservice	Norsk
Investering	Follobanen	390 000 000	2015	AF Gruppen Norge AS	Norsk
Investering	Follobanen	150 000 000	2014	Skanska Norge AS	Norsk
Investering	Follobanen	253 000 000	2015	Thales Norway AS	Norsk
Investering	Follobanen	8 512 000 000	2015	Acciona Ghella ANS	Spania
Investering	Follobanen	2 236 000 000	2015	Obrascon Huarte Lain	Spania
Investering	Follobanen	1 923 000 000	2015	Società Italiana Per Condotte d'acqua S.p.A. (Condotte)	Italia
Investering	Follobanen	1 196 000 000	2015	Società Italiana Per Condotte d'acqua S.p.A. (Condotte)	Italia
		15 383 000 000			
Norske i pst		9,9			

SPØRSMÅL NR. 714**Innlevert 4. mars 2016 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 15. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Norske myndigheter har to bidrag i Middelhavet, Siem Pilot og Redningsselskapets skip Peter Henry von Koss. I statsbudsjettet for 2016 legger regjeringen bare opp til å videreføre disse to bidragene frem til mai 2016.

Kan statsråden gjøre rede for hvordan regjeringen stiller seg til en videreføring av bidragene i Middelhavet i lys av den pågående flyktningsituasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge FN er det nå over 60 millioner fordrevne i verden. I 2015 tok over en million mennesker seg over Middelhavet til Europa, de aller fleste på flukt fra krig og uro. Ferden over Middelhavet er farefull og nesten 4000 mennesker mistet livet i 2015. Situasjonen som utspiller seg i Middelhavet nå kan beskrives som en av de største humanitære katastrofene i Europa siden andre verdenskrig. EU kommisjonen mener at situasjonen vil vedvare og muligens forverre seg i løpet av året. Kommisjonen anslår at opp til 1,5 million mennesker kan komme til Europa i løpet av 2016.

Norske myndigheter har to bidrag i Middelhavet, Siem Pilot og Redningsselskapets skip Peter Henry von Koss. Begge skipene er del av Frontex operasjoner, det felles europeiske grensekontrollorganet. Siem Pilot har bidratt til å redde over 12 000 mennesker under den risikable ferden over fra Libya til Europa og er en betydningsfull ressurs. I statsbudsjettet for 2016

legger regjeringen bare opp til å videreføre disse to bidragene frem til mai 2016. Erfaringsmessig vet man at det er i sommermånedene at flyktningstrømmene er størst og hvor behovet for redningsressurser dermed vil være uunnværlig for å unngå at liv går tapt.

Svar:

Det er riktig som stortingsrepresentanten Sivertsen skriver, at regjeringen i statsbudsjettet for 2016 la opp til å videreføre den norske innsatsen i Frontex' operasjoner i Middelhavet med seks måneder, derav fem måneder i 2016. Dette henger sammen med kontrakten som ble inngått om fartøyet Siem Pilot, mens avtalen med Redningsselskapet om fartøyet Peter Henry von Koss løper fram til 15. juni. Norges bidrag er høyt verdsatt, og det at operasjonen gjøres i samarbeid mellom politi, forsvaret og sivilt ansatte har vært en suksessfaktor.

Utviklingen de siste månedene gir grunn til bekymring for situasjonen i Middelhavet fremover mot sommeren og ut over høsten. For fortsatt å bidra til Frontex' felles-operasjon med å redde liv og utøve grensekontroll i det sentrale Middelhavet, har regjeringen derfor besluttet å videreføre et norsk bidrag etter at den nåværende leieavtalen med Siem Meling Offshore DA for Siem Pilot går ut. Det vil bli gjennomført ny anskaffelsesprosess.

En eventuell forlengelse av Redningsselskapets fartøy i operasjon Poseidon, er ennå ikke avklart.

SPØRSMÅL NR. 715**Innlevert 4. mars 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 15. mars 2016 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Hvor stort omfang har «søknadsskriverindustrien» i Norge og hva vil statsråden gjøre for å redusere grunnlaget for en slik industri?»

BEGRUNNELSE:

I et oppslag publisert på dn.no 28.02.16 vises det til eksempler der søknadsskriverer tar opptil 20 % av støtten nå bedrifter får bidrag fra Skattefunnordningen.

Det er naturlig at en slik historie gjør at man stiller spørsmål ved om ordningen er for komplisert for bedriftene og om den rådgivningsbistanden som det offentlige har kapasitet til å gi bedriftene er god nok.

Svar:

Det finnes ikke noen eksakte tall for hvor mange bedrifter som får hjelp fra profesjonelle søknadsskriver, eller hvor mye penger bedriftene bruker på slike søknadsskriver. Forskningsrådet har imidlertid siden 2011 spurt bedriftene hvorvidt de benytter seg av ek-

sterne konsulenter i forbindelse med søknadsbehandlingene. Denne undersøkelsen viser at det er mellom 20 og 30 prosent av selskapene som benytter ekstern konsulent i forbindelse med utfylling av søknad om skattefunn. Tabellen neste side viser resultatene for 2011-2013.

År	Innsendt totalt	Ekstern konsulent	Andel skrevet av konsulent
2011	1849	451	24,8 %
2012	1976	423	21,6 %
2013	2532	742	29,8 %

Forskningsrådet endret søknadsskjema i 2014, og spørsmålet om konsulentbruk ble fjernet fra søknadsskjemaet. I stedet fulgte Forskningsrådet opp konsulentbruken gjennom en spørreundersøkelse blant bedrifter som har sendt Skattefunn-søknad. Spørreskjemaet ble sendt ut til 4271 bedrifter som sendte inn Skattefunn-søknader i 2013 og 2014, hvorav 1979 har svart. I denne spørreundersøkelsen oppgir 31,7 prosent at de har benyttet ekstern konsulent i privat konsultantselskap i forbindelse med utfylling av Skattefunn-søknaden.

Hva slags konsulenter det er snakk om, framgår imidlertid ikke av disse undersøkelsene. Konsulent kan omfatte konsulenter som kun bistår med å skrive søknadene, men det kan også være at bedrifter som har fått veiledning fra regnskapsbyråer, revisorer, bedriftsrådgivere eller lignende, har krysset av for at de har brukt konsulent.

I Forskningsrådets undersøkelse blant bedrifter som søker Skattefunn sier 79 prosent av bedriftene at det er enkelt å søke skattefunn. Hvis det likevel er slik at bedrifter trenger bistand til å skrive søknaden fordi at de synes det er for komplisert å søke, så er dette uheldig. Jeg er opptatt av at Skattefunn skal være en ubyråkratisk ordning som er enkel å bruke for bedriftene. Forskningsrådet har de senere årene fått styrket sitt administrasjonsbudsjett. I årets budsjett ble Skattefunns administrasjonsbudsjett styrket med ytterligere 3 millioner kroner på grunn av betydelig økt søknadsmengde.

Økte administrative rammer har gjort det mulig for Forskningsrådet i samarbeid med Innovasjon Norge å gjennomføre flere tiltak for å gjøre ordningen mer tilgjengelig. Søknadsskjemaet er betydelig forenklet de senere årene, det er etablert en ny nettside med informasjon om ordningen, og det er arrangert informasjonsmøter for næringslivet. Forskningsrådet gjennomfører i samarbeid med Innovasjon Norge årlig en "Åpen Dag" i alle fylker, der det gis informasjon om regelverk og kriterier. Deltagerne tilbys også én-til-én-møter med rådgivere fra Forskningsrådet og Innovasjon Norge for å diskutere sitt prosjekt, eller få avklaringer. Dette tilbudet har vært godt besøkt, og de har hatt over 800 deltagere både i 2014 og 2015. Det planlegges ny "Åpen Dag" i alle fylker i april-mai. Forskningsrådet samarbeider også med næringshager, kunnskapsparker og andre naturlige kontaktpunkter for bedriftene om veiledning, og det planlegges nye digitale tjenester for å forenkle veien til søknad ytterligere.

Jeg vil i samarbeid med Forskningsrådet følge den videre utviklingen i konsulentbruken i Skattefunn. Jeg vil vurdere om det er behov for ytterligere tiltak for å redusere behovet for bruk av eksterne konsulenttjenester. Finansdepartementet planlegger videre en evaluering av ordningen. I denne evalueringen vil også de administrative kostnadene ved ordningen bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 716**Innlevert 4. mars 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 9. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden gi en oppdatert oversikt over de viktigste nøkkeltallene for norske bompengeselskaper?»

BEGRUNNELSE:

Det bes om en oversikt over gjenstående lånegjeld, rentesats og innbetalte bompenger i 2015. Det er også ønskelig å få en oversikt over utvikling i samlet bompengegjeld fra og med 2013 både for prosjekter der innkrevningen er startet opp og prosjekter under bygging.

Svar:

Som opplyst i mitt svar på spørsmål nr. 402 fra representanten Pollestad, vil foreløpig resultater for 2015 fra alle bompengeselskapene først foreligge i slutten av mars 2016.

Gjenstående lånegjeld for alle bompengeselskapene ved utgangen av 2014 var imidlertid på 43,1 mrd. kr. Bompengeselskapenes lånegjeld ved slutten av 2013 var på 35,5 mrd. kr. Beløpene inkluderer både prosjekter der innkrevningen er startet opp og prosjekter under bygging. Innbetalte bompenger i 2014 var på 8,47 mrd. kr. Bompengeselskapenes lånerenter ved utgangen av 2014 var som følger:

Gjennomsnittlig effektiv lånerente	2,63 pst.
Gjennomsnittlig effektiv lånerente, inkl. rentesikringer ¹	3,66 pst.
Gjennomsnittlig vektet effektiv lånerente ²	2,57 pst.
Gjennomsnittlig vektet effektiv lånerente, inkl. rentesikringer ^{1, 2}	3,60 pst.

1 Lånerente inkl. sikringskost i de tilfellene gjelden er sikret med fastrente (SWAP, CAP, fastrentelån, etc.).

2 Gjennomsnitt av lånerentene til alle bompengeselskapene hvor størrelsen på lånet til hvert enkelt bompengeselskap er tillagt vekt.

SPØRSMÅL NR. 717**Innlevert 4. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 17. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan ministeren gi en oversikt over hvor mange behandlingsplasser i henholdsvis psykisk helsevern og rusomsorg som er private ideelle, hvor mange som er private kommersielle og hvor mange som er offentlige og en oversikt over antallet tilbydere innenfor de samme behandlingstilbudene fordelt på de samme kategoriene?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandling av Prop. 15 S Opptrapingsplan for rusfeltet (2016-2017) oppgis det at over 50 % av den samlede døgnkapasiteten innen TSB ytes av private institusjoner, i det alt vesentlige ideelle virksomheter. Regjeringen har innført fritt behandlingsvalg innen tverrfaglig spesialisert behandling og psykisk helsevern i 2015. Samtidig uttrykker ideelle aktører bekymring for at anbudspraksis favoriserer de private kommersielle og at regjeringens implementering av EUs anskaffelsesdirektiv i norsk rett skal forsterke dette. Viktige rammebetingelser for institusjonene legges

i politikutviklingen på dette området og det er nødvendig at Stortinget har oversikt over status.

Svar:

Private aktører – i alt vesentlig ideelle – har i mange år spilt en viktig rolle på rusfeltet. Disse har bidratt til å utvikle feltet og også representert et mangfold i behandlingstilbudene til rusavhengige.

Hvert år utgir Helsedirektoratet Samdatarapport over sentrale data fra hele spesialisthelse-tjenesten, både somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling (TSB). Disse rapportene blir publisert tidlig på høsten hvert år. Følgelig foreligger det ikke nyere data enn fra 2014. I nevnte Samdatarapport innhentes det informasjon blant annet om døgnkapasiteten innen psykisk helsevern og TSB. I psykisk helsevern skilles det ikke mellom private og offentlige døgnplasser ettersom det private innslaget er svært begrenset. I psykisk helsevern var det i 2014 i alt 4062 døgnplasser – fordelt på 293 døgnplasser i psykisk

helsevern for barn og unge og 3769 døgnplasser i psykiske helsevern for voksne.

I TSB viser rapporten at det i 2014 på landsbasis var 1906 døgnplasser – hvorav 1099 døgnplasser var drevet av private med avtale med de regionale helseforetakene. Av denne statistikken fremgår ikke hvor mange av de private døgnplassene som drives av henholdsvis kommersielle og ideelle private aktører. Basert på opplysninger fra de regionale helseforetakene har de samlet sett inngått avtaler med i alt 35 private leverandører innen TSB, hvorav 34 anses å være ideelle organisasjoner. Helse Nord RHF har inngått avtale med tre private aktører hvorav én ikke anses som ideell organisasjon.

Helse Sør-Øst RHF, Helse Vest RHF og Helse Midt-Norge RHF benytter seg av unntaksbestemmelsen i anskaffelsesregelverket, som gir anledning til bare å kjøpe fra private ideelle tilbydere. Helse Nord RHF benytter seg ikke av denne unntaksbestemmelsen ettersom det ikke var et tilstrekkelig tilfang av ideelle aktører i opptaksområdet til å reservere kontraktene til disse.

SPØRSMÅL NR. 718

Innlevert 4. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 14. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mange personer som er inne i henholdsvis psykisk helsevern og rusomsorg anser regjeringen at trenger et boligtilbud, men ikke har det?»

BEGRUNNELSE:

I Prop.15 S Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016-2020) settes det mål om at flere rusavhengige skal få et egnet sted å bo og regjeringen oppgir at 500 millioner skal gå til dette formålet i planperioden.

Det må være et mål å sikre alle rusavhengige med behov et boligtilbud og da er det vesentlig å ha oversikt over hvor mange som står uten et slikt tilbud.

Svar:

Det fremgår av Prop. 15 S (2015 – 2016) at rundt 122 000 personer regnes som vanskeligstilte på boligmarkedet. I tillegg mangler rundt 6200 et fast sted å bo. Utfordringer knyttet til manglende bolig fremgår også av Brukerplan-rapporten for 2014 hvor 8 pst. av de kartlagte brukerne er uten fast bolig.

Videre fremgår det av Prop. 15 S (2015 – 2016) at det finnes lite informasjon om utskrivningsklare pasienter innen tverrfaglig spesialisert behandling og psykisk helsevern. I Sintefs rapport om unødvendige innleggelser og utskrivningsklare pasienter i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling, fremgår det at om lag én pst. innen tverrfaglig spesialisert behandling og sju pst. innen psykisk helsevern blir vurdert som utskrivningsklare. Årsaken til at pasientene ikke er utskrevet er stort sett at de mangler et kommunalt boligtilbud. Behandlere og pasienter vurderer ofte at pasienten som er utskrivningsklar trenger et døgnbemannet botilbud. Sintef fremhever at det er et betydelig potensial for å unngå innleggelser gjennom etablering av adekvate kommunale tilbud, spesielt boligtilbud.

Det er uholdbart at mennesker med rus- eller psykisk helseproblemer blir boende over lang tid i institusjoner etter at de er ferdigbehandlet i spesialisthelsetjenesten. Regjeringen har derfor i Meld. St. 26 (2014–2015) og Prop. 15 S (2015 – 2016) varslet innføring av betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter innen tverrfaglig spesialisert behandling og psykisk

helsevern tidligst fra januar 2017. Regjeringen vil innføre en ordning for betalingsplikt som også krever at spesialisthelsetjeneste og kommune sammen må planlegge oppfølging av utskrivningsklare pasienter. Dette vil sikre at pasienter ikke blir boende i spesialisthelsetjenesten samtidig som overgangene mellom tjenester blir bedre. En slik plan må sikre planlagte og tilrette-

lagte overganger både mellom spesialisthelsetjeneste og kommune, og mellom døgn- og polikliniske eller oppsøkende tjenester i spesialisthelsetjenesten. Kartlegging av boligbehov og andre relevante tjenester vil stå sentralt i denne planen, og er noe som må foretas lokalt.

SPØRSMÅL NR. 719

Innlevert 4. mars 2016 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 10. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I media har det kome fram at Frostating lagmannsrett vil redusere talet på saker som blir ført på dei faste rettsstadene i Møre og Romsdal. Reduksjonen er grunngeven med redusert reisebudsjett og dårleg økonomi.

Meiner statsråden at dette er ei riktig utvikling, og kva vil statsråden eventuelt gjera for å hindre at dette skjer?»

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet instruerer ikke Domstoladministrasjonen (DA) i saker som dette. Det er DA som foretar de nødvendige prioriteringer innenfor de budsjetttrammene som er tildelt når annet ikke fastsettes gjennom Stortingets budsjettbehandling. Det er nødvendig at DA og domstolene ser på hvordan ressursbruken i domstolene kan bli mer effektiv. Samtidig er det viktig at dette ikke fører til unødvendige utgiftsøkninger på andre deler av statsbudsjettet. Jeg legger til grunn at Domstoladministrasjonen prioriterer domstolenes ressurser på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 720

Innlevert 4. mars 2016 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 14. mars 2016 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«I området Veneli-Turufjell nær Vassfaret i Flå kommune planlegges bygging av opp mot 2000 hytter, samt alpinanlegg. Prosjektet har møtt sterk motstand fordi planene vil gi store inngrep i urørt fjellnatur med store konsekvenser for natur- og friluftsliv. Fylkesmannen i Buskerud har sterkt frarådet store deler av den foreslåtte utbyggingen og viser til nasjonale føringer om at det ikke skal bygges i store sammenhengende høyfjellsområder og sårbare naturområder.

Vil statsråden vurdere å gripe inn og stanse utbyggingen?»

Svar:

Regjeringen er opptatt av at kommunene ivaretar viktige verdier ved naturmangfold, landskap og friluftsliv i kommunale planer. Samtidig er utvikling av områder for fritidsboliger og reiseliv viktig for næringsutviklingen i mange distriktskommuner. I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt ved kongelig resolusjon 12. juni 2015, er det gitt føringer blant annet om kommunenes planlegging av områder for fritidsboliger. Det forventes at kommunene synliggjør ulike arealinteresser og verdier, og tar hensyn til de samlede virkningene av planleggingen.

De nasjonale forventningene skal bidra til en helhetlig arealforvaltning.

Når det gjelder kommuneplanens arealdel for Flå kommune, der hytteområdet Veneli – Turufjell inngår, har kommunen i vedtak av 19. februar 2016 besluttet ny høring av planforslaget. Høringsfristen er satt til 5. april 2016. Plan- og bygningsloven bygger på en desentralisert beslutningsprosess, og det er lagt vekt på at beslutninger skal skje nærmest mulig de som blir berørt. I og med at det er kommunen som skal treffe vedtak i saken, ber jeg om forståelse for at departementet ikke har anledning til å gå inn i planforslaget konkret.

Departementet har ikke instruksjonsmyndighet overfor kommunen i den enkelte sak.

Dersom en foreslått utbygging av fritidsboliger er i strid med nasjonale og viktige regionale interesser, kan dette være et grunnlag for å rette innsigelse mot arealplanen. Spørsmålet om det er grunnlag for innsigelse mot kommunens utkast til arealplan, må vurderes konkret av de organene som har innsigelsesrett. De fleste innsigelser løses lokalt gjennom mekling. Jeg får bare innsigelsessaken til endelig avgjørelse i de tilfeller uenigheten ikke løses lokalt.

SPØRSMÅL NR. 721

Innlevert 4. mars 2016 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 16. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Kan statsråden klargjøre hva som er Norges posisjon, og hvilke forslag Norge har fremmet, i de pågående forhandlingene om grensekontroll som foregår i EU?»

BEGRUNNELSE:

I brev til parlamentarisk leder Audun Lysbakken fra statsminister Erna Solberg den 2.4.16 sier statsministeren:

«Regjeringen har vært skeptisk, men ikke avvisende til Kommisjonens forslag om bistand til en stat som ikke har gitt samtykke. Norge har fremmet et alternativt forslag om at en stat kan velge om den ønsker å motta bistand eller at det gjeninnføres grensekontroll. Forhandlingene om forordningen er ikke avsluttet»

I et intervju i Aftenposten 28. januar i år refereres det til et kompromissforslag fremmet fra Norge ved justisminister Anundsen til sine europeiske kolleger som går ut på at de landene som ikke klarer å vokte sine yttergrenser og som ikke vil slippe inn den nye grensevakten, får valget mellom å ta i mot hjelp, eller akseptere suspensjon fra Schengen-samarbeidet.

Det framstår fra disse to sitatene uklart hva som er regjeringens posisjon i dette spørsmålet, og det er behov for en klargjøring rundt Norges

holdning til hvorvidt suspensjon fra Schengen skal kunne brukes som et virkemiddel for å kontrollere yttergrensene og hvor langt regjeringen mener EU bør gå for å presse stater ved Schengens yttergrense til å avgi suverenitet ved å akseptere grensekontroll utført av EU.

Svar:

EUs forslag til et nytt Europeisk grense- og kystvaktbyrå er, som stortingsrepresentant Solhjell skriver, under forhandling. Jeg viser til min redegjørelse i Stortingets Europautvalg mandag 14. mars der jeg blant annet redegjorde for dette forslaget.

For forslagens artikkel 18 om spørsmål om beslutning om tiltak i et land mot dets ønske, har ikke statsministerens svar og mitt intervju slik det er referert innbyrdes motstrid.

Norges posisjon er at vi er skeptisk til Kommisjonens forslag, men ikke avvisende. At Schengen-samarbeidet fungerer etter hensikten er grunnleggende. Det er også viktig at det finnes mekanismer som kan brukes for å rette opp feil og mangler på et lands yttergrense når disse setter hele Schengen-samarbeidet i fare.

Regjeringen er skeptisk til om forslaget om at et land skal måtte motta hjelp mot sin vilje er gjennomførbart. Uten samarbeid fra landet det gjelder, er det i praksis ikke mulig å sende bistand og det vil følgelig heller ikke føre til at feil og mangler rettes opp. Derfor fremmet jeg på det uformelle innenriksministermøtet i januar et alternativt forslag som går ut på at et medlemsland enten skal kunne velge å motta bistand som anses nødvendig for å sikre at ikke hele området uten intern grensekontroll settes i fare, eller det kan velge å ikke ta i mot slik bistand, men da med den konsekvens at det gjeninnføres grensekontroll mot det aktuelle landet.

Forslaget er ennå ikke ferdigforhandlet i Brussel, men det siste kompromissforslaget som er framlagt fra formannskapet går ut på at dersom et medlemsland

ikke i tilstrekkelig grad samarbeider om gjennomføringen av tiltak som styret i Frontex har besluttet er nødvendige å gjennomføre i vedkommende land, eller det foreligger et spesifikt uforholdsmessig migrasjonspress og medlemslandet det gjelder ikke har bedt om nødvendig bistand, kan Rådet etter forslag fra Kommisjonen beslutte hvilke tiltak (sende grensevakter til landet, sende personell til hotspot'er, koordinere aktivitet mellom medlemsland og tredjeland, sende teknisk utstyr og/eller organisere retur) som skal gjennomføres av Frontex og kreve at vedkommende medlemsland samarbeider

Dersom vedkommende medlemsland ikke følger rådsbeslutningen innen 30 dager og ikke samarbeider, skal vedkommende medlemsland informere om grun-

nene til dette. Rådet kan da, på forslag fra Kommisjonen, dersom den helhetlige fungeringen av området uten intern grensekontroll settes i fare og det foreligger en alvorlig fare for offentlig orden og sikkerhet, anbefale at et eller flere medlemsland gjeninnfører grensekontroll på hele eller deler av sin interne grense. Dette kan gjøres for seks måneder og kan eventuelt forlenges ytterligere tre ganger med seks måneder.

Oppsummert betyr dette at et land kan velge å ta i mot hjelp til grensekontrollen eller nekte, men da med den konsekvens at grensekontroll gjeninnføres. Det landet ikke kan velge, er å fortsette å unnlate å ivareta sine forpliktelser på yttergrensen og samtidig ha åpne indre grenser mot resten av Schengen-området.

SPØRSMÅL NR. 722

Innlevert 4. mars 2016 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 10. mars 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvordan mener statsråden at saken om nedlegging av 7 av Forbrukerrådets lokalkontorer er formelt forankret i Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar på spørsmål 621 hvor statsråden sier at hun allerede har gitt Forbrukerrådet i oppgave å utrede administrative konsekvenser av en omorganisering som medfører at man legger ned 7 kontorer.

De ansatte er orientert om at dette allerede er forankret i Stortinget.

Det står i kontrast til det som sies i st. prp. 1 (2015-2016). Der sier statsråden at hun vil komme tilbake til Stortinget med de spørsmål som er vurdert i en rapport fra Difi.

En enstemmig komitemerknad i budsjettbehandlingen sier ingenting om nedlegging av kontorer, men gir positiv tilbakemelding om at det ses på rollen til Forbrukerråd, grenseflatene mellom råd og ombud og tiltak som kan tydeliggjøre rollen til ombudet.

Utover dette kan jeg ikke se at saken om er forankret i Stortinget.

Svar:

Det vises også til forrige spørsmål (nr. 621) fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud om samme sak. I mitt svar til spørsmål nr. 621 gis en utfyllende beskrivelse

av saken. Jeg har informert Stortinget gjennom budsjettproposisjonene for 2015 og 2016 om de spørsmål som har vært oppe til vurdering.

Når det gjelder arbeidet med Forbrukerrådets organisasjon og struktur, står oppfølgingen av Difis rapport "Gjennomgang av det statlige forbrukerapparatet" sentralt. I budsjettproposisjonen for 2016 omtales de viktigste konklusjonene i Difi-rapporten, herunder spørsmålet om Forbrukerrådets regionstruktur:

"Difi peiker på flere utfordringer. [...] Ei anna utfordring er knytt til talet og storleiken på regionkontora til Forbrukerrådet. Mange små einingar fører til at desse er sårbare med omsyn til kompetanse, sjukefråvær mv., samtidig som apparatet er lite kostnadseffektivt. Difi meiner derfor at både organiseringa av arbeidsoppgåver i regionapparatet og talet og storleiken på regionkontora bør vurderast."

Som statsråd har jeg ansvar for å organisere de virksomhetene som er underlagt departementet slik at de er i stand til å løse sine oppgaver på en best mulig måte. I denne forbindelse vil jeg blant annet peke på at:

- Et nytt EU-regelverk for klageordning i forbrukersaker stiller nye krav til kvalitet og ressursbruk i saksbehandlingen.
- Større grad av elektronisk forbrukerkontakt og saksbehandling stiller nye krav til organisering og arbeidsformer.

- Endringer og regionale utfordringer i arbeidsmarkedet er tatt i betraktning når jeg har vurdert lokalisering av ny regionstruktur i Forbrukerrådet.

Endringen innebærer en samling av dagens oppgaver og ressurser ved tre kontorer, og formålet er å effektivisere saksbehandlingen og øke kvaliteten på tjenestetilbudet til forbruker.

Beslutningen om endringene er kommunisert til Forbrukerrådet 27. januar 2016 i tillegg til tildelings-

brev, hvor det heter at en "plan for gjennomføring av endringene skal legges frem for departementet senest 1. mai 2016".

Jeg tar sikte på at omorganiseringen skal være gjennomført innen 1. mai 2017. Dersom endringene krever budsjettmessige vedtak, vil dette legges frem for Stortinget på vanlig måte. Jeg vil for øvrig holde Stortinget informert om fremdriften i arbeidet med det forbrukerpolitiske virkemiddelapparatet.

SPØRSMÅL NR. 723

Innlevert 7. mars 2016 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 14. mars 2016 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Johan Castberg-feltet planlegges utbygget med store CO₂-utslipp. I en tid der samtlige land etter klimaavtalen i Paris er bedt om å øke sin innsats utover det varslede, legger norske oljeselskaper opp til å øke sine utslipp.

Vil regjeringen kreve, eller varsle en forventning om at en eventuell utbygging av Johan Castberg skal basere seg på 0-utslipp for dekking av el- og varmebehov?»

BEGRUNNELSE:

Alle lisenser er pålagt å utrede elektrifisering. Dette er i mange tilfeller dyrere enn å benytte eget petroleumsprodukt til å generere elektrisitet og varme. Olje- og energiministeren har det direkte ansvaret for at Oljesektoren bidrar til å nå nasjonale klimamål, som vi vet at vil bli strammet inn som følge av at både Norge og EU har sluttet seg til klimaavtalen i Paris.

Det er derfor avgjørende at Olje- og energiministeren tar ansvar og bidrar til å redusere utslippene fra oljesektoren, ved å stille klare krav til 0-utslipp, slik at Stortingets overordnede klimamål kan nås.

Svar:

Rettighetshaverne i Castberg-tillatelsen har nylig besluttet å gå videre med en produksjonsskips-løsning for utbyggingen. Det er svært gledelig at selskapene har lyktes å redusere kostnadene med utbyggingen slik at framdrift i prosjektet opprettholdes på tross av den krevende nåværende situasjonen i næringen. Framdrift er viktig da Castberg-utbyggingen kommer

til å skape betydelig aktivitet og mange arbeidsplasser i utbyggings- og driftsfasen.

Forutsigbarhet, langsiktighet og tilrettelegging for helhetsløsninger er avgjørende for at myndighetenes regulering av petroleumssektoren skal legge til rette for størst mulig inntekter til fellesskapet. Myndighetenes rolle er å sette slike rammer for virksomheten, herunder rammer som ivaretar hensynet til det ytre miljø. Innenfor disse rammene er det selskapene som utreder, planlegger og gjennomfører leting, utbygging og utvinning/drift.

Energiløsningen er et avgjørende element for drift av et felt og dermed for et hvert utbyggingsprosjekt. Det er også betydelige investeringer knyttet til energiløsningen, det kan være mange milliarder i forskjell mellom alternative løsninger for en konkret utbygging. De tekniske og økonomiske konsekvensene av en kraft fra land-løsning varierer derfor betydelig fra utbygging til utbygging. Gitt variasjonen i konsekvenser, er det derfor nødvendig å ta stilling til energiløsning, herunder spørsmålet om hensiktsmessigheten av en kraft fra land-løsning, ved behandlingen av den enkelte utbygging. Dette vil jeg også gjøre for Castberg-utbyggingen.

En bærebjelke i vår klimapolitikk er deltakelsen i EUs kvotesystem. CO₂-utslippene fra petroleumsvirksomheten er omfattet av dette systemet. I tråd med prinsippet om kostnadseffektivitet i klimapolitikken sikrer kvotesystemet at utslippsreduksjonene finner sted i sektorer og land hvor kostnadene ved å redusere utslipp er lavest. Utslippseffekten gis av nivået på kvotetaket på europeisk nivå. Det prinsipielle grunnlaget for et kvotesystem er at de samlede utslippene er bestemt i kvoteperioden. Det betyr at reduserte utslipp under kvotetaket et sted innenfor systemet motsvares

av økte utslipp et annet sted. En ambisiøs klimapolitikk må bidra til å redusere utslippene globalt. Dette innebærer blant annet at det må tas hensyn til konsekvensene av kvotesystemet.

I forkant av Paris gjorde regjeringen en grundig vurdering av hvordan Norge best kan bidra til å løse de globale klimautfordringene. I Meld. St. 13 (2014-2015) la vi frem det som er det norske bidraget til Paris-avtalen. Vårt mål er å kutte minst 40 prosent i 2030 sammenliknet med 1990, og vi legger opp til felles gjennomføring sammen med EU. Stortinget sluttet seg til at Norge skal søke å inngå en avtale med EU om felles oppfyllelse av vår forpliktelse. Dette vil innebære at Norge i kvotepliktig sektor vil bidra til gjennomføring av utslippsreduksjoner på 43 pst. sammenliknet med 2005 innenfor EUs kvotesystem. Kvotepliktig sektor i Norge, herunder petroleumssektoren, vil oppfylle forpliktelsen sammen med bedrifter i EU-land.

Virksomheten på norsk sokkel er også underlagt klimarelaterte virkemidler utover kvoteplikten. Fekling (brenning) av gass er på norsk sokkel kun tillatt av sikkerhetsmessige grunner. De siste 25 årene har virksomheten vært pålagt en høy CO₂-avgift. Selskapenes samlede kostnader, summen av kvotepris og CO₂-avgift, ved å slippe ut ett tonn CO₂ er nær 500 kroner. Av dette utgjør CO₂-avgiften over 400 kroner. Energiløsningen for et felt behandles i forbindelse med plan for utbygging og drift. Samlet gjør dette at aktiviteten på sokkelen står overfor de sterkeste klimavirkemidlene i verden.

Denne høye kostnaden oljeselskapene står overfor når de slipper ut CO₂ gir oljeselskapene en sterk egeninteresse av kontinuerlig å begrense sine utslipp. Dette har bidratt til at norsk olje og gass utvinnes energieffektivt og med relativt sett lave klimagassutslipp. Store utslipp, anslått til 5 mill. tonn CO₂-ekvivalenter årlig, er unngått fra norsk sokkel som følge av ulike

tiltak. Det er brukt store ressurser fra storsamfunnet for å oppnå denne reduksjonen.

Energiforsyningsløsningen til en petroleumsinstallasjon på norsk sokkel behandles som del av myndighetenes arbeid med en utbygging. Behandlingen skjer både i prosessen med konsekvensutredning og i den etterfølgende behandlingen av utbyggingsplanen. For alle nye feltutbygginger på norsk sokkel skal det legges fram en oversikt over energimengde og kostnader ved å benytte kraft fra land framfor å bruke gassturbiner. Dette for å sikre at kraft fra land blir valgt når det er hensiktsmessig. I tråd med klimaforliket forutsetter en løsning med kraft fra land at det er sikret utbygging av tilstrekkelig ny kraft eller at det framføres tilstrekkelig nytt nett slik at det ikke oppstår regionale ubalanser på utbyggingstidspunktet. Samtidig må naturmangfoldet og hensynet til tiltakskostnadene ivaretas. Dette vil jeg legge til grunn for Castberg-utbyggingen.

Prop. 114 S (2014-2015) inneholdt en status for olje- og gassnæringen. I proposisjonen opplyste jeg også om status for arbeidet med kraft fra land til Castberg-feltet: "Muligheten for kraft fra land til Castberg har vært vurdert av rettighetshaverne i forbindelse med konseptstudiene for valg av utbyggingsløsning. Studiene viser at kraft fra land til Castberg er en svært kostbar og lite realistisk løsning for funnet. Det skyldes blant annet stor avstand til land og teknisk krevende forutsetninger. Det er også utfordringer knyttet til tilgangen på kraft i området".

Som ledd i de pågående studiene av utbyggingsløsningen fortsetter rettighetshaverne arbeidet med å vurdere energiforsyningen, herunder kraft fra land. Myndighetene følger dette arbeidet. Spørsmålet om kraftforsyning vil bli behandlet i forbindelse med myndighetenes oppfølging av utbyggingen, herunder i prosessen med konsekvensutredning og i den etterfølgende behandlingen av plan for utbygging og drift (PUD).

SPØRSMÅL NR. 724

Innlevert 9. mars 2016 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud

Besvart 15. mars 2016 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hva mener kunnskapsministeren er den beste måten å organisere og finansiere de private kunstfaglige utdanningene på?»

BEGRUNNELSE:

I dag er det flere uavklart problemstillinger knyttet til de private kunstfaglige utdanningene i landet, blant annet når det kommer til hvem som er med i den statlige finansierungsordningen og mottar statsstøtte, ulik oppfattelse av hva som er kritisk størrelse på fagmiljøene og spørsmål knyttet til overordnet organisering av dis-

se utdanningstilbudene. I dag kan også alle fagskoler med akkrediterte studietilbud kalle hele virksomheten sin for høyskole, og regelverket skiller slik sett ikke mellom en fagskole med akkrediterte studietilbud og en høyskole med institusjonsakkreditering. Det kan skape uklarheter for potensielle studiesøkere og andre.

Svar:

Jeg mener at vi har en hensiktsmessig organisering og regelverk knyttet til akkreditering av høyere utdanning og fagskoleutdanning. Jeg vil ellers vise til at vi er i gang med flere prosesser av relevans for kunstutdanningene. Vi er godt i gang med oppfølging av strukturmeldingen, hvor kunstutdanningene er en del av bildet. Vi jobber også med stortingsmeldinger både om fagskoler og om kvalitet i høyere utdanning.

Akkreditering av høyere utdanning er regulert i universitets- og høyskoleloven. Myndigheten til å akkreditere høyskoleutdanninger er delegert til Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) og høyskoler som har fullmakt til selvakkreditering. Private høyskoler kan være akkreditert som høyskole, dvs. at det er institusjonen som er akkreditert, eller de kan tilby akkrediterte studietilbud. Akkreditering er et vilkår for å kalle seg for høyskole.

Private fagskoler er regulert av fagskoleloven. For å drive privat fagskoleutdanning kreves det godkjenning fra NOKUT, som også er et vilkår for å kunne kalle seg for fagskole. Godkjenningen er et offentlig kvalitetsstempel på at kvaliteten i utdanningen tilfredsstiller de nasjonalt fastsatte kravene til fagskoleutdanning.

Det er et tydelig skille mellom høyere utdanning og fagskoleutdanning. Disse er regulert i hver sin lov. Høyere utdanning skal være basert på forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap. En høyskole skal ha ansatte med førstestillingskompetanse som driver aktiv forskning. Fagskoleutdanning

skal være mer yrkesrettet og de ansatte skal ha relevant kompetanse.

Videre er det et skille mellom høyskoler som er institusjonsakkrediterte og høyskoler som har akkrediterte studietilbud. Blant annet er det forskjeller i fullmakter til å selv kunne opprette studietilbud.

En fagskole med godkjent fagområde kan etablere fagskoleutdanninger innenfor fullmakten som godkjenningen gir. En høyskole kan også søke NOKUT om godkjenning av og tilby fagskoleutdanning. Høyskoler som tilbyr både høyere utdanning og fagskoleutdanning skal følge særlovgivningen til den enkelte utdanningstype, og er ansvarlig for å informere studentene om gjeldende bestemmelser. Det er altså ikke riktig at fagskoler med godkjente studietilbud kan kalle hele virksomheten sin for høyskole, eller at regelverket ikke skiller mellom en fagskole med godkjente studietilbud og en høyskole med institusjonsakkreditering.

Private høyskoler som har akkrediteringer, enten som institusjon eller for enkelte studietilbud, kan etter søknad gis statstilskudd. Tilskudd til private høyskoler foreslås i den årlige budsjettproposisjonen og vedtas av Stortinget. Kunnskapsdepartementet arbeider med oppfølgingen av ekspertgruppen som har utredet regelverket for bruk av statlige tilskudd og egenbetaling fra studentene. Videre arbeides det med implementering av vedtatte endringer i finansieringssystemet for universiteter og høyskoler, som skal legges fram i statsbudsjettet for 2017.

Det er viktig at disse prosessene er på plass før vi foretar en nærmere gjennomgang av tilskuddsordningen for private høyskoler, herunder en vurdering av kriteriene for innlemming av nye akkrediterte private høyskoletilbud. Regjeringen vil presentere videre prosess for dette arbeidet i Kunnskapsdepartementets fagproposisjon, Prop. 1. S (2016-2017). Vi vil vurdere å sette ned en egen arbeidsgruppe med representanter fra departementet og universitets- og høyskolesektoren.

SPØRSMÅL NR. 725

Innlevert 9. mars 2016 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 17. mars 2016 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for SIVA sin kapasitet til å delta i ulike industriprosjekter samt bekrefte at Akva-farm As sitt prosjekt i Tinn kommune er innenfor det mandat SIVA skal operere?»

BEGRUNNELSE:

Industrien står ovenfor mange muligheter, men mange av mulighetene knyttes opp mot at staten gjennom virkemiddelapparatet er med på å realisere mulighetene. SIVA har vært og er et nyttig verktøy for utviklingen

av industrielle muligheter rundt om i landet. I den senere tid har jeg ved flere anledninger blitt møtte med av ulike aktører at SIVA har kapasitetsproblemer. Et eksempel på dette er Akvafarm AS som har til hensikt å etablere lakseoppdrett i Tinn kommune i Telemark. I dette tilfellet har SIVA over en lengre periode hatt god kontakt med selskapet og sågar antydning at SIVA kunne ha muligheter for deltakelse i prosjektet. Dette ble brått og uventet avsluttet fra SIVA sin side med henvisning til kapasitetsproblemer.

Svar:

Statsforetaket Siva sin eiendomsvirksomhet er organisert i datterselskapet SIVA Eiendom Holding AS, som driver kommersielt innenfor SIVAs målsettinger. Selskapet finansierer sine investeringer gjennom egenkapital og kommersielle banklån, og må sikre at investeringene gir tilstrekkelig inntjening til å dekke renter og avdrag på banklån og avkastning på egenkapitalen.

Sivas investeringer skal mobilisere privat kapital og kompetanse til prosjektene, og ha en utløsende effekt. Siva prioriterer mellom prosjekter innenfor ulike bransjer og i ulike deler av landet, med utgangspunkt i selskapets mål og delmål og sammensetningen av eiendomsporteføljen.

Siva har de senere årene lagt opp til å satse mer på bygg for kunnskaps- og forskningsparker, og redusert andelen investeringer i industri-/produksjonsbygg for enkeltbedrifter.

Etter det selskapet opplyser var situasjonen at Siva anså prosjektet Akvafarm Rjukan som interessant ved første kontakt med initiativtakerne, men konkluderte etter en grundigere vurdering med at de ikke kunne gå inn i prosjektet.

Siva SF har et eget styre som tar selvstendige og uavhengige beslutninger innenfor de rammer som følger av Stortingets vedtak. Nærings- og fiskeridepartementet går ikke inn i enkeltprosjekter som har vært til behandling i Siva.

SPØRSMÅL NR. 726

Innlevert 9. mars 2016 av stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen

Besvart 16. mars 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Har regjeringen beregnet klimaeffekten av å innføre en flypassasjeravgift, og i tilfelle hvor stor er den?»

BEGRUNNELSE:

Den vedtatte flypassasjeravgiften hevdes å være en klimaavgift. Ergo bør den være positiv med tanke på klima. I dette tilfellet bør den således ha to effekter, at utslippet til klimaet går ned, som et resultat av at folk flyr mindre. I dette regnestykket må en se på hvilket transportmiddel da folk velger. Alternativt at en legger til grunn at folk velger å ikke reise på grunn av denne avgiften.

I dag kunne vi høre i nyhetene at TØI hevder den ikke vil ha betydning for klimaet, all den tid flytransporten er en del av kvotesystemet. Hvis flyene ikke flyr i Norge, flyr de et annet sted, ble det sagt. Da må man spørre seg om regjeringen kun er opptatt av at folk skal fly mindre i Norge.

Svar:

Klima- og miljøministeren har videresendt spørsmålet til meg som ansvarlig statsråd for flypassasjeravgiften.

Flypassasjeravgiften ble forhandlet fram i budsjettavtalen mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre om statsbudsjettet for 2016. Avgiften ble vedtatt i Stortinget 14. desember 2015. Forslag til regelverk har vært på høring, med frist 21. februar 2016. Jeg tar sikte på å innføre avgiften slik Stortinget har vedtatt, men vil vurdere høringsinnspillene før jeg tar endelig stilling til selve utformingen av avgiften.

Flypassasjeravgiften er en fiskal særavgift som kan ha positive virkninger på miljøet. En slik avgift kan gi høyere billettpriser og redusert etterspørsel etter flyreiser. Avgiften kan gi utslippsreduksjoner i Norge. Størstedelen av innenriks luftfart har både kvoteplikt og CO₂-avgift. Flygninger fra Norge til andre land i EØS-området er fritatt for CO₂-avgift, men omfattet av EUs kvotesystem.

Utenriks luftfart fra norsk lufthavn til land utenfor EØS-området har verken kvoteplikt eller CO₂-avgift. For slike flygninger kan flypassasjeravgiften ha global klimaeffekt. Statistikk fra Avinor viser at i underkant av 15 pst. av antall kilometer fløyet i utenriks luftfart er flygninger mellom Norge og destinasjoner utenfor EØS-området. Hvordan flyselskap og passasjerer tilpasser seg avgiften er usikkert. Departementet har ikke anslag for hva flypassasjeravgiften kan bety for antal-

let flygninger ut av EØS-området eller CO₂-utslippet fra slike flygninger.

SPØRSMÅL NR. 727

Innlevert 9. mars 2016 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 15. mars 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Har statsråden foretatt en vurdering av om det planlagte mottaket på Bolkesjø vil kunne tilby påkrevde aktiviteter og for øvrig drive forsvarlig?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom UDIs styringsdokumenter pålegges alle transittmottak å tilby beboerne et utvalg av fritidsaktiviteter. Videre kreves det at alle mottak drives forsvarlig og ivaretar beboernes behov for trygghet og sikkerhet. I Bolkesjø i Telemark med 40 innbyggere planlegges det nå et nytt transittmottak. Det antas at antallet beboere på mottaket kan bli 780. Det fryktes at mottakerne ikke vil kunne tilby aktivitet som er nødvendig og påkrevd av UDI.

Svar:

Ansvaret for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI).

UDI er leietaker av Bolkesjø Hotell og planlegger å drive dette som et ordinært transittmottak. Jeg har blitt informert av UDI om at direktoratet per nå planlegger å utlyse en anbudskonkurranse i løpet av kort tid på drift av asylmottak på inntil 450 plasser. Dette antallet er mindre enn det bygningsmassen i seg selv har kapasitet til å innkvartere. Det vil ifølge UDI være et konkurransegrunnlag og krav til drift tilsvarende for andre transittmottak i landet, hvor det blant annet inngår krav til informasjonsprogram og aktiviteter.

Jeg har videre blitt orientert av UDI om at direktoratet vil følge opp driften og kontrakten på ordinær måte for å sikre at mottaket drives forsvarlig, også hva gjelder trygghet og sikkerhet.

UDI og driftsoperatør vil også inngå samarbeid med kommunen og frivillige organisasjoner for å kunne tilby aktiviteter i og i tilknytning til mottaket. UDI ønsker å inngå en helseavtale med kommunen.

SPØRSMÅL NR. 728

Innlevert 9. mars 2016 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 15. mars 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvorvidt gjennomføringen av ROS-analyse har blitt nektet av UDI i forbindelse med planleggingen av asylmottak på Bolkesjø og om UDI i tilfelle har adgang til dette?»

BEGRUNNELSE:

Notodden kommune har vedtatt at de ønsker å foreta en ROS-analyse for å utrede konsekvensene av å gjennomføre planene med et transittmottak på den størrelse som nå planlegges. Det opplyses om at UDI har nektet kommunen å foreta en slik analyse.

Svar:

Jeg er kjent med at Notodden kommune ønsker at Utlendingsdirektoratet (UDI) skal foreta en Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)i forbindelse med etablering av mottak på Bolkesjø. UDI har orientert om at direktoratet har vurdert om det burde foreta ROS-analyse på Bolkesjø, men har ikke funnet det nødvendig. Imidlertid har UDI ikke motsatt seg at kommunen eventuelt foretar en ROS-analyse selv.

Når det gjelder ROS-analyse generelt er det ikke praksis at UDI foretar dette ved etablering av mottak,

selv om det gjøres i noen tilfeller. UDIs vurdering er at sikkerhet for beboere og nærmiljø best ivaretas ved løpende oppfølging av mottaket fra direktoratets side i dialog med kommune, driftsoperatør, nærmiljø og andre berørte parter. UDI har gjennom flere år opparbeidet god erfaring med at man ved justering av driften underveis kan jobbe forebyggende, på en måte som sikrer god og forsvarlig drift av mottaket. Grunnleggende for slike løpende vurderinger er at sikkerhet for både beboere og nærmiljøet er viktig.

SPØRSMÅL NR. 729

Innlevert 9. mars 2016 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 17. mars 2016 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Musikk i skolen har i 13 år hatt ansvar for å tildele frifondmidler til musikkaktiviteter for barn og ungdom. Norsk musikkråd tok fra desember 2015 over tildelingen. Flere lokale grupper som har eksistert i mange år har nå fått avslag, fordi de samarbeider med skole eller kulturskole.

Hva vil statsråden gjøre for at slike frivillige musikktilbud fortsatt kan få økonomisk støtte, og kan hun bekrefte at samarbeid med skole eller kulturskole ikke skal telle negativt i vurdering av søknadene?»

BEGRUNNELSE:

Musikk i skolen har i 13 år hatt ansvar for å tildele Frifondmidler til Kulturforum og aktivitetsgrupper som har musikk som en sentral aktivitet. Disse Frifondmidler har utløst stor frivillig kulturaktivitet som mange barn og ungdom har nytt godt av. Musikk i skolen har gjennom sitt mangeårige virke opparbeidet et godt forhold til fritidsgruppene og skolene. Et tillitsforhold som har vært verdifullt i det frivillige arbeidet med å engasjere barn og ungdom som ikke deltar i tradisjonelt organiserte musikkaktiviteter som musikkorps, kor, orkester og lignende.

Etter Rambøll-rapporten, har Norsk Musikkråd innført nye retningslinjer for Frifond. Norsk Musikkråd overtok behandlingen av søknadene for Musikk i skolen for 2015, og jeg har sett at en del søkere har fått avslag på Frifondmidler med begrunnelsen at det er for tett kontakt med skolene. Å ta bort frifondstøtten til fritidstilbud som samarbeider med skolen, virker lite ressurseffektivt og i strid med målsettingen om skolen

som et lokalt samlingspunkt og en drivkraft i lokalmiljøet. Samtidig får jo skolekorps, kor og orkester bevilgninger, selv om disse tilbudene også samarbeider med skolene og bruker skoler som øvingslokaler.

Svar:

Kulturdepartementet fordeler midlene til Frifond som et tilskudd til Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner og Norsk musikkråd, jf. Prop. 1 S (2014-2015), kap. 315 post 72. Det er paraplyorganisasjonenes ansvar å fordele midlene videre til lokal aktivitet. Fra statens side fastsettes det ikke detaljerte kriterier for den videre fordelingen av midlene, utover de generelle føringene i tilskuddsbrevene. Det er paraplyorganisasjonene som fastsetter retningslinjene for Frifond og behandler søknader om støtte fra organisasjoner og frittstående grupper.

Departementets fordeling av midler er i tråd med de rammene som ble lagt for ordningen etter Stortingets behandling av St. meld. nr. 44 (1997-98) Tilleggs-melding om statens forhold til frivillige organisasjoner og St. prp. nr. 61 (1999-2000) Omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 2000. I forbindelse med de årlige budsjettbehandlingene har komiteen flere ganger understreket betydningen av ordningen for frivillig virksomhet for barn og unge, og senest i innstillingen fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2014 heter det: "Komiteen understreker betydningen av at Frifond fremdeles forvaltes av organisasjonene selv, gjennom de nasjonale paraplyorganisasjonene", jf. Innst. 14 S (2013-2014).

Musikk i skolen har mottatt midler fra Norsk musikkråd gjennom ordningen Frifond organisasjon, der forutsetningen er at midler fordeles videre fra sentralløddet til lokal aktivitet. Dersom lokale grupper ikke mottar Frifond midler fra en nasjonal organisasjon, kan disse gruppene søke om tilskudd fra ordningene Frifond Musikk, Frifond barn og unge eller Frifond teater som frittstående grupper. Disse ordningene sikrer lokale grupper mulighet til å få økonomisk støtte til aktiviteter for og med barn og unge.

Formålet til Frifond er å stimulere barn og unges aktivitet og deltakelse lokalt og bedre rammebetingelsene for frivillige organisasjoners og gruppers med-

lemsbaserte virke på lokalt nivå, jf. Prop. 1 S (2014-2015), kap. 315 post 72. Det ingen hindringer for at frivillige organisasjoner som mottar midler fra Frifond skal kunne samarbeide med skoler eller kulturskoler om aktiviteter. I retningslinjene som er vedtatt av paraplyorganisasjonene heter det imidlertid at aktivitetene skal gjennomføres basert på frivillig innsats. Det heter videre at offentlige organer eller virksomheter som er en del av det offentlige tilbudet ikke er støtteberettigede. Hensikten er å avgrense ordningen til frivillig virksomhet for barn og unge, i tråd med føringene fra Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 730

Innlevert 9. mars 2016 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø

Besvart 16. mars 2016 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Er det innanfor mandatet til Eidesenutvalet, dersom ein ønskjer å endre deltakerlova slik at også industrien eller andre enn aktive fiskarar kan eige båt og kvote?»

GRUNNGJEVING:

Eg viser til spørjetimespørsmål den 10. februar som ikkje vart besvart. Der vart det frå undertekna vist til at i fiskeribladetfiskaren kunne vi lesa: Utvalsleiar Eidesen har «invitert til diskusjon om hvorvidt andre næringsinteresser og utøvere enn dagens, bør få innpass i en sjømatnæring som har planer om å spille en stadig større og viktigere rolle i framtida»

– altså andre næringsinteresser og utøvarar enn dagens. Då er det nærliggande å tru at det er endringar i deltakerlova ein ser før seg. Det ville vore fint å få klarlagt om dette evt. er innanfor mandatet til Eidesenutvalet.

Svar:

Dei siste 30 åra har det skjedd ei utvikling frå tilnærma fritt fiske til ei gjennomregulert næring med kvoter og restriksjoner på kven som kan delta i fisket og korleis fisket skal foregå. Totalkvoten av ulike fiskeslag vert delt mellom fartøygrupper, og ulike konsesjons- og deltakargrupper vert tildelt kvoter under bestemte vilkår. Vi har 15 ulike konsesjonstypar i havfiskeflåten, i tillegg til elleve adgangsbegrensa fiskeri i kystflåten. Totalt er det omlag 20 kvoteregulerte fiskeslag. Slik regulering er viktig ut i frå både ressurs- og samfunns-

omsyn. Den må likevel tilpassast utviklinga, om ikkje risikerer vi at næringen vert låst fast i ein lite framtidsretta struktur.

Strukturkvotesystemet vart innført for i større grad å kunne tilpasse flåten til ressursgrunnlaget. Strukturkvoteordninga har lagt til rette for bedre lønnsemd i fiskeflåten og har bidrege til fornying av flåten.

Vi har eit kvotesystem som er stabilt og føresei-elig, men samstundes er det lite fleksibelt og det gir begrensa rom for individuell tilpasning. Sjølv om strukturkvoteordninga har ein viktig funksjon, ser vi at også denne ordningen ytterligere sementerer dei ulike gruppene og gir stadig mindre fleksibilitet innad i og mellom grupper.

Mandatet til Eidesenutvalet er å sjå på korleis kvotesystemet bør innrettast for framtida. Korleis kvotesystemet skal vere innretta er uavhengig av kven som måtte eige båten.

Endringar i aktivitetskravet i deltakarlova er derfor ikkje ein del av mandatet til utvalet.

SPØRSMÅL NR. 731**Innlevert 9. mars 2016 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker****Besvart 18. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I grunnlagsdokumentet for Nasjonal Transportplan, utarbeidet av transportetatene, fremkommer det at prosjektet Ådland - Sveгатjønn på E39 er kostnadsberegnet til 39 mrd.

Siden prosjektet består av en veidel og tre forskjellige broer kan jeg be om å få kostnadsestimatene som ligger til grunn for hver av disse, og hvilken meter/km kostnad som er lagt til grunn for å beregne totalkostnaden?»

BEGRUNNELSE:

Prosjektet "Hordfast" på E39 er et høyt prioritert ferjeavløsningsprosjekt som er blitt vesentlig dyrere også i forhold til transportetatene sitt strategidokument som ble lagt fram i 2015. Det er også kjent at det arbeides med forskjellige broløsninger på Bjørnafjorden. Det vil derfor være av stor interesse å få kostnadsestimatene på de ulike løsningene man nå arbeider med, siden beløpene som var satt på forskjellige løsninger i KVV og Ks1 er langt overskredet.

Svar:

Ifølge Statens vegvesen omfatter prosjektet bruer for kryssing av Langenuen og Bjørnafjorden. I tillegg inngår en mindre kryssing av Bårdsundet der det ennå ikke er bestemt om kryssingen skal skje med bru eller senketunnel. Kostnadsanslaget på 39 mrd. kr er basert på følgende forutsetninger:

- Kryssing av Langenuen med hengebru: 4,8 mrd. kr
- Kryssing av Bjørnafjorden med flytebru: 20,5 mrd. kr
- Øvrige vegstrekninger: 13,7 mrd. kr

Kostnadsanslaget er utarbeidet som del av transportetatenes arbeid med grunnlaget for Nasjonal transportplan 2018-2029. På dette tidlige stadiet i planleggingen er vurderingene i hovedsak basert på erfaringskostnader for ulike elementer som veg, bru og tunnel med tillegg for uspesifisert/ usikkerhet. Anslagene tilsvarer om lag 150 000 kr/m for vegstrekningene, omlag 2,7 mill. kr/m for hengebru og om lag 3,9 mill. kr/m for flytebru.

SPØRSMÅL NR. 732**Innlevert 10. mars 2016 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 15. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan statsråden garantere for at et lovforslag om nøytrale sigarettesker og snusbokser ikke bryter med grunnleggende menneskerettigheter, den norske Grunnloven eller internasjonale avtaler og konvensjoner Norge har sluttet seg til?»

BEGRUNNELSE:

En svensk offentlig utredning mener et merkevareforbud bryter med deres grunnlovsfestede trykkefrihet og utredningen anbefaler å si nei til forslaget. En rekke advokater har uttalt seg kritisk til en slik ordning i Norge. Blant annet har advokat Jon Wessel-Aas uttalt følgende til Dagbladet den 9. mars:

Ja, det kan være brudd på norsk lov, fordi de internasjonale reglene vi har forpliktet oss til må håndheves i Norge også. I realiteten vil nøytrale pakninger innebære at du ikke får bruke varemerkene dine, og det kan være brudd på EMKs vern mot uforholdsmessige inngrep i privat eiendomsrett.

Svar:

Et svensk offentlig oppnevnt utvalg som har vurdert en rekke endringer i den svenske tobakksloven avga sin rapport, SOU 2016:14, den 1. mars 2016. Utvalget konkluderer med at standardiserte tobakkspakninger vil være et egnet tiltak for å redusere tobakksforbruket i Sverige, og at det er forenlig med den europeiske menneskerettighetskonvensjonen, varemerkeretten, designretten, WTO-retten, EU-retten og grunnloven.

De mener imidlertid at forslaget er i strid med den svenske trykkefrihetsforordningen som har grunnlovs rang, og anbefaler at innføring av tiltaket i Sverige avventer ev. grunnlovsendring. Det pågår for tiden et arbeid i Sverige med å revidere denne forordningen.

Den svenske trykkefrihetsforordningen er en særregulering og de juridiske vurderingene knyttet til den kan ikke nødvendigvis overføres til norske forhold. Forholdet til den norske Grunnloven har blitt vurdert av Helse- og omsorgsdepartementet i samarbeid med Justisdepartementets lovavdeling. Jeg legger større vekt på juridiske råd derfra enn fra en advokat tilknyttet tobakksindustrien.

Det er imidlertid ikke overraskende at tobakksindustrien og dens talspersoner går hardt ut mot standardiserte tobakkspakninger. En evalueringsrapport fra Australia publisert 26. februar 2016 viser at tiltaket der har hatt ønsket effekt; tobakkspakningenes appell er redusert og effekten av helseadvarslene har økt. Uavhengige konsulentbyråer har videre funnet evidens for at tiltaket har ført til positive endringer i røykeatferd allerede nå, selv om slik virkning først var ventet på lang sikt. Rapporten konkluderer også med at tiltaket ikke har hatt negative konsekvenser, som økning i ulovlig handel.

Røyking medfører hvert år over 6000 dødsfall i Norge, noe som utgjør om lag 15 prosent av alle dødsfall. Også snusbruk medfører risiko for alvorlige helseskader, og det har vært en bekymringsfull økning i snusbruk blant unge siden tusenårsskiftet. Folkehelseinstituttet karakteriserer denne økningen som en snusepidemi. Denne økningen har kommet parallelt med at snusindustrien har lansert nye produkter med utradisjonell design, farger og smaker.

Forskning viser at tobakkspakningens utseende fungerer som reklame og har størst effekt på unge. Jeg mener at standardiserte tobakkspakninger vil være et egnet og viktig tiltak for å oppnå en tobakksfri ungdomsgenerasjon. Tiltaket er forankret i Tobakkskonvensjonen og jeg er ikke bekymret for tobakksindustriens motstand mot tiltaket. Vi kan ikke la tobakksindustriens trusler styre hvilke tiltak vi iverksetter for å beskytte folkehelsen. Her er vi i godt selskap: I tillegg til Australia har nå England, Irland, Frankrike og Ungarn vedtatt å innføre standardiserte tobakkspakninger, og flere andre land kommer etter. Sett opp mot de enorme personlige og samfunnsmessige kostnadene tobakksbruk medfører, er risikoen for søksmål underordnet. Effekten av tiltaket er så godt dokumentert at jeg mener det uansett vil kunne forsvares i evt. rettslige prosesser.

SPØRSMÅL NR. 733

Innlevert 10. mars 2016 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås

Besvart 18. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Når kan vi forvente at rapporten blir lagt frem?»

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av Dokument 8:77 S (2014–2015) opplyste statsråden følgende til komiteen i brev datert 16.april 2015:

"Samferdselsdepartementet er i ferd med å avslutte arbeidet med en rapport om konkurranse og globalisering i sivil luftfart generelt, og utfordringene dette skaper for norsk luftfart spesielt. Rapporten er planlagt lagt fram våren 2015, og den vil etter planen bli sendt på offentlig høring. Framfor å ta stilling til spørsmålet

om en egen stortingsmelding om luftfart nå, ønsker jeg å vurdere spørsmålet i lys av kommentarer og innspill i høringen."

Svar:

Samferdselsdepartementets høringsnotat om globalisering og økt konkurranse i sivil luftfart ble publisert 14. mars 2016. Publiseringen var samordnet med Arbeids- og sosialdepartementets høring av presisering i utlendingsforskriften.

Samferdselsdepartementets høringsnotat omhandler blant annet en kartlegging av luftfartsnæringen i Norge og av lønns- og arbeidsvilkår i nasjonal og internasjonal luftfart, samt handlingsrommet i myndighetenes rammevilkår.

SPØRSMÅL NR. 734**Innlevert 10. mars 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 18. mars 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«ESA har i brev til regjeringen varslet at flypassasjeravgiften med den forutsetningen som Frp, H, KrF og V har lagt til grunn for ordningen kan innebære ulovlig statsstøtte. Denne er ikke notifisert til ESA.

Vil regjeringen nå legge bort "flyseteavgiften" eller blir den innført 1. april?»

Svar:

Flypassasjeravgiften ble vedtatt av Stortinget som ledd i budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet,

Kristelig Folkeparti og Venstre om budsjettet for 2016. Formelt sett trer avgiften i kraft fra den tid departementet bestemmer, men Stortinget har forutsatt at avgiften skal tre i kraft 1. april 2016.

Jeg har lagt til grunn at avgiften er i overensstemmelse med EØS-avtalens statsstøtte-regelverk og har derfor ikke notifisert den til EFTAs overvåkinsorgan (ESA). ESA har nå tatt saken til behandling og gitt uttrykk for at de kan vurdere de statsstøtterettslige sider ved avgiften raskt. Jeg har derfor besluttet å utsette innføring av avgiften til 1. juni i påvente av ESAs avgjørelse.

SPØRSMÅL NR. 735**Innlevert 10. mars 2016 av stortingsrepresentant Eirin Sund****Besvart 17. mars 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for status for evalueringen av "Jobbsjansen"?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med integreringsforliket ble vi enige om å legge bedre til rette for arbeidsrettede tiltak i integreringsarbeidet. Vi ble blant annet enige om å videreføre "Jobbsjansen" inntil ordningen er evaluert.

Svar:

Jobbsjansen er videreført i statsbudsjettet for 2016 med en bevilgning på 97 millioner kroner. Dette er en økning på 5 millioner kroner fra revidert nasjonalbudsjett for 2015. Jeg planlegger for at evalueringen av Jobbsjansen skal starte opp i begynnelsen av 2017.

Det foreligger allerede et godt kunnskapsgrunnlag for Jobbsjansen, og det er gjennomført en rekke evalueringer og studier av Ny sjanse og Jobbsjansen. Etter planen vil evalueringen bygge videre på eksisterende kunnskap. SSB-rapport 17-2012 "Ny sjanse – varige

resultater? En vurdering av integreringstiltaket Ny sjanse" undersøkte om Ny sjanse førte til varig sysselsetting. Rapporten viste at Ny sjanse ga en umiddelbar og potensiell varig økning i andelen i arbeid. Proba samfunnsanalyse sin rapport fra 2012 "Samfunnsøkonomisk analyse av Ny sjanse" viste at Ny sjanse er samfunnsøkonomisk lønnsom.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) setter årlig av midler knyttet til metodedokumentasjon og høsten 2015 ble det publisert to nye rapporter om Jobbsjansen. Proba Samfunnsanalyse leverte rapporten «Jobbsjansen 2014» som er en analyse av individ- og prosjektrapporteringen fra Jobbsjansen prosjektene. Resultatene målt i overgang til arbeid eller utdanning var i 2014 de nest beste siden Ny sjanse startet opp i 2005, selv om det var en liten nedgang siden 2013.

Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) leverte rapporten «Famler seg fram til god etteroppfølging» på oppdrag fra IMDi. Dette var en rapport med formål å få dokumentert hvordan Jobbsjansen-prosjektene følger opp deltakerne etter at de formelt har avsluttet prosjektet, såkalt etteroppfølging. Direktoratet vurderer hvordan den skal følges opp.

SPØRSMÅL NR. 736**Innlevert 10. mars 2016 av stortingsrepresentant Eirin Sund****Besvart 29. mars 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Ønsker regjeringen å gjøre bruk av nettbasert opplæring også i undervisning av voksne som skal lære seg norsk?»

BEGRUNNELSE:

I integreringsforliket ble vi enige om å legge til rette for mer internettbasert opplæring. I dag benyttes det digitale verktøy i undervisningen av barn i norsk og andre fag i grunnskolen. Dette er et viktig supplement da det er vanskelig å finne nok lærere som kan undervise asylbarna på deres eget språk.

Svar:

Nettbasert norskopplæring gir gode muligheter for å tilrettelegge opplæring til ulike behov og til å nå ut til ulike grupper av deltakere. Nettbasert opplæring er allerede i bruk i opplæringen i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, og regjeringen arbeider for å øke bruken.

Opplæring i norsk og samfunnskunnskap skal følge Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Digital kompetanse ble en integrert del av læreplanen i 2012. Digital kompetanse regnes som en grunnleggende ferdighet og er en forutsetning for å kunne delta aktivt i arbeids- og samfunnsliv. Derfor er læreplanens mål for digital kompetanse integrert i de språklige kompetansemålene på alle nivåer. Foruten at digital kompetanse er nedfelt i læreplanen, har også de avsluttende obligatoriske prøvene i norsk og samfunnskunnskap blitt gjennomført digitalt siden 2014. Kommunene må med andre ord arbeide syste-

matisk med deltakernes digitale kompetanse gjennom norskopplæringen for voksne.

Vox, nasjonalt organ for kompetansepolitikk, som har ansvar for faglig og pedagogisk utvikling av opplæring i norsk og samfunnskunnskap, arbeider dessuten for å legge til rette for nettbasert opplæring. Siden 2010 har Vox arbeidet med å utvikle modeller for nettbasert norskopplæring, og har blant annet bidratt med midler for å gi gratis veiledning til opplæringscentre som vil starte med slik opplæring. Gjennom Kommunale utviklingsmidler har flere kommuner fått midler fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet til å prøve ut nettbasert norskopplæring. Etter hvert har derfor endel kommuner erfaringer med nettbasert opplæring, og antallet opplæringssteder som tilbyr nettbasert norskopplæring er økende.

Læringsressursene som brukes er ofte lisensbaserte og utviklet av forlag. Mange forlag har digitale læringsressurser knyttet til ulike læreverker fritt tilgjengelig på sine nettsider. I tillegg har Vox og flere departementer bidratt til å utvikle de gratis tilgjengelige nettbaserte norskopplæringsressursene Learn Norwegian on the Web (LearnNoW) og Computer-Assisted Listening and Speaking Tutor (CALST), utviklet av Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet. Ressursene kan tas fritt i bruk av de som ønsker å lære seg norsk, men kan også brukes som et supplement av ulike type opplæringstilbydere. På Vox sine hjemmesider, vox.no, finnes oversikt over flere gratis nettbaserte verktøy og annen informasjon som kan bidra til økt bruk av nettbasert opplæring.

Som en del av arbeidet med meldingen til Stortinget om integreringspolitikk vurderer regjeringen hvordan man ytterligere kan øke bruken av nettbasert norskopplæring for voksne.

SPØRSMÅL NR. 737**Innlevert 10. mars 2016 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 17. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Ser statsråden behov for å skjerpe inn offentleglova, slik at offentlig tilsette som unndrar korrespondanse fra offentlig innsyn kan sanksjonerast?»

GRUNNGJEVING:

Journalist Tarjei Leer-Salvesen skriv i artikkelen "rådmannen som sletter saksdokument" på nettstaden innsyn.no 10. mars om sitt forsøk på å få innsyn i ein e-post sendt frå sekretær i Arendalsuka Øystein Djupe-

dal til rådmannen i Arendal kommune. Etter lang tids sakshandsaming mellom ulike instansar, enda det heile med at Sivilombudsmannen gav journalisten medhald i at e-posten ikkje kunne unndragast offentlegheit. Då Sivilombudsmannen sitt vedtak vart fatta, hadde rådmannen sletta den aktuelle e-posten, som heller ikkje var journalført i kommunen sitt arkivsystem. Journalisten fekk difor beskjed om at innsyn ikkje kunne gjennomførast.

Svar:

Jeg legger til grunn at de aller fleste offentlig ansatte lojalt forholder seg til reglene i offentleglova. Muligheten for å klage til overordnet instans eller annen klageinstans, og eventuelt bringe saken inn for Sivilombudsmannen, sikrer normalt at den som ber om innsyn og har krav på det, også får gjennomslag i praksis. Den konkrete saken det vises til, har jeg ikke gått inn i, men generelt er det uheldig dersom offentlige saks-

dokumenter blir holdt unna innsyn eller slettet på feil grunnlag.

Når det gjelder sanksjoner mot offentlig ansatte for pliktbrudd, viser jeg til at straffeloven 2005 §§ 171 til 173 gir hjemmel for straff for offentlig ansatte som gjør seg skyldige i tjenestefeil eller misbruk av offentlig myndighet. Videre kan staten som arbeidsgiver eller i kraft av tjenestemannsloven kapittel 2 reagere mot statstjenestemenn med tilrettevisning, ordensstraff, oppsigelse, avskjed og suspensjon. En kommune kan reagere overfor sine ansatte med tilsvarende virkemidler. Det foreligger således flere grunnlag for å gripe inn overfor offentlig ansatte som grovt bryter pliktene sine. Det er etter min mening ikke behov for å endre offentleglova for å kunne sanksjonere slike pliktbrudd.

Jeg nevner ellers at evalueringsrapporten om offentleglova ble sendt på høring 25. februar 2016. I forbindelse med dette kan alle komme med innspill og forslag til lovendringer. Innspillene vil bli vurdert etter at høringen avsluttes 25. mai 2016.

SPØRSMÅL NR. 738

Innlevert 10. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 17. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«11. januar 2017 stenges FM-båndet i Nordland. I løpet av året skal resten av landets FM-sendere stenges. I dag styres Flyalarmen via FM båndet.

Vil det være på plass alternativ bærer av signalet som utløser disse sirenene innen stengingsdato?»

BEGRUNNELSE:

I dag går landets 1250 flyalarmanlegg via signaler fra FM-nettet.

Denne alarmen gir som kjent beskjed om "viktig melding - lytt på radio."

I 2017 skal alle disse FM-senderne slukkes. Først ute er Nordland som stenges ned 11. januar 2017, samme dag er det testing av varslingsanleggene (2. onsdag i januar), men disse vil da ikke virke i Nordland, om ikke disse blir oppdatert innen denne datoen.

Via oppslag i NRK Nordland er jeg kjent med at det ikke er budsjettert med midler til modernisering av disse systemene i 2016. Stemmer dette?

evt. når vil dette komme på plass. I løpet av 2017 vil dette berøre hele landet, da alle FM-senderne skal være slukket i løpet av 2017.

Svar:

Varsling av befolkningen ved nasjonale kriser skjer gjennom Sivilforsvarets tyfoner og informasjon i massemedia (Viktig melding – Lytt på radio). De om lag 1250 tyfonene er utplassert i byer og tettsteder.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet levert en utredning av ulike typer varslings-systemer.

DSB vurderer pr i dag tyfonanleggene som det mest robuste systemet for varsling av store befolkningsgrupper over store områder ved alvorlige sikkerhetspolitiske kriser og andre hendelser, og anbefaler i utredningen at varsling primært bør skje ved bruk av Sivilforsvarets tyfonanlegg gjennom samspill med massemedia.

Jeg er opptatt av at vi skal ha et velfungerende nasjonalt befolkningsvarslingsystem, og DSBs anbefaling er til vurdering. Jeg er imidlertid opptatt av at vi i denne sammenheng er åpen for en prinsipiell drøfting av videreføring av tyfonene, og at befolkningsvarsling basert på meldingsformidling i de offentlige mobilnettene tas med i vurderingen.

Jeg vil følge opp dette overfor Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 739**Innlevert 11. mars 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 18. mars 2016 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvilke vurderinger har finansministeren gjort av "flyseteavgiften" opp mot Open Skies-avtalen og er avgiften avklart med amerikanske myndigheter?»

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål 15:594 (2015-2016) fra Janne Sjelmo Nordås viser samferdselsministeren til at det er finansministeren som er ansvarlig for innføring av "flyseteavgiften". Det gjelder også spørsmål om avgiften er i strid med Open Skies-avtalen. Samferdselsministeren forutsetter at finansministeren har vurdert avgiften opp mot de prosessuelle kravene i Open Skies-avtalen.

Svar:

Flypassasjeravgiften ble vedtatt av Stortinget som ledd i budsjettavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre om budsjettet for 2016. Det er i Innst. 3 S (2015-2016) ingen vurdering av avgiftens forhold til Open Skies-avtalen.

Prosedyrekravene i Open Skies-avtalen artikkel 15 gjelder ved innføring av miljøtiltak. Flypassasjeravgiften ilegges alle avganger/passasjerer med lik sats. Avgiften er ikke utformet for å prise de eksterne kostnadene ved flyging eller differensiert etter distanse, flytype, drivstoff e.l. Flypassasjeravgiften er fiskal, men den kan i tillegg ha en miljøeffekt dersom den bidrar til færre flygninger ut av EØS-området. Jeg legger til grunn at prosedyrebestemmelsene i avtalen ikke kommer til anvendelse på flypassasjeravgiften.

SPØRSMÅL NR. 740**Innlevert 11. mars 2016 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 30. mars 2016 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«EU og Tyrkia forhandler om en avtale som i følge media betyr at flyktningene som befinner seg i Hellas skal returneres til Tyrkia uten asylbehandling, at EU skal ta i mot og fordele et tilsvarende antall syrere og at ingen som kommer denne ruten heretter skal kunne søke asyl. Til VG 08.03.16 sier statsråd Listhaug at Norge «vil være med på gjennomføringen av den avtalen som blir oppnådd.»

Er en avtale basert på kriterier nevnt i begrunnelsen i tråd med internasjonale traktater Norge er bundet av?»

BEGRUNNELSE:

Tyrkia og EU forhandler en avtale om returer av flyktninger fra Hellas til Tyrkia. Avtalen er ikke ferdigforhandlet og det er referert noen ulike løsninger i media. Hoveddelene i avtalen slik den er referert er at alle som allerede har kommet til Hellas og som ikke har beskyttelsesbehov, skal sendes tilbake til Tyrkia. Alle som nå drar fra Tyrkia til de greske øyene i båt, enten de har et

beskyttelsesbehov eller ikke, skal returneres til Tyrkia. Og EU skal ta regninga. For hver syrer som returneres til Tyrkia, skal EU-landene ta en syrisk flyktning fra Tyrkia. Flyktninger som prøvde seg båtveien, havner bakerst i køa.

Flere store internasjonale aktører blant annet Europarådet, UNCHR, UNICEF Amnesty, Flyktninghjelpen og Redd Barna har uttalt seg kritisk til en slik avtale, og flere uttaler at den vil være i strid med den europeiske menneskerettighetskonvensjonen. Se blant annet Europarådets leder Thorbjørn Jaglands uttalelse i VG 09.03.16. Det gjelder spesielt kollektiv retur av flyktninger til Tyrkia.

Det er ikke redegjort for hvorvidt Norge deltar i disse forhandlingene, hva som er Norges standpunkter og hvordan Norge vurderer innholdet i avtalen opp mot de internasjonale konvensjonene Norge er bundet av.

Svar:

Forhandlingene mellom EU og Tyrkia resulterte i en avtale 18. mars. Under forhandlingene som pågikk etter at et første utkast ble lagt frem på toppmøtet mel-

lom EU og Tyrkia 7. mars, ble flere forhold avklart og presisert.

Representanten Andersen tar i sitt spørsmål utgangspunkt i at flyktninger som befinner seg i Hellas, skal returneres til Tyrkia uten asylbehandling. Dette er ikke hva det ble oppnådd enighet om 18. mars. Da ble det enighet om at alle migranter som ankommer de greske øyene fra Tyrkia, vil bli registrert. De som sø-

ker asyl, vil få søknadene behandlet av greske myndigheter i samsvar med EUs asylprosedyredirektiv og i samarbeid med UNHCR.

Det vil altså ikke finne sted en kollektiv avvisning uten rett til å søke asyl. Det legges opp til at alle asylsøkere Tyrkia anses trygt for, blir returnert. Vi forutsetter at returene finner sted i tråd med både folkeretten og europeisk rett.

SPØRSMÅL NR. 741

Innlevert 11. mars 2016 av stortingsrepresentant Lene Langemyr

Besvart 17. mars 2016 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Har statsråden noen tanker om hva slags tiltak som kan iverksettes for å imøtekomme utfordringen ved å sende pass som ordinært brev?»

BEGRUNNELSE:

Det har i den senere tid fremkommet en økning i identitet- og postkassetyveri. Dette gjør at sensitiv informasjon lett kan komme på avveie.

I dag blir utstedelse av nye pass sendt til mottaker via ordinær post. Passet er enkeltmenneskets viktigste dokument og inneholder opplysninger som kan få store konsekvenser dersom det blir frastjålet.

Svar:

Jeg er opptatt av at norske pass ikke kommer på avveie. Politidirektoratet har derfor fått i oppdrag å vurdere alternative løsninger til dagens praksis med at utstedte

pass sendes i ordinær postgang. Disse vurderingene inngår nå i prosessen med å anskaffe de nye systemene for passproduksjon som skal innføres i 2017.

Årlig meldes ca. 30 000 pass tapt. Av disse forsvinner ca. 300 (1 %) i posten. En av utfordringene ved dagens A-postløsning er imidlertid at det ikke er mulig å spore forsendelsen, og se hvor og når et pass forsvinner. Det er et sikkerhetsproblem, også i relasjon til kravene fra luftfartsorganisasjonen ICAO, og skal utbedres. Ett alternativ er derfor å forbedre dagens ordning med en sporingsløsning. Et annet alternativ er hjemkjøring med budtjeneste. Det har også alltid vært, og skal fortsatt være, mulig å hente sitt pass hos politiet, og dermed selv velge sikkerhet for sitt ID-dokument. Politiet utsteder imidlertid over 600 000 pass årlig, og servicehensyn tilsier at publikum bør kunne få passet rett hjem på en trygg og kostnadseffektiv måte. Jeg er opptatt av at vi skal få på plass gode løsninger på den problemstillingen som du tar opp i ditt spørsmål, og justis- og beredskapsdepartementet vil prioritere dette arbeidet i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 742

Innlevert 11. mars 2016 av stortingsrepresentant Per Rune Henriksen

Besvart 16. mars 2016 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for de vurderinger departementet har gjort av problemstillingen i forbindelse

med endringene i industrikonsesjonsloven som har skapt situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Ved hjemfall skal inntil 1/3 av kraftanleggets verdi tildeles de berørte kommuner. Etter innføring av konsolideringsmodellen i 2008 kan man unngå hjemfall om anlegget selges til en eiergruppe med minst 2/3 offentlig deltakelse. Ettersom konsesjon til en slik gruppe gis på ubegrenset tid mister de berørte kommuner de rettigheter de ville fått ved hjemfall.

Svar:

Det følger av vassdragslovgivningen at inntil en tredjepart av vannkraftanlegg som hjemfaller eller av anleggets verdi tildeles de kommuner hvor vannfallet, kraftverket eller reguleringsanleggene ligger. Det er Stortinget som i tilfelle bestemmer verdien, kommunenes andel og eventuelt foretar fordelingen mellom dem. Stortinget kan også bestemme at midlene skal settes i et fond til fordel for kommunene, eller at det skal utbetales kommunene en andel av det økonomiske utbytte anlegget måtte gi.

Hjemfall skjer som kjent til staten, og ikke til kommunene. De berørte kommunene får eventuelt først tildelt sine rettigheter når Stortinget fastsetter det hjemfalte anleggs verdi og kommunenes andel av de hjemfalte verdier.

Ett element i konsolideringsmodellen som ble vedtatt av Stortinget etter forslag fra Regjeringen Stoltenberg II, var at tidligere meddelte konsesjoner med vilkår om hjemfall til staten skulle ligge fast for det tilfelle at fremtidige hjemfall skulle inntreffe. Dermed ble bestemmelsene om kommunenes andel også be-

holdt. Som et element i konsoliderings-modellen ble samtidig tidligere praksis lovfestet, som åpnet for at private eiere kunne overdra vannfall og kraftverk underlagt hjemfallsvilkår, eller andeler i selskap som eier slike, til offentlige eiere før hjemfall inntreffer. Selskapene fikk gjennom lovendringen i 2008 rettskrav på omgjøring av vilkår om tidsbegrensning og hjemfall forutsatt at kravene til offentlig eierskap oppfylles.

Kommunenes rett til andel av statens hjemfallsutbytte forutsetter at hjemfall til staten faktisk skjer. Både etter tidligere praksis før lovendringen i 2008 og etter gjeldende lov tildeles det ingen andel der hjemfall ikke skjer. Dette er omtalt slik i Ot.prp. nr. 61 (2007-2008) side 55:

"Det ligger åpning for betydelige verdioverføringer i omgjøring, siden staten på denne måten i realiteten vil frafalle verdier som ellers ville ha hjemfalt til staten i fremtiden. Det oppstår også et tap for vertskommunene som ikke vil få tilgang på inntil 1/3 av de hjemfalte verdier slik industri-konsesjonsloven bestemmer. Hjemfall er på den annen side intet mål i seg selv. Det avgjørende er at offentlig eierskap gjennomføres innenfor de rammer som følger av konsolideringsmodellen."

Det skulle derfor ikke nå i ettertid komme som noen overraskelse på vertskommunene for vannkraftverk med hjemfallsvilkår at tap vil oppstå når vilkår om hjemfall i vassdragskonsesjoner omgjøres. Jeg minner om at det i samme proposisjon fra Regjeringen Stoltenberg II ble presisert at slik omgjøring av hjemfallsvilkår og vilkår om tidsbegrensning utgjør en hensiktsmessig og logisk integrert del av konsolideringsmodellen ettersom det fremskynder formålet med reformen om styrking av offentlig eierskap.

SPØRSMÅL NR. 743

Innlevert 11. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 29. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden det er forsvarlig og innenfor lovverket at barneavdelingen i Kristiansund stenges i påsken, og i tilfellet statsråden mener dette, kan han redegjøre for hvorfor?»

BEGRUNNELSE:

Nordmøre og Romsdal har fire sykehus med akutttilbud for voksne og to med akutttilbud for barn. Når barneavdelingen i Kristiansund er stengt er det for barn som

bor ytterst i fylket, en avstand til Ålesund på fem-seks timer. Dette i et fylket hvor det ofte er ugunstige værforhold.

Helse Møre og Romsdal besluttet i 2014 å helge- og feriestenge barneavdelingen. En 10 måneder gammel gutt under behandling ved barneavdelingen i Kristiansund 22.02.2015, døde i en helg da barneavdelingen var stengt. Helsetilsynet satte i gang granskning.

I dag har Kristiansund åpen barneavdeling i helgene med redusert bemanning, og vedtak om påskestenging og sommerstenging. Under perioden med

helgestenging måtte syke barn ut på reise til Ålesund fredag for å sendes tilbake til Kristiansund over helga. Nå planlegger foretaket for at forflytting fortsatt skal skje i feriene. Det betyr også at barn som er syke og som ikke alt er lagt inn på sykehuset i Kristiansund er uten et nært sykehustilbud og ved akutte situasjoner må reise til Ålesund.

Rettigheter til innlagte barn reguleres av forskrift om barns opphold i helseinstitusjon (spesialisthelsetjenesteloven) der § 2 lyder: «Skifte av helseinstitusjon eller avdeling skal bare skje når det er medisinsk nødvendig eller av andre grunner vil være best for barnet». Befolkningen vil ha svar på om statsråden mener denne flyttingen mellom Ålesund og Kristiansund er medisinsk nødvendig og til det beste for barna.

I FNs barnekonvensjon som Norge har sluttet seg til heter det i Artikkel 24: «Partene anerkjenner barnets rett til å nyte godt av den høyest oppnåelige helsestandarden til behandlingstilbud for sykdom og rehabilitering. Partene skal bestrebe seg på at ingen barn fratas sin rett til adgang til slike tjenester».

Helge- og feriestengning av barneavdelingen i Kristiansund har blitt begrunnet økonomisk.

Svar:

Det er Helse Møre og Romsdal som har ansvar for at tilbudet i sitt område organiseres på en slik måte at

det gis god og forsvarlig helsehjelp til befolkningen. Barne- og ungdomsavdelingen ved Kristiansund sjukehus har vært sommer- og påskestengt siden sommeren 2011. Bakgrunnen for feriestengningen har vært at det i disse periodene har vært et lavt beleggstall både i Kristiansund og Ålesund og at man på denne måten kunne redusere ressursbruken på passive vaktordninger.

Helse Møre og Romsdal viser i sin evaluering av 5-døgndriften av barneavdelingen som ble lagt fram i desember 2015 til at feriestengning av avdelingen har vært gjennomført i mange år uten store problemer, men at 5-døgns drift med gjentakende stengning av avdeling og akuttberedskap hver uke er langt mer krevende i forhold til planlegging, ansvar, avtaler og rutiner. Helse Møre og Romsdal har ansvar for at feriestengningen gjennomføres på en måte som ivaretar kravet til god og forsvarlig helsehjelp.

Jeg har på bakgrunn av den foreløpige rapporten fra Helsetilsynet som er lagt fram i dag bedt Helse Midt-Norge gjøre en ekstra vurdering av påskestengningen. De opplyser at det har gått ut informasjonsbrev til alle fastleger og legevaktssentraler i Nordmøre og Romsdal. Transport av syke barn med åpen retur er gjennomgått i barneklubben i Helse Møre og Romsdal og med St. Olavs Hospital. På denne bakgrunn mener Helse Møre og Romsdal og Helse Midt-Norge at påskestenging av barneavdelingen i Kristiansund er medisinsk faglig forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 744

Innlevert 11. mars 2016 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 18. mars 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å forbedre og forenkle informasjon til de som søker frivillig medlemskap i folketrygden ved flytting fra Norge?»

BEGRUNNELSE:

Enkelte personer som har flyttet til utlandet fra Norge har opplevd dårlig eller manglende informasjon om frivillig medlemskap i folketrygden. Det er i dag slik at man kan søke om slikt frivillig medlemskap når man flytter fra Norge. Det er mulig å søke om enten medlemskap av helsedelen eller pensjonsdelen (hvis man ikke allerede er alderspensjonist) eller begge to.

Konsekvensene av hva man søker om kan vise seg å bli store for enkeltmennesket - enten i form av manglende dekning, eller i form av store dobbeltutgifter.

Svar:

Jeg er enig med representanten Wiborg i at det er viktig for enkeltmennesket å få korrekt informasjon om konsekvensene av at man velger å flytte fra Norge. Personer som skal flytte til utlandet, bør således søke å bringe på det rene hvilke konsekvenser dette vil få for dem, blant annet hva gjelder skatteregler og trygderegler, i god tid før avreise.

For å få kunnskap om de trygdemessige konsekvensene av en slik utflytting må man henvende seg til Arbeids- og velferdsetaten (NAV) som har ansvaret for informasjon som retter seg til publikum og den enkelte

bruker. På NAVs nettsider, www.nav.no, finnes det en del informasjon om de trygdemessige konsekvensene av å flytte til utlandet. Ettersom det er vanskelig å tilpasse informasjon på nettsider til den enkeltes situasjon, vil den informasjonen man finner der nødvendigvis være av generell karakter.

Ved flytting til andre land kan den enkelte bli underlagt utenlandsk trygdelovgivning, og i tillegg har EØS-avtalen og andre trygdeavtaler Norge har inngått, bestemmelser om hvilket lands trygdelovgivning som

skal gjelde i forskjellige situasjoner. Det vil for eksempel ikke være tilstrekkelig å gi informasjon kun om det norske regelverket for frivillig medlemskap, dersom internasjonale eller utenlandske regelsett medfører trygdemessige konsekvenser for den enkelte.

Det følger av dette at dersom NAV skal kunne gi enkeltindivider korrekt og relevant informasjon, er det en forutsetning at den enkelte tar kontakt med NAV i god tid før flytting og oppgir alle fakta ved utenlandsoppholdet.

SPØRSMÅL NR. 745

Innlevert 11. mars 2016 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 16. mars 2016 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Hvilket arbeid blir gjort for å begrense skadene ved såkalt "spøkelsesfiske"?»

BEGRUNNELSE:

Når fiskeredskaper som eksempelvis garn eller teiner av ulike grunner blir liggende igjen på havbunnen, fortsetter de å ta livet av skalldyr og fisk. Råtnede dyr som blir liggende i teiner lokker i sin tur nye skalldyr til seg, og på den måten fortsetter teinene å fiske uten at noen tømmer dem - såkalt spøkelsesfiske.

Havforskere advarer årlig om at tapte fiskeredskaper blir liggende og fiske i årevis, og slik tappe eksempelvis bestanden av hummer. Havforsker Alf Ring Kleven har tidligere uttalt til NRK Sørlandet at det trolig forsvinner 2200 hummertainer hvert år, bare i Agderfylkene i hummerfiskesesongen oktober-november. Disse vil fortsette å fange og ta livet av store mengder hummer år etter år.

Svar:

For å redusere skadene som tapte fiskeredskap påfører havmiljøet og faren for skjult beskatning av fiskebestander, har Fiskeridirektoratet gjennomført årlige opprensningstokt langs kysten siden 1980. Toktene har siden 2010 hatt en tidsramme på ca. 5 uker. Garn har hovedprioritet, og områdene for opprensning prioriteres på bakgrunn av meldinger om tapte fiskeredskaper og erfaringer fra tidligere.

Fiskerne har etter havressursloven § 17 plikt til å sokne etter redskaper som de mister, men det lykkes dem ikke alltid å gjenfinne disse.

Erfaringer viser at hovedårsakene til tap av fiskeredskapene er vær- og strømforhold, bunnforhold, skipstrafikk, kollisjon med andre fiskeredskaper samt fastheking i fiskeredskap som er tapt tidligere.

Undersøkelser viser at garn som blir mistet på store dyp, kan fiske i mange år etter at disse er tapt. Dette skyldes at det på større dyp er lite begroing og annen fiskeriaktivitet som ødelegger eller reduserer garnas fiskeeffektivitet. Det er derfor svært viktig å få fjernet slike garn. Nyere erfaringskunnskap viser også at teiner fortsetter å fiske eller brukes som skjul selv om det ikke er agn i teinen.

Fiskeridirektoratet gjennomfører opprenskningsarbeidet med innleid fiskefartøy rigget for tråling. Fartøyet utrustes med utstyr tilpasset dyp, bunnforhold og hva det letes etter. Under gjennomføringen av toktet er det god kommunikasjon med fiskeflåten i de områdene som dekkes, for å sikre best mulig fremdrift og resultat.

Det er siden 1983 tatt opp nærmere 19 000 garn. Det er i tillegg tatt opp betydelige mengder andre fiskeredskap. Bare i løpet av de siste seks årene er det tatt opp rundt 6000 garn, 235 teiner, ca. 140 000 meter line, ca. 60 000 meter tauverk, ca. 43 000 meter trålvai-er, to snurpenøter, tre tråler, to snurrevad og betydelige mengder med anker, blåser, kjetting og kabler.

Teiner har fått økt oppmerksomhet de siste årene, men fiske med slike redskaper foregår så spredt at Fiskeridirektoratet er avhengig av tips eller meldinger om hvor slike er mistet. Fiskeridirektoratet har sammen med Havforskningsinstituttet satt i gang et prosjekt med formål å frembringe bedre estimat på tap i teinefiske, konsekvenser og utvikling av løsning for å gjøre disse ufiskbare kort tid etter tapstidspunkt.

Fiskeridirektoratet ønsker å rette mer innsats mot kystnære områder, hvor det meste av fritidsfisket foregår. Yrkesfiskere er pliktige til å melde inn eventuelle tap av fiskeredskap, jf. forskrift av 12. desember 2004 om utøvelse av fisket i sjøen § 78. Fritidsfiskere kan melde fra om tap på direktoratets nettsider. Dette har gitt Fiskeridirektoratet bedre kunnskap om type red-

skap og geografisk fordeling, og det er grunn til å tro et mengden tapte redskaper er større enn tidligere antatt.

Avslutningsvis kan det også nevnes at direktoratet vil sette i gang et arbeid med utvikling av en App-løsning som skal kombinere informasjon om tap og premiering for opprydding på privat initiativ, spesielt med fokus på dykkerklubber.

SPØRSMÅL NR. 746

Innlevert 11. mars 2016 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 18. mars 2016 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«På hvilke måter vil statsråden legge til rette for en bedre og mer sømløs samhandling på tvers av profesjons- og etatsgrensene, slik at særlig barn under offentlig omsorg sikres et helhetlig og integrert hjelpe-tilbud?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenbladet har vi kunnet følge saken om «glassjenta», som mange mener har blitt forsømt av det offentlige, både ved at omsorgssvikten hun ble utsatt for burde vært oppdaget langt tidligere og ved det at jenta har blitt utsatt for nye traumatiserende hendelser av ulike offentlig instanser under offentlig omsorg.

I Aftenbladet 10. mars d.d. kan vi lese at to erfarne barnevernsforskere klart mener at reportasjen om «glassjenta» har påvist lovbrudd, menneskerettighetsbrudd og systemsvikt som bør føre til nødvendige forvaltningsreformer i Norge. Spørsmålsstiller er kjent med at regjeringen jobber med å gjennomgå barnevernloven, styrket samarbeidet mellom barnevern og skole, og at det er satt ned flere utvalg som ser på ulike deler av forvaltningen knyttet til problemstillinger rundt barn og unge. Spørsmålsstiller mener, som forskerne også mener, at dette ikke vil løse de store utfordringene knyttet til manglende samarbeid og koordinering på tvers av etatsgrenser, som mellom sykehus, bup, politi, barnevern, skole og kriminalomsorg m.fl..

Spørsmålsstiller mener dette feltet, mer enn noe annet, har stort behov for sømløse tjenester, fordi det skal verne om våre mest sårbare barn og sikre gode oppvekstvilkår for alle. Det er ikke ansatte i disse instansene, men systemene rundt som skaper en vanskelig arbeidssituasjon, som forhindrer en helhetlig og integrert tjeneste. Barnevernsfeltet er kanskje et av de vanskeligste og mest komplekse området å jobbe

innenfor, og likevel er det over år ikke bevilget nok ressurser til feltet. Det er heller ikke satset tilstrekkelig på å heve kvaliteten i barnevernspedagogutdannelsen, selv om et første skritt på veien var å heve finansieringskategorien fra F til E. Undertegnede mener det også er behov for flere muligheter for videreutdanning og at det også må vurderes om dette er en profesjon der flere bør ha en mastergrad.

Det er nok av forskningsrapporter som understreker det forskerne tar opp i Aftenbladet, at systemet fører til ansvarspulverisering. Undertegnede mener derfor det haster med arbeidet for bedre integrerte tjenester og bedre samhandling.

Svar:

Jeg er enig i at manglende samhandling og informasjonsutveksling fortsatt er en utfordring overfor barn og familier som er i en utsatt situasjon. De barna og familiene barnevernet kommer i kontakt med, har ofte sammensatte problemer og trenger et bredt spekter av tjenester. Barnevernet er derfor avhengig av et godt samarbeid med andre tjenester. Regjeringen har tatt initiativ til en rekke andre prosesser og tiltak som skal føre til at utsatte barn og familier får mer helhetlig hjelp.

Samarbeidet mellom barnevern og helsetjenestene er spesielt viktig. En høy andel barn og unge i barnevernet har psykiske vansker og trenger behandling fra psykisk helsevern for barn og unge (BUP). Dette gjelder særlig for barn i barnevernsinstitusjoner. Regjeringen har intensivert arbeidet med å styrke samhandlingen om disse barna. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Helsedirektoratet er gitt en rekke felles oppdrag som skal bidra til at barn i barnevernet får nødvendig helsehjelp. I forlengelsen av dette har viktige utredninger, forsøksordninger og tiltak blitt iverksatt. Blant annet er det innført klare rutiner for samarbeid mellom

de regionale helseforetakene og Bufetats regioner. Det er også utarbeidet et felles rundskriv som angir ansvar og forpliktelser for både kommunale og statlige barneverns- og helsetjenester. Rundskrivet implementeres nå. Resultatene fra direktoratenes arbeid skal oppsummeres i en rapport til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet høsten 2016. Rapporten vil oppsummere innsatsen og komme med anbefalinger om videre satsing og prioriteringer. Regjeringen vil da ta stilling til konkrete tiltak om hvordan samarbeidet ytterligere kan styrkes.

God skolegang til barn i barnevernet er et annet prioritert område. Det er de siste tre årene bevilget 10 millioner kroner årlig til tiltak som skal gi en bedre skole- og utdanningssituasjon for barn i barnevernet, slik at flere fullfører videregående opplæring og tar høyere utdanning. Igangsatte og planlagte tiltak i skolesatsingen skal stimulere til bedre samhandling mellom barnevern- og skolesektoren og gi økt kunnskap om betydningen av faglig og sosial mestring for barn i barnevernet. Satsingen inneholder flere tiltak, blant annet utvikling av veileder for samarbeidet mellom skole og barnevern, iverksetting av egne opplæringsprogram for ansatte i begge sektorer og sammenstilling av relevant statistikk som gjør det mulig å følge utviklingen i barnas skoleprestasjoner og skoletilknytning. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet samarbeider også med Kunnskapsdepartementet for å vurdere endringer i regelverket om inntak til videregående opplæring gjennom skoleåret, for ungdom som er plassert i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon med hjemmel i barnevernloven.

Det er også behov for å avklare ansvarsforholdet mellom barneverntjenesten og NAV. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Arbeids- og velferdsdirektoratet er gitt i oppdrag å utarbeide felles retningslinjer for samarbeid og ansvarsdeling mellom barneverntjenesten og arbeids- og velferdsforvaltningen. Felles retningslinjer vil kunne bidra til bedre koordinering og samordning av tjenester ovenfor barn, ungdom og familier som har behov for tiltak fra begge tjenester. Dette kan gjelde barn i familier med lavinntekt og ungdom som trenger oppfølging for å mestre overgangen til et selvstendig voksenliv.

Jeg mener kommunene har en avgjørende rolle i arbeidet med å skape helhetlige tjenester for utsatte

barn og familier. Regjeringen foreslår nå en kvalitets- og strukturereform for barnevernet. Et viktig element er at kommunene skal gis et større faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Forslag til endringer er sendt på høring. Ved å samle flere oppgaver på ett forvaltningsnivå, vil forutsetningene for koordinering og sammenheng mellom tjenester bli bedre. Mange kommuner er allerede i dag svært dyktige til å utnytte de ressursene de har, gjennom å etablere tilbud og samhandlingsformer som favner bredt og motvirker at enkelte grupper faller utenfor. De strukturelle endringene som foreslås, skal gi kommunene bedre muligheter og sterkere insentiver til å bygge opp forebyggende og helhetlige tilbud.

Regjeringen legger også opp til en bred og systematisk kompetansesatsing i det kommunale barnevernet. Kompetansearbeidet skal bidra til bedre kvalitet i barnevernets arbeid og styrke barnevernets samarbeid med andre tjenester. Utvikling av faglige anbefalinger for oppgaveløsningen i barnevernet skal gi grunnlag for mer forutsigbare prosedyrer og forløp i arbeidet med barn og ungdom, som også omfatter involvering av andre tjenester. Et slikt arbeid kan ligne på pakkeforløp som er innført på enkelte områder i helse-tjenestene for å sikre god samordning av innsats fra forskjellige tjenester. Som del av kompetansearbeidet vil departementet også vurdere om dagens grunn- og videreutdanning er tilstrekkelige for å dekke den kompetansen barnevernet trenger. NOKUT, som er tilsynsmyndighet for høyere utdanning og fagskoler, vil i 2016 gjennomføre et målrettet tilsyn med de sosialfaglige utdanningene, blant annet med fokus på arbeidslivsrelevans. Det settes også i gang et arbeid for å kartlegge hvilken kompetanse barneverntjenestene trenger for å løse sine oppgaver på en god måte. Resultatet av denne kartleggingen, og NOKUTs tilsyn, vil gi et godt grunnlag for å vurdere behovet for utdanningsløp eller videreutdanningstilbud som gir mer rom for fordypning og spesialisering.

Med bakgrunn i forslagene som nå er på høring, vil jeg våren 2017 legge frem en lovproposisjon om endringer i barnevernet. Målet om bedre samarbeid om utsatte barn og familier står sterkt i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 747**Innlevert 14. mars 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 29. mars 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden, i asylsaker der tilbud om nødvendig medisinsk behandling til barn blir trukket tilbake eller ikke gitt, sørge for at avgjørelsen forankres hos sykehusledelsen, er korrekte, dokumenterte og vurdert av kvalifisert tredjepart, og mener statsråden at det er legitimt å ta innvandringspolitiske hensyn i valg av hvilke helsehjelp som skal gis?»

BEGRUNNELSE:

I Tidsskrift for Den norske legeforening (februar 2016) omtales en sak om en gutt med analatresi som ble født på et norsk sykehus.

Det heter at gutten ved regionsykehuset ble operert med en kolostomi som tarmavlastning: "Legenes intensjon om å tilby rekonstruksjon av analkanalen fremkommer i epikrisen () og () elektroniske pasientjournal. Dagen etter fikk foreldrene beskjed fra avdelingen at den planlagte operasjonen var avlyst. De hadde fått avslag på søknaden om beskyttelse fra Utlendingsnemnda (UNE). I sykejournalen blir det vist til dette som forklaring ()." Guttens asylsøknad skal ikke ha vært avklart før måneder senere.

Videre oppgis det at UNE to måneder etter den første kirurgiske behandlingen tok kontakt med sykehuset og ba om en oppdatering på guttens medisinske tilstand. Det oppgis at sykehuset i sitt svar skrev at den midlertidige behandlingsløsningen med kolostomi like godt kan være permanent – videre at gutten ganske sikkert vil få tilbud om rekonstruktiv kirurgi i Ungarn, som var returlandet etter Dublin-avtalen. På dette grunnlag skal UNE ha fattet det endelige avslaget på guttens søknad om opphold i Norge.

Privatpersoner som engasjerte seg på vegne av familien i Norge lyktes ikke i å få omgjort avslaget. De oppgir at de oversatte barnets helseopplysninger og tok kontakt med Helsingforskomiteen i Ungarn som bekreftet at myndighetene ikke hadde fått noen helseopplysninger om barnet. Med bistand fra Helsingforskomiteen skal de ha forsøkt å få gutten operert i Ungarn, men mislyktes. Som årsak til dette oppgir de at uten innvilget søknad om beskyttelsesstatus har barn ingen rettigheter til nødvendig behandling i Ungarn.

Familien skal ha klart å komme seg til Tyskland der gutten ble operert med rekonstruksjon av analkanalen og lukking av den utlagte tarmen, og det ble gjort avtale om medisinsk oppfølging. Den tyske stat skal ha dekket de medisinske kostnadene og på grunnlag av de tyske legenes vurderinger, hittil utsatt behandlingen av guttens, og dermed familiens, søknad om beskyttelse.

I Helse- og omsorgsdepartementets rundskriv nr. 1?–75/2011 står det (1):

«For øvrig har barn fulle rettigheter til helsehjelp, med mindre hensynet til barnet selv tilsier at helsehjelp ikke skal ytes. Dette vil være en faglig vurdering, og vil for eksempel kunne være tilfeller der helsepersonellet har sikker kunnskap om at barnet snart skal forlate landet, og det vil være uforvarlig å starte en behandling som ikke kan sluttføres.»

Denne saken gir grunn til bekymring over praksis i situasjoner der medisinske hensyn kommer i konflikt med hensynet til innvandringsregulering. Det er viktig at muligheten for tilfeldige og tvilsomme faglig forankrede avgjørelser er så liten som mulig.

Svar:

Rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket er regulert i forskrift 16. desember 2011 nr. 1255. Barns rettigheter er regulert i forskriften § 4. Etter denne bestemmelsen har barn uten fast opphold i landet, herunder barn uten lovlig opphold, tilnærmet fulle rettigheter til helsehjelp, uavhengig av oppholdsgrunnlag eller oppholdets lengde. Regjeringen er opptatt av at alle barn som oppholder seg i Norge, som hovedregel skal ha rett til nødvendig helsehjelp, både fra kommunen og spesialisthelsetjenesten. Barns beste skal være et grunnleggende hensyn i vurderingene. Her har vi forpliktelser etter FNs barnekonvensjon.

Det gjelder etter forskriften enkelte unntak fra hovedregelen om at barn har fulle rettigheter til helsehjelp, blant annet der "hensynet til barnet tilsier at hjelpen ikke skal ytes". Spørsmål om det skal gis helsehjelp til barnet, må bero på en skjønnsmessig vurdering i hvert enkelt tilfelle. Jeg har forståelse for at det kan være vanskelig for det enkelte helsepersonell å vurdere dette, men avveiningen kan ikke detaljstyres i forskrift eller rundskriv. Jeg vil understreke at helsepersonellet i den enkelte sak ikke skal ta innvandringsregulerende hensyn, men at deres avveining må bero på en medisinskfaglig vurdering. Ett moment i denne vurderingen kan være at det vil være uforvarlig å starte en behandling som ikke kan sluttføres, slik det framgår av det rundskrivet stortingsrepresentant Kjersti Toppe har vist til.

Når det gjelder spørsmålet om jeg vil sørge for at avgjørelsen er vurdert av kvalifisert tredjepart, viser jeg til helsepersonelloven § 4, som regulerer forsvarlighetskrav. Her framgår det at helsepersonell skal innrette seg etter sine faglige kvalifikasjoner og innhente bistand der dette er nødvendig og mulig. Det er også presisert i denne bestemmelsen at dersom pasientens

behov tilsier det, skal yrkesutøvelsen skje ved samarbeid og samhandling med annet kvalifisert personell. Som kjent har Statens helsetilsyn det overordnede faglige tilsynet med helse- og omsorgstjenesten, både når det gjelder det enkelte helsepersonell og når det gjelder virksomheter i helse- og omsorgstjenesten. Fylkesmannen fører tilsyn med helsepersonell og virksomheter i fylket, jf. helsetilsynsloven.

Når det gjelder spørsmål om forankring hos sykehusledelsen, viser jeg til rundskriv I-2/2013 om lederansvaret i sykehus. Hensikten med dette rundskrivet er særlig å tydeliggjøre ansvaret ledere på alle nivåer

har for den helsefaglige virksomheten i sykehuset. Her framgår det blant annet at det er ledelsens ansvar å sørge for at alle deler av virksomheten er rettet inn mot å ivareta god pasientbehandling, og at det er avgjørende at ledere på alle nivåer - fra førstelinjeleder til øverste leder - tar dette ansvaret.

Dokumentasjonsplikt er regulert i helsepersonelloven kapittel 8. Her framgår det at den som yter helsehjelp, skal nedtegne eller registrere opplysninger i en journal for den enkelte pasient, jf. § 39. Krav til journalens innhold m.m. er nærmere regulert i loven § 40 og i forskrift om pasientjournal.

SPØRSMÅL NR. 748

Innlevert 14. mars 2016 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 31. mars 2016 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva vil samferdselsministeren gjøre for å sikre at frakt av kongekrabber fra Banak til Sør-Korea kan fortsette som i dag?»

BEGRUNNELSE:

I følge Finnmark Dagblad 14. mars har norske luftfartsmyndigheter avslått søknaden fra et russisk flyselskap om å hente levende krabber fra Banak lufthavn. Årsaken til avslaget skal være at russiske myndigheter har brukt for lang tid på å godkjenne at norske flyselskap får fly samme typen transport og ruter over Russland.

For næringslivet og sjømateksportørene i Finnmark er flyfrakt til Asia en viktig vei ut i markedet, og derfor er det viktig at bedriftene ikke mister denne transportmuligheten. Det er derfor svært viktig at regjeringen raskt finner en løsning i saken.

Svar:

Det er viktig og ønskelig at vi utvikler internasjonal luftfart. Det innebærer blant annet utvikling av et godt internasjonalt samarbeid for et forutsigbart og ryddig regelverk, gjensidig anerkjennelse av og tilrettelegging for grensekryssende flyvninger og strenge krav til miljø og sikkerhet.

Resiprositet er et grunnleggende prinsipp i internasjonale luftfartsrelasjoner, og de rettighetene som gis, gis generelt under forutsetning av å få tilsvarende rettigheter fra den andre parten. Norge har ikke oppnådd

tilstrekkelig gode løsninger på dette i vårt samarbeid med Russland.

Dette har over flere år gitt seg utslag i at søknader fra russiske selskaper om flygninger til tredjeland har blitt avslått pga. manglende resiprositet for norske flyselskaper. Som eksempel nevner jeg at det i 2008 ble gitt avslag til Aeroflot Cargo på søknad om frakt av fisk fra Evenes til Japan. En hovedårsak til dette var at det norske flyfraktselskapet North Atlantic Cargo, som ble etablert tidlig på 2000-tallet for å fly fisk fra Evenes til Japan, ble nektet overflyvningsrettigheter over Sibir av russiske myndigheter. Selskapets virksomhet kom derfor aldri i gang, og selskapet ble oppløst.

Til tross for dette bakteppet, har Luftfartstilsynet i januar og februar i år innvilget seks søknader om fraktcharterflygninger for å frakte levende krabber fra Lakselv til Seoul. Dette ble gjort til tross for at det i denne saken dreier seg om å gi meget vidtgående rettigheter. Det dreier seg her om søknader fra et russisk flyselskap om å fly fra Norge til Sør-Korea. Slik trafikk er normalt forbeholdt norske og sørkoreanske selskaper. Luftfartstilsynet ga tillatelser til fraktcharterflygninger ut februar måned for å gi russiske myndigheter tid til å behandle vår forespørsel om resiprositet. Denne forespørselen er ennå ikke besvart av russiske myndigheter, og det har skapt utfordringene i saken representanten Pedersen tar opp.

Jeg ønsker i dette arbeidet at vi klarer å forene norske luftfartspolitiske og næringspolitiske interesser når det gjelder søknader om flygninger mellom Norge og såkalte tredjeland, dvs. land utenfor EØS-området. Det er nå grunn til å tro at neste runde med luftfartsforhandlinger med Russland kan finne sted til sommeren.

Jeg vil ta initiativ til at slike fraktflygninger gjøres til tema under disse forhandlingene. I påvente av utfallet av forhandlingene vil jeg derfor be Luftfartstilsynet se

på søknadene om tillatelse til nevnte flygninger på nytt med det for øye å finne en midlertidig løsning på eksportørene av kongekrabber sine behov.

SPØRSMÅL NR. 749

Innlevert 14. mars 2016 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 18. mars 2016 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva betyr endringen av instruksen for regjeringens utredning av likestillingskonsekvenser av saker, og hvorfor er denne endringen ikke fremlagt for Stortinget, f.eks. i sammenheng med Meld. St. 7 Likestilling i praksis?»

BEGRUNNELSE:

Instruks om utredning av statlige tiltak ble endret av regjeringen i statsråd 19.02.16. Tidligere hadde instruksens eget punkt om utredning av likestillingskonsekvenser, i egen veileder om likestilling. I den nye instruksens er veilederen opphevet, og instruksens nevner ikke utredning av likestillingskonsekvenser i det hele tatt.

Svar:

Et av formålene med revisjonen av instruksens om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksens), som ble fastsatt ved kgl. res. 19. februar i år, har vært å forenkle instruksens og gjøre obligatoriske krav tydeligere.

Revideringen av instruksens har ikke ført til endringer i kravet om å utrede mulige konsekvenser for likestilling, der dette er relevant.

Utredningsinstruksens av 24. juni 2005 listet opp sju eksempler på vesentlige konsekvenser som kunne være aktuelt å vurdere, uten at denne oppstillingen var verken uttømmende eller obligatorisk. Likestilling var ett av punktene.

Den nye veilederen til utredningsinstruksens er fastsatt av Direktoratet for økonomistyring (DFØ), som har fått delegert ansvaret for å forvalte instruksens. I veilederen nevnes likestillings- og diskrimineringshensyn som et eksempel på viktige prinsipielle spørsmål.

DFØs veileder viser til at sektorveiledere gir utdypende veiledning på enkeltområder. Den nye utredningsinstruksens endrer ikke Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) sin adgang til å gi veiledning om å vurdere konsekvenser for likestilling. BLDs veileder til utredningsinstruksens fra 2010 med tittelen «Konsekvenser for likestilling» gjelder fortsatt.

Den nye utredningsinstruksens, som den forrige instruksens, er fastsatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i regjeringens instruksjonsmyndighet. Det har på den bakgrunn ikke vært aktuelt å forelegge instruksens for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 750

Innlevert 14. mars 2016 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 18. mars 2016 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Mener statsråden at norsk arbeidsmiljølov omfatter alle sysselsatte personer og alt arbeid i Norge som

hverken er unntatt i lovens § 1-2 andre ledd eller i tilhørende forskrift om unntak fra arbeidsmiljøloven for visse typer arbeid og arbeidstakergrupper, og åpner

norsk lov for at utenlandske arbeidstakere kan bo og jobbe i Norge i flere år uten at deres arbeidsgiver eller norske myndigheter registrerer vedkommende i Aa-registeret?»

BEGRUNNELSE:

Det kan tenkes at ikke-norske personer oppholder seg i Norge over et lengre tidsrom som følge av at disse utfører arbeid for utenlandskregistrerte selskaper som driver virksomhet i Norge. Videre at disse personene ikke registreres i Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret ved at disse ikke er tildelt et norsk personnummer / D-nummer samtidig som lønnsutbetalinger går til bankkonto hos banker utenfor Norge. Slik blir disse personene hverken «fanget» opp av Arbeids- og velferdsetaten, Skatteetaten, Statistisk sentralbyrå, kementerian, Politiet eller Arbeidstilsynet.

Svar:

Jeg forstår spørsmålet dithen at det særlig knytter seg til utenlandske arbeidstakere som utfører arbeid i Norge for et utenlandskregistrert selskap.

Arbeidsmiljøloven gjelder som utgangspunkt for alle arbeidsforhold i Norge, med enkelte unntak. Der som et arbeidsforhold har tilknytning til flere land, for eksempel hvor arbeidstakeren utfører arbeid i Norge for utenlandsk arbeidsgiver, kan det være tale om utsending av arbeidstakere, dvs. midlertidig utsending av arbeidstakere i forbindelse med tjenesteyting. I så fall

gjelder utsendingsregelverket, som gir en rekke regler etter norsk rett anvendelse for arbeidsforholdet. For andre arbeidsforhold med tilknytning til flere land, vil det være et spørsmål om hvilket lands rett som skal gjelde, og det må avgjøres konkret hvilke lands lovgivning som skal legges til grunn for arbeidsforholdet i forbindelse med at arbeidstaker utfører arbeid i Norge.

Utgangspunktet er at enhver arbeidsgiver som benytter seg av arbeidstaker for utførelse av arbeid i Norge skal rapportere sine arbeidstakere til Aa-registeret. Dette følger av folketryktdloven.

Selvstendig næringsdrivende, frilansere og oppdragstakere som ikke regnes som arbeidstakere, kan utføre jobb i Norge uten at de skal registreres i Aa-registeret. Dette gjelder uavhengig om vedkommende er norsk eller utenlandsk statsborger.

Utenlandske oppdragstakere (arbeidsgivere) som har tatt oppdrag for næringsdrivende eller offentlige organer, og som for eksempel har tatt med seg ansatte fra hjemlandet for å utføre oppdrag i Norge, skal ikke registrere sine ansatte i Aa-registeret. Disse skal rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker. Selv om disse arbeidstakerne ikke registreres i Aa-registeret, er inntekten og arbeidsforholdet deres likevel rapporteringspliktig til norske myndigheter ved Skatteetaten. Dette følger av ligningsloven.

Som det fremgår av det ovennevnte, finnes det personer som utfører arbeid i Norge, men som ikke er registreringspliktige til Aa-registeret.

